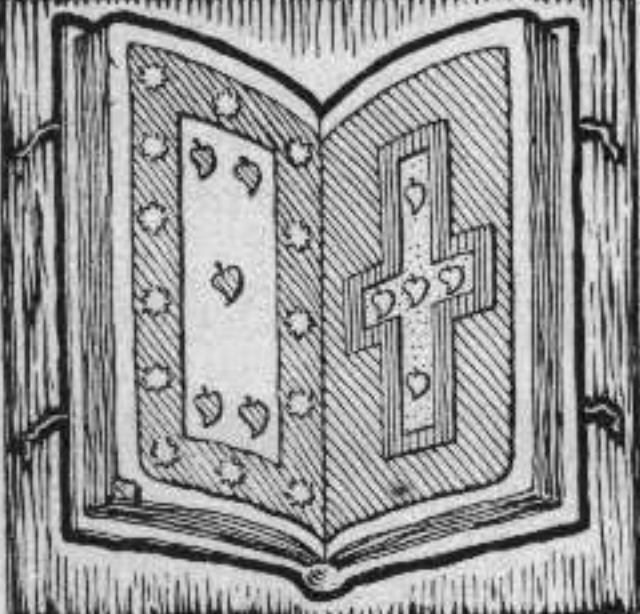

ATV
4689

JVAN RAMON DE VRQVIJO' REN

LIBVRVETATIK BÄT

NOVICIADO

1757

N - 12765
R. 6315

A.T.V.
4689

J E S U - K R I S T E N
I M I T A C I O N I A

ÇUBEROUAEO USCARALA,
herri berautaco
apheç batec,

Bere jaun apheçoupiaren bai-
mentouareki utçulia.

P A U B E N,
G. Dugue' eta J. Desbaratz,
Beithan Mouldeçco Leteretan
eçarria.

MDCC. eta LVII. guerren ourthian

1875 - 1876
MAY 1876

RECEIVED
MAY 1876

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

ILLUSTRISSIMO
AC
REVERENDISSIMO
IN CHRISTO PATRI
DOM. DOM.

FRANCISCO DE REVOL,
episcopo Oleronensi,
Regi ab omnibus consiliis, &c.

Cui potiori
jure dedicare-
tur opusculum,
ex quo viri
non pauci et
pietate conspi-
cui, et doctrinâ
morum componen-
dorum hausere
normam, quam
amplitudinâ tu-
ae, clarissime
presul, in cujus
moribus, quae
in hocce libe-
llo reperitur
praeceptiones
viam sanctorum
ingrediendi, eas

Nouri çu-
cen justoua-
goreki gomen
da leite li-
brugnou, hagn
beste guiçon
bai deboçio-
naç, bai jaki
tiaç, besten
artian segna
laturic çau-
dianec, bere
biçitciaren
chede houni-
ala erakhar-
teco, guidata
co hartu u -
khen diena ;
ecieç C, OU-

dem vivis ex-
pressas colo-
ribus videre
licet, tum vo-
cem tuam audi-
entibus, cum
omnibus proba-
ti praesulis
partes adipis-
ci cupientibus
quarum praecip-
tionum cum
pars diaeceseos
curae tuae co-
missa careret
adjumentis: I-
deo, ut omnium
rudes lingua-
rum, praeter
vernaculam, per-
cipiendarum ex
earum lectione
utilitatu fie-
rent partici-
pes, hic idem
liber ad ipso-
rum translatus
idioma, AMPLI-
TUDINI TUAE

RE HANDITAR-
CUNARI, ô jaun
apheçcupu eoi
nago arguitar
çuneç betherio
cirena, çoure
bicitoe chu -
chenian, colo-
re bicieli ba
teç phintatur
rio beçala, a-
gueri direnen
gagnen, libru
tchipi houn-
tan edireiten
diren escola
hounac, çoug-
nen ikhoustia
eçpeita neke
çoure botçari
behatcen dire-
nentaco, eta
jaun apheçcu-
pu mundu oroç
laidatu den
baten eguin-
biden jardies
tiadesiratcen
dien ororenta

comendandus
traditur nec
non et tuen-
dus; quo inco-
la ejus per -
noscere vale-
ant, quam con-
cinne, quae in
ibi escripta
leguntur, ea
concordent
cum tuis tum
diotis tum
factis; simul
et tuo praelu-
cente exemplo
consequi pos-
sint virtutem
quae hominem
extra se va-
gantem ad cor
reducit; qua -
que adjuvante
sentiant se
omni operi
scrutioso fa-
ciundo impares
esse, nisi divi

co. Eta noula ço
ure carguian, e-
ta escupian den
diocesaren phar
te batec ecin
escola houn ho-
yetario ajuturio
ukheiten beitoi
an, bere sortee-
peneco lengoua-
gia baicic etça
kialaçoç. Arta -
çoç hanco iça -
lec ere, bestec
hebentic idoki-
tćen dutien a-
bantalletario,
ukhen lecen
pharte, hen usca
rala utçuli i -
çan den libruo-
nou haur COURE
HANDITARCUNAREN
gomendiaren, bai
etare sustengui
aren pian eçarri
içan guçu; amoure
catic hec ere

ounxa eçagut a-
hal decen çoug-
nen justoki, e-
ta complituki
heben içkiriba-
turic daudian
gaiçac, çuc e -
guiten eta erra
iten dutaçune

na gratia sibi ki, pareyu bate-
indignis pres- tan juncaturic
tet auxilium, edireiten diren,
sesequo efficiat eta thempora be-
idoneos com- raurtan jardiex
plendis manda- ahal decen, çou-
tis ad vitam re exemplu eder-
eternam ducen- raren arguia ait-
tibus. cinetic dielatic,
 guçona bere herraumentanic
 bere beithan far eracitcen har
 berthutia, eta haren berauren aju-
 tiareki boroga decen obra hou-
 nen baten ere eguiteco indarric
 eçtiela bere mengouaren araur
 Jincouaren graciaren sokhorriaç
 laguntiac eçpadira, eta indartsa
 gubritia eracitcen eçpadutu bi-
 citce eternaliala guidatcen dien
 manu saintien complitceco.

Hac igitur Gracia horren
adjuvati gratia lagungoua diela-
liquido perspi- ric arren eçagu-

vj
turen dicie clar.
ki, segur-nuçu, li-
bru tchipi hou-
nen behin beno
haborotan ira-
courtetic, çou-
gnen maithagar-
ri, eta profeitable
den, çouri art-
çagn hounari be-
cala jarraikitia;
orotan gainti be-
rec ikhousten
dien temphoran,
çuc eguçula deu-
fere eguiten Je-
su-Kristen, çou-
gnen medioç Jin-
couaganat hul-
languia ukheiten
beitugu, imita-
cioniareki uduri-
pen miragarribat

cient, confido-
ex hujusce ti-
belli repetita
non semel lec-
tione, quam sua-
ve & utile sit,
te ducem & pas-
torem sequi;
praesertim cum
ipsimet intuean-
tur nihil pro-
sus à te geri,
quod miram
non probet con-
sonantiam cum
imitatione Do-
mini nostri Je-
su-Christi per
quem habemus
accessum ad
Deum; quanti-
que momenti
sit, pro sabu-

te adipiscenda,
 iisdem tuis in-
 herere vesti-
 giis, ut quò
 tendere debent
 omnium chris-
 tianorum vota,
 eòdem perveni-
 re contentur,
 nullique labori
 parcant, ut op-
 tatum felicem
 exitum asse-
 quantur. Di-
 gnitatis tuæ
 auctoritas, vi-
 ta cum integri-
 tate iuncta non
 parum impel-
 let, venerande
 omnibus modis
 præsul, eos qui
 omni alio ser-

eçtanic; eta çou-
 gnen escusa gabe-
 den, salbamentia-
 ren jardiesteco,
 çuc herecha eiç-
 ten deiccuçunen-
 tan gagnen ebil-
 tia; amourecatic
 Khiristi ororen
 botouec hedatu
 behar dien le-
 khiala heltcera
 isseyaditran, eta
 cer nahibeita
 phenari ihessiric
 eçtecen eguin,
 desiratcen dien
 urrhentce doha-
 xiaren atçamai-
 teco. Coure gue-
 hiengouaren au-
 toritate bicitce
 chahiareki junta-

turic dagouenac,	mone intelligi-
ó Jauo apheçcu-	bili carentes is-
pu Ugyifa n oraç	ta sola utentur
ouhoueratu içatia	lectiõne ad
merechi duçuna,	summo cum stu-
borthiçki bouca-	dio arripiendũ
turen citiçu bere	quidquid in
lengouagia bai-	hocce eminet li-
cic, besteric bate-	bello oportu-
re eçtakienac,	num, & mori-
nouicere libru	bus componen-
haur iracouru-	dis, & pietati
ren beitie, heben,	colende modo
bere bicitciaren	ad sit iussu, ut
chuchentceco,	que precipiatur
eta bihotçaren	ab amplitudine
debocioniareki	tua, interven-
eltecacceco, pro-	tu Reçtorum, il-
pi diratexiala	lius frequens
eçaguturen du-	usus, ut suã p-
tiẽ gaicen oro-	te comprobent
ren su eta goço	experentiã quã-
handibateki com-	tus abs se sint.

ius spiritualis   plitcera, COU-
fit percipien-   REHANDI-
aus, dum serio   TARCUNA-
picque huic va-   REN maniac,
rabunt lectioni.   çougn Jaun erre-
 toren medioç enthelega eraciren
 beiteyeçu, eraxhar ditçan-ber
 houni ahal beçagn ardura fo egui-
 tera, amourecatic berec boroga-
 turen dien gaiçac segurta ditçan,
 çougnen handi datexian frutu eç-
 piritual jardjexiren diena, ira-
 courte saintu hountan debotxi,
 eta gogoua ihourat baçtertu gabe
 thempora emplegaturen dienian.

Id præterea   Besthalte ef-
consecuturi vi-   colan dabilçan
dentur utilita-   haurrec uduri-
tis pueri scolas   da abantalla haur
frequentantes,   jardjexiren die-
quod, ut lati-   la, uscararen ira-
nam & galli-   courten iabasten
cam, sic suam   dielarie, bala

noula latia eta
 francefa ixhalten
 beittutic, hanit-
 cheç ebigneraço
 gogouan etche-
 kiren dutiela ca-
 tichimaneracouf-
 ten çaitcen eguia
 faintiac, eta jin-
 couaren laido-
 riouen canti-
 couac; erregen-
 tec eracouxi dei-
 keyenian bere lé-
 gouagiaren hagn
 lafter iracourten,
 noula beftetan
 trebatcen beitu-
 tie.

Triballugnou
 nounen nouldeç-
 coleterem eçar-
 tia ounhelten ba.

*genuinam lin-
 guam perlegere
 si ediscant lon-
 ge facilius &
 doctrina chris-
 tiana rudimen-
 ta, & laudes
 Deo cani soliti-
 tas memoria
 mandaturi sint;
 postquam à lu-
 dimagistris, ea-
 dem qua cate-
 rarum lingua-
 rum facilitate,
 istius legenda
 modum edocti
 fuerint.*

*Quod si in-
 nueris illuf-
 triffime presul
 ut hæc in lu-*

tem edatur lū-
 cubratiuncula,
 (qui tuus in
 Deum commis-
 sasque tibi oves
 futurus est a-
 mor), hæc tua
 solius lauserit,
 quod primus
 Antecessorū om-
 nium in tam
 pingue pietatis
 pabulum con-
 duxeris partem
 gregis, qua ne
 delibare qui-
 dem quidquam
 potest in aliis
 pascuis: quæ-
 que æternum,
 spero, tuæ in se
 benignitatis ser-
 uabit memoriã

duçu , ô Jaun
 apheçcupu eci-
 nago complitu
 cirena , (hori
 beitate Jincou-
 ganat eta çoure
 manu pian eçar-
 ri içan çaitçun
 ardiçarat duçun
 amouriouaren se-
 gnalebat ,) haur
 duxeçu çou-
 rehanditarçunari
 baicic ecin emai-
 ten den laidorio-
 bat; çu cirateia-
 la çoure aicine-
 tico ororen lehe-
 na , ardi saldotic
 phartebat hagn
 bacça houniala
 eramau duxeçu-
 na , çougnec bef-

re baçcagutan
 batetanere mut
 hurricecin phaus-
 fatcen beitcian,
 eta çougneç ha-
 rentacoukhen du-
 çun hountarçu-
 naren orhitment-
 cha bethiereçoç
 beguiraturen bei-
 tu segurxi, eça-
 gutcia ere bai
 kharreiaturen. Lã
 hounen eguiliaç
 dena beçambat,
 bere defircunte-
 ric handienac
 complituric liti-
 zeçu, harec eguin-
 dian isleyugnou
 haur **C. OURE**
HANDIT A R.
C. UNAREN

*Quod attinet ad
 eum qui suam
 in hanc trans-
 lationem contu-
 lit operam, vo-
 torum apicem
 attigisset, si
 hic suus labor
 & tua placeret
AMPLITUDI-
NI, & eorum
 conduceret sa-
 luti, in quorum
 gratiam, Deo
 juvante, sus-
 ceptus confec-
 tusque est, si-
 que eodem tem-
 pore liquere pos-
 set quam vene-
 rabundus quan-
 taque cum reve-
 rentia sit **AM-**
PLITUDINIS*

PLITUDINIS gogoco baliç ,
 TUÆ obser- eta nouren ere
 vantissimus ei- abantallataco ,
 que Addictis- Jincouarenaju-
 simus. tiareki, hassi eta

M... M... acabi içan beita,
 hen beren salba-

mentiala*hel eracitceco cerbut-
 cha ahal ledin , eta moyan be-
 raurtçaç clarki agueri içan ledin ,
 çougnen luharraturic , eta çoum-
 bat a phalmentureki den COU-
 REHANDITARCUNA-
 REN beguirari eta cerbutchari
 leyalbat , eta hari ecin haboro ef-
 tecatu denbat.

M... M...

*JAUN BICARI GENERALAREN
APROBACIONIA.*

I Racourtu diçut Jaun Apheç-
cupiaren manuç Jesu - Kristen
Imitacionia çuberouaco uscarata
berri beraurtaco jaun apheç bateç
orai berri utçulia libru hori aten-
cionereki iracoarturen dianac i-
khassiren diçu bere buriaren oin-
xa eçagutcen, mundu falsu, eta
erhouaren mesperetchatcen, eta
bihotça celialat altchatcen diala-
ric çoung diren moyan segurac
hara heltceco. Hartacoç conbeni
dela jujatcen dit lehen beno lehen
içan dadin imprimatia Jincouaren
gloriagatic, eta çuberoua herrico
fidel ororen ptofeitu eçpirituala-
gatic. Mauleco hirian baranthal-
laren laurguerren egunian, eta
mila çaçpi ehun, eta berroguete-
ta hamassei guerren ourthian.

JAUREGUIZAHAR Mauleco
Erretor eta Diocesaco Vicari
Generala.

IACOURC, ARIARI.

HAUR duçula, ene iracourçale
 maitia, çouregatic çoure lengoua-
 giala utçuli içan den librubar, çougn
 mundu ororen erranalia, eſcriptura ſain-
 ta ber, ecçten delaric, beita, bere ſalba-
 mentia eguin nahî dianaren, içaten ahal
 den librutic hobena, eta balionſena;
 hartacoç ere ecçtuçu helcu-bada batere
 haboro lengouagetara utçuli içan denic,
 (haghbeſtera drano jouan içan duçu,
 fokhorri ecçpiritual hounen bat bederac
 bere herriari emaiteco ukhen dian na-
 hicun e borthica) arraçou horrec be-
 rac ſaldoutan d-ſira eraci deyo lan hou-
 nen eguiliari, bere herriar gachouet
 fortepeneneſco lengouagia baicic ecça-
 kianer fokhorri beraren emaitia, ouſ-
 teç Jincouaren bide herſian ebiltia, be-
 re buriaren aphaletchekitia, mundiari
 guerla thal gabeçco-baten eguitia, eta
 celialaco imbeya ſaintubaten ukheitia,
 libru hounen medioç ecçagut eraciric, be-
 re ſalamentiaren eguitera erakharricen
 gutian: bena bere ſlakheciac loxaturic
 egon içan da tempora luçaç benturatu

gabe bere desircuntiaeren compliteera.

Açkenecoç hargatic loxa houa gar-
hauric, atreçtu içan-da ufcaraço li-
bru gachognoç hounen arguiała aguer-
eraciteera, ousteç eci, (noula hazar-
bati beitaude gaicac oro) hartatic landa
içanen den noubañ, harec hux eguin
hitukianac chuchenturen, eta hobekiago
haren lehen ifleya eçariren dianic, edo
beste çoumbait arguitarçun çouri, ene
iracourçale maitia, emaitera ekharri
içanen denic. Nitçaç dena beçambar,
Jincouac balexa, enian ukhen beste def-
legnic batere, haren gloria handiaren
tche khateia, eta çoute salbamentiarı bide
legurbaten eracouftia baicic, amourio
propi traidore gachto harec pharterie ba-
tere ukhen gabe, çougn, ouhoun gn ef-
talgunec estalgune nountic eer ebaxiren
dian dabilambat beçala, guiçonen bihot-
cetän sarteen beita, hen obra houn ouf-
te dutienen gaichtotceco, eta eçdeufte-
co, eta hetatic phaen ukhen behar lu-
kienen her gal eraciteeco.

Houa da alcharuraci çahar çougn-
çac gabetu behar dugula apostoliac er-
raiten deicuna, ceren haren propitagia
den beçala orhiaten hant, eta mingatç
eracitecoua: orobat uxu-den amourio

harec , laidable ouste dutugun eguitatie
 banitateçco aicinç hant eraciteen dutiala
 ric urrintçuteen beikutu , eta hen merc-
 chimentia oro eçdeusetara erakharten.
 Houra-da guiçon çahar çougntçaç bilai-
 ci behar dugula apostolu berac manu
 emaiten deicuna , amourecatic guiçon
 berriaten beçtimenta houneç beçtuturic
 bekharu originaleric baratu çaicun kho-
 çu gachto haten countre bulurteen
 ikhas deçagun , eta goure mente oro-
 tan açken haxiala drano hari gueria
 eguiten. Houra-da hitç bateç exai eçaba
 sein ikhousten ahal dugunbat , goure-
 ki torchu , goureki hil behar dianbat ,
 hartçaç cerbutchatcen-da eçpiritu gai-
 chtona goure bere laçouetan atçamaiteco,
 eta gouri eskien artetic eçcapa eracitee-
 co salbaçale adorabliac merechitu deicun
 gloria eternala.

Do Arren cer dirokegu çuc eta nic , ene
 iracourçale kharioua , besteric phenia ,
 haieie ere behar dutugula goure phen-
 samentiae beleratç etcheki , eta goure
 eguin ahalac oro bihorçtoiki emplega-
 tu , hagn ikharagatti den , eta hagn
 eçahaki bere phoçoua barciatcen dian
 exayaren countre , amourecatic gutan
 abantalla ukheiteco lutukian bidiaç cer-
 ra diatçogun.

Lehen phensamentu ukhen behar duguna-da guihaurdanic eçkitakiala hagnbeste itchoura hounen uduriaren pian gordatcen-den exayari buhurt, barnetico, eta campotico fokhorriac gabe, ceren guihaurtan eçpeitirogu ediren flakecia, eçcaçkeria, eta eritarçun baicio. Barnet couac daude Jincouac bere gracia faintiaç eçpiritien arguitarçun, eta bihotcen gortharçun emaiten deiçunetan, çougnen merechitceco hanitch cerebutchatcen beitçaiçcu compoticouac.

Campotico horic aldiç daude exemplu houner jarraikitian eta libru hounen iracourtian. Elikidiçu eskietara erotahal libru fokhorri pouchantagoric eman litçiroçunic, eciec hounec emanen beiteiçu. Eci batcen eta besten ukheiteco moyanic hobena, eta llaburena bada sant augustinec dioyan beçala, goure burlen, eta Jincouaren ounxa eçogurecia. Eteinro, çoumbat nahiheita tcherce eçuinic, ediren liburic, hobeki eçaguteraci litçiroçunic, çougnen goure enthelegu ororen gagnetico den Jincouaren içaria; eta çougnen ecin erran ahal beno aphalago-den goure eçdeustarçuna, goure flakecia, eta goure ajutu mençonç.

Har eçaçu arren har , ene iracourçale
maitia , boçtario handireki , çue orotan
gainti çoure fortcepenesco lengouagia
baicie eçtakiçuna , libru çoure cihauren
eguin içan dela udurituren çaiçun haur.
Hounen iracourçiareki batian aguerruren
çaitçu , lehen gorderie egoiten ceitçun
eçaskeriac eta maculac , hetarie sendot-
ceco moyana edireiten duçularie. Heben
orai drano cihaurçaç oustekeria sobera
houn ukhen dutuçunen foundamen ga-
bia eçaguturen duçu , hetarico soltant-
charen Jincouari galhatceco. Heben
çoure eçdeustarçuna çoumbatetata dra-
no douen sendituren duçu , çue khurut-
che eta aphaltarçun baicie eçtuçula me-
rechi ouxa ikhousteco. Heben ikhaffi-
ren duçu , Jincouaganie baicie ecin
egutukiten duçula , çoure flakecia gaiç-
kiala hagn erortoki denaren aççargari
eta sendogari moyan houn denie bate-
re. Libru hounen escoleç çoure eçpiri-
ritari segurantça offobat emanen dieie ,
hobiago dela Jincouaren beguien aicci-
neco guiçon bekhatuç estalirie liçan-
bat ere , bena umilitatiaren handitarçu-
neç beguiae celialac goiticeca ecin ben-
turaten denbat , ecieç superbious bere
hounxi eguin hanitcheç phacu liçatian-

bat; cereñ bere buriaç aphał daduçaner
 Jineouac hullandanic so eguiten beitu;
 gora daduçaner aldiç eç hurrundanic
 bāicic.

Eçtuçu balimba iheffiric eguinen
 çoure arimari hagnbeste abantalla ubhen
 eraci ahal dirouan iracourte balioufari.
 Eç segur beçala nuçu ciharec, ihoure
 erran ahal itciroçun beno hanitcheç
 hobeki, ikhouffiren, eçaguturen, eta
 goçaturen dutuçula houman edirenen
 dutuçun eguia faintiac. Has cite sola-
 mentç boronthate ossobateki, Jineoua-
 ri çor dutuçun gaicen complitecian fidel
 içanen eirela; eta borogaturen duçu ci-
 hare beithan ceibait houñialar boukatu-
 ren çutianic, eta çoure bicioneç ahal-
 keturic, hen countre houn diren con-
 sellier behaturen cira, illeyateen eirela-
 ric het jarraikitera. Eçaguturen duçu
 orano segurki çoure debocionalateo
 hotçarçuna khambiaturen dela, celiala-
 co berotarçun faintu batetara; eta çou-
 re gaiçkiatalaco enjoguidura heçturen de-
 la, eta houñialacoua, emendaturen.

Bena noula libru houñec iracourteu
 içan behar berduke familia ossouec hobec
 kenic profeta ahal lirouen beçala, houñ
 riçale hortaco, familiaco guchien iracourç

ten dakieneç iracour lecen açcarki egunian capitulubar goician edo arraxaldian, oroc entçun ahal liroyen beçala, michcandiec hagn ounxa, noula gagneraticouec; hel baledi aldiç lanen hanitchearçunac eliroyen uxarteric eman, egun oroc eguin bide horren compliceço, elukeye behar amenx iganteric egheftarie eitei igaraitera haçcurru faintu hori bere arimer eman gabe.

Içanen da duda gabe çoumbait erraile, uscararen iracourteço usantcha gabiac gaitç, phenous, eta goço gabe guertha eraciten diala eguin bide horren compliteia, hori hala içanic ere haxarrian, guerovalat bechl hertuç jouanen dira, ihouu costumatcen den beçala, eta emeki emeki beste lengouagen iracourtia ikhasten den beçala hounena ere ikhastiren da. Arraçou hori dela causa erregentec behar lukeye escolier uscarabaicte eçtakianer libru hountan iracourten erakaxi. Guisa hortan gaitç uduri den gaïça ehituren da, eta goço eta profoitu habororeki batbederac iracourturen dubrac enthelegatcen dian lengouagia. Eçtuçu arren estacuriarie batere ukheiten ahal, çoure arimari sokharri houn horren emaiteric guibelteen ahal çutianic.

Cihauren barnetico eçagutcia har eçaçu jakiletaco, eia ihourc erran ahal litcicoçun beno hobeki eçtuçunec sendituren, libra hounen iracourtian bihotceco khaubiamentiac bide chuchenian ebilteco, eta Jincouzanateo defirze haren compitukiago cerbutchateco, eta eia ha itch ordiç celuco inspiraçunec eçtuçiene; bicikiago hounkiren, ecieç hanuch pheredienren entcutiac. Mendrenetic amenx hori dateke ifseyugnou hounen eguilic Jincouari bere boto ahal beno apalagouççaç çouretaco galhaturen dian gracia, amourecatic haren lan-eguina çoure arimaren salbamentutaco, eta Jincouaren gloriatic handienarentaco guertha ahal dadin hala biç-

Hitç çoumbaiten enthelegateia neke çatekiala gente comunaren udurituc, hen beren eçagutceco moyana jardicx ahal deçan amourecatic phena hartan datekianac, eçarti içan dira holleu çola çoumbaitetan, hen enthelegaçatececo mengoua cizela ouste ukhen durugun arguiac.

Jesu Kristen Imitacionaren laur
Librietan diren Capitulien.

T A B L A

Edo çotign hollatan edirenen diren
chiria.

LEHEN LIBRIA.

I. CAP.	JESU-CRISTEN Imitacio- diac eta mundo hountaco bani- taten melperetchiac.	1
II.	Bere buciac lendimentu a phal baten ubhetiac.	7
III.	Eguaren jakitiac.	4
IV.	Egum behar diren gaicetan, ece ateietic ixhouli behar den.	13
V.	Escriptura laioraren iracourt- ciac.	14
VI.	Elteccamentu gaichtouetçac.	16
VII.	Elperantcha banouari, eta goratat- çuari iheli eguitiac.	17
VIII.	Nabassarre haodieguier iheli egui- tiac.	19
IX.	Obedienciac eta besteren pian iça- tiac.	20
X.	Elhe soberari gogoua emaitiac.	22
XI.	Bakiaren jardieltiac, eta profecitar- ceco zelouac.	24
XII.	Gaiça nabi eçtugunen heltearen abantaliac.	27

T A B L A.

XIII.	Tentacionen apaifatciaç.	19
XIV.	Judicamentu temerariouari ihessi eguitiaç.	34
XV.	Amourioç eguin içan diren obretçaç.	36
XVI.	Besteren menxduren onnhestiaç.	38
XVII.	Comentietaco biciteiaç.	40
XVIII.	Aita saintien exemplietçaç.	42
XIX.	Fraide edo religous hounbatec eguin behar durian obretçaç.	46
XX.	Jehiltarçunaren , eta ihour gabe içatiaren amourioaç.	51
XXI.	Bihoteeco dolumenaç.	57
XXII.	Guiçonaren miserien eçagutciaç.	60
XXIII.	Hilteciaren ardura gogouan uhel- tiaç.	65
XXIV.	Açken jujamentiaç eta bekhatorec phenetçaç.	71
XXV.	Goure bicitec ororen gaiçkitic houn- nialat urçultciaç.	77

BIGUERREN LIBRIA.

I. CAP.	E C P I R I T U C C O biciteç ciaç.	8
II.	Jincouaren manu pian umilki jat- tiaç.	93
III.	Gniçon pherestu bakia maite dia- naç.	95
IV.	Bihotçaren chahutarçunaç , eta intencio- niatec simpletarçunaç.	97
V.	Bere butiaren eçagutciaç.	99
VI.	Contteucia hounbatec plagrante ciaç.	102

T A B L A.

VII.	Jesusen gaiça ororen gagnetie maite ukheitiaç.	105
VIII.	Jesukilaco adichidegoua nabaf- fiça.	107
IX.	Consolacione ororen gabeciaç.	111
X.	Jincouaren graçiarî çor den eçagut- ciaç.	117
XI.	Jesusen khurutchiaren maithaçalen aphurtarçunaç.	121
XII.	Khurutche saintiaren erregue bi- diaç.	124

H E R E N L I B R I A.

I. CAP.	J E S U - K R I S T E C arima fi- delari barnetic ethekiten dian elheffaç.	135
II.	Othoçcen-du Jincoua bere bihot- etan mintçateen entçun de- çan.	137
III.	Umilitategeki behar diela Jincoua- ren hitçac entçun; eta hanithec eçtutiela aski pheçaten.	140
IV.	Eguian eta umilitatian Jincouaren aitcinian bici behar dela.	145
V.	Jincouaren amourioçac eguiten du- rian gaiça miragatrieç	146
VI.	Eguiaçco maithaçaliaren borogat- ciaç.	154
VII.	Umilitatiaren beguiraren pian, gra- ciaren estalçiaç.	158
VIII.	Jincouaren aitecinian bere burriaren charretaco jgaren eracitçiaç.	162

T A B L A.

- IX. Gaiecc oroc Jincouaganar, açken
urthentzialar begala, jouan era-
ci behar diela. 165
- X. Gaieca eçtibat dela, mundia melpe-
retchature, Jincouaren ceibut-
chian icatia. 167
- XI. Behar duçiala ihoute biñetecco de-
luzac bunxa ikhertu eta chuchen-
tu. 170
- XII. Pacenteiaren bere phuntiala eçar-
tiaç, eta, araguiaren nahicuntea
countre, borrocateiaç. 173
- XIII. Jesu-Kristen exempliala, ceibut-
chari umilbatec ukhen behar dian
obedientciaç. 176
- XIV. Behar diela Jincouaren injumentu
eçtalieç luçaç pheçatu içan, gui-
hauren obra houn oullec urgullu-
za eraci eçkiten amourecia-
tic. 179
- XV. Noula egon, eta mintçatu behar
den, gaieca desirateen ahal diren
orotan. 182
- XVI. Jincouatan beraurtan behar dela
teberkhatu eguiaçco consolacio-
nia. 185
- XVII. Goure arrancurec oroc Jincouatan
eçatti behar diela. 187
- XVIII. Mundu hountaco miseriec behar
diela paceutia eçtivateki sofertu
Jesu-Kristen exempliala. 189
- XIX. Goitçatirena ounbeltiaç, eta nou
eguisçki patient den, borogat-
ciaç. 192
- XX. Guihaurea hacutarçunaten aithort-

T A B L A.

	eiac eta munda hountaco miserietas.	195
XXI.	Jincouatan phausstau behar dugula, hountacuu, eta dohagn ororen gagnetia.	199
XXII.	Jincouaren hanirch guisataco hounkieguinea orhimentchaç.	204
XXIII.	Bake handibat etaknarten dia laur gaiaç.	208
XXIV.	Eçtela behar, sobera jakin-nahireki, besteren biciteia tcherkhatu.	212
XXV.	Cecan dagouen bihotceco bake ofoia, eta eguiaçco arunaren profetia.	213
XXVI.	Eçpiritu libertatiaç goçateen denatren goratacunac, çongu ihouç merechiteen beitu, oracioniaç lehen, ecieç itacourteiaç.	216
XXVII.	Guiauten amoutio propiac, ecinaçgo guibelteen gutiala, hountaçun ororen gagnetie denagnie.	219
XXVIII.	Mardalleren mihien countre.	222
XXIX.	Noula thurburacunaren jitiareki, jincouac othoita, eta benedicatu behar dian.	223
XXX.	jincouaten sokhorriaren galhatciaç, eta graçiarene arçara ukheiteco etparantchaç.	225
XXXI.	Creaturene ororen eicçtiaç, jereaçalia ediren ahal dadin amourecatic.	229
XXXII.	Bere buriaren eicçtiaç, eta defircunte gaichto orotarie bilaicçtiaç.	233
XXXIII.	Goure bihotçaten khambiacor iça-	

T A B L A

- tiaç, eta jincouaren açken inten-
 cione ukhen beharidugunaç. 236
- XXXIV. Maite dianaren goçoco dela jincoua,
 gaïça orotan, eta ororen gague-
 tic. 238
- XXXV. Tentacioniaren countre eçtela segun-
 rantçariç bicitçe hountan. 241
- XXXVI. Guiçonen judicamentu banouen
 countre. 244
- XXXVII. Bere buriaren jincouari offoki eta
 puxkiemaitiaç. 246
- XXXVIII. Campotico gaïçen governu hounaç,
 eta dangeretan jincouari her/ta-
 ciaç. 249
- XXXIX. Erreus ihour eçtadin içan eguito-
 conetan. 251
- XL. Guiçonac beraurganic deus hounce
 eçuala, eta eçtaltiala deuseçete-
 glorifica. 252
- XLI. Ouhoure themporal ororen melpo-
 retchiaç. 256
- XLII. Guiçouetan eçtiala behar eçarrigou-
 re bakiaç. 257
- XLIII. Mueduco jakite banouaren coun-
 tre. 259
- XLIV. Campotico gaïcen eçagurcian eçtia-
 la behar ihoure larchu. 263
- XLV. Eçtiela behar oroc finheri içan,
 eta çougoen chi den, etheçtetan
 hux eguitia. 264
- XLVI. jincouetan ihoure ukhen behar dian
 confidantçhaç, goure countre et-
 raiten diren elhen, ounhexte-
 co 268
- XLVII. Gaïça greagarrice oroc, bicitçe

T A B L A.

- eternalagatic, soferitu iğan behar
diela, 272
- XLVIII.** Eternitateco egunaç, eta bicitte
hountaco milerietçaç 275
- XLIX.** Bicitte eternalaren desiratciaç eta
harat jous tera isleyateen ditener,
çougnen hountaçun handiac dau-
dian haiduru 280
- L.** Cer gu saçiguiçon eskerniatiaç, jin-
couaren esbietan jatti behar
dian, 287
- LI.** Obra aphaler ihoure esiecatu be-
har diala gorenentart eoin helteen
detian, 293
- LII.** Gu çouac ouste ukhen behar diala
lebenago merechi, diala açote col-
piac, ecieç consolacioniac, 294
- LIII.** jincouaren gracia ecçieia laket lur-
reco gacetan, goço harteen die-
nekilan, 298
- LIV.** Graciaten, eta naturaren boulea
eoin alkhatreki compostarceen ahal
direnerçaç, 302
- LV.** Naturaren gastatu içatiaç, eta jin-
couaren graciaten eguitate açar-
raç, 308
- LVI.** Gouhauren buriaç eitei behar dutu-
gula eta, jesu-Krist, khurutchia-
ren kharetatcian imitatu, 313
- LVII.** Guçona ecçadin iğan sobera delco-
rajatu, çoumbait faltatara eror-
ten denian, 317
- LVIII.** Gouretaco sobera gora diren gacet-
çaç; eta ecçieia behar jincouaren
juyamentu esialieç sobera chehe

T A B L A.

	teherkhatu,	310
LIX.	jincoustan bersurtan goure' eipa- rant'ha, eta bundantcha oro eçar- ri behar dagula.	327

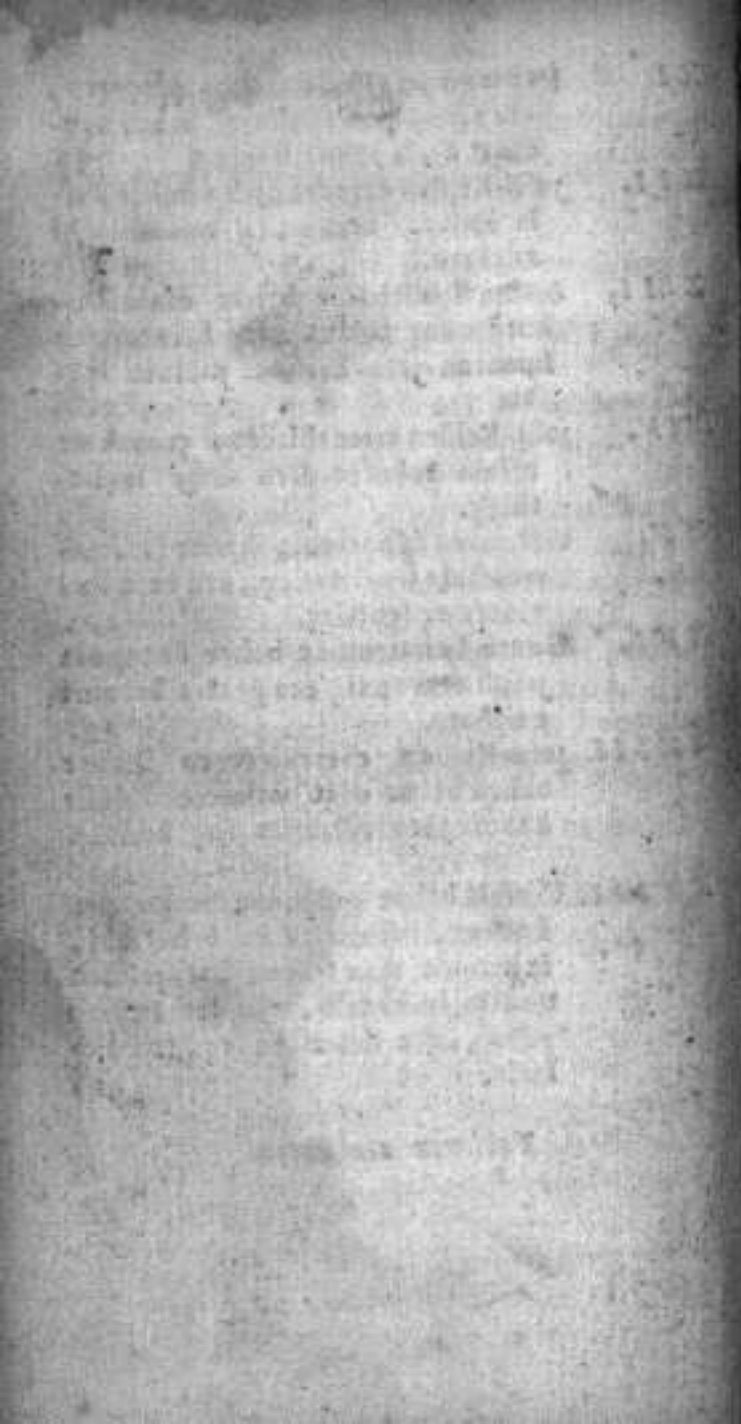
L A V R G V E R R E N L I U R I A.

I. CAP.	C O U M B A T aphalmenture. ki jesu-Kristec errecebitu igan behar dian.	311
II.	jincouac guigonari sacramenta hountan hountarçun, eta caritate handibat eracousten diala.	346
III.	Hou d'ela ardura comuniatacia.	350
IV.	Debotki comuniatacen dieneç haniteç hountarçun, jardiesten dieia.	355
V.	Althateco sacramentiareren handitar- çunaç, eta apheç gouaten gonatar- çunaç.	
VI.	Galcobat, eia cer eguin behar den comunioia beno lehen.	358
VII.	Conteentcia propiaren ikherciaç, eta biciteçç khambiatcian, fermo igatiaç.	359
VIII.	jesusec khurutehen gagueen eguin dian oberendaç, eta bere buziaren jincouaren eskietan eçartiaç.	364
IX.	Behar dutogula goure buziac, eta guc dutagun gaiçac oro jincoua- ri eskentu, eta orogatic houa oc- hoitu.	366
X.	Eçtiala ihoure arhinçki eitci behar comunione sajutia.	371

T A B L A.

- XI.** Ecinago jesu-Kristen khorpitçaren, eta escriptura saintaren behar handibat diala arima fidelac. 376
- XII.** jesu-Kristen errecebitceco behar diala ihourc arrancura handibateki adelatu. 383
- XIII.** Arima debotbatec behar diala bihotç ossog teherçhatu sacramentu hounran jesu-Kristeki juntatu içatia 386
- XIV.** jesu-Kristen errecebitceco çoumbait arima debotec-dien deñr luçbesthiaç. 389
- XV.** Graciaren debocionia ihourc jardiesten diala umilitatiaç, eta bere buriaren eçdeustiaç. 392
- XVI.** Goure beharrunac behar dutugula jesusi eracouxi, eta gracia berauri galçhatu. 395
- XVII.** jesu-Kristen errecebitceco ihourc ukhen behar dian bihotceco deñr handiaç eta amoucio luç bestiaç. 398
- XVIII.** Eçtiala behar guizonac sacramentu hounen, sobera jakin beharreki, ixherçale içan; bena bai jesusen nuniki imitaçale, sede sacriariaren pian, bere ikhoustia eçaten diclatie. 402

Tablaren acabantsça.

JESU KRISTEN
IMITACIONIAREN
LEHEN LIBRIA.

Bicitce eçpiritualaren houn eta profeta-
ble diren abisiac.

LEHEN CAPITULIA.

*Jesu Kristen Imitacioniaç, eta mundu
hountaco banitaten mesperetobiac.*

NI jarraikiten dena eçta-
bila ulhunpian, dio Jingo-
Jaunac ; hoyec dira Jesu-
ten hitçac, çougneç abi-
latiac beikira, behar du-
gula haren eguitatia, eta bicitcia * imita-

* Imitateia erran nahi-da beste batec hitceç
eta obraç complitu dutan gaices Jarraikitia,
eta beu beren eguitia.

tu, nahi baguira eguiaçki arguitu içan, eta uxumentu orotaric escantçatu.

Goure arrancuratic handiena biç arren, Jesusen bicitciaren ardura eçpiritian uxheitia.

2. Jesusen eçacousten deiçcun gaiçac, saintu ororenac beno balioufago dita, eta haren eçpiritia lianac, han edicen liro * manna estalia.

Bena heltcen da, ebangeliouaren ardura entçutisgatic, hanitchi etçayela bihotça hounkitcen, ceren eçpeitic Jesusen eçpiritia:

Noure ere goçatu, eta ounxa enthelegatu nahi beittutu Jesusen hitçac, hateg behar du isseyatu Jesusenaren traur bere bicitce ororen igaraitera.

3. Cer profçitu duçu Trinitatiac hiteç handiric erraitia: Trinitatiaren gogoo eçpacira, umilitatiaren ukhen gabeç.

Eguiaçki hitç handiec eçtie justoua, eta saintia eguiten: bena bai bicitce berchutoufac Jincouari khario içan eracitcen.

Nahiago-dit bihotceco dolumena sen-

* Manna cen Jincouac judioner desertian cirenian celutic jaix eracitcen etan haçcurren miracullousbat, çougnec sacramentu Sainzia ren miracullia ordian danic segnalatecen beiccia.

ditu, ecieç jakin, çougn hitceç enthelega
eraciteen den.

Baceneki ere escriptura sainta oro go-
goç, eta filosofo ororen jakitiac; cer
profeitu çunuke Jincouaren gracia eta
amourioua gabe.

Banitateen banitatie dlo çuhurtac eta
oro dira banitate, salbu Jincouaren
maite ukheitia, eta haren cerbutchatcia.

Haur-da çuhurtce handia, mundiaren
mesperetchieç celuco erresomalat jouai-
tia.

4. Banitatebat - da arren aberastar-
çun galdu behar dienen tcherkhatcia,
eta heran esparantchà ukheitia.

Banitatebat-da orano oubouren jar-
diestecco eguin ahalaren eguitia, eta be-
re buriaren goratcia.

Banitatebat-da araguiaren nahicunter
jatraikitia, eta certçaç ere bagn garraç-
xi ihourc gaçtigatu içan behar beitu,
haren desiratcia.

Banitatebat-da bicitce lucebaten nahi
ukheitia, eta haren ounxa igaraitceç eç
acholatu içatia.

Banitatebat-da bere gogouaren orai-
co bicitciareki esteccaturic etchexitia, eta
guero cer jin behar den aitecetic eç
ikheustia.

Banitatebat da laster beno lasterrago igaraiten den gaiçaren maite ukheitia, eta bethi iragnen dian alagrancia haiduru daucunaren lekhiala lasterrecaç eç jouaitia.

Ardura orhit-cite erran çahar honueç, eçtela so eguiteç beguia affecten, ecetare beharria entçuteç.

Isleya-cite arren, çoure bihotçaren gaiça ikhousten ahal direnen amouriotic soltatçera, eta ecin ikhousten direntrat igaren eracitcera; eci araguiaren desirer jarraikiten direnec, contentciã theyutcen dicie, eta Jincouaren gracia gaitcen.

II. CAPITULIA.

Bere buriaç sendimentu aphał baten ukheitiaç.

1. **G** Uiçon oroc naturalki jakitia desiratcen die; bena cer profectiu emaiten-du jakitiac, Jincouaren losa gabe?

Jincoua cerbutçhatcen dian laborari umilbat hobiago da duda gabe, ecieç filosofo urgulluxu-bat, çougneç bere ari-

māten arrancuratic ukhen gabe, celuco içarren lasterrac gogouatcen beittutu.

Bere buria ounxa eçagutcen dianac, beraurtçaç eçtu pheretchuric ukhenen, eçetate guizonen laidorionetan placeric harturen.

Nakitçan ordian munduco gaiçac oro, eçpalin banu * caritacia, cer ballo luke jakite harec Jincouaren aitecinian, çougnet jujatu behar beinai ene gaiça eguinetan gagenen?

1. Eçtuçula hanitch jakiteco desitcunte handieguibat, ceren barreiarçan, eta inganio handiric han edireiren heita.

Jakitousec bere burien aguertçeç placete hartcen die, eta çuhurrac deithu içateç.

Hanitch gaiça dita, çougneten jakicia arimaren aphur; edo batere eçpeita profitable.

Ounxa-da centçu gabia, beste, salbamentiaric balcie so eçtaudian gaicer eçtecatcen dena.

Elhe hanithec eçtie arima affeteen, bona bicirce hounac bai entheleguari.

* Caritacia da hirour berthute theologaleric handiena çougntçaç jincoua maite beittugu gaiça ororen gagnetie eta proxima goure buria beçala.

indar emaiten, eta contcentcia chahiac
Jincopa beithan confidantchà handibat
ukhen eracitcen.

3. Çoumbatenaç haboro eta hobexia-
go beitaikikeçu, hambatenaç garratçkia-
go jujatu içanen cira, faintukiago bicit-
cen eçpacira.

Etcitiala arren handious içan jakiteç,
bateç ere: bena loxa ukhen eçaçu lehe-
nago eman içan çaiçun eçagutciaç.

Uduri baçaçu hanitch badaxiçula, eta
aski enthelegu houna duçula: halaric ere
jakin eçaçu hanitcheç haboro direla çuc
eçtagitçunac.

Eçteçaçula handiarena eguin, bena
aithor eçaçu lehenago çoute jakin gabia.
Ceren nahi duçu çoure buria bestebat
beno haborouago etcheki, denen gagnen
çu beno jakitoufagoric hanitch, eta çuc
beno hobeki leguia enthelegatcen die-
nic?

Nahi baduçu abantal'ouski cerbait ja-
kin, eta ikhaffi: maite ukheçu eç eçagu-
tu içatia, eta çutçaç eç pheretchuric
eguitia.

4. Bere buriaren ounxa eçagutcia,
eta melperetchatcia-da, jakiteric baliouf-
ena, eta gorena.

Bere buriaren aphur etchekitia, eta

Imitacioniaren I. Libria. 7

besterenetçaq sendimentu honnic eta goraric ukheicia-da , çuhurtarçun , eta ounxatarçun handibat.

Ikhous baceneça ere bestebat aguerrig bekhatu , edo beste çoumbait itchoustarçunen eguiten : halaric ere erçunuke behar ouste oxhen , çu houira beno hobe ci-rela. : cereneta eçpeitakiçu çoumbat themporaç honnian egon citaxian.

Oro guira erorcor , bena eçtuçula ouste badela ihourere çu beno erorcogoric.

III. CAPITULIA.

Eguiaren jakitiaç.

1. **D** Ohaxu da eguiac berac , eç figura eta hitç igaraiten diren elibateç , bena bere beithan den beçala arguitcen diana.

Goure oustekeriac , eta goure * cent-

* Bost centçu dira çougn beitira ixhoustia , entçutia urrintateia , goçateia , eta honkit-eia çougnec centçu comun human dagouentie hartren beitutiebere propitagiac , eta arçara berriç hareganat utcultcen bost sendimantu horien bat banaca gutan ediren eracite-caso.

ciacaphur ikhousten-du, eta ardura inganaten gutu.

Cer profetia da gaitia estalieg, eta eçagutu eçtireneg mintçatcia, eçtugunen gagen behar açken juicioçco egunian, hen jakin gabeç laidorie uknen.

Ethokeria handibat-da gaitia abantallous, eta behar direnetçag calurie eguin gabe, bolontarçoki gaitia berritcepen ekharten eta damu baicic eguiten eçteikiener esteca gutian. Beguiac dirugularie eçtugu ikhousten.

2. Cer achola dugu filosofouie genero eta espeça deuten dutien hitcetçag.

Nouri ere verbo eternala mintçatcen beita, hora hanitch oustekeriatarie eçcantçuten-da.

Gaitiac oro verbo hareç beraç eguin içan dira, eta oro lengouage beita etchekiten die, eta hazarre hora-da goueri mintço çalcuna.

Ihourc ere hora gabe eçtiro, eçenthelega eç jusa ounxa.

Congnitaco orano gaitiac oro bat beitira, eta bat hartara oro erakharten, eta oro hartan, ikhousten beitutu, hora bibotç fermoharexi içaten, eta Jincouaren bakian egoiten ahal-da.

O Jincou egulà cirena, eguin naçaçû

bat çoureki caritate bethi iragnen dianian.

Debeiatcen nuçu ardura gaiça hanitchen entçuteç , eta iracourtceç : çutan duçu nic nahi dudan , eta defiratcen dudan gaiça oro.

Ichil bite dotorac oro , mutu bite creaturac oro , çoure aitcinian : çu baicie eçtakidala ihour mintça.

3. Çoumbatenaç nourbait bere beithan sartcenago beita , eta bere bihotcian simplecenago : hambatenaç gaiça haboro , eta handiagoric enthelegatcen du phena gabe : cereneta celutic entheleguiaren arguia ukheiten beitu.

Eçpiritu çahu , simple , eta fermo bat eçta hanitch lanetan barreiacten : cereneta oro Jincouaren ouhouretan eguiten beitu , eta isseyatcen beita , berauri so daudian gaitetarie libratutic , phausfian jartera.

Cere haboro destorbacten , eta khecha eractcen çutu , ecieç çoure bihotceco erortokiduraren aski hil eraci gabiaç.

Guiçon pherestu , eta debot batec campolan eguin behar dutianac , aitcinitic bere beithan ikhousten , eta alkharren oundouan eguiteco berheçten dutu.

Eta hec eçtie inclinacione bicioufaren nahicuntetara erakharten ; bena berac

plega eracitcen duru hourac, arraçon-
chuchenaren maniala.

Noure - du borroca açcarragobat,
ecieç bere buriaren goitcera isleyatcen
denac?

Goure eguitecoric handienac içan be-
har luxe, goure burien goitcia, eta egun
oroçguiren beno indartsiagoguerthatcia,
eta hounian profoitu çoumbaiten eguitia.

4. Mundu hountaco gaiça complitien
nec oroc badie çoumbait eçcastarçun
bereki nahastecaturic, eta goure eçpiri-
tiaço ikoustec oroc, badie çoumbait
ulhuntarçun.

Ciharen eçagutce umila, Jincoua ga-
natco bide seguragobat ducu, ecieç bar-
na beno barnago jakiten tchercatcia.

Eçta oguenic eman behar jakitiari,
edo cernahibeita gaiçaren eçagutce sim-
pliari, çougn beraurtan dagouelatic
houn beita, eta Jincouaren maniaç
eçarria: bena * contentcia hounbat,
eta bicitce berthutousbat bethiere hobia-
go - dira.

Bena noula haboro beitira jakitiari,

* Contentcia-da guiçonac bere barnian
eta ariman dian eçagutcebat, çougnec era-
cousten beiteyo eguiten dian, edo eguin be-
har dian gaiça houn edo gaichto dela.

ecicq̄ bicitec hounari estecateon direnac ;
 hartacoq̄ ardura inganateen dira , eta ca-
 si profeturic batere , edo aphur baicic
 ec̄tie jardicsten.

5. O balie hangnbeste arrancura bi-
 ciouen çagnetaric idoxiteco , eta ber-
 thutiaren hen plaçan ec̄arteco : noula
 beitie galto berriric eguiteco ; eleite po-
 pulian hagnbeste gaichtokeria eta * es-
 candal içan ; ec̄etare comentietan hagn-
 beste lachuxeria.

Gaiça segura da açken judicioçco
 egunian etçaicula galthau içanen , cer
 iracourtu dugun ; bena bai cer egun
 dugun ; ec̄ çougnen ouxa mintçatu
 guiren , bena bai cougnen debotxi bici
 içan guiren.

Erradaçu , noun dira orai , burçagui
 eta jaun bici cireno ouxa ec̄agutu çun-
 tian hourac oro , eta fama handibat be-
 re jakitiaç jardicxi cienac ?

Bestec orai citicie hen carguac , eta
 etcikit hen orhitmentcharic badieneç. Bi-
 ci cireno uduri çuçun cerbat cirela , eta
 orai hitcie ec̄tiçu houre hetçaç erraiten.

* Escandala da edo besteri , edo bersuri
 bekharu eguiteco bidiaten etacousta edo
 hartcia , eta exemplu eta hitç gaichtouetçag
 bekhatiala eror etacitcia.

6. Ala beita laster igaraiten mundu-
co gloria ! Jincouac balexa hen bicio-
cia, jakitiaren araur içan içan ! ordian
cikecien ounxa iracourtu eta ikhaffi.

Coumbat dira mundian jakite bano-
bateç gaitcen direnac ; çougnec Jincoua-
ren cerbutchiac acholic egpeitie.

Eta umil beno lehenago handi içatia
haitateen beitie ; hartacoç bere phenfa-
mentietan khebat begala eçdeusturen
dira.

Nourc ere caritate handibat beitu
houra da eguiacki handi.

Nourc ere bere beithan tchipi beita,
eta ouhouriarene goratarçuna eçdeuse-
tao etchekiten beitu, houra-da eguiac-
ki handi.

Nourc ere lurreco gaiçac oro gorotça
begala etchekiten beitu, Jezu Krist
irabaç deçan amourecatic, houra da
eguiacki çuhur.

Eta ouma-da eguiacki jakitous, nourc
ere bere boronthatia utciric, Jincoua-
rena eguiten beitu.

IV. CAPITULIA.

Eguin behar diren gaicetan, cer aiteinticakhoussi behar den.

1. **E**Cta behar elhe, eç phensamentu orori bere sinhestia eçarri; bena gaiçac behar du luçaç eta abisamentureki Jincouaren eretçian pheçatu.

Elas ardua ihoure sinhesten, eta erraiten du elikiago gaiçkia, ecieç houna befferentaco, hagnbeste guira flacu!

Bena gente complitec eçtutie chignerra sinhesten elhe errailiac oro: ceren beltakie guiçonaren flacutarçuna gaiçkialat ekharri, eta bere elhetan aski huxcor dela.

2. Cuhurtce handibat da, eguin behar diren gaicetan eç arhinegui içatia, eta berauren sendimentietan eç gogorki egoitia.

Hari so dagouen phuntubat-da orano, çougu nahibeita guiçonan elhen eç sinhestia, eta entçun eta sinhexi dutian gaicen, eç befferi berhala arraerraitia.

Harçaçu çoure confellia guiçon çuhur, eta contçentciá maite dian bateki:

eta nahiago cirela, cihaur beno hobiago
bateg eracousten deitçun gaiçer, ecieç
çihaurc ediren dutuçuner, jarraiki.

Bicitce houñac guertha eraciteen du
guiçona çuhur Jincouaren eretcian, eta
kanitch gaiçatan jakinxu.

Coumbatenaç guiçona bere beithan
umilago, eta Jincouari manentago iça-
ten beita: hambatenaç çuhurrago dace
bere eguiteco orotan, eta bakia hobeki
ukhenen du.

V. CAPITULIA.

Escriptura saintaren iracourteiaç.

1. **E** Guià, eç elhen edertarçunà, es-
criptura saintan behar da teher-
khatu.

Eguin içan den eçpiritu berian, ira-
courtu ere behar du escriptura saintac.

Escriptura saintan profetià lehenago,
ecieç elhestaren goratarçuna behar du-
gu tehercatu.

Hagn gogo houneç behar dutugu ira-
courtu libru deboçac, eta simpliac, nou-
la goraki, eta jakitereki eguin içan di-
renac.

Eçteçaçula iskiribaçaliaren famari so-
rie eguin, ala jakite tchipitaco, ala han-
ditaco içan den; bena eguiaren berau-
ren amouriouac iracourcera erakhar cit-
çala.

Eçteçaçula galtha, noure hõri errai-
ten dian, bena gogüa emaçü, cer errai-
ten den.

2. Guiçonac igaraïten dira, bena Jin-
couaren eguiac bethi iraiten-du; Jincoua
hanitçh maneriaç mintçatcen çaicu
ihouren bereheçkeriaric eguin gabe.

Hanitchetan escriptura saintaren ir-
courtcian, goure sobera jakin nahiac
nahasten gutu; nouicete offoki enthele-
gatu, eta chehe ikhertu nahi beitugu
simpleki sinhexi behar gunukian gaiça.

Nahi baduçü profeuric jardiexi, ira-
cour eçaçü umilitate, simplicitate, eta
fede offobateki, nahi ukhen gabe jagoi-
ti jakitous baten fama.

Galtha, eta entçun itçaçü gogo hou-
neç saintien hitçac deus erran gabe,
çaharren erranac etçaitçula desplacent:
eci arraçouric gabe eçtutuçü erran içan.

VI. CAPITULIA.

Estecamentu gaichtoueiçaç.

1. **C**Er nahibeita guifaç, guiçonas cerbait gaichtoki desiratcen badu, berhala bere beithan erreus bilhatcen da.

Urgulluxia, eta abaricioufa secula eçtira phaußian jarten: eçpirituç aldiz praube, eta umil direnac, bace handibatetan daude.

Nour ere eçpeita orano bere buriari ossoki hil, berhala tentatu, eta garhaitu içaten da, gaiça tchipi eta char elibatetan.

Eçpirituç flacu, eta cerbait guifaç araguiaren nahicunterara errotoki dena, neleç daite lurreco desiretaric ossoki solta; eta hartacoç ardura dutu tristeciac hetaric hurruntcen denian, coleratcen ere da arhiçli, nahi diana eguiten eççayonian.

2. Bena desiratcen dian gaiça ukheiten badu, ber ala concenciaren theyu uk eitiac, sor eta pheçu guertha eracitcendu, cereneta jarraiki beita bere pas-

fionari, çougneç eçpeiteyo ajuturic emaiten, bake tcherkhatcen dianaren ukheiteco.

Arren passioner buhurtceç, eta hec nahi eçtiena eguiteç edireiten da bilhotceco eguiaçco bakia.

Eçta arren bakeric guizon araguiari, eta campotico gaicer enjoguiden baten bilhotcian; bena bai debocionia, eta gaiça eçpiritualac dutianarenian.

VII. CAPITULIA.

Esparantchá banouari, eta goratarçunari ibessi eguitiaç.

BAnitatous-da, guizonetan, edo creaturetan bere esparantchá eçarten diana.

Eçtuçula ahalkeric; Jesu Kristen amourecatic besteren cerbutchian içateç, eta mundu hountan praube uduçiteç.

Eçtuçula cihaurtan confidantchatic, hena Jincouatan eçar eçaçu çoure esparantchá.

Eguieu çutan dena, eta Jincouac çoure borontchate houna sokhorrituren açu.

Ercitjala fida çoure jakitian, eç çougn nahibeita guiçonon adrecian; bena bai lehenago Jincouaren gracion, çougnec umilac ajutatcen beittutu, eta bere burrietan fidatcen direnac aphaltcen.

2. Ercitjala glorifica çoure aberaxturçunetan, hanitch balin baduçu, ecetare çoure adichkidetan photerous direlacoç, bena Jincouatan, çougnec gaiçac oro emaiten beittutu, eta berauren emaitia, gaiça ororen gagnetice desiratcen beitu.

Ercitjala handi çoure khorpitçaren handitarçunaç, edo edertarçunac, çougn eritarçun tchipi batec gattatcen, eta itchousten beitu.

Eçteçaçula bihotcian har contentamenturic çoure adreciaç, edo eçpiritu ukheitiaç; beldurreç desplacer eguin deçaçun Jincouari, çougni çor beittutuçue dutuçun hountarçun naturalac oro.

3. Eçruçula ouste bestiac beno hobe cirela; beldurreç gaiçh touago baten igaren citian Jincouaren aitainian, çougnec beittakitça guiçonaren barnian diren gaiçac oro.

Ercitjala urgulluxu çoure obra hounetçaç; ceren guiçononac eç beçalaco beittira Jincouaren jujamentiac; cereneta hanitchetan guiçoner placer eguiten.

dian gaiçac, desplacer equiten beiteyo.

Cerbait hounic balin baduçu, bestec badiela hobiagoric sinhex eçaçu, amourecatic unilitatia beguira deçaçun.

Damuric eçuçu u henen beste ororen pian çoure burriaren eçarteç : bena jar bacinte bakhoit baten ere gagnetie, gaitce handibat eguin ciniro.

Arima umilbat goçateen da bake irai-pous bateç : bena urgulluxiaren bihotcian ardura daude jeloskeria eta colera.

VIII. CAPITULIA.

Nabastarre bandieguier ihessi eguitiaço

1. **E**Cteçaçula çoure gogoña hux noui nahibeita, bena eguitçu çoure eguitecouac gente çuhurteki, eta Jingo heldurtieki.

Bekhranki içan cite gente gaçteki, eta herriç campocoueki.

Aberaxac etiteçaçula lausenca, eta handien aiteinian eteitiala aguer placereki.

Umileki eta simpleki, deboteki eta pherestieki içan cite ardura, eta houniala erakharten dien gaitetçaç mintça cite.

Emaçte çoumbaiteki eteitiala nabassi

igan: bena comunian emaçte phereftias
oro Jincouari itçaçu gomenda.

Jincouareki beraureki, eta haren ain-
gurieki nabassi itçatia defira eçaçu, eta
guiçonen eçagutciari ihessi eguiçu.

2. Ororentaco caritate ukhen behar-
da, bena eçta houn ororeki nabassi itça-
tia.

Helteen da çoumbait aldiç persona
eçagutu eçten batec dian fama houn-
bat, eta eçagutu den beçagn sarri,
ikhoulliac greutcen britutu.

Ouste dugu çoumbait orduç, befter
placer eguiten dugula, heganat jouai-
tiaç, eta ordian hasten guira, her has-
boro desplacer eguiten; ceren goure
gaichtokeriac hobeki eçagutcen beirtutic.

IX. CAPITULIA.

Obedientciaç, eta befteren pian itçatiaç.

1. **G**Aiça handihat da obedientciam
egoitia, guenhienbaten pian
bicitcia, eta bere burçagui eç itçatia.

Hanitch eç segurago da guchiengouan
bera, befteren manu pian egoitia.

Hanitch gente daude obedientciaç.

bortchaç lehen, ecieç amoure houneg, eta hec phena soferitcen die, eta arhinçki mourmouceyatcen dira.

Eta eçtie eçpiritiaren libertatia jardie-xiren, Jincouaren amourecatic, bihotç osloç, befteren petico içateç content eçpadira.

Lasterca cite horrat eta hounat eçtuçu phaußia edirenen; guchien baten goberniaren içate umiaren pian baicic.

Hobeki içan oußtiac, eta lekhiçen khama biouac hanitch gente inganatu dutu.

2. Eguña-da, bat-bedera bere sandi-memriaren araur, gogo honneç gobernatcen dela, eta ekharriago dela, bere fendimentuco direneganat.

Bena Jincoua gourecki bada, bortchatu guira çoumbait orduç, goure fendimentiaren eiçtera; bakiaren ukheitia dela causa.

Nour-da aski çuhur, ororen osloki jakiteço.

Eccitiala arren sobera fida çoure fendimentiari | bena ikhas eçaçu bestenari behatcen gogo honneç.

Houn bada çoure fendimentia eta houna eiçten baduçu, Jincouaren amourecatic, eta bestebati jarraikiten bacira, bantic haboro profeitu idokiren duçu.

3. Eci entçun diçut ardura erraiten ;
 confelliari behatcia , eta haren hartcia
 segurago dela , ecieç emaitia.

Hel ahal daite orano bat bedareren
 sendimentia houn den : bena fegnale-da
 ihour urgulluxu , eta buru gogor dela ,
 befteren sendimentiarri behatu nahieçte-
 nian , nouicere arraçouac eta gaiçac ha-
 la nahi beitic.

X. CAPITULIA.

Elbe soberari gogoua emaitiaç.

1. **H**Urrunt cite ahalaç guiçonen he-
 roxetariç : eci munduco eguite
 couetan sartciaç nabaffen diçu ihour aç-
 çarki , nahibada intencione çahubateki
 erabil ditian.

Eci banitattaren theyarçuna , eta esclav-
 bogoua berhala har eraciten dicucie.

Ouxa nahi nikeçu hanitchetan ichilie
 egon ninçan , eta guiçonen artian enint-
 çan içan.

Bena ceren hagn gogo hounç mint-
 çacen guira , eta alkharreki elbestatcen :
 contenciari oguenic eguin gabe bekhan-
 ki arçara ichilie egoitjala urçultcen guis-
 renen gagna.

Hagn gogo bouneç elhestatcen guira,
terenera alkharren elhestataric, alkhar-
ren consolacionia tcherkharçen beituçu,
eta goure bihoça, hanitch phensamentu
souerteç forthaturic daguena, arhintu-
che nah! beicunuke.

Goço handibat hartcen dugu, noui-
tere mintçatçen beikira, edo phensamen-
tian igaraiten beitutugu, guihaurc ha-
nitch maite, edo desiratcen dutugun gai-
çac, edo goure countre eçtirela borogat-
cen dutugunian.

Bena elas deus irabaci gabe ardura-
go : eci campotico consolacione horrec
damu handibat eretchekiten deyo, eclu-
sic bihotçiala jiten denari.

Hartacoç iratçarriric, eta othoitçetan
egon behar dugu, beldurreç thempora
pfeituric gabe igaren deçagun.

Conbeni edo houn bada mintçatçia,
erraçu houniala erakhar dirouan gaiça
çoumbait.

Uiantcha gaichtouac, eta goure pro-
feitiaç arrancuraric eç ukheitiac, mihiia
eçacholatuki erabil eraciteen deicu.

Hargatic orogatic gaiça eçpiritualer
debocki elestatiac profoitu eçpiritualian;
ajutu handiric emaiten-du : orotan gain-
u, nouicere bihotçer eta eçpirituç

Jincouari bardin juntaturic daudianac;
elheftatcen beitira.

XI. CAPITULIA.

*Bakiaren jardiestiaç, eta profecitatceeo
zelonaç.*

1. **B**Ake handibateç goça ahal guin-
teke, eçpagunu nahi bestec er-
raiten, eta eguiten dutien gaietçaç, eta
gouri so eçdaudianetçaç bihotça ocupa-
turic etheki.

Noula thempora luçaç bakian egoiten
ahal-da, befteren eguitecouetan sartcen
dena campotico horrat-hounatcac tcherk
hatcen dutiana? aphur edo bekhanki be-
re beithan sartcen dena?

Dohaxu-dira simpliac, ceren, bake
handibat ukhenen beitie.

Noulaç saintietarie çoumbait hagn de-
bocionian barna, eta celuco gaicen hagn
ikhousle houn içan dira?

Cereneta isçeyatu içan beitira lurreco
defircunte orotarie nekeç bada nekeç bere
burien soltatcera eta hartacoç bihotç osloç
Jincouari juntaturic çaudialarie, bere
contentciari

kontzentziari so çaudian gaiterth ebucuric gabe gogoua eman ukhen ahal beite.

Gu guiharen passionetçaç tobera arrancuratcen guira, eta gaiça igaraiten diren elibateç, tobera phenatan jarten.

Bekhanki orano bicio bakhoichbat of-foki garhaitcen dugu, eta egun oroç profoitu çombaiten eguiteco luric eçtuguhartcen hartacoç ephel eta hotç baratcen guira.

3. Oifoki goure burier hil baguinte, eta bihotzian eçpagunu nahalcuraric batre: ordian guntçake zeluco gaiçac goça ahal: eta eçpiritia heganat gonturic etchekitia, cer den, cerbait guifaç boroga.

Goure berhaçtapoguric handiena, eta oro da: ceren eçkiren passionetaric, eta nahicuntetaric solatcen, eta ceren eçkiren isleiatcen, saintien bide hounian ebiltera.

Nahi eçtugun çumbait gaiça tchipi ere heltçen çaicunian, tobera sarri coragiaz gaitcen, eta munduco consolationetarat gogoua utcultcen dugu.

4. Guducan egoitera guizon courajous elibat beçala isleia baguinte: Jincouaren sokhorria gutan gagna celutic jaisten, dudu gabe, baroga guiniro.

Eci Jincoua, çougneç guihauri guerla eguiteco bidiaç emaiten beiteiçcu; garhait ditçagun amourecatic; prest-da, bere burier guerla eguiten, eta haren gracian esparantchà eçarri dianen ajutat-cera.

Campitico gaicen eta ceremonien beguiratcian baicic, goure erreligionia ren profetia eçarten eçpadugu; goure debocionia sarri acabitren-da.

Bena, escripturac dioyan beçala, dugun egotch çagniala achcora colpia, amourecatic goure passionetatic chahaturic arimaren bakia goça deçagun.

5. Ourthe oroç bicio baktiorchbat çagnetatic idoki bagueneça, sarri complitu guertha guintex.

Bena orai contrarioiia ardura borogatcen dugu, guisabateç noun, hounialat utçuitcen hasten guirenian, hobiago, eta chahiago edireiten beikira, ecieç hanitch ourthe debocionian igaren oundouan.

Emendatu behar luke egun oroç gu beithan debocioniaren, eta profetiaren fuyac: bena orai hanitch uduritten çaicu dela; nourbaitec lehen lu hartatic beguiratcen ahal badu aphurbar.

Bortcha aphurbar haxatrian goure burier eguin bagueneça, guero gaiçac

oro ehiki eta alagueraki eguin ahal
guintçake.

6. Gaiça ufatien eitçtia greu çaicu be-
na greuago da orano, bere boronthatia-
ri buhurtia.

Bena gaiça tchipiac, eta ehiaç goit-
cen eçpadutuçu; nouiç goithuren dutu-
çu gaitçagouac.

Bortcha eçaçu haxarrian çoure enjo-
guidura, eta ahaç eçaçu çoure costuma
gachtoua: beldurreç guida citçan emeki
emeki nekicia handiago batetara.

O eçaguc baceneça çougñen bake han-
dia cihauri, eta befter çougñen alagranti-
ta handia eman cinirouan, çoure buria-
ren ounxa gobernateç; ouste dit, pro-
fçitu eçpiritualaren arrancura haboro ba-
çunukiala.

XII. CAPITULIA.

*Gaiça nahi eçtutugunen beltciaren aban-
tallaç.*

1. **H**Oun - da gouretaco çoumbait
greutarçun ukhen deçagun
çoumbait aldiç, eta hel dakigun nahi
eçtugun gaiçaric; ceren hanitchetan

guiçona bere beithan lar eraciteen beitie,
eçagut deçan amourecatic, mundian deso-
terraturic dela, eta eçteçan bere eçpa-
rantchâ hanco gaçetan eçar.

Houn-da çoumbait orduç, nîhen de-
çagun goure fendimentien countre
jouaiten direnetaric, eta gutçaç finhel-
te char dienetaric, çoumbatere goure
intençioniac eta eguitatlac houn beitira.
Hoyte ardura umilia eraciteen gutie eta
banalo. iatic beguirateen.

Eci nouicere guiçoneç gutçaç pheret-
chu aphur eguiten beitie, eta gutan eç
finheste hounic harteen, ordian Jincoua
goure bihotceco jakiletaco hobeki tcher-
cateen dugu.

2. Hartaeoç guiçonac behar luke gui-
sabateç Jincouatan bermatu, houn
elian behar befteren consolacione ha-
nirch tchercatu.

Nouicere boronthate hounetaco gui-
çonbat thurburatu, tentatu, edo phen-
famentu gaichtoueç atacatu beita: ordian
eçagutteen-du Jincouaten beharra han-
diago diala, çougn gabe beitaki eçtiroua-
la hounkirie batere eguin.

Tristeteen-da, hasperen eguiten-du,
eta oracione erraiten ere badu ordian,
soferiteen dutian miseriegatic.

Ordian debeyateen da luçaçegui biciciaç, eta defiraten luke hiltcia jin lezion, amourecatic arimà khorpitetic solta ledin, eta Jesu-Kristeki içan.

Ordian orano oumxa eçagutcen-du se-
gurantcha, eta bake ofsobat mundian ecia
içaten ahal dela.

XIII. CAPITULIA.

Tentacionen apaisarçiaç.

x. **M**Undian bici guireno, eçkite-
ke thurburarçun, eta tenta-
cione gabe içan ahal.

Hartacoç Job saintiaren librian ira-
courten dugu, guiçonaren lurren gagne-
co bicicia tentacionebat dela.

Hori dela causa, bat-bederac bere
tentacionetan gagnen, arrancurareki
içan behar luke, eta gouaitan egon ora-
cionetan beldurreç, debriac, çougneç
eçpeitu secula loric eguiten, eta ungu-
ru unguuru beitabila, nour irex ahal di-
rouan, ediren deçan inganatceco artia.

Eçta hagn debot, eç hagn saintu de-
nic, çougneç eçtutian çoumbait orduç

bere tentacioniac, eta hetaric erras gabé ecin içaten guira.

Tentacioniac hargatic guizonaren eci- nago abantallous arduran içaten dira: nahi bada greugarri çaitçon, eta phe- nagarri; ceren hetçaç umiliatcen, cha- hatcen, eta jakintsuten beita.

Saintiac oro thurburacün, eta tenta- cione hanitchetatic igaren içan dira, eta hetaric profoitu idoki ukhen die.

Eta tentacioniac ecin sustengatu ahal ukhen dutienac, erori içan dira, eta gal- du secularoç.

Eçta comentu hagn sainturic, eç lexhu hagn baçterric, noun tentacioniac, edo phenac eçtiren edireiten.

3. Guizona, bici deno, eçta erras tentacionetarie solt içanen; ceren eta be- khatu originalaren khocian sorthu gui- renen gagnen, guihaureki kharreiatcen beituço tentacionen uthurburia.

Tentacione, edo thurburacün bataç ren jouaitiareki, bestebat jiten da, eta bechi ukhenen dugu cerbait soferticeo: eci goure dohaxutarçunaren hountarçu- na galdu dugu.

Hanitchec tentacioner ihessi eguitia tcheratecen die, eta hetara dolorous- kiago erortcen dira.

Issciaç beraç ecin garhaitcen dutugu ;
bena pacenciaç, eta eguiaçco umilita-
tiaç, exaiac oro beno açcarrago guert-
hatcen guira.

4. Achaetic baicic hurruntcen eçte-
nac, herroua idoki gabe, aphur profci-
taturen-du ; tentacioniac berhala utçuli-
ren çaitço, eta lehen beno gaiçkiago
edirenen-da.

Hobekiago goithuren dutuçu (Jincoua-
ren fokhorriareki batian) emeki emeki
pacenciareki, eta luçaç eguruxitiareki,
ceieç ciharen buriaren countre gogort-
cen eta buhurtcen cirelaric.

Ardua conseillu har eçaçu, tentatu
cirenian, eta eçteçaçula gogorki trata,
tentacioniaç atacatu dena : bena consola
eçaçu, cihauri eguin liçacien, nahi çu-
nukian beçala.

5. Tentacione gaichtouen ororen haz-
xattia-da goure eçpiritiaren khambia-
mentia, eta Jincoua beithan confidantcha
aphurren ukheitia.

Cereneta, hala noula itchas mareac
ountreibat horrat hounat erabilten beitu,
gubernari gabe denian, guisa betian,
tentacioniac hanitch guiaç iharrausten-
du, bere desleign hauna eiçten dian gui-
çonbat.

Suyac borogateen-du burdugna ; eta tentacioniac guiçon justoua.

Hanitchetan eçtakigu cer dirogun ; bena tentacioniac eracousten deicu cer guiren.

Horregaric gogoua handibatetan egon behar da , orotan gainti tentacioniaren haxarrian ; ceren ehikiago exaya goithu içanen beita , eçpiritiaren borthan sart-
ceta ihoulere eiçten eçpada , bena hela er-
ran dian beçagn sarri , alharctic campo
jarri behar çayo.

Hartacoç çahar-batec erran ukhen-du
haxarriac bara itçac ; berantegui erremè-
medioua adelatcen-duc , nouicere luçake-
xia handieç gaitçac çahartu beittirateke.

Eci lehenic eçpirituala jiten-da phen-
samentu simplebat ; guero imaginacione
açcarbat , açkenecoç placera ; çotucu
gaichtoua , eta baimentoua.

Eta manera hortan exai gaichtoua offo-
ki sartcen-da , hari haxarrian music e-
man gabeç.

Eta çoumbatenaç luçaçago hari muç
emaitera ihour lachateen beita : hamba-
tenaç flakiago egun oroç bere beithan
guerthatatcen-da , eta exaya haren coun-
tre photeroufago.

6. Batec , conbertitcen hasten direç

nian, tentacioneric gaitceñac soferiteen dutie, bestec ačkencian, beste çoumbait aldiç bici diren thempora ototan hetçaç hounkiac dira.

Aski arhınçki çoumbait tentatu içaten dira, Jincouaren çuhurtar unac, eta justotarçunac compostatu dian begals, çougnee guiçonen hegnac, eta merce imentiac pteçatcen beittutu, eta gaiçac oro aitcinecie chuchen eçatcen, bere haitatien salba eracitecco.

7. Hartacoç eiparantehâ eçtugu behar gada, tentatu guirenian: bena hambatena su habororeki Jincoua othoitu behar dugu, amoutecatic placer gutian goure tentacionian urgaitçi, çougnee segurki, jondane phauleren erramaren araur, tentacionia garhait eraciren beiteien, haren sustengatecco indarrac emaiten deičularic.

Umilia ditçagun arren goure arimac, Jincouaren eicu pian, tentacione eta thurburarçun ototan; cereneta eçpirituç unilac salbaturen eta goraturen beittutu.

8. Tentacionetan, eta thurburarçunetan cer den guiçona aguerida; çoumbat profeitatu dian, eta hetan mercehimentia handiagoda, eta berthutia hobeki aguertcen da.

Eçta miracullu, guiçona debor, eta suç betheric bada, gaitcie fenditcen eçtian themporan: bena pacient bada gaitcian denian, profcitu handibaten eçparantchiã içanen-da.

Tentacione handietarie çoumbaitec beguiratcen dutie bere buriaç, eta tentacione egun oroç helteen diren tçhipietan ardura eiçten dutie garhaitcera: amourecatie umiliaturic, behinere bere beithan confidantcharic eçar eçtecen tentacione handietan, hagn gaiça tçhipietan erorten direnen gagnen.

XIV. CAPITULIA.

Judicamentu temerariouari ikessi eguitiaç.

1. **C**haurganat beguiaç utçul itçaçu, eta gougoua emiaçu, besteren obrac judica eçtitçatçun.

Besteren judicatcian, guiçona banoki triballatcen-da eta ardurago lux, eta bekhatu benial eguiten-du: bere buria- ren judicatcian aldiç: eta chehe ikert- cian bethi abantallouski triballatcen-da.

Gaiçac bihortcian dutugun beçala,

hetçaç ordinarioçki goure jujamentia ekharten dugu: eci gu hauren amourio propi uxiaç, eguiaç jujatcia ehignera gal eracitcen deicu.

Jincoua baliç bethiere goure defircun-
tiaren intencione ç achia, eçkintele
hagn ehignera nahas, besten goure sen-
dimentien countre jouaitiaç.

1. Bena ardurian cerbait guihaur bel-
than gorderic bada, edo camprotic jiten
çaicu, çougnec bereganat thiracten bei-
çutu.

Hanitchec, eguiten dutien gaitetan,
bere buriaç gordalluç teherçateen dutie
jakin gabe.

Uduri-da orano bake hounbatetan
daudiala, gaiçac hen gogara jouaiten
direno: bena nahi eçtien beçala helcten
badira, berahala sutan jarten dira eta
tristertcen ere hai.

Aski ardura aharrac jaikiten dira adich-
kiden, eta herritarren, religiousen, eta
deboten artian, sendimentu batetaco eç-
tirclacoç.

3. Costuma çaharra nekeç ihoure eig-
ten-du, eta eçtu placheric hartcen, berac
ikousten dian beno hurrunago jouan era-
ei decen.

Çoure arraçoun gagnen, edo adre-

cian haboro bermatcen bacira, ecleç Jesu Kristen berthotari çor daçun obediencian, bekhan i eta berant civate guçon arguitubat, ceren Jincouac nahi beitu arimâ offoki haren pian jar dadin, eta arraçou ororen gagnetie, amourio suç bethe bateç goiti dadin.

XV. CAPITULIA.

Amourioç eguin içan diren obretçaç.

MUnduco gaïça orogatic, eta nouren nahi beita maite ukheitia gatic, eçta behar gaïçkiric batere eguin; bena obra houn hassiac eitei behar-du çoumbait orduç phenatic gabe, edo hobiago batetara khambiatu, beharrian deuari hounki eguitia gatic.

Eci horren eguitiac, obra houna eçtu galtcent, bena bai hobiago batetara khambiateen.

Campotico obrac caritativa gabe deuse-re eçtu balia; bena caritatiareki eguiten diren gaïçac oro, çoumbat nahi-beita tchipi, eta mesperetchatu diren, abantallous guerthateen dira.

Eci Jincouac gogoua haboro emaitendu,

du, çoumbat amourioreki ihourc obra
eguiten dian, ecieç obrari berauri.

2. Hanitch maite dianac, hanitch
eguiten du, hanitch eguiten-du, ounxa
eguiten dianac, eta ounxa eguiten-du,
comunaren houna bere boronchatia be-
no lehen eguin nahi dianac.

Hanitchetan uduri-da caritacia bera de-
la, eta beitate araguiaren inspiraçuna :
ceren naturaren enjoguidura, guinauren
boronthate propia, p akiaren ukeiteco
esparantchà, eta goure khorpitcen aita-
ren nahicuntia bekhandi goure obretarie
hurruntu nahi beitera.

3. Eguaçco caritate ossoua diahaç deu-
setan ere eçtu bere buria tcheratcen ;
bena befteric eçtu desiratcen, baicic ere
gaiçac oro Jincouaren gloriataco i, an
dician.

Jhuriere eçtu imbidiaric ekharten,
ceren bere alagrançiaric batere eçpeitu
maite, eta bere beithan eçpeita nahi
alagueratu, bena Jincouatan gaiça houn
oro:en gagnetie dohaku içatia desirat-
cen-du.

Eçtu sinhesten ihour-ganic hountar-
çunic batere juten dela : bena bai oro of-
foki Jincouaganic, çougneganic uthur-
buru batetarie beçala tourrouitac jaislen

beitira, eta çou gontan saintiac oro goçt-
men handireki finalki phauflatcen beitra.

O noure ere beiluke eg iaçco caritate
hartarie tchincabat, eççut liro duda
gabe lurreco gaiçac oro banitateç bethe-
ric daudiala.

XVI. CAPITULIA.

Besteren menxaturen o inbestiaç.

G Uaçonac pacienki behar dutu
egari, bere beithan, edo beste-
tan ecin chuchentcen dutian gaiçac,
Jincouac beste çoumbait chuchena çun-
eman dirouan artio.

Phensa eççaçu heltubada hola hobe de-
la, çoure borogateco, eta çoure pa-
centciarentaco, noure gabe çoure merc-
himentiac balio aphurretaco direlacoç.

Behar duçu hargatic phena hortetarie
soltatciagatic Jincoua othoita, placer
çutian sokhorritu, amourecatic eçtiki
eçar ahal ditçaçun.

1. Nouicere nourbait, behin edo ber-
ritan abifatu ieaneç çueroç, eçpeina be-
hateen; eitçaçu hareki debadio ie uhhen
gabe; bena oro Jincouaren eskietan eçar

itçaçu, amourecatic ouhouratu içan da-
din, eta haren boronthatia complitu,
haren cerbutchari orotan; harec baciki-
çu ounxa gaiçkien hounialat-utçul era-
cicen.

Iffcia-cite befteren menxduren, eta cer-
nahi beita flakeciaren sustengatcera: ce-
ren cihaurc ere hanitch beituçu, bestec
ounhezi behar deitcienic.

Eçpadiroçu çoure buria eçar cihaurc
nahi çunukian beçala; noula ukhen diro-
çu bestebat cihaurc gogaraco.

Bestiac gogotic nahi quintikeçu mem-
duratic gabe, eta haregatic guilhauren-
çaç eçcutuçu bilsingten.

3. Nahi gunuke, bestec bere faltetan
gaçtigu garratic ukhen lecen, eta gui-
haurc gouretan ecin ounhesten diçugu
batere.

Besteren libertate soberà etçaicu eder,
eta hargatic etçaicu houn; music ukhen
decagun, galharccen dugun gaiçan.

Nahi dugu bestiac tincaturic eguin bi-
den chediaç egon ditian, eta guilhaure
ecin ounhesten dugu bortcharic batere
eguin diç guien.

Hortic arren eçagun-da clarki, çou-
gocn bekhanki pheçateen dugun gouce
proximoua guihaur beçala.

Oro balira complitu, cer gunuke Jin-
kouaren amouretatio besteganic soferit-
ecco.

4. Bena orai Jincouac guisabateç gai-
şac eçarri dutu, noun na i beitu ikhas
deçagun, barac bestiaren carguen eçar-
ten: ceren eçpeita ihourere macula gabe,
ihourere carga gabe, ihourere beiteren
mengoua eçtenik, ihourere beretaco aski
çuhur denic; bena behar dugu alkhar
egari, alkhar consolatu, alkhar sokhor-
ritu, alkharri eracouxi, eta alkhar abi-
latu.

Gagneran deusec ere eçtu hobeki eça-
gut eracitcen, çougneren handi den bat
bederaren berthutia, noula desditchatu
içatia.

Eci jin beharrec eçtie guçona flaca er-
racitcen, bena bai noulaco den eracouf-
ren.

XVII. CAPITULIA.

Comentietaco bicitciaç.

1. **I** Kassi beharduçu, çoure burlari lia-
nitch gaiçatan buhurteen, bestekila
nahi baduçu bakia, eta junto içatia be-
guiratu.

Eçta gaïça aphurra, comentietan, edo alkharreki bicitecco juntateen direnki egoitia, eta han berian, plagnitceco ar-raçouric eman gabe, [hil artio fidelki iraitia.

Dohaxu-da han berian bicitec hounbat kharreiatu diana, eta açkentec hounbatukhen diana.

Nahi bacira behar den beçala egon, eta berthurian aiteina jouan, çoure burria bidejanbat, eta desterratubat beçala etheki eçaçu lurren gagnen.

Nahi baduçu bicitec saintubat kharreiatu, behar duçu Jincouaren amourecatic, erho beiteina beçala içan.

2. Arropac eta khorouac aphur ballotaco dira, bena bicitecco manerien khambiouac, eta passionen offoki hil eraciteciac, eguiaçco fraidia eguiten dicie.

Nourc ere, Jincouaç beraç, eta bere arimaren salbamentiaç campo, cebait besterie tchercateen beitu, harec eçtu thurburargun eta dolore baicic edirenen.

Bakian ere ecin luçaç egoiten da, te'ipienic, eta beste ororen perico içatera, isleiatcen eçtena.

3. Cerbutchatreco jin tira, eta eç gobernatceco : jakin eçaçu soferitecco, eta

triballateco deitu içan circla , eta eç ele-
hestetan themporaren igaraiteco, eta
aurher içateco.

Comentietan arren guiçonac boroga-
tu içaten dira , hala noula urhia labe be-
ro batetan.

Han ihour eçtauke , bihotç offoç Jin-
couaren amourcatic umiliatu nahi eç pa-
lin bada.

XVIII. CAPITULIA.

Alta saintien exemplietçaç.

1. **S**O eguin eçaçu alta saintien exem-
plu bicler , çougutan eguiaçli
complitu içatia , eta religioniaren gora-
tarçuna , hagn beste arguireki agueri be-
tira , eta ikhouffiren duçu çougnen
aphur ; eta cali eçdeus den , cer ere guc
eguiten beitugu.

Elas cer-da goure bicitcia , henareki-
lan bardintcen-bada !

Jesuïen saintieç , eta adichkideç Jincoua
cerbutcharu ukhen-die gossian , eta egar-
rian , hotçian eta picarvatarçunian , tri-
ballian eta eguiffetçian , belletan , eta ba-
rouretan , miliçeo eta eçpirituçeo ora-

cione saintietan, hanitch falsun cargu eta mesperetchu igoursten cielaric.

2. O çoumbat thurburacun phecurie soferitu dien Apostolic, Martirec, Confessorec, Birginec, eta beste Jesu Kristent hatcer jarvaiki nahi içan dereneç oroc!

Eci arimac mundu hountan hugu ukhen dutie, bicitce eternalcco beguiraliten amourecatic.

Ala beitie aita saintiec desertian Eicitce herfia, eta praubia kharreiatu! Ala beitie soferitu tentacione luceric, eta phenousic! Ala beitira exayaç ardura içan eskerniatu! Ala beitie Jincouari eskentu oracione ussuric, eta suç beheric! Ala beitie penitencia garratic eguin! Ala beitie zelo eta su handiric ukhen proferru eçpiritualarentaco! Ala beitie guerra borhitic eguin bere biciouen heçteco! Ala beitie Jincouaganar intencione çahia eta chuchena ukhen!

Egunaç triballaten, ciren, eta gayac oraiconetan igaraiten çutien: çoumbatere triballaten cireno eçpituçco oracionetic eçpeticiren ekhuraten.

3. Bere themporà oro profeitabeki emplegaten cien, eta orenac oro Jincouaten orhoitçeco llabur uduitten ceitcen.

Celuco gaicen eçpirituç ikhousteç go-
çateen ciren, eçtitaçunaren handita-
çunac aharç eraciteen ceyen khorpitça-
ren sustengateeco mengoua cien haçour-
riaren hartea.

Adio erraiten cien aberastarçuner,
carguier ouhouer, eta ascacier orori:
mundutic etcien deus desiraten; phen-
reki, bicitteco behar ciren gaiçaç, hart-
cen çutien: dolureki mengoua cienian
ere khorpitça sokhoritcen cien.

Praube ciren arren lurreco gaicetan,
bena ecinago aberaxugracian eta ber-
thutian.

Campotico gaiçac oro menx çutien,
bena barnia graciaç eta celuco consola-
cioneç betheric cien.

4. Mundiaren exai ciren, bena Jin-
couaren ecinago adichkide.

Bere buriaç eçdeus beçala uduriteen
ceiteen, eta mundu houneç mesperet-
chateen çutian: bena Jincouaren aitci-
nian precious eta mai hagarri ciren.

Eguiaçco umilitatian egoiten, obedi-
cia simplebateran bicitcen, eta carita-
tiaç, eta patientiaç lagunturic ciren:
harratoç berthutian egun oreç aicira
jouaiten ciren, Jincouaganic gracia
handi ric jardiesten cielatic.

Religioser orori exemplutaco eman
ican dira, eta haboro corajatu behar
guitie bicitce espirituañan borogu egui-
teco, ecieç ephelen hanichtarçunac
goure la huckeritan egon eraciteco.

5. O çougnen handi cen religiosen
ororen jincouaren cerbutchatceco suya,
hen icate saintiaren haxarran!
O çoumbat debocione cien oracio-
niam! çoumbat imbeia, çougnec hobeki
berthutiaren bessarcateco! ala hen egui-
taria beiteen ouxa compostatu! çoum-
bat eracouxi cien oroc aphaltentu eta
obedientcia bere guhienen manu pian!

Eitci deitçkien hereçac jakile dira
orano, houtac cirela guiçon eguiaçki
saintu, eta complitu cirenac, çougnec,
bere burien countre guetla corajouski
eguiten cielaric, mundia hougn petan
eçarri beiteien.

Orai aldiç handitaco igaraiten-da, be-
re chediaren countre deus eguiten eçtia-
na, eta patientciareki haitatu dian hegna
sustengatcen ahal diana.

6. Ah goure themporaco hotçtarçuna
eta lachukeria! hagn sarri hurrunt gui-
tian lehen gunian debocione suç beche-
tic; eta goure egnhetçiac eta lachutarçu-
nac bicitceç debeia etaci guitçan.

Jincouac balexa, deboten hanitch
 exemplu ikhous oundouan, goure ber-
 thutian aircinateeco; desira lo elagouem
 ardura.

XIX. CAPITULIA.

*Fraide edo religious hounbates eguin be-
 har dutian obreçaç.*

I. **F**raide edo religious hounbaten
 biciteiac behar-du, berthute
 orotçaç ederturic içan, amourecatic be-
 re barnetic içan dadin, campotic guiço-
 ner uduritcen çayen beçalaç.

Eta arraçoureki hanitcheg behar-du
 barnetic içan berthutoufago, ecieç cam-
 potic uduri beita: ceren Jincouac goure
 barnia ikhousten beitu: eta behar beita-
 gu, noun nahi beita guären, haren loxa
 ecinago umilbat ukhen, eta Ainguru eli-
 bat beçagn ehahu haren aircinian ebili.

Egun bakhoiçcal arraberritu behar
 dugu goure deffegn houna, eta emenda-
 tu goure debocioniaten suya; egun lehe-
 nie hasten beifina beçala, salbamentuç
 cobidian sartcen.

Erçan behar deyogu ajuta naçaçu ene

Jinco Jauna, cihaurc eman deitacun
deslegn hounian, eta çoure cerbutchu
saintian: emadaçu gracia, egun behar-
den beçagn ounxa has ahal nadin: eeren,
orai drano nic eguin dudanac, eçpeitu
dets balla.

1. Hounkiaren eguiteco bicitarçun han-
dibat ukhen behar-du, (goure berthun-
tian aicçua jouaiziaren, eta boronthate
hounaren araur) bide hartan aiccinatu
nahi denac.

Deslegn hounic, eta handiric harteen
dianac, lux ardua eguiten badu: cer
içanen-da bekanki eta arhinçki harteen
durianerçaç.

Hanitch guisaç hargatic helteen çaien,
goure deslegn hounaren uçtia; eta gou-
re obra houn costumateraric mendrenian
lux eguitia, cerbait damu gabe nekeç
helteen da.

Justouen deslegn honna bermatcen-da,
lehenago Jinconaren gracion, eciç ber-
ren çuhurtaçunian: eeren cer nahibeita
eguiteco har decen, Jinconatan beitic
bethi bere confidantça.

Erran comunbat da, guiconac desle-
gna harteen diala, eta Jincouac hareç
placet diana eguiten, eta eççela guicon-
ren bidia haren photerian.

3. Debocione ufatia çoumbait orduç ihourc uçten badu , obra hounbat eguin deçan amourccatic , edo bere anaiaren abantalla dela causa , ehignera guero arçara hartcen aha du.

Bena arimaren debeiarçuneç , edo la-
chukeriaç ihourc ehignera eiçten balin badu debocione houra , borogaturen-
du , falta aski handibat dela , eta damu hantic ukhenen diala. Goure isseiac çoumbait nahi beita handi diren , hanitch gaiçatan orano farta tchiptetara eroriren guira.

Behar dugu hargatic bethi çoumbait desleign seguric hartu , eta principalki , berhagapogu handienac emaiten deiç-
kien hiciouen countre.

Behar dutugu chehe tcherreatu , eta compostatu goure barnian , eta cam-
pouan igaraiten diren gaiçac : ceren con-
beni beita goure profetu ççpiritualaren ,
batçac eta bellinc chuchen içan ditian.

4. Bein bacite mementocal çoure hu-
riaren eçagutçian sar , sar cite amenç
çoumbait aldiç , eta gutienetic egunian
behin , erran nahi beita goiçan edo ar-
raxen.

Goiçan har itça u çoure desleign hou-
nac , arraxen ikher eçaç u çoure cont-
centia ,

centia, noulaco içan dicen egun har-
can. çoure hitçac, obrac eta phensa-
mentiae : çeren heltubada hanitchetan
çoure Jincoua eta proximo laguna hetan
ofensatu beitutakeçu.

Armac har itçaçu guiçon corajous ba-
tec beçala debriaren gaichtol erien coun-
tre, eta ehignerago bridaturen dutuça
araguiaren enjoguidarac oro.

Eiçaudiala secula deus eguin gabe,
bena edo iracour eçaçu, edo içkiriba,
edo orhoi mi iç, edo eçpirituç, edo
cerbaic, comunaren houn denic eguiçu.

Haregatic khorpitçaren triballic eça-
gntçereki eguin behar die, eta oroc eçtu-
tic bardinçki hourac hartu behar.

5. Comun eçtiren gaiçec eçtie campouan
etacouxi behar : eci segurago - da, gui-
hauri so daudian gaiçen legretki eguitia.

Gogoua emaçu hargatic, heredeçti
etciton comunaren gaiçetan, eta cihau-
renetan agudo : bena çoure eguiñ bidari
so daudian gaiça manhatiac oflòki etz
leyalki eguin dutakeçunian, thempora
haboro barateen baçaiçu, sar cite cihaur
beñhan, çoure debocioniac galhatcen
dian beçala.

Berriake oro gaiça baretan triballa : be-
na bata baten, bestia besten abantallou-
lago da.

Thempotaren ounxa jitiaren araur; debocionen khambiatciac ere plazer eguiten delcu; ceren goço haboro edireiten beitu gu batétan besta eguneç, eta bestétan atteguneç.

Bateén beharrà dugu tentatu guirenian, eta besténa bakian, eta phaussian guirenian.

Batétan goure phensamentiaren etchekitia dateke goure gogoco, triste guirenian, bestétan aldiç Jincouaren alagantciac goçatcen guiratekianian.

6. Besta handien jitiari, arraberritu behar dira debocione hounac, eta saintien tokhorria su haboroceki gal hatu.

Bestatic bestala hartu behar dutugu goure desleyn hounac, ordian mundu hountaric ja ki, eta eternitateco bestan sarthu behar beicunu beçala.

Hartacoç thempora saintu hetan behar dugu arrancurareki adelatu, deboikiago maneyatu, eta goure eguin bidia oro herfikiago complitu; b. thala goure triballien soldata Jincouaganic ukhen behar beicunu beçala.

7. Eta meateen badu gouri haren emaitia, b. h. ex deçagun eçkitela aski ounxa adelatu, eta eçtugula mercheiccen orano gloria hagu handi, thempora

segnalation, gu beithan aguerturen den
houra: guitian arren isseia hiltciata ho-
beki adelatcera.

*Dobaxu-da cerbutcharia (dio Lucas
Ebangelistac) çougn bere burçaguiac jin
datekianian iratçarrivie edirenen beitu,
segurtateen çutiet bere hountarçun ororen
gagnerie eçar eraciren diala.*

XX. CAPITULIA.

*Ichiltarçunaren eta ibour gabe icatiaren
amouviouaç.*

T Cherca eçaçu çoure bicitciaren
chehe ikhertçeco thempora pro-
pibat, eta Jincouac eguin deitçun houn-
tarçunetçaç orhit cite ardura.

Eitç itçaçu berrikeriac, iracour eçaçu
gaiça bihotçaren dolumeneç, eguitceçoç
beno, hobeki behatecco houn dirente.

Çoure buria soltateen baduçu eliefta
soberakinetarie, horrat hounat aurer-
hetan jouaitetarie, eta mundian berri
lissetateen direnen entçuterie, edite-
nen-duçu thempora aski propiric, eççi-
rituçoç othoitcetari egoiteco.

Saintien handienac, guçonen com-
pagnetarie, ahal citianian, hurrunteen
ciren, eta haitateen cien, Jincouaren
segretki cerbutchatcia.

1. Nourbaitec erran ukhen-du, guñconen artian ičan ničan ordu oroç, guñtiago guñcon ercherat utçuli ičan niç. Hori-da ardura borogatcen dugun gaiçabat, nouicere elhesta lucetan lakca beixira.

El iago da erras ichilic egoitia, ecieç elhetan huxic eç eguitia.

Eliago-da etchen gorderic egoitia; ecieç campouan bere buriaren behar den beçala beguiratcia.

Nour ere arren bicitec eçpiritualaren jardiestera isleiatcen beita, harec Jesuseki behar-du guiconen biltçarrunetarie hurruntu.

Ihour eçta segurançareki aguertcen gorderic gogo hounec egoiten dakiana baicic.

Ihour eçta segurançaraki mintçatcen, placereki ichilic egoiten dena baicic.

Ihour eçta segurançareki befteren guchienja rten, beften pian gogotic egoiten dakiana baicic.

Ihoure eçtu segurançareki manuric emaiten, befteri ounxa obedient içaten ikhassi dianac baicic.

3. Ihour eçta segurançaraki alagueratcen, contcentcia hounbaten jakilegoüa bere beithan diana baicic.

Saintien segurantzã hargatic, beñi
Jincouaren loxaç betheric ican-da.

Eta çoumbatere gracia eta berihute han-
dieç arguitu beiteiren, etcien gutiago ar-
rancura, eta umilitate bere beithan.

Gaichtouen segurantzã aldiç, urgullu-
tic, eta bere burietan dien sinhesteric
jalkiten-da, eta açkenian beren inganio-
tan utçultcen-da.

Eçteçaçula secula mundu hounten har
segurantzã ossobat, çoumbatere fraide
hounbaten, edo ermitha debot baten udu-
ria heituçu.

4. Ardua guionec hobenic ouste çu-
tienac, galdu içateco dangeric handie-
nian içan-dira, confidantcha handieçua
bere burietan cielacoç.

Harracoç hanitchen hobiago-da eçti-
tian ossoki tentacioneric gabe içan, eta
hen atacarçunac fendi diteen; beldurreç
urgulliala eror ditian edo ere sobera
nabassiki campotico consolacionetarat
okher ditian.

O behinere alagrantcia igaraiten den-
bat tcherca elirouana, behinere mundu
hounç caçuric eguin gabe legouena;
ala beiloro harec bere contentencia hou-
nic beguira!

O noure ere k'hen belitçake arrancu-

ra banouac oro, eta salbamentuco eta celuco gaicetan baicic gogoua ecarten elianac, Jincouatan bere esparantcha oro phaussateen lialaric; ala beiliro harec baste eta phaussu handibat goça!

5. Ihoure eçtu merechitcen celuco consolacionia, ikhasten eçpadu bihotçtoiki, cer den barnetico dolumena.

Nahi baduçu bihotçiala drano far eraci çoure dolumena, far cite cihaur beithan, eta aparta itçaçu munduco heroxac, escriptura-saintac diouan becala; *eien obetan iratçarririt etcheki eçacie bihotçeco dolumena.* Çoure chochan barnen edirenen duçu, campouan hanitçetan gal cinrouana.

Chocha ardura han egoiteç eçti guerthatcen-da, gaiçki aldiç beguiratcen denian, debeia eracitcen gutu; hounialat utçalteen hasten cirenian, ardura han egoiten bacira, eta hora ounxa beguiratcen baduçu, gucroualat maithagarti çaikeçu, eta edirenen duçu han consolacione ecinago maithagarti denbat.

6. Arima debotac profecitateen-du, ichilic eta phaussian dagouelaric, eta ikhasten dutu escriptura saintaren segretiac.

Han edireiten dutu nigarren tourroustac, cougntçaç gal oroç bere buria çhaç

hatcen eta garbitcen ahal beitu: amou-
recatic bere creaçaliaren hambatenaç ad-
chkiadiago guerthia ahal dadin, çoumba-
tenaç munduco herox orataric hurru-
nago egoiten beita.

Nour ere othian bere eçagunetarie,
eta adichkidetarie hurruntcen beita, ha-
reganat Jincoua bere ainguricki hullan-
turen-da.

Hobe-da gorderic egoitia, eta bere
arimaç arrancura ukheitia, ecieç hareç
cafuric eguin gabe miracullu eguitia.

Gaiça laidablebat-da bekhanki campo-
rat jalkitia, bere buriaren eç eracouftia,
eta beste guiçonon ikhouffi nahiric eç
ukheitia.

7. Ceren ikhouffi nahi duçu, ecin jus-
toki ukheiten ahal duçun gaiça? mun-
dia igaraiten-da, eta haren desrecuntiac.

Araguiaren imbeyec passeia eracitcen
gutic, bena orenbat igaren denian, cer
hantic ekharten duçu, contentciaren
pheçutarçunbat, eta bihotçaren barreiar-
çunbat baicic.

Jalkite alaguera batec, utçultee triste-
bat arduran erakharten-du, eta arax
arguibatec biharumen goiç ullunbat.

Guisa berian araguiaren alagranteiac
oro eçtiki sartcen dira, bena açkeniao

ussukiten die eta hil eraciteen.

Cer ikhous diroçu bestetan, heben ecin ikhous diroçunic? haur duçula celia eta lurra, eta elementac oro, eci hetarie gaçac oro eguin içan dutuçu.

8. Cer bestetan ikhous ahal diroçu ekhiaren pian luçaç iraiten aha dianic?

Ouste duçu heltubada affieciaturen cirela, bena hortara ecin helteen ahal cira.

Gaiçac oro çoure aitcinian ikhous eintçakian ordian, cer liçate bista banobat baicie.

Goiti itçaçu çoure beguiac Jincouaganac, eta othoi eçaçu pharkha ditçaçun çoure bekhatiac, eta çoure lachukeriac.

Eitç itçaçu gaiça banouac gente banouer, eta çoure gogouâ etheki eçaçu Jincouac eman deitçun manier.

Cerra eçaçu cihaurtan gagna çoure bihotçeco bortha, eta dei eçaçu cihaurganat Jesus çutçaç maithatia.

Egon cite hareki çoure chochan, ceren eçpeituçu bestetan hagn bake handibat edirenen.

Jalki içan eçpacina, eta eçpaçunian deufere berrietarie ikhassi, hobekiago egon ci ant kian bake hounbatetan: benaberrien ikhasten placer harteen haffiç gueroç, hantic behar diçu çoure bihotç

XXI. CAPITULIA.

Bihotceco dolumenac.

1. **N**Ahi bacira debocionian aitecinç johan, Jincouaren loxà bihotcian ukhen eçaçu, eta eç çoure buriazri sobera libertate eman: bera brida iteçaçu çoure centciac oro, eta excitiala enjoçui içan erhokeriaçco alagrancietara.

Costuma cite, bihotceco dolumenaren maite ukhitera, eta edirenen duçu debocionia.

Bihotceco dolumenac aguer eracitcen dicuçu hanitch hountaruçun, laç ukeriaç behala gal eracitcen beiteiçu.

Estonagarri-da, noula guiçona secula mundu hauntan ofioki alagueratcen ahal den, ourxa eçagutcen badu bere desterriarren lekhis, eta çoumbat dangereç unguraturic dagouen haren arima.

2. Goure bihotceco arhintaruçunac, eta phetchen laçukeriaç onnheltiac, eçteiçu uçten fenditcera arimaren doloriaç: hartacoç ardura banoki erri eguiten dugu, nigar justoki eguin behar gunikian themporan.

Eçta, eç libertate eguiacçoric, eç alagrancia hounic, contcentcia chachu Jincouaren loxà d'anian baicic.

Dohaxu-da, burreiarçunaren erakharçiac apartateen, eta bere bihotçà dolumen faintu bateç biribilcæteen ahal dianna.

Dohaxu-da, bere contcentcia theyutcen, edo pheçutcen dien gaiçac oro, bereganic hurruntçen dutiana.

Corajouski guerla eguin eçaçu, costuma heun bateç gaichtobat garhaturen duçu.

3. Balin badakiçu guiçonon eiçten; hec çu eiciren çutic nahi duçunaren eguitera.

Besteren eguitecouetçaç eçteçaçula har eçgutçeric, eta gente handienetçaç phuru eçtuçula arrancutaric.

Cihauran gagnen eichekaçu bechi beguia, eta beste persona maite dutuçu-nac oro-beno lehen, orhit eraci eçaçu çoure buria bere eguinbidiaç.

Etcitiala triste, guiçonon sustenguiaren ukhen gabeç; bena hasperen eguin eçaçu ceren etciren gobernateen, Jincouaren cerbutchari batec, eta fraide debot batec behar lukian beçagn beste arguireki, eta hountarçuneki.

Arduran hobiago, eta segurago da, guizonac eçtjan mundu hountan consolacione hanitch, principalki araguiari so daudianetaric.

Guihaure dugu saltà, eçpadutugu celucouac uxheiten, edo bekhanki borogateen badutugu; ceren campitico banouac eçpeitutugu ossoki eicren, ecetare bihotceco dolumena tchercatcen

4. Eçagut eçaçu eçtuçula merechitcen celuco consolacionia; bena bai lehenago thurburarçun hanitch.

Novicere guizona bihotceco dolumenian ossoki larthu beita, ordian mundu haut oro greugarri, eta kharax çayo.

Guiçon pherestu batec dolumenian sartceco, eta nigat eguiteco aski beharune edireitendu.

Eci ala deçan bere buria ikher, ala bere proximoua ikhous, badaki heben ihout ecin bicitcen dela thurburarçun çoumbait gabe, eta çoumbatenaç herfikiago bere buria ikhertcen beitu, hambatenaç dolumena handiago duke.

Goure bihotceco dolumenaren, eta hasperen justouen beharruniac dira, goure bekhataic eta biciouac, cougntçaç guisabateç unguraturic beicaude, noun belhanki phensamentian celuco

gaiçac etchekiten ahal beituğu.

5. Orhit bacinte ardurago hiltciac, acieç biciaren lucetarçunaç, duda gabe su habororeki houniala utçul cinteke.

Bihotcian ere erabil bacintça ifernuso, edo purgatorioco jin behar dien phenac; ouste dit gogo hounec tribalia, eta doloria sustelç cintiouala, eta garatçtarçunen batentze loxatic etçunukiala.

Bena ceren gaiça hoyec bihotcialat eçpetira igrainen, eta orano n aite beituğu eçtarçunac; hartacoç notç eta ofloki herabçti egoiten guira.

6. Hantchentan eçp ritiaren flak eciaç, khorpitç miserable haur plagni eracitçen du bagn arhinçki.

Ochoi eçaçu arren umilki Jincoua; eman diçaçun bihotceco dolumenaren eçpiriua, eta erraçu profetareki. *Haç naçaç, janna, negarren oçuiac, eta nigarrac bere doyan edan eracitç idatçuo*

XXII. CAPITULIA.

Guaçonaren miserien eçaçutciac.

1. **N** Oun nahibeita ciren, nourat nahibeta jouan citian, miseriac betheric

berhele cira, jincoua ganat eçpa.ira
utçuteen.

Ceren nahasten cira, eguitecouae
coure goga a jonaïten eçpadira ? nour-
da gaiça o o berac nahï durian beçala
duria a ? eç çu, eç ni, eectare lurren
gagren guïçonie barec.

Eçta mundo hunaï guïçonie, phe-
na, edo thurbura çun gabe denic, liçan
ordian erregie, eao aita faintu.

Cougn da hobekien-dena ? du la ga-
be jincouagatic cerbait loteri ahal di-
rouana.

2. Hnitch flicue diöye, foycie çou-
gnen bicitce houana kharreiatcen dian
guïçon harec ; çougnen aberax, çou-
gnen handi, çougnen photerous eta go-
ra den.

Bena goiti eçaçu çoure gogona celu-
co hountarçunciatat, eta ikhouffiren du-
çu, houn themporal hoyec eçtïrela deu-
fere, ecin iraiten diela, eta placer beno
haboro phena emaiten diela ; ceren ecin
fecula arrancura, eta loxa gabe goçaru
içaten beïtra.

Eçta guïçonaren dohaxutarçuna,
houn themporalen mucurri gaintica
uk eitia, bena a-ki du bere doyaç.

Egulaçco miçtiabat-da, lurren ga-
guen bicitcia.

Çoumbatenaç guïçona bicitee eçpiri-
tualari eçfecatiago nahi beita ; hambate-
naç mundu hountaco bicitecia kharaxago
guerchaturen çayo ; ceren hobeki fendit-
turen beituru , eta clarkiago ikouffiren
bere bihorç gattariaren phetchac.

Eci iatia , edatia , bellatcia , lotcia ,
phauffatcia triballatcia eta gagneraco
naturaren beharrunen piana içacia ,
eguiaçki miseriabat-da , eta trist-ciabat
persona dehot-baten , çougn gogotie iolt
nahi beiliçate içan bekhatu orotaric.

3. Eta eguiaçki , mundu hountan ,
khorpitçaren beha rumac pheççi handi-
bat dira , guïçon faintuki bici nahi dena-
rentaco.

Hartacoç profetac Jincoua othoitcen-
du , placer dian hetaric soltatu , erraiten
deyolaric. *Libra naçaçu çauna ene be-
harruntaric.*

Bena deçditchatu dira , bere miseria
eçagutcen eçtienac , eta deçditchatago
orano , bicitee miserable , eta gattatu
haur maite dienac.

Eci hagn beste çoumbaitec houira be-
farcateen die , (çoumbatere nekeç bicite-
ceco behar dutien gaiçac tribellateceç ,
edo amouina galtha-coç uhaiten beitu-
cie ,) noun heben bethi bici ahal baliteç

eçpeitukeye Jincouaren erresomaç achoolic batere.

4. O arima infidel , eta centçu gabiaç , çougn lurreco gaicetan hagn barna beitaude , noun eçpeitie goçoric hartcen , araguiaren gogaraco diren gaicetan baicic.

Bena miserabliac orano bere açkentican sendituren die garra çki , çougnen char eta eçdeus-den , hec maite ukhen dien gaïça.

Saintieç , eta Jesu-Khriften adichkide daboreç oroc aldiç , eçtie gogouaric eman araguiari placer eguiten cien gaicet , eçtare mundu hountan fama handi ciener , bena hen intencionia , eta esparantchà oro , benoç beno benoçago eternitateco hountarçunetarat hedatcen-zen.

Hen desira oro goiti igaiten cen , gaïça ecin ikhous , eta bethi itagn bchar dienetarat : beldurreç mundu hountaco gaiccen amouriouac pe hountarat thira litçan.

5. Eçtuçula nahi berthutian aiteinatceco esparantcha galdu , ene anaye maïtia , orano baduçu thempora , eta thienoria houn duçu.

Ceren nahi duçu biharumentiala igorri çoure desleçgn houana. Jaiki cite , eta infantian has cite ; eta erraçü , orai duçu

er baiten eguitico, orai duçu guerra eguitico ihempora, orai duçu hounialat utçuitico oren houna.

Novicere phenetan, eta thurburaru-netan beircira, ordian duçu, cer baiten merechitico ihempora.

Behar duçu sutic, eta houretic igaren arrafrescova ukhen beno lehen.

Cihauri hortcha eguiten eçpaduçu, eçtuçu bicioua garhaituren.

Khorpitç erorer haut kharreiateen duguno, eçkiteke içan bekhatuic gabe, eçetare bici debeiarçun, eta dolore, gabe.

Gogo hounec har guinro, miseria orotaric phausia: bena bel hatiaç galduç gueroç innocencia, lurrian ecin ukheiten dugu eguiaçco do' axutarçuna.

Hartacoç pacencia ukhen behar dugu, eta eguruki Jincouaten misericordia, inikitate haut igaren dadin artio, eta *biciae hiltcia irex decan artio*.

6. Ala beita guiconen flakcia handi, eta berhi biciouetarar erortoki!

Egun cofessateen dutuçu çoure bekhatiac, eta bihar arçara eguiten dutuçu bekhatu berac.

Orai hartcen duçu gogoua emaitico dessegn houna, eta oren baten burian ari cira, dessegnic batere hartu eçpeitçu, nu beçala.

Arreçoureki arren guihaur umiliatcen ahal guira, secula banitateric hartu gabe, hagn erorcor, eta lerracor guirenen gagnen.

Lachukeriac ere gal eracitcen ahal deicu, graciaren moyaneç, nekeç tribailu handireki, jardixi gunian guica.

7. Cer içanen-da gutçaç açkencian, haxarretic gora hagn ephel guirenian.

Ala beikira delditchatu, houla phausfialat nahu baguira arrimatu, bakia eta segurantça beicunu beçala! çoumbatere, goure bicitec orotan, faintutarçunaren herecharic batere eçpeita agueri.

Ouxa beharrá gunuke, orano berriç eracoux liçaguien bicitec houna, comentietan sarthu berrier beçala: jakiteco baliçatianeç, goure hounialat kambia eraciteco-cerbait esperanchá, edo gouri berclutian çoumbait profeytu handiagoren eraguiteco.

XXIII. CAPITULIA.

Hiltciaren ardura gagonan khestiaç.

1. **T** Hempora llaburretan barnen çourekilancouac eguin dikeçu; so eguin eçaçu, eia noula ciren cihauç

beithan : egun guizona agueri-da , eta bihar eç , eta beguien aitcinetic jalkiç gueroç , gogotic ereberhala jalkiten-da.

Ala beita guiconaten bihotça lamphux , eta gogor : oraico gaicer baicic eçtiçan gogouaric eman , eta jin behar direnac eçtitçan hobeki ikhous !

Egun hil behar beitçunu beçala , gobernatu behar çunuke , çoure obra , eta phensamentu orotan.

Etçunuke hiltciaren loxa handiric çoure contentciá çahu baçunu.

Hiltciari beno , bekhatier ihessi eguitia hobe lukeçu.

Egun prest eçpacira , noula cirate bihar biharco eguna eçtuçu segur , eta cer dakiçu , eia çouretaco datekianeç.

2. Cer profetu da , luçaç biciteia , hounialat aphur utçultcen baguira ?

Elas ! bicitee lucebatec eçtutu berhi goure faltac hertcen ; bena bai arduran emendateen.

Jincouac balexa , egun bakhoitç bateç , ounxa biciteian guinen mundu hountan !

Haitcheç hounialat utçuiç gueroçeo outiac khountateen dutic ; bena hobetu direla , hargatic eçta hambat ecagun.

Çoumbat n. hi beita ikharagatti den hiltcia , heltubada damugattiago dukeçu , luçaç biciteia.

Dohaxu-da , bere hiltciaren oreña
bethiere beguien aitecinian etchekiten
diana , eta egun oroç ounxa hiltcera
adlatcen dena.

Ihour ikhoussi baduçu behinere hilt-
cen , orhit cite , bide beraurtaric behar
dukeçula igaren çuc ere.

3. Goïçan ouste ukhen eçaçu , etci-
rela arraxiala helturen.

Eta araxa jin datekianian , eçtuçula
ouste , bihiarumen goiciala helturen ci-
rela.

Içan cite arren bethiere prest , eta bi-
ci cite guifabateç , noun hiltciac etciçan
ouste gabian atçaman.

Hanit habitoki , eta improbiçki hilt-
cen dira , eci Jincouaren semiac , gutie-
nie ihourc ouste dianian , jin behar du.

Açken oren hora jin datekianian ,
beste sendimenturic ukheiten hasiren ci-
ra , çoure biciteç igarenaç , eta dolore
handibat ukhenen duçu , çoure eçacho-
lataçun , eta lachukeria oro çaç.

4. Ala beita dohaxu , eta abifatu , oraï
biciteçera issciatcen dena , hiltceco ore-
nian ediren nahi liçatian beçala !

Eci mundiaren offki melperç hat-
ciac , berthutetan aitecina jouaitco defir-
çunte suç bethiac , gaicen çhede houç

nian eçarteco amouriouac, penitenciaren tribailiac, obendienciala berhala presticac, bere buriac casuric eç eguitiac, eta Jesu-Khristen amourccac cer nahì beita gaiteen soferitac, emanen deye hiltce hounbaten eguiteco confidantcha handibat,

Ossagarritan cireno, hanitch obra houn eguiten ahal duçu; bena eritu citatekiaman, etcikit cer eguinen ahal duçun.

Aphur eritarçunetarie hobeteen dira, orobat bidage hanitcheraa dabilçanac, bekhanke saintuteen dira.

5. Eçteçaçula confidantcharic har çoure adichkideran, eta ascaci hullanetan, ecetate gueroualat igor çoure salbamentia: ceren çuç ouste duçun beno lehen ahatceren beiteira guiçoner.

Hobe-da orai, ordia houn deno, bilkhura eguitia, eta celialat çoumbait obra hounen aiteina igortia, ecieç besteren sokhorrian esparantcha ukheitia.

Eçpalinbaduçu orai çoure buriaren arrancurarie, noure ukhenen-du guero çouretaco.

Orai dica memento ecinago preciatic, orai dira salbamentuco egunac, orai-da thempora çouretaco houn dena.

Bena elav do'lu eraguingarri-da ! eçteça-
çun hobeki emplegathempora, çougn-
tan bicitee eternala merechi ahal beic-
cintiro !

Jinen duçu ordia, çougnan egunbat,
edo orenbat defira beicintiro, hounia-
lat utcultceco, eta etcikit ukhenen du-
çuneç.

6. Eia bada ene maitia, ikhous eçaçu,
çougnen danger handitic, eta çougnen
loxá kharagarritic libra diroçun çoure
buria, orai loxan, eta hiltciaren bel-
durrian biciteen cirelaric.

Isseia cite orai guisabateç biciteera,
noun hiltceco orenian loxa beno habo-
ro alagrancia ukhen ahal deçaçun.

Ikhas eçaçu orai mundiari hiltcen, or-
dian has citian Jesu Kristeki biciteen.

Ikhas eçaçu orai gaicen ororen mes-
peretchatcen, ordian Jesu Kristegana
threbucu gabe jouan ahal citian.

Orai penitenciaç gaçtiga eçaçu çoure
khorpitça ordian confidantcha segurbat
ukhen ahal deçaçun.

7. Ah erhoua ; ceren phenfatcen duçu
luçaç biciten cirela, egun seguric bate-
re çruçunen gagnen.

Ala beitira hanitch, bicitee lucian in-
ganatu içan direnac, eta ouste gaberie

arimac khorpitcetarie jalki çaitcenac !

Coumbatetan entçun duçu erraiten , halacoua arnia colpu-bateç hil içan dela , houlacoua itho cela , batac lexhu gorabaretarie eroriric hürria hauxe ciala , bestiarri jaten celarie haxa jalki eeyola , eta bestiac jokhatcen celarie bere açken haxa çhiratu ciala.

Batçac fuyaç , bestiac armetçaç , bestiac uçurriaç , bestiac ouhougukeriaç mundu hountarie bestialat jouan içan dira , eta hala ororen açkentcia hiltcia da , eta guiçonon bicia , itçalbat beçala , behala igaraiten da.

8. Nour çutçaç orhituren da , çu hil ciratekianian , eta noure Jincoua othoituren du çouregatic.

Eguitçu egulçu orai, ene mairia , eguiten ahal duçuna oro : ceren egpeitakiçu nouiç hilen ciren , eçetate cer hil oundonan jarraikiren çaiçun.

Thempora duçuno bil itçaçu aberaçarçun ecin hiltcen direnac.

Salbamentiaren baicie eçteçaçula phenmenturic uken , eçetate arrancurarie , Jincouaren gaitetçaç baicie.

Eguitçu orai adichkidiac , saintiac ouhouratcen , eta hen obrac imitatcen duçuçularie ; amourecatic bicitce hountarie

ja'ki citate'ianian, hec egoite eternaian
batgarre hounbat eguin digacien.

9. Bidejanbat, eta arrotzbat beçala
lurren gauen çoure buria etch k'ça-
çu, eta munduco eguitecouetan ahoite
ukhen behar eçtiarbat beçala.

Beguita eçaçu çoure bihoça, arran-
curatic gabe, Jincouaganat g'aituicç
c'eren eçpeituçu heben egoite bechi irai-
ten diaibat.

Harat çoure othoitciac, eta egun oroz
eguiten dutuçu hasperenac eta nigarrac
igor itçaçu; amourceatic çoure arimac,
hil oundouan, Jincouaganat donaxuki
garaitia merechi deçan-hala biç.

XXIV. CAPITULIA.

*Açkan jujamentiac eta bekhatoren phen-
neçac.*

1. **S**O eguiçu, gaiça orotan, çoure
açkenciari, eta cer guilaç, ego-
nen ciren juce garratç haren ait'ianah,
çoug'entaco eçpeita deus estauricç,
çoug'n presentç, eçpeita apasitcen,
eta çoug'neç eçpeitu, gachotcen direneç,
cañari eguiten; bena julto dena jujatu-
ren beitu.

O bekhatore e ho, eta ecinago miserable igama ! cer ihardexiren di e, Jinco hire bekhatiac oio dakitçanari; ikhara agouenen gagnen guïçon khechu-gen baten ait imian ?

Ceren eç uc aiteinetic ikhousten, eç-tela ihour çken judicioçco egunan besteren, eç ç chotiaç, eç sustengatciç baliaturen, bena bat bedera aski carga handia datekiala buraurentaco.

Orai hire triballia baliours duc - hire nigatta Jincousc hounetaco harturen die, hire hasperenari behaturen duc, eta hire doloriac arima sendoturen, eta garbituren deic.

2. Eguia ki pacient den guïçon hatec, heben Purgatorio handi, eta baliours bat igaraten ou nouicere, laidoïen oin-bettiareki. H boro dolore beitu, besteren garentokariaç, ecieç bere laido hat-ciaç, çougneç beran i gaçki eguilen, Jincoua gogoticothoitcen beitu, eta bi-hotcetic taliaç pharcatcen, çougneç pharçamentu esketecco, beranke i ric eçpeitu eg iren, çougn ekha riago beita, bester dolu eguitera, ecieç bere buriaren khechia eracticera, çougn bere buriari bortcha eguiteri dialaric, is-feiatecu beita, eçpitiçaren nadiçante-

tara, araguiaren offoki erakha-tera.

Hobé-da orai, bekhatien chahatcia,
eta biciouen trencatcia, ecieç guero cha-
hatceco eiçtia.

Eguiaçki goure buriac inganacien
dutugu, araguiaren dugun amourio
gaichtouaç.

3. Cer befterie fu haree irexlren-du,
çoure bekhatiac baicic.

Coumbatenaç hobeki orai, çoure
buriari maniac eguiten beituçu, ara-
guiaren nahicunter jarraitien cirela-
ric; hambatenaç luçaçago phenetaniça-
nen cira, eta erre icateco fuguçi habo-
roren bilteen aricira.

Certan ere guiconac bekhatu eguin
beituke, hartan berian garratçkiago
gactigatu icanen-da. Han herabeçtiac
luço akhullu elibateç ahullau icanen
dira, eta gormautac gofie eta egarrí
handibateç eskerniatu.

Han luxurioufac, eta placeren maitha-
çaliac phike hourtuç, eta tofre urrit-
çuç flambatu icanen dira, eta horret-
biatu elibatec beçala, doloriaren handiç,
rechampa eguinen die irabicioufec.

4. Bicionie eçtate batere, bere phena
fovertia eçtukianic.

Han urgulluxiaç ahalkeç hourturen

dira, eta abaricioufac praubecia ecinago miserable batec tincaturic etchekiren duru.

Han oren bakhoitç baten phená mingarrago date, ecieç heben ehun ourzheren penitencia ecinago garratça.

Han damnatic eçtie ukhenen, eç phausuric, eç consolacioneric batere: heben amenx uxarte çoumbait ihourc çumbait orduç ukheiten-du, eta adichkiden consolacionetçaç goçateen-da.

Orai arrancura, eta dolumen çoure bekhatietçaç ukhen eçaçu; amourecatic, açken judicioçco egunian, cehalat jouan behar dieneki, legurantçan içan citan.

Eci, ordian iustouac corage handi bateki aguerturen dira, dolore, eta phená soferi eraci deyenen countre.

Orai umilki besteren jujamentien pian dagouena, ordian aguerturen-da besten jujatceco.

Ordian praubiac, eta umilac confidantchâ handibat baduke, eta urgulluxia cantou orotarie ikharaturen-da.

5. Ordian agueri içanen-da, Jesu Kristen amourecatic erho, eta mesperetçatu içan dena, cela, eguiaçco munda hountaco çuhurra.

Ordian thurburargun pacienciareki

soferitiac placer eglinen du, eta iniki-
tariac egin aboua ideki en.

Ordian gente debotac alagueraturen
dira, eta gaichtouac tristeturen.

Ordian alagueraturenago da ihour,
araguiaren penitenciaç heciç, ecieç be-
thi bochi houneg haci ukhen balin balu.

Ordian beçtimenta charrac eder dira-
teke, eta ederrac ulhun.

Ordian laidaturenago-duçu chocha
tchipi charbat, ecieç gaçteiu urhesta-
tubat.

Ordian patientia fermobatec haboro
placer eguinen-du, ecieç munduco pho-
tere oroc.

Ordian goraturenago-da obediencia
simplebat, ecieç mundu hountaco fina-
ciac oro.

6. Ordian alagueraturenago-du con-
centia chahu, eta hounbatec, ecieç fi-
losofiaren jakite barnac.

Ordian haboro pheçaturen-du abceaxa
tarçunen mesperetchiac, ecieç mun-
du hountaco genten ororen treiaurac.

Ordian haboro consolacione dukeçu,
Jincouaren ounxa othoituç, ecieç cou-
te khorpitçaren bochi houneg haciç.

Ordian haboro placer dukeçu, ichi-
lic egoneç, ecieç elle hanitch erraneç.

Ordian haboro balia dikeçie obra
saintieç, ecieç hitç ederki errance.

Ordian bicitce herfia, eta penitencia
garratça maithagarriago dukeçu, ecieç
hurreco placerac oro.

Ikhas eçaçu orai min tchipien soferit-
cen, ordian handiagouctarie libratu içan
ahal citian.

Heben lehenic boroga eçaçu, cer so-
feri diroçuun guero. Ecin badiroçu hagn
min tchipiric sustenga, noula soferitu-
ren ahal dutuçu thormentu eternalac.

Hagn soferitce tchipiac orai erreus
eracitcen baçutu, cer eguinen die or-
dian ifernuco phence?

Ecin eguiaçki bi alagrantcia ukheiten
ahal duçu, mundu hountan placer hart-
cia, eta guero Jesu Kristeki erregue
içatia.

7. Egun hountara drano bethi ouhou-
retan, eta placeretan bici içan balin ba-
cina; cer profcitu hetarie idoki ciniro,
instant hountan hiltcia hel balekiçu.

Oro dira arren banitate, Jincouaren
maite ukheicia, eta haren cerbutchat-
cia salbu.

Eci, çougnee ere Jincoua bere bihotç
oroç maite beitu, hareç eçu loxarie eç
phenen, eç açken jujamentiaren, eç

iferniaren : ceren amourio complitiac
Jincouaganat segurantçareki hullant
eraciteen beicutu.

Bena eçta miragarrî hiltciaren, eta
Jincouaren juiamentiaren loxá badu,
bekhatian orano laket denac.

Houn duçu hargatic, amouriouac ecin
orano gaiçkitic hurrunt eraciteen baçu-
tu, amenx, ifernuco loxác bara eraci
citçan.

Bena Jincouaren loxác casuric egui-
ten eçtiana, eçta thempora luçaç hou-
nian egonen ahal; bena debriaren la-
gouetara llaburski eroriren-da.

XXV. CAPITULIA.

*Coure bicitee ororen gaiçkitic bouñialat
urçulteiag.*

2. **J**incouaren cerbutchian, gouaitan
beitcina beçala, eta arrancurare-
ki, bici cite, eta fraide bacira, orhie
citee, ceitera jin ciren, eta ceren mun-
dia kiratu duçun.

Ecçuniana hori eguin, Jincouareki
bleitceco, eta guicon ecçpiritualbat guer-
tia çintian amourecatice.

Ukhen eçaçu arren çoure profetia-
rentaco su handibat, ceren thempora
llaburretan barnen, çoure triballien
phakia ukenen beituçu ; eta eçtukeçu
haboro çoure ungurunctan, eç loxarie,
eç dolorerie.

Aphurbat orai triballaturen cira, eta
edirenen duçu phaußu handibat, edo
hobeki erraitera, aagrantcia bethi ira-
guen dianbat.

Leyalki, eta fureki, çoure eguinbi-
diac eguiten badutuçu, eçtuçu dudarie,
Jincoua leyal, eta aberax içanen dela,
çouri hayen phakiaren emaiteco.

Behar duçu eiparantcha hounbat
ukhen, helturen cirela celuco gloriala,
bena eçtuçu behar segurantçarie hartu ;
beldurreç herabeçti, edo urgilluxu
guertha citian.

2. Guçonbat behin loxaren, eta eiparantçaren artian, erreuski duda ba-
teç, ceri egon leitian ecin haitatuç,
ardura çagouelarie eskerniaturie, tris-
teciac acabirie, aldibateç eliçabatetan,
althare baren aitecinian belhauricaturie,
oracionetan jarrı içan cençioualarie be-
re beithan pheniamentuç : o nie orai ba-
neki, ene çkenciala drano, hounian
iragn behar dudala ; eta berhala Jincouaç

ren ihardestia bere bihotcian entçuten-
du houlache: eta hori baceneki cer eguin
nahi çunuke? eguiçu orai ordian eguin
nahi çunukiana, eta segurantça ossoba-
retan içanen cira.

Eta berhala consolaturic, eta açcar-
turic Jincouaren boronthate faintiaren
pian jarri içan cen, eta haren duda,
horrat hounat çarabilana, baratu içan
cen.

Eccian nahi ukhen curiouski tcher-
katu, guero jin behar ceyonaren jaki-
tia; bera haboro arrancura ukhen cian
jakiteco, cer cen Jincouaren boron-
thate houna, eta hari plazer eguiten
ceyona, bere obra houn ororen has-
teco eta acabatceco.

3. Jincouatan ukheçu esparantchâ,
eta eguiçu hounki, dico profetaç, çan-
de lurren gag en, eta baci içanen cira
haren aber istançune çaç.

Gaiç batec hanitçi gente bere pro-
feitutic, eta khandiamentu debot ba-
retaric, hurrunt eracitcen duti, çougu
beita nekeç baicic ecin eguiten denaren
loxâ, eta here buriaren gachaitceco har-
tu behar den phenâ.

Eta eguiaçki, çoug ere corajonskia-
go isseiatcen beitira, greu çaitçen, eta

hee nahi beçala eçtiren gaicen , garrhait-
cera ; hee bestee oroc beno haboro pro-
feitu berthutetic idokiteen die.

Eci çoumbatenaç guiçonac bere bu-
ria garhaitcenago , eta eçpirituç hil era-
citcenago beitu : hambatenaç hobeki
Jincouaren bidian jouaiten da , eta gra-
cia handiago baten ukheitia merechit-
cendu.

4. Bena oroc eçtie bardin indar , bi
gaiça horien eguiteco.

Haregatic orogatic , zelo eguiaçco ba-
teç hounkiric denac , nahibada dian pas-
sione haboro , hobeki berthutian protei-
taturen du , ecieç obra hounetarac hotç
denac , nahi bada dian igate ouxa che-
datubat.

Bi gaiça berheciki houn dira , hou-
nia a... ul ereditceco ; bere huriaren in-
darreki loitateis , enjoguidura gaichtouac
okher eraci nahi lukian gaiçatic , eta
çougnerc hountarçunen ihourc haboro
mengoua beitu , hari su handireki jar-
raikitia.

Cer ere bestetan hanitchetan itchou-
si beitçatçu , hetaric hurruntcera , eta
ciharen corajouski baguiratcera , isscia
cite.

5. Lekhu orotan çoure profetia edi-

ren eçaçu , guisabateç noun , exemplu
houn çoumbait ikhousten , edo entçuten
duçunian , her jarraikiteco suç betha ci-
tian.

Cerbait gaichtoric ikhousten baduçu ,
gogoua emaçü hagnbeste eguin eçteça-
çun , edo çoumbait orduç eguin balin ba-
duçu ; lehen beno lehen hartaric chahat-
cera isseia cite.

Besteren falter çue gogoua emaiten du-
çun beçala , bestec ere çourer bere al-
dian gogoua emaiten dicie.

Ala beita eçti , eta maithagarri , frai-
de debot , eta suç bethen , bere chedia
ounxa beguiratcen dienen ikhoustia !

Ala beita triste eta greugarri , bidø
gaichtouan douatçanen ikhoustia , çou-
gnec eçpeitutie beguiratcen , hen içatiari
so daudian chediae !

Ala beita damugarri , bere içatiari so
daudian gaiçen lachukeriaç uçtia , eta ar-
rancurarie ihourc uken behar elukiane-
tarat , bere gogouaren eçartia !

6. Orhit cite , hartu duçun dessegn
hounaç eta beguien aiccinian ukhen eça-
çu Jesu crucificatu içan denaren ima-
gina.

Ounxa ahalkeç bethatcen ahal cira ,
ikhoustiric Jesu Kristen bicitcia , ceren

eçtuçun orano haboro isseïu eguin , has ren guisa biciteco, çoumbatere thempora luçaç, Jincouaren bidian içan beiteira.

Religious gogoua , eta debocionchandiseki salbaçaliaren bicitece , eta passioneccinago saintian bere eçpiritia etchekiten dianac, han affeciareki edirenen dutu gaiça houn , eta behar dutianac oro , eta eçtu behar , Jesus eç campo , deus hobiagoric tcherkhatu.

O Jesus crucificatu içan dena , goure bihorciala jin baledi ; ala beikintçake bertan ikhas , gaiça jakin behar dutugunac oro !

7. Religious debot batec manu emaiten çaitçonac oro ounxa hañteen , eta eguiren dutu.

Religious hotç eta eçacholatu batec thurburarçuna thurburarçunen gagnetu , eta cantou orotarie harñiduraç unguaturic dago ; ceren eçpeitu barnetico consolacionia , eta eçpeitçayo fori campotieouaren tcherkhateia.

Religious bere chedetic-campo bici dena , hanitch saltatara eror ahal daite.

Lachukeriala , eta alfala ekharri dena , bethi herñiduretan içanen-da ; ceren bategoc , edo bestec desplacer eguinen beiteye.

8. Noula eguiten die hagn beste beste religiouete, çougn aski herfiki bici beitura bere comenuco chediaren pian.

Bekhanki jakiten beitia, ihouar ikhoussi gabe beiteen, praubeki haçten, oihar lodic beçtiten, hamteç triballateen, aphur mingateen, luçaç beil-lateen, goiic jakiten, oracionac emendateen, ardura iracourten, eta gaïça orotan chuchenki bere chedia be-guirateen beicie.

So eguin eçaçu * capouchi, cordolies, eta beste comentu louertetaco fraider, eta serorer, noula gai oroç jakiten di-ren, jincouaren laidorionen khantat-cco.

Hartacoç itchoussi lukeçu, çu hera-beçti içan cintian, hagn obra saintu ba-tetan; nagnbeste religious jincouaren laidorionen khantateen hasten diren.

9. O beste gaïçaric eguiteco eçpaga-nu, goure jincouaren aho eta bihotç oroç laidatcia baicie!

O mengouaric eçpagunu, eç jateco,

* Beste religious souerte elibaten plaçan capouchi eta cordelies eçatti içan-da, ceteu goure herriço popula chehtac hoyec hobeki eçaguteen beittutu eciçç originalian icentatu ditteac.

eç edateco, eç lorie eguiteco: bena ahal ceneçan bethi Jincoua laia, eta debocioneçco gaicetan baicic etcintian egon: ordian hanitcheç dohaxiago cinaute, ecieç orai khorpitçari, cer nahi beita behar dela caula, manien eguiten çaudiano.

Jincouac balaxa . halaco beharrie eliçan, eta arimac behar lutian errekeitiac gogouan ukhen guntçan, çougn elas aski bekhandi goçateen beitutogu!

10. Guçona creaturari bateri ere consolacioneric eç ga tateco phuntiala heltu derian; ordian lchenic Jincouaren ounxa goçateen hasten-da, cer nahi beita guilaç eguitecouac eguin ditian.

Ordian eçtu, eç gaiça handiac alagueraturen, eç tchupiac tristeturen; bena bere confidantcha ossoua Jincouatan eçarten du, çougn beita haren oroua orotan: eta çougni eçpeita deus galteco, eç hiltcen, bene gaiçac oro harentaco bicitcen dira, eta haren maniala berhala obedient dira.

11. Orhit cite bethi çoure açkenteiaç, eta thempota galdia eçtela berriç utçultcen.

Eçtutuçu secula berthutiac jardixiren, arrancura handiric ukhenç, eta ounxa gogoua emanç baicic.

Lachateen hasten bacira, berhala
gaiçki edirenen cira.

Debocioniari aldiç emaiten bacira,
edirenen duçu bake handibat, eta çou-
re phená arhinago sendituren duçu,
Jincouaren gracia, eta berthutiaren
amourioua dela causa.

Guiçon debot, eta arraheinbat gai-
ça ororen eguitera prest da.

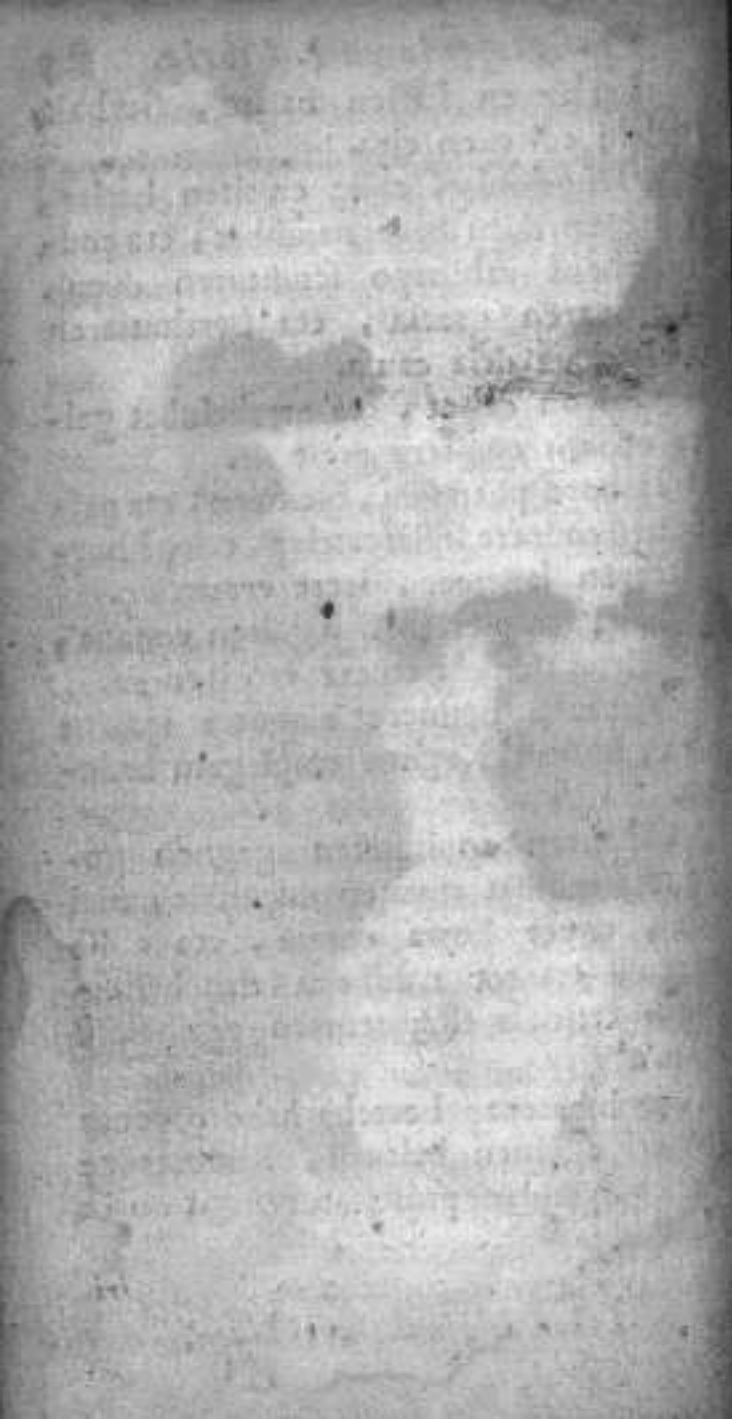
Haboro phenadu, biciouen, eta pas-
sionen countre indarcateciac, ecieç khor-
pitçaren lanetçac, icert eracitciac.

Falta tchipier ihessi eguiten eçtiana,
handietara emeki emeki eroriren-da.

Arraxen bethiere alaguera içanen
cira, baliouski eguna empletatu badu-
çu.

Cihauren eguitatetan gagnen go-
goua handibat emaiten duçularic, bici-
cite, çoure buria coraja, eta abisa
eçaçu, eta cer nahibeita den bestet-
çac, etcitiala ciharentaco eçacholatu
içan.

Çoumbatenaç bortcha haboro çoure
buriari eguinen beituçu, hambatenaç
bicitce hounian profetaturenago duçu.
Hala biç.

JESU KRISTEN

IMITACIONIAREN

BIGUERREN LIBRIA.

Aholcu bere bei-han gujçona far era-
citen diana.

LEHEN CAPITULIA.

Eçpirituçco biçtiaç.

1. **C** Ihauriee beithan ducie Jincoua-
ren errefoma, dio Jaunac, ut-
çul cite çoure bihotç oroç Jincouaga-
nat, eta cite eçaçu munda miserable
haur, eta çoure arimac edirenen diçu
phauffia.

Ikhas eçaçu, campotico gaicen mes-
peretchatcen, eta barneticouer çoure go-
gouaren emaiten, eta ikhouffiren duçu,
Jincouaren errefoma çu beithara jinen
dela.

Eci Jincouaren errefoma-da, *Espiritu
saintian goçateen dugun bakia*, eta ala-

Hij

gratia, çougn gaichtouer emaiten eçpeita.

Jesus jinen duçu çu beithara, bere consolacionia eracousten deiçularic, çoure barnian harec merechi dian ãgonçula adelateen badeyoçu.

Harec maite dian gloria, eta edertarçuna oro barneticoua-da, eta han dutu, bere placerac harteen.

Ardura bisitateen-du, bere beithan gogoua etchekiten dian guiçona, hareki elhestateen-da eçuki, houa consolacioneç behtateen-du, baxe handibateç gogç eraciteen-du, eta balacateen adichidogoua ossoki estonagarri den bateki.

2. Eia bada arima fidela, espous saintu hari adela eçaçu çoure bihoiça, çu beithara jiteco, eta çutan egoiteco ukhen deçan hountarçuna.

Eci houlache dio, *noure ere ni maite beinai ene hitçac beguiraturen dutu, eta haregana, jinen guira, eta houa beithan çoure egoitia eguinen duçu.*

Idecaçu arren Jesuçi çoure bihotceco bortha, eta befter orori cerra eçaçu.

Jesus dukeçunian, aberax cirate, eta houa bera aski dukeçu. Houa dukeçu çouri gaiça behar dutuçunen ororen emailia, çoure eguitecouen fideiki eguiç

lia, guisabateç noun beharric eçpeituke-
çu guisonetan eçparantcharic hartciaren.

Eci guisonac berthan khambiatcea
dira, eta berhala hux eguiten die, be-
na Jesu Kristec thempora orotan iraiten-
du, eta goure khantian dago fermoxi
urrhentziala drano.

3. Eçta behar confidantcha handiric
eçarri guison erortoki eta heriouari
ecin eçcapiric eguiten ahal dienetan,
çoumbat nahibeita cerbutchu eguile di-
ren, eta maite dutugun, eçtare triste-
cia handiric hartu, çoumbait orduç cer-
bait goure countre eguiten, edo errai-
ten badie.

Egun çoure althe direnac, bihar çou-
re countre içaten ahal dutuçu, eta egun
çoure countre direnac bihar çoure al-
the : aicia beçala ardura khambiatcen
dutuçu.

Eçarçu çoure confidant há oro Jin-
couatan, eta hora biç çoure loxá eta
amouriouá oro. Harec çour gatic ihar-
dexiren diçu, eta çoure hobe diren be-
çala gaiçac eguinen citiçu.

Eçtuçu heben behiereco egoitebat ;
noun nahi beita ciren, arrotç eta bide-
jant cira, eta eçtuçu behinere phausu-
ric ukhenen, eçpacira barna beno bar-

nago Jesu Kristeki juntatcen.

4. Ceren heben horrat hounat soç çau-
de, haur eçtenen gagnen çoure phaul-
suçco lekhaia ? celian içan behar diçu çou-
re egonguyac, eta lurreco gaicer orori
so eguin behar duçu igarateç beçala.

Badouatçu gaiçac oro, eta çu hekilan.
Gogonia emaçu hekilan esteca etçitan,
beldurreç har eta gal ci cen.

Biç Jincouatan çoure phensamentia,
eta bihoua thaic gabe Jesu Kristeganat
çoure othoitcia.

Eçpalin badiroçu celuco gaiça gore-
tan çoure eçpiritia etch-ki, phaula ci-
te Jesu Kristen passionian, eta egon ci-
te gogo hounaç haren çauri sacrietan.

Eci deboiki herfateen bacira Jesusen
çaurietara, eta hen herecha precieuse-
tara, çoure thurburarçunian fenditaren
duçu indar handibat, eta eçtuçu achola
handiric ukhenen guigonon mesperet-
chietçaç, eta mardalleriaçco elhiac chi-
gnera igourteiren dutuçu.

5. Jesu Krist ere mundian içan-da gui-
çonetçaç mesperetchatu : eta bere behar
orduric ha dienian eçagunec, eta adich-
kidec eitci cien, laidog berheric cen
themporan.

Jesu Kristec soferitu nahi ukhen diçu,

eta mesperetchatu içan, eta çu benturac-
cen circiã nourbaiteç plag nitcera ?

Jesu Kristee exaiac, eta gaiçki mint-
çaçalac ukhen citiçu ; eta çuc oro nahi
dutucia adichkide eta hounki eguile
ukhen ?

Gaitcie batere jiten eçpaçaçu, noula
jardixiren duçu çoure pacenceiaren
khorouá ?

Deusere nahi eçtuçunic soferitcen eç-
paduçu, noula içanen cira Jesu Kristen
adichkide ?

Soferi eçaçu Jesusfeki, eta Jesusen
amourecacie, hareki erregue içan nahi
bacira ?

6. Sarrhu bacina behin ounxa Jesusen
bihotcian, eta goçatu baçunu haren
amourio sup bethetic aphaubat : ordian
etçonuke acholic cihauten ounxa, edo
gaiçki içtiac : bena alaguera cintekele-
henago laido eman deitienetçaç, ceren
Jesusen amouriouae guigonari bere buria
mesperetcha eracitcen beteyo.

Jesufen, eta eguiaren maithaçale be-
re beithan eçagouena, eta nahicuntc
gaichto orotarie solt dena, Jincouaga-
nat threbucurie gabe utçulcen, eçpi-
rituç bera beno gorago jouaiten, eta go-
çoço pnaussu batetan içaten ahal-da.

7. Nourc ere gaiçac diren beçala, eta eç dioyen, edo ouste dien beçala goçatcen beittutu, hora eguiaçki çuhur-da, eta Jincouçganic lehenago, ecieç guiço neganic etchekiten du bere jakitia.

Jincouaren bidian jouaiten, eta campotico gaiceç casu aphur eguiten dakianac, eçtu lekharic tcherkhatcen eç themporaric egurukitcen debocioneçco obren eguiteco.

Guiçon debota bere beithan berhala fartcen-da, ceren eçpeita secula campotico gaicetarat ossoki barreiatcen.

Campo-lanac, edo thempora aphur baten empleguiac oguenic eçteyo eguiten; bena gaiçac jiten diren beçala hartcen dutu.

Bere barnia chuchien eta hounials ekharri dianac, eçtu acholic guiçonon gesto miragarri eta gaichtouetçaç.

Guiçona eçta thurburatcen, eç barreiatcen, befteren eguitecouen eçagucian fartcen den beçambæt baicic.

8. Bihotça chuchien, eta ounxa chahaturic baçunu, gaiçac oro hounetara, eta profetitara utçul lekiditçu.

Orano ossoki cihauri-hil, eta lurreco gaicetaric soltatu etcirelacoç, hartacoç hantch gaiçac desplacer eguiten deicic, eta

ardura thurburateen çutie.

Creaturen amourio theyac beçagn beste, deusec ere eçtu guiconaren bihorça maculateen, eta nahasten.

Campotico consolacioniac acaçatcen hadutuçu, celuco gaiçac eçpirituç ikhouffiren ahal dutuçu, eta barnetico ala grantciaç ardura goçaturen cira.

II. CAPITULIA.

Jincouaren manu pian umilki jarriaç.

1. **E**Cteçaçula casurie eguin, noure çoure althe, edo countre den jakiteç; bena eguin eçaçu çoure eguin ahiala oro, Jincoua çoureki den, çuc eguiten dutuçuun gaiça orotan.

Ukhen eçaçu contentcia hounbat, eta Jincouac ounxa beguiraturen çutu.

Eci ihourenere gaichtoketiac ecin gaiçkirie eguiten du, Jincouac ajutatu nahi dianari.

Ichilie egoiten, eta soferitcen balin badakiçu, ikhouffiren duçu, duda gabe, Jincouaren sokhorria.

Berac bæikieu çoure libratecco theoria, eta manera, eta hartacoç çoure

buria haren eskietan eçarri behar duçu.

Jincouari-da eman ajudatcia, eta ahalke orotaric libratcia.

Arduran ecinago houn-da, gouri umilitatiaren hobeki beguira eracitceco, bestec jakin, eta salha ditcen goure faltac.

2. Nouicere guizona bere faltegatic umiliatcen beita, ordian ehiki bestiac apaisatcen, eta haren countre khechu direnac gaiça aphurreç contentatcen dutu.

Jincouac umila sustengatcen, eta libratcen du, umila maithateen, eta consolatcen-du, umilareki juntatcen-da, umilari graciac affeciareki emaiten dutu, eta mundu hountan apha eraci oundouan, bere glorialat ighign eracitcen-du.

Umilari bere segretiac idekitcen deitço, eta bereganat eçtiki deitcen, eta khumitateen-du.

Umila, ahalkiaren har oundouan, bake aski houn batetan egoiten-da, ceren eç mundian, bena bai Jincouatan bere confidantchâ eçarten beitu.

Eçtuçula ouste debocinian aicina çouaçala, bestiac oro beno aphurrago, çoure buria etchekiten eçpaduçu.

III. CAPITULIA.

Guiçon pherestu bakia maite dianac.

I. **C** Ihaur egon cite lehenic bakian,
eta guero bestiac hartan eçatiren
ahal dutuçu.

Guiçon bakia maite dianbatec habo-
ro hountarçun eguiten-du, ecieç jaki-
rous handibatec.

Bere passioner enjogui-den guiçonac,
houna ere gaiçkiala utçultcen-du, eta
gaiçkia ehignera sinhesten.

Bakia maite dian guiçon pherestu ba-
tec, gaiçae oro houniala utçultcen dutu.

Bake hounian denac, eçtu oustekeria
gaichtoric ihourtçaç hartcen: bena ha-
nitch halaco oustekeriac eskerniatcen
die, phaussuric eta contentamenturic ga-
be dena, eta bera bake gabe-da, eta
bestiac eçtutu nahi eitei phaussian.

Ardura, erran behar eçtian gaiça
erraiten-du, eta gaiça conbeni lictetçcio-
na eguiteco utçten-du.

Bestec cer eguin behar lukien ikhouç-
ten-du, eta berac eguin behar lutulian
gaicet beguiac cerratcen dutu.

Cihaurentaco arren lehenic ukhen ega-
çu ounxalaco imbeia hori, eta guero
çoure proximo laguniala ere heda ahal
dirokeçu justoki.

2. Ounxa badakiçu çoure eguitaten
estalten, eta her uduripen houn emai-
ten, eta besteren estalguniac eçtutuçu
nahi hartu.

Justouago lukeçu, cihaurc çoure hu-
ria salha ceneçan, eta çoure anaiaren
estalguniac har cintçan.

Nahi baduçu bestec egar citcen, çue
ere hourac egar itçaçu.

Ikoustaçu, çougnen hurrin ciren ora-
no eguaçco caritatetic, eta umilitatetic,
çougnec bere burlaren countre baicic
eçpeitaki khechatcen.

Eçta gaïça handibat, gente houneci
eta eçtiki, bakiaren ukheitia; cei natu-
ralki hori mundu ororen gogara-da:
eta bat bedetac gogo hounec baxia eta
amourioua etchekiten-du, bere senti-
mentueo diren gentekilan.

Bena gente gogorreki, eta gaichtoue-
ki deufenere achol eçtieneki, eta goute
contre direneci bakian biciteia da gra-
cia handibat, eta guiçon berthutous
eta corajous-bati ounxa daucon eguitate
laidablebat.

3. Badirade çoumbait gente bere beithan bakia beguiratcen beitie, eta beste kilan ere bakeç biciteen beitera.

Beste çoumbait aldiç, berce eçpeitie bakeric eta bestiac eçpeitutie bakian uçten, hourac besten greugarrî dira; be-na beretaco greugarrîago-bethi.

Beste çoumbait ere badira, çougn bere beithan bakian beitaude, eta bestiac bakiala erakhartera isleiatcen beitera.

Eta haregaric, goure bakiac oroc behar-du, bicitce triste hountan, eçarrî lehenago, umilki soferitcian, ecieç guc nahi eçutugun gaicen eç senditcian.

Çougnec-ere beitaxi hobeki soferitcen, harec ukheneen-du bak handiagobat. Houra-da bere buriaren garraiçale, mundiaren burçagui, Jelu Kristen adichkide, eta celuco primu.

IV. CAPITULIA.

Bihotçaren çahutarçunaç eta intencioniareren simpletarçunaç.

1. **B**I hegaleç guiçona lurreco gaicetarie goititcen-da, erran nahi beita çahutarçunaç, eta simpletarçunaç.

Simpletarçunac behar du içan inten-
cionian, chahutarçunac bihotcian : sim-
pletarçuna goiti doua Jincouaganac ;
chahatarçunac Jincoua beffarcaten-du,
eta goçatcen.

Bihotceco desircunte gaichtouetarie solt
balin bacira, eguitate hounec barekere
eçteçu eçpiritia nahassiren.

Jincouaren placera, eta proximoua-
ren abantalla baicic, eçpaduçu desirat-
cen, eta tcherkhatcen ; goçaturen duçu
bihotceco libertatia.

Bihotça chuchen balin baçunu, crea-
turac oro bicitciaren mirail, eta libeu
saintubaten, cerbutcha lekiditçu.

Eçta creatura hang tchipi, eta char-
denic, çougnee Jincouaren hountarçu-
na eçtian eracousten.

2. Bihotceco pherestu, eta chachu ba-
cina, gaiçac oro ikhous, eta oumxa
enthelega cintçake, baragalluric gabe.

Bihotç chahia celiata igaiten-da, eta
iferiata jaisten.

Batbederac bere bihotceco sendimen-
tien araur, campotico gaicen judicamen-
tiac ere eguiten dutu.

Mundian balin bada a'agrantciarie,
houa, dudu gabe, bihotç chahia dian
guiçonac goçatcen-du.

Eta ihounere bada thurburarrunic,
eta phenaric, hora contenticia gaich-
tonac hobeki senditeen-du.

Hala noula burdugaz fuyan eçarric
erdollá galken beitu, eta bera gorric-
cen beita: orobat, guizon Jincouaga-
nat offoki utçukcen dena, bere hotç-
keriatic bilainçten-da, eta guizon berri
batetara khambiateen.

3. Nouicere guizona hoçten hasten
beita; ordian lan tchipi batec loxateen-
du, eta gogo houneç campotico conso-
lacionia harteen-du.

Bera nouicere bere buriaren offoki
garhaitcen, eta Jincouaren bidian gu-
çonki ebiltzen hasten beita: ordian gu-
tiago khontu eguiten-du, lehen greu
ceitçola senditeen çutian, gaicetçaç.

V. CAPITULIA.

Beve buriaren eçagutiçaç.

1. **G**Oure burietan sobera finheste
ecin har dirogu; ceren gracia,
eta entheleguiá ardura menx beicutugu.

Argui aphur-da gu beithan, eta de-
na ere behala galtcen dugu, goure la-
chukeriçaç.

Arduran ere eçtugu gogouaric emaiten, çougnen handiden goure bihotcco uxuta çuna.

Hanitchetan gaçki eguiten dugu, eta gaçkiago goure falta estali na i gurutce.

Paffioniac çoumbait orduç çotuca eraitcen gutu, eta ouste dugu zelobat dela.

Besteren falta tchipietan cerbait erraitcco edireiten dugu; eta guiharen handiac ichilic eçten dutugu igaraitera.

Aski bertan borogatcen, eta pheçac-cen dugu, cer besteganic soferitcen dugun: bestec çoumbat goureganic soferitcen dien, eçtugu gogouaric emaiten.

Nourc ere bere eguitatiac chuchenki, eta justoki pheça beilitiro, ihourteçaç eliro judicamentu gaichtoric eguin.

2. Guçon eguiaçki debot den batec, bere arimaren arrancurá beste ororen gagnetie eçarten du, eta nourc ere bere buriarí ounxa gogoua emaiten beitu, houra ehiki bestetçaç ichilic egoiten-da.

Etcira secula eguiaçki debot içanen, besteren eguitecouetan gagnen, ichilic egoiten eçpacira, eta cihaurganat ber-heçki so eguiten eçpaduçu.

Jincouaganat eta cihaurganat çoure gogoua ossiki eçarten balin baduçu, campouan ikhousten dutuçuun gaicee

aphur hounkiren çutie.

Noun cira cihaur beithan etcirenian ?
eta cihaur buria etciric , gaicac oro
lastercatu oundouan , cer profoitu idoki
duçu ?

Bakia , eta Jincouareki junto içatia
ukhen nahi baduçu , behar dutuçu ,
beste gaicac oro mesperetchaturic , ci-
haurtan gagnen bethi beguiac etheki.

3. Hartacoç profoitu handiric jardie-
xiren duçu , çoure buria arrancura them-
poralic batere gabe ethekiten baduçu.

Hanitch faltatara eroriren cira , gai-
ça themporaleç sobera pheretchu egui-
ten baduçu.

Etçaiçula deus handiric , deus gora-
ric , deus ederric , deus maithagarric ,
Jincoua bera , edo Jincouari so dau-
dian , gaicac baicic.

Eçdeus beçala etheki eçaçu , creatu-
ra çoumbaite-ganic jiten çaiçun conso-
lacionia oro.

Arima Jincoua maite dian batec , ha-
ren eretcian , beste gaicac oro mespe-
retchatcen dutu.

Jinco eternala bera , lekhu orotan
edireiten dena , eta oro bechatcen du-
tiana da , arimaren consolacionia , eta
bihotceço eguiaçço alagrancia.

VI. CAPITULIA.

Contcentia hounbaten alagrancia.

1. **G**Uiçon phereſtu baten gloria-
da, contcentia hounbaten ja-
kilegoua.

Ukheçu contcenteia hounbat, eta
ukhenen duçu bethi alagrancia.

Contcentia hounbatec hanitch gaiça
foferi diro, eta gaitcen artian bethi ala-
guera-da.

Contcentia gaichtoua, bethi loxaç
eta arrancuraç betheric dago.

Deus eçpaduçu ſendi ounxa eçtenie
çoure bihotcian, çaude phauſſu eçti-
batetan.

Etciciala çoure hounki-eguiueç baicie
alaguera.

Gaichtouec eçtie jagoiti eguiaçco ala-
granciaric, eta bihotçeco bakia eçta-
kie cer den; ceren gaichtouec eçpoſi-
bakeric dio ſalbagaliae.

Eta erraiten balin badie: bakian gui-
ra, eçtira gutara jinen gaitçaç, eta
nour benturasuren-da, gouri demuric
eguitera? eçtiçaçula ſinhex: ceren jin-
couaren colera bar-batetan jaikiren bei-
ta, eta hen eguitaçiac eçdeuſetara bi-

lhaturen beitira, eta hen phensamentiac
osfoki ga duren.

2. Phenetan glorificatcia, eçta greu-
garrî maite dianarentaco; eci hola egui-
tia-da, Jesusen khurutchian glorificat-
cia.

Guiconce alkharganic hartcen, edo
alkharri emaiten dien gloria, llabur-da.

Tristeciaç lagunturic-da behi mun-
duco gloria.

Gente pherestien gloria beren cont-
centcietan-da, eta eç guiconen laidoriouetan.
Justouen alagantcia, Jincouç
eta Jincouatan da, eta hen contenta-
mentia, eguiatic jiten-da.

Nourc ere eguiaçco gloria eternala
desiratcen beitu, mundu hountacouag
eçtu acholic.

Eta clarki agueri-da celuco gloria eç-
tiala maite, nourc ere mundu hounta-
coua teherkhatcen beitu, edo eçpeitu bl-
horcetic mesperetchatcen.

Laidoriouetçaç, eta mesperetchietçaç
calurie eguiten eçtianac, bilitoccco
phauffu handibat baduke.

3. Contentcia chahu diana, content
chignera eta bakeç içanen-da.

Etcira laidorionegatic saintiago iça-
nen, eç mesperetchiegatic charrago.

Cirena cira, eta Jincouaren aitecinia
ciren beno handiago, ecin igaten cira.

Gogoua emaiten baduçu, cer ciren
cibaur beithan, eçtuçu acholic ukhe-
nen, guizonac çutçaç erraiten dutien
elehetçaç.

Guizonac ikhousten-du beguithartia,
Jincouac aldiç bihotça. Guizonac ikhou-
sten dutu eguitatiaç, eta Jincouac phe-
çatcen intencioniac.

Arima umilbaten segnalia-da, ounxa
bethi eguitia eta bere buriaç pherec-
chu aphur ukheitia.

Chahutarçun handibaten, eta bihot-
ceco confidantcharen segnalia-da, crea-
turataric batetarie ere, consolacionerie
eç nahî ukheitia.

4 Gaiça agueribat-da, campotic bere-
taco jakilegouarie tcherkhatcen eçtia-
nac, bere buria Jincouari offoki eman
diala.

Eci, jondane phaulec diouiana, eçta
bere buria goratcen diana pheretchatu,
bena bn Jincouaç gora eçarri dena.

Guizon eguiaçki debot den baten
içatia da, Jincouareki bere beithan
ebiltia, eta campotico gaicen nahicun-
teric eç ukheitia.

VII. CAPITULIA.

Jesusen, gaiça ororen gagnetis, maitè
ukheitèç.

1. **D** Ohaxu-da, cer den Jesusen maitè
te ukheitia, enthelegatcen diana;
eta Jesusegatic bere buriaren mel-
pertchatcia.

Maitia maitiagatic utci behar-da, ce-
ren Jesus, gaiça ororen gagnetis, maitè
thatu içan nahi beita.

Creaturaren maithatcia inganious, eta
khambions-da: bena Jesusen maithatcia
fidel eta itaipous.

Creaturari estecatcen-dena, erorcor-
rateki eroriren-da; bena Jesus beffar-
catcen diana, açcartuten-da bechiere-
coç.

Maitha eçaçu, eta adichkidetaco be-
guira, bestec oroc utciric ere, utciren
etçutiana, ecetare çoure açkentician,
galteera.

Egunbateç, nahi bacira eteç, oro-
gatic khentu behar dukeçu.

2. Bician eta hilian çaude Jesusen khana

tian, eta bestec oroc hux eguinic ere,
ecin huxic eguiten ahal deiçunaren aju-
tu fidelari gomenda cite.

Guifa hountaco duçu, çoure maicia-
ren propitagia, noun eçpeitu nahi lagun
arrotcic bereki ukhen; bena bera, bes-
teric gabe, nahi duçu çoure bihotçaren
burçagui içan, eta hartan jarri erregue-
bat bere tronouan jarten den beçala.

Baceneki, creatura orotaric çoure bi-
hotçaren husten, Jesus çoureki, gogo
houneç, egon liteçu.

Cer nahibeita confidantcha, Jesus
gabe, guçonetan eçarri duçun, oro
galduric beçala edirenen duçu.

Canabera aïce orotarat plegatcen den
batetan, etcuiala eç fida, eç berma,
eren aragnia oro belharra beçala beita,
eta haren gloria oro belharraren lilia be-
çala eroviren beite.

3. Bertan troumpatu içanen cira, gui-
çonen campotico itçhourari baicic, eç-
paduçu foric eguiten.

Eci çoure consolacionia, eta irabacia
beste guçonetan tcherkhatcen balin ba-
duçu; ardurago damu jardixiren duçu.

Jesus gaiça orotan tcherkhatcen balin
baduçu, hora edirenen duçu segurki.

Ciharen buria, aldiç tcherkhatcen

balin baduçu, hora ere edirenen duçu, bena çoure galgarritaco.

Eci guisonac Jesus tcherkhatcen eşpalin badu, bere buriari haboro damu eretchekiren-du, ecieç mundiac oroc, eta bere exayec eguin anal beilitçitoye.

VIII. CAPITULIA.

Jesusekilato adichkidegona nab-ssiaç.

1. **J**esus goureki denian, oro ounxa douatçu, eta deus etçaicu udurritcen nekeric; Jesus aldiç goureki eştenian, oro greugarri çaitçu.

Jesus bihotcian minçatcen etçaicunian, consolacioniac aplur balia dikeçu; bena hitç bakhoichbat Jesusec eraiten badu, consolacione handibat borogaturen dugu.

Maria Magdalena etcena herhala nigarreç, egon cen lekhatie jaiki, martac erran ceyonian, *heben dıçın barçagıa, eta dırcen çıtu.*

Ala beita oren dol-xia, Jesusec nigarretaric, eşpirituçeo aiagrantçiala deitcen diana!

Ala beiteira idor, eta gogor, Jesus gabe! ala beiteira buru arhin, eta bano cerbait, Jesus gabe, desitacen balin baduçu!

Eçteya hori çouretaco damu handiagoua, ecieç mundia oro gal baceneça?

2. Cer, Jesus gabe mundiac emaiten ahal deiçu?

Jesu gabe içatia-da, ifernu kharaxbat, Jesufeki içatia aldiç, pharadusu eçtibat.

Jesus çoureki bada, exayec batec ere eçteçu oguenic eguinen ahal.

Jesus edireiten dianac, edireiten-dutresaur baliou-bat, eta beste houn orozen gagnetie den houn bat.

Eta Jesus gaitcend anac, ecinago hanitch gaitcendu, eta haboro, ecieç mundia oro gal baleça.

Ecinago praube-da, Jesus gabe bici dena, ecinago aldiç aberax, hareki ounxa dena.

3. Jakite handia da, Jesufeki biciteen jakitia; eta abitamentu handibat, haren ounxa beguiratcia.

Içan cite unil, eta bakeçco, eta Jesus içanen duçu çoureki.

Içan cite debot, eta phausçuçco, eta Jesus egonen duçu çoureki

Jesufi bertan ihessi eraguiten, eta haren gracia galteen ahal duçu : nahi baci-
ra campotico ga cctarat okhertu.

Eta hari ihessi eraguiten badeyoçu,
eta hourá galteen balin baduçu ; nour-
ganat herfaturen cira, eta ordian nour
çoure adichkidetaco tcherkhaturen du-
çu ?

Adichkidebat gabe, ecin onuxa bicit-
cen ahal cira, eta Jesus, bestiac oro be-
no lehen alic kide eçpalin baduçu, eci-
nago triste, eta erreus içanen cira.

Eçdeuski arren gobernatcen cira, ha-
reç bestetan fidateen, edo alagueratcen
baera.

Lehenago haitatu behar liçate, mun-
diaren ororen countre ukheitia, ecieç
Jesufen ofensateia.

Biç arren Jesus, khario çaitçun oro-
ren arrian, eutçaç berhec ki maithatu.

4. Bestiac oro, Jesufen amourecatie,
maithatu içan bite : Jesus aldiç berauren
amourecatie.

Jesu Khristec berac berheciki maitha-
tu içan behardu : ceren adichkide orota-
rie hobena, eta fidelena edireiten beita.

Jesufegatic, eta Jesufetan, maitha it-
çaçu çoure exayac, hala noula çoure adi-
kidiac, eta othoi, ççaçu orogatic, amour-

recatic oroc eçagut eta maitha deen:

Eçteçaçula jagoiti defira, berheciki laidatu, edo maithatu içatia: ceren eçpeita hori eman, Jincouari baicic, çougnec eçpeitu bere paria.

Eçtuçula nahi, ihourc bere bihotça çutçaç ocupaturic ukhen deçan; ecetate çuc ciharena ihouren amourioaç; bena Iesus den çutan eta guiçon phereçtu orotan.

5. Ukheçu bihotç chahu baten libertatia, creaturen estecamenturic batere gabe.

Behar duçu, bilaiciric içan, eta jincouaganat bihotç chahubat ukhen: nahi bacira jincouareki egon, eta nahi baduçu boregatu, çougnen eçi den.

Eta eguiaçki etcira phuntu hortara belturen, haren graciaç eçpaçutu aitecnetic urgaiçten, eta bereganat thiratcen: amourécatic gaiça orotçaç bilaiciric, her adio erran oundonan, cihaur harki beraureki junta citian.

Eci nouicere lincouaren gracia guiçona beithara jiten beita, ordian gaiça ororen eguiteco indarrian jarten-da: eta nouicere gracia houira hurruntcen beitçayo; ordian praube, eta flacu bilhatcen-da, eta noula ere bait guilaçç gaitigatu içateco citcia-da.

Eçtu b. har haregatic descorajatu, eç
esperantchâ galdu; bena jincouaren bo-
ronthiari eçtiki egon, eta he'teen çait-
çon gaitçac, Iesu Khristen amourecatic,
igourteci; ceren negutic landa, udâ jiten
beita, gayaren oundouan, egunâ utcu't-
een beita, eta iraçarriaren oundouan,
çohardia.

I X. CAPITULIA.

Consolacione ororen gabeviaç.

I. E Çta gaitç, Jincouaren çonsola-
cionia dianaren, guiçonenaren
mesperetchatcia.

Guiça handia-da, eta ecinago handia,
hambat guiçonen, noula Jincouaren
consolacioneric gabe içaria; eta Jinc-
couaren ouhourigatic, bihotceco idor-
tarçunaren gogo houneç soferitu nahî
ukhetia: deusetan ere bere buriazen eç
tcherkhatia, ecetare bere propitage hou-
ner foric eguitia.

Miracullu deya, gradiaren jiriareki de-
bot, eta alaguera bacira? oren houa
ororen desiragarri liçate.

Jincouaren gradiac egarten diana, as-
ki eçtiki çamalcatcen-da.

Eta miracullu deya, photere oro dia-
naç egari, eta guida ecinago handiaç
guidatu denac, eçteçan bere carga
fendi?

2. Gogo hounç harteen dugu conso-
lacione çoumbait, eta nekeç guiçona
betaurtaç bilaiçten da.

Jondane Laurenti martirac, bere
apheçareki, mundia garhaitu cian: ce-
ren, mundian maithagarri uduri ciren
gaiaç oro mesperetxatu beitaçtian: eta
phena gabe soferitu beitaçtian, sixta aita
Santiaganic, çougn ecin haboro maite
beitaçtian, Jesu Kriston amourecatic, ber-
heci içatia.

Creaçaliaren arren amouriouaç, gui-
çona ganateç amourioua garhaitu ukhen
ciçun, eta guiçonon conso-lacioniaren le-
kian, haitatu ukhen ciçun Jincouaren
boronthete Saintia.

Ikas eçaçu çuc ere, Jincouaren amou-
recatic, çoumbait adichkide maite, eta
behar çunukianaren eiçten.

Eta etcitjala triste, nouicere adichwide-
bateç eiçten beitaçtu, dakiçunen ga-
gnen, oro açkenian algarganic berhe-
ci içan behar dugula.

3. Ounxa, eta luçaç guiçonac behar-
du bere buruari guerla eguin, haren oslo-

ki garhaitcen, eta bere desircunten ororen Jincouaganat eramaiten, ikhasi be-
no lehen.

Novicere guiçona bere burian bermat-
cen beita, chignera campotico consola-
cionetara erotten-da.

Bena eguiaçco Jesusen maichaçalia, eta
bihotçtoiki berthuter jarraikilia, balaco
consolacionetara eçta erorten, eta hola-
co goçoço eçtitarçunic eçtu tcherkhat-
cen: bena nahiago du hartu indarça
handiric, eta Jesu Kristen amouracatic,
soferitu triballu gogorric.

4. Novicere arren Jincouac eçpiri-
tuçco consolacionebat emanen beiteiçu,
goça eçaçu esker handireki: bena eça-
gut eçaçu Jincouaren hountarçunbat
dela, çue merechi eçtuçunbat.

Etcitiala handi, eç sobera ahiguera,
eç cihaurtan banoki fida: bena ukhen
duçun hountarçunaç umiliago cite, abi-
fatiago ere, eta loxorrago içan cite,
çoure eguitate orotan; oren houra iga-
renen, eta tentacionia jarraikiren denen
gagnen.

Consolacionia galdu dukeçunian, eç-
teçaçula berhala esperantçia gal: bena
eguruki eçaçu umilitatereki, eta pacen-
ciareki, celuco blitá, Jincouac dianen ga-

gnen photeria , çouri consolacione hand
diagobaten arçara emaltecoua.

Jincouaren bidia borogatu dienenta-
co , hori eçta gaiça berribat , eç usatu eç-
tenbat : ceren graciareki , eta houra
gabe içatia , aldica saintu handietan , eta
profeta nouçpaitcouetan , ediren içan
beita.

5. Hartacoç erregue profetaç gracia-
reki cenian , cioyan , erran-dut ene asse-
cian , eniç secula çotucaturen.

Bena gracia jouan ceyonian , boroga-
turic cer cen houra gabe , berriç dio :
Utçuli duçu çoure beguithartia eneganic,
eta thurburatu içan nuçu.

Haregatic orogatic , eçtu esperantcha
galtcen : bena lehiatukiago Jincoua o-
thoitcen-du , dioualaric , *Fauna ene oi-*
hiac çoureganat goitituren citu , eta ene
oracioniac Jincouari eskenturen.

Açkenian , bere oracioniaren frutia
eramaiten-du , eta aithortcen entçuna
içan dela , dioualaric , *Faunac entçun-*
nai , eta nitçaç ukhen-du pittate ; Fau-
na guerthatu-da ene ajutaçalia.

Bena certan ? *khambiatu deitaçu ,*
dio , ene plagnia alagranciaia , eta boç-
tarioç ungratu naiçu.

Hola saintu handiac içan balin badira ,

ętugu behar ęsparantchá galdu, ęoum-
bat nahibeita flacu, eta praube guiren,
aldicatcen baguira behin berotaręunian,
eta guero hotętaręuniac, ęspiritu ęaintia,
bere boronthate hounaren araur, jiten
eta jouaiten denen gagnen : hartacoę
Job ęaintiac dio, *arguitęian bięitatcen*
duęa guięona, eta berhala ere bai bo-
vogateen.

6. Certan arren ęsparantcharic har
ahal dirot, edo nourtan fidatu behar-dut,
jincouaren misericordia handian, eta
celuco graciaren ęsparantchan baicic ?

Eci ukhenic ere eneki guięon ęaintu,
edo fraide debot, edo adichkide fide-
lic ; nian ordian pietateęco libru, edo ęę-
kiribu ederric, edo himno eta cantica
maithagarriric : aphur profeitu horietaric
orotatic idoki niro, aphur goęa nint-
ęaęke, graciaę bilaiciric, eta nihauren
praubecian eiciric balin banintę.

Ordian sendogarriric hobena lięatę
pacencia, eta jincouaren boronthate
ęaintian nihauren ęędeustia.

7. Secula ęętut ihour ediren, ęoum-
bat nahibeita religious, eta debot-cen,
bere graciaren gabeciac ęoumbait aldię
ukhen ęętutianic, edo debocioniaren
aphurtcia senditu ęętianic.

Eçta sainturic batere, çoumbat nahibeita arguitu, edo gora alcharu içanden, lehen, edo guero tentacione ukhen eçtiane.

Eçi çoumbait thurburatçunen jincouagatic ioferituç baicic, eçta ihour haren eçpirtuço eçagutce gorala heitcen ahal.

Consolacione guerotie jinen denaren segnalia denen gagnen, aitecietic jiten den tentacionia.

Hartacoç celueo consolacioniaren promela eman içan-da tentacioniac borogatu dutianet. *Bitoria eramanen dianari, dio escripturac, çuhagn, bicia danducanetic, emanen-dut jatera.*

8. Gagneran, celueo consolacione hourá emaiten-da, amourecatic guico-na açcarrago içan dadin galteen sustenguteco.

Tentacionia orano jiten-da, beldurreç bat bedera bere hounki eguineç hant, eta urgulluxu dadin.

Debria eçtago lo, eta araguia eçta orano hil: hori dela causa, thaic gabe, guerla eguitera adela cite: ceren escugn eta echker behinere phauslategen eçtiren exayac beittutuçu.

X. CAPITULIA.

Jincouaren graciari çorden eçagutciac.

1. **C**Eren tcherkhaten duçu phaus-
fia, triballateco forthu cirenen
gagnen ?

Adela cite patientiaren lehenago,
ecieç consolacioniaren ukheitera, eta
boçtationa beno nahiago dugula, khu-
rutchia kharreiatu.

Baliçatia mundian daudianetarie ihour,
consolacionia, eta eçpirituçco alagranti-
cia, gogo houneç, har elirouanie, be-
thiere ukhen ahal baleçs.

Eci eçpirituçco consolacioniac, mun-
duco, eta araguiaren plazer ororen ga-
gnetic-dira.

Manduco plazerac segurki, edo ba-
no dira, edo ahalkeiçun, eçpirituç-
couac aldiç, onest, eta maithagarri,
berthutetarie forthuric, eta Jincouaç eç-
pirtu chahier ichouriric.

Bena celuco consolacione horietçac,
eçtaite ihour nahi lukian beçambat go-
ça; ceren tentacione gabe içatiac, eç-
peitu luçaç iraiten.

2. Gagnetico bisitari oguen handibat eguiten-du, gogouaren libertate falsiac, eta bere buriatan confidantcha handiren ulheitiac.

Jincouac ounxa eguiten-du, consolacioniaren graciaren emaitiaç; bena guiconac gaiçki, ororen Jincouari, esker handirecki, utçuli gabeç.

Eta hartacoç graciaren hountarçunac eçtira goureganat jiten; ceren emailiari eçpeitugu eçagntecric eracousten, eta uthurburialat eçpeitutugu oro utçul eracitcen.

Eci gracia berhi çor-da, eskerrac behar-den beçala emailiari, eta urgulluxiari idoki içanen çayo, umiliari comunçki emaiten dena.

3. Eçtut nahi, bihörtceco dolumena khentcen dian, consolacionia, ecetare urgulliala eramaiten dian, eçpirituçco ikhoustia.

Eci gora dena oro, eçta saintu, eç eçti dena oro houn, eta desirac oro eçtira chahu, eç khario direnac oro, Jincouari maithagarri.

Gogo houneç hartcen dut * gracia,

* Gracia-da celuco dohainbat, çougntçaç espirita saintiac goure entheleguari arguihat crotchekiten beitu, edo su saintu goure

umilago, eta loxorrago ediren nadin amourecatic; eta nihauren burriaren eizera adela nadin hobeki.

Jincouaren gracia, eta haren gabecia, cer den ikhaffi diana, eçta benturaturen, hountarçunic batere bere burriari emaltera: bona aithorturen-du lehenago, praube eta bilaici dela.

Jincouari Jincouaren dena emaçû, eta cihauri çoure dena: erran nahi beita Jincouari esker emaçû, gracia eman deiçunaç, eta eçagut eçaçû, faltá çouria dela, eta harec mercehi dian pnená çuc çor duçula.

4. Jar cite bethi lekburic aphalenian, eta emanen çaiçû gorenâ: eci gorenic eçtuçû, aphalena gabe.

Jincouaren aitecinian sainturic handienac, bere beithan tchipienic dira; eta çoumbatenaç umilago beitira, hambatenaç glorian handiago dirateke.

Eguiaç eta celuco gloriâç betheric direnec, banaloriaren eçtie acholic batere.

Jincouatan bermaturic, eta açcarturic daudianac, urgubuxu ihoulere ecin içatenabal dira.

boronhatian phiçten dianbat, çourri honnariaren eraguiteco, çouçû houragabe eçpeiçinico eguin.

Eta jincouari hountarçun ukhen dia-
tience oro emaiten dutienc, eçtie al-
kharçanic gloriaric tcherkhatcen: bena
jincouaganic-den gloria nahi-die, eta
dehizatcen ere badie, jincoua hetan, eta
beste faintu orotan, gaiça ororen ga-
gnetic laidatu içan ledin, eta hartara
douarça betli.

5. Hountarçunic arren tchipienaç ukhe-
çu eçagutce, eta merechituren duçu
handiagoric ukheidia.

Tchipiena, handiena beçala har eça-
çu: eta charren uduri çaikeçuna, do-
haign preciatubat beçala.

Emailiaren handitarçunari so eguiten
balin bada; harec eman gaicetanic bato-
re eçta tchipi, edo char udurituren. Eci
jinco ecinago handiac emaiten dian gai-
ça, ecin tchipi içaten ahal-da.

Phenac eta açote colpiac eman litça-
gun ordian, eskerreki hartu behar gun-
tuke: ceren gouri helccera eiçten dutian,
gaiçac oro, goure salbamentiagatic,
eguiten beittutu.

Noure ere jincouaren gracia beguirat-
tu nahi beitu, ukhenaç behar-du eçagut-
cia kharreiatu, eta idokiaç eç khechatu.

Ohoi beça utçul dakion, eta içan umil;
eta abiatu gal eçteçan.

XI. CAPITULIA.

Jesusen kburutchiaren maithaçaleto
aphurtarçunaç.

J Esusec orai badu, bere erresomaren
maithaçale hanitch: bena bere kurt-
chiaren kharreiçale aphur.

Badu consolacioniaren desiraçale ha-
nitch: bena thurburarçunaren aphur.

Hanitch mahagneco, aphur baroura-
rentaco, lagun edireiten-du.

Hanitch nahi dira, hareki alaguera-
tu; eta aphutrec haregatic cerbait sofe-
ritu.

Jesusi hanitch jarrakiten-dira oguia-
ren haustiala drano; eta aphur passione-
co calitciaren edatiala drano.

Hanitchec haren miraculliac ouhou-
ratcen dutie; eta aphur dira, haren khu-
rutchiaren laidouari jarraikiten direnac.

Hanitchec Jesus maite die, gaitic helt-
ten etçayeno.

Hanitchec hora laidatcen, eta bene-
dicatcen die, çoumbait consolacione ha-
reganic ukheiten dieno.

Bena Jesus gordatcen baçaye, edo
aphurbat; eic ten balin badutu; edo

mourmouceyatcen, edo descorajatecendir.

2. Bena Jesus Jesusegatic, eta eç bere çoumbait consolacionegatic, maite dieneç, thurburarcunian, eta bihoç herfiduran hagn ounxa noula consolacioneric handienian, hourá benedicatcen die.

Eta nahi eleyen ordian eman consolacioneric, haregatic orogatic, houra bethi laida liroye, eta hari bethi eskerrac eman.

3. Ala beitu indar handia Iesusen amouriouac, nahassiric eçtenian guihauran abantalla, edo amourio çoumbaitaç!

Consolacioniac bethi tcherkhatcen dutienac, eçtireya lanic, phacu gabe, eguin eliroyenac úduri?

Nourc ere gogoua bethi bere edo abantallan, edo irabacian etchekiten beite; eçteya clarki eçagun, eç Iesusen, bena bere burien maithaçale direla?

Noun edirenen-da, jincoua dohagn cerbutchatu nahi dianbat.

4. Arraroki edireiten-da nourbait, guisabateç debocioniaric emanic, noun ororaç bilaciden.

Eci nourc edirenen-du, eguiaçki eçpirituç praube denbat, eta creatura

orotaric picarraitu denbat? *Hurrun, eta mundiaren baçierrian-da, haret beçagn beste balio diana.*

Phuntu hortara heltecco, guiçonac, emanic ere lutan hounac oro, orano elçate deus.

Eta eguinic ere penitencia handibat, orano aphur liçate.

Eta jardexiric ere jakitiac oro, orano hurrun liçate.

Eta ukhenic ere berthutiac oro, eta debosione ecinago suç bethebat, orano hanitch menx luke: erran nahibcirta gaiçabat, çougnen ecinago behar handibat beitu.

Cer da hora? gaiçer orori adio erranic, bere buria eitç deçan, eta ossoki berautçaç bilatic dadin, eta deulere, be-tauren amourecatic, eçteçan etcheki.

Eta eguin oundouan, eguin behar çutiala eçagutcen çutian gaiçac oro; ouste ukhen deçan, deulere eçtiala eguin.

5. Eçtecan casu handiric eguin, ceren balio handitaco igaraiten ahal-den: bera eguian erran deçan cerbutchari eçdeusbat dela: eguiac berac dioyan beçala: *manhatu içan çaitçien gaiçat oro eguin dutubecienan; erracic cerbutchari*

egdens elibat guira.

Ordian eguiaçki, eçpirituç praube,
eta bilaici içaten, eta profetareki er-
raiten ahal du, *nihaurtu niç eta prau-
betu.*

Eta haregatic bere buriaren, eta gai-
cen ororen eçten, eta lekburic apha-
lenian jarten dakiana beno, eçta ihour
aberaxçoric, ihour photerous-agoric,
eç haboro libertate dianic.

XII. CAPITULIA.

Khurutche saintiaren erregue bidiaç:

1. **E**lhesta haur hanitchi gogor, eta
gaitç uduritzen çaye: *eitçaçü
çoure buria, goitiçaçü çoure khurutchia,
eta jarraiki eite Jesusi.*

Bena hanitcheç gaichtouago dateke
acken hitç hounen entcutia: *aparta eiteye
mar, adicaiac eneganie su eternalialat.*

Eci noure ere orai gogo hounec behat-
cen, eta khurutchiaren hitçari jarraikiten
beitira, hec eçnie ordian loxaric ukhenen,
entçun decen eternalki damnatu direla.

Khurutche hounen segnalia date celian,
Jesús Jauna jujateera jiten datekianian.
Ordian khurutchiaren cerbutchariac,

çougneç bere biciteia Jesu Krist crucifi-
catu içan denaren araur kharreiatu uk-
hen beite , jugiari hullanturen-dira ,
confidantçá handibateki.

2. Ceren arren loxa cira khurutchiaren,
goiticea çougntçaç ihour celialat jouai-
ten beita?

Khurutchian-da salbamentia khurut-
chian biciteia , khurutchian exayeta-
ric beguiratu içatia ; khurutchian-da ,
celuco eçitarçunaren ichouria khurut-
chian entheleguiaren indarra , khurut-
chian eçpirituçco alagantcia : khurut-
chian-da berthuten ekhoitepena , eta
saintutarçunaren complitu ossoki içatia.

Eçta arimaren salbamenturic , eç bicite-
ce eternalaren esperantcharic , khurut-
chian baicic.

Goitçaçu arren çoure khurutchia ,
eta jarraiki cite Jesusi , eta jouanen cira
bicitece eternalialat.

Jesus aitecetic jouan çaiçu , kharre-
iateen cialaric bere khurutchia , eta çou-
regatic khurutchian hil içan duçu ; amou-
regatic çuc ere , çoure khurutchia khar-
reia , eta khurutchian hiltcia defira de-
çaçun.

Cereneta hareki hiltcen bacira , hare-
xi ere biciren beiteia. Eta phenetan la-

guntzen baduçu, glorian ere pharte ukheneen beituçu.

3. Khurutchiaren maite ukhçitian, eta hartan hiltçian, dago arren goure abantalla oro: eta eçta beste bideric biçitçialat jouaiteco, eta bihotceco bakia- ren ukhçiteco, khurutche saintiaren, eta egun oroç eçpirituç hiltçiaren bidia baicic.

Nourat nahibeita çouaçã, eta tcher- kha itçaçu nahi dutuçuun gaiçac oro, eta eçtuçu edirenen khurutche saintiaren bi- dia beno goragoric alde gagnian, ec se- çuragoric alde pian.

Chuchent, eta arrantja itçaçu gai- çac oro, ciharen nahïaren, eta ikhouf- tiaren araur: eta edirenen- duçu, behar dukeçula bethiere gogotic, edo bortchaç cerbait soferitu, eta hala khuruchia be- thi edirenen duçu.

Eci edo khorpitçian dolore sendituren duçu, edo badukeçu eçpirituço thurbu- rarçuun çoumbait soferitceco.

4. Aldibatian Jincouac eiteiren çutu, bestian çoure proximouac k echa eraci- ren çutu, eta haboroç haboro cihauri arduran greu içanen cira.

Eta eçtuçu erremedioric, eç consola- çioneric çu libraturen, edo arhintureç

ahal çutienic : bena behar duçu soferitu ,
Jincouac placer dian artio.

Eci Jincouac nahi diçu , phenac , con-
solacioneric gabe , soferitcen ikhas deça-
çun , amourecatic haren escu pian ofloki
jar citian , eta phenec unilago içaten
eracoux diçacien.

Ihourc ere hagn bihotcetic eçtu Jesu
Kristen passionia senditcen , noula haren
phenac uduririe soferitcera heltu çayo-
nac.

Khurutchia arren bethi haiduru dauçu ,
eta lekhu orotan egurukiten çutu.

Nourat nahibeta laster eguin deça-
çun , eçtiroçu hari ihessiric eguin , ce-
ren çougn nahibeita lekhtarat jouan
cician , cihaurc çoure buria kharreiat-
cen beitiçu , eta han bethi edirenen
beitçu.

Uçul cite goiti , utçul cite behera ,
jouan cite camporat , jin cite barnialat ,
eta lekhu horietan orotan edirenen duçu
khurutchia : hartacoç pacentciá behar
duçu bethi çoureki nahi baduçu bihotce-
co bakia ukhen , eta khoroua eternala
merechitu.

5. Gogo hounec khurutchia ekharten
balin baduçu , hartec ere çu egariren çu-
tu , eta guidaturen açkentec defiratu

hartara , nour soferitciac acabiren beiti-
tira , çoumbatere heben bethi iragnen
beirie.

Gogoç - garaiti ekharten baduçu ,
ciharen carga emendateen baicic eç-
tuçu , eta ororen burian egari behar
duçu.

Khurutchebat apartatcen baduçu, be-
tebat duda gabe edirenen duçu , eta
heltu bada pheciagoric.

6. Ouste ducia eçcapiren cirela , gui-
çonec batec ere ihesiric ecin eguin-
dian , gaiçari ? içan deya sainturic mun-
dian , khurutche , edo thurburarçun ga-
beric ?

Jesu Krist goure salbaçaliac , bici-
cen themporan , orenbat etciçun igaren
soferitu gabe : *behar ciçun* (cioçu berac)
Jesu Kristec soferitu , eta biletaris phiçtu ,
eta hala celuco glorian sarthu.

Eta çuc , noula beste bideric teher-
khatcen duçu , erregue bide haur bai-
cic , çougn beita khurutche saintiaren
bidia ?

7. Jesu Kristen biciteia oro , khurutche ,
eta martirio içan duçu , eta çuc çou-
rian , phauçia , eta alagrancia teher-
khatcen dutuçu.

Troumpatcen cira troumpatcen , pheç

nen soferitciac campo, besteric deus tcherkhatcen baduçu ; ceren bicitce hilcor haur oro miseriaç betheric beita, eta khurutcheç unguraturic.

Eta hambatenac ihourc, bestec beno haboro berthutian profecitatu-du : çoumbatenac khurutche garratçagoric ardura ediren ukhen beitu ; ceren amouriouae emenda eracitcen beiteyo bere destertaren phena.

8. Haregatic orogatic, guisa hortan hanitch maneriaç doloreç hounki içan dena, eçta çoumbait consolacioneren arhinmentcha gabe : ceren eçagutcen beitu, bere khurutchiaren soferitciac, abantalla handibat emaiten deyola.

Eci gogo houneç haren pian jarten denari, phenen pheçutarçuna oro, ce-luco consolacioniaren confidantchala khambiatcen çayo.

Eta çoumbatenac doloreç araguia flatcatcenago beita : hambatenac eçpiritia barneco graciaç açcartcenago-da.

Eta çoumbait orduç, hagn beste indar hartcen-du, thurburarçunen, eta gaitcen amouriotic, nahi lukialacoç cebait uduripen Jesu Kristen khurutchiarteki ukhen ; noun dolore, eta thurburarçun gabe, eçpeilçate nahi içan,

ouste dianen gagnen, hambatenaç jin-
couari maithagarriago içanen dela;
çoumbatenaç haboro eta garratçagoric
haren amourecatic soferituren ahal beitu.

Eçta hori guiçonaren berthutia, be-
na bai Jesu Kristen gracia, çougnec
hangn beste eguin beitiro, aragui flacu
hountan; noun eçpitiari has, eta mai-
tha eracitcen beiteyo, naturalki bechi
hugu eta hastio dian gaiça.

9. Eçta guiçonaren indarrati eman,
khurutchiaren ekhartia, khurutchiaren
maithateia, khorpiçaren gaçrigateia, eta
esclabagiaren pian eçartiarouhouer ihe-
si eguitia, laidouen gogo bouneç soferit-
cia, bere buriaren mesperetcheateia, eta
bestetçaç mesperetchatu içan dadin na-
hi ukheitia; eguiteco gaiçki eguinen, al-
terarçunic gabe, bere damieki hartcia,
etamundu hountaco hountan emendioç
ric eç desirateia.

Cihauri baicic foric eguiten eçpaduçu,
eçaguturen duçu deus holacoric eçtiro-
çula.

Bena Jincouatan eçarten baduçu çoure
confidantchâ, celutic jaixiren çaiçu in-
darra, eta mundia araguiareki çoure ma-
nupian jarriren dutuçu.

Eçtuçu exayen ere, eç debriaren la-

xaric ukhennen : fediaç armaturic, eta Jesu Kristen khurutchiaç ceignhaturic bacira.

10. Adela cite arren, Jesu Kristen cerbutchari houn, eta leyalbat beçala, çoure salbaçaliaren khurutchiaren bi-hotçtoiki kharreiatcera, çougn çoureganar cian amouriouac khurutchian itça eraci beitu.

Adela cite orano soferitcera, bicitec miseriaçco hountan, helteen diren gaitçac, eta nahi baguiac oro: ceren hala beitecirateke, noun nahibeita ciren, eta hala edirenen beituçu, çougn nahibeita lekhtan gorda citian.

Hala baicic eçtaite ihour içan: eta gaitcen soferitciati, eta doloriari ihessi eguiteco erremedioua duçu, ciharen buriazen pacentciareki sustengatcia.

Edan eçaçu, goço handiareki, salbaçaliaren calitecia, haren adichkide içan nahi bacira, eta hareki pharteric ukheitara desirateen baduçu.

Eitç itcatçu consolacioniac jincouaren eskietan; berauri hobekienic udurituren çayon beçala eguin deçan.

Bena çu adela cite, thurburarçunen soferitcera, eta sinhex eçaçu, hourac direla çoure consolacioneric handienac:

ceren mundu hountaco soferitcee oro
 eçpeitie merechitcen ahal guero jinen
 den gloria ; cihaucec oro soferi ahal cint-
 çakian ordian.

11. Thurburarçunaren eçti, eta, Je-
 su Kristen amoureçatic, goço houneta-
 co edireiteco phuntiala heltu ciratekia-
 nian ; ordian ouste ukhen eçaçu, ounxa
 douaçua : ceren lurren gagnen phara-
 dussubat ediren beitukeyu.

Soferitcia greugarri çaiçuno, eta hari
 ihessi eguitia tcherkhatcen duçuno, gaiç-
 ki içanen cira ; eta çoureganic apartatu
 nahi çunukian thurburarçuna jarraiki-
 ren çaiçu lekhu orotarar.

12. Adelatcen bacira behar den beça-
 la soferitcera, eta hiltcera : berhala ho-
 beki edirenen cira, eta bakia ukhenen
 duçu.

Altchatu içan cinen ordian, jondane
 phaulereki hirourguerren celiala drano,
 etcinante hargatic iegur, nahi etçunian
 gaiçatic etçunukiala soferitceco. *Erasou-
 xiren deyor* (dio Jesuic) çombat ene
icenagatic behar dian soferitu.

Soferitcia baicic arren etçaiçu baran-
 cen : Jesuicn maite ukheitia, eta haie-
 thaic gabe cerbutchatcia placent be-
 çaitçu.

13. Jincouac belexa, Jesusen itenaren
duhouretan, cerbaiten soferitcia mere-
chi çunian! ala beilekidicu bara gloria
handibat; çougnen handi liçate saintien
ororen beçarloua. eta çougnen aban-
talous, proximouari honialaco eman ci-
nirouan exemplia!

Eci oroç pacencia gomendatcen die,
çoumbatere aphurrec baicic, eçpeitid
nahi soferitu.

Cerbaitgni Jesu Kristen amourecatic
behar çunuke gogo houneç soferitu s
hagnbeste gentec gaitç goric mundiaç
rentaco soferitcen dienen gagnen.

14. Segur içan cite, egun oroç hilt-
ten-den bicitcebat behar deçula khar-
reiatu. Eta çoumbatenaç haboro batbe-
dera bere buriari hiltcen beita; hamba-
tenaç hobeki jincouareki bicitçen haf-
ten dela.

Eçitçake ihoure celuco gaiçac enhe-
lega; gaitcen soferitcera, Jesu Kristen
amourecatic, eçpadadi sembent.

Deutere eçta jincouari maithagarria-
goric, ceetare çoure mundu hountan
hobiagoric, ecieç gogo houneç, Jesu
Kristen amourecatic soferitcia.

Eta haitia baçunu, behar çunuke le-
henago, Jesu Kristen amourecatic, gait-

een soferitçia defiratu , ecieç consolacio-
ne hanitcheç solajatu içatia : Jesu Kris-
ten haboro udari beitçunuke , eta hobe-
ki saintien ororen araur bici beiteintke.

Eci goure merchimentia , eta goure
içatiaren profetia , eçt go eçtitatçunen,
eta consolacionen hanitçatçunian ; be-
na bai lehenago , gaitcen eta thurburar-
çun handienen soferitçian.

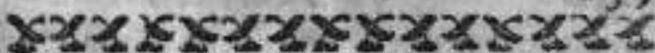
15. Eci cerbait hoberic , edo abantallou-
sagoric guiçonaren salbamentiaren içan
balin baliç , ecieç soferitçia , Jesu Kris-
teeç segurki hitceç , eta exempluç eracou-
zi çukian.

Eci hari jarraikiten diren dicipulier,
eta beste jarraiki nahi çaitçoner oïri
clarki gomendatcen - du khurutchiaren
ekhartia , dioyalaric ; *nourbait ene ou-
douan jarraiki nahi bada , eitç beça be-
re buriaren arrancura , goiti beça bere
khurutchia , eta jarraiki bekit.*

Ororen iracour eta chehe ikher ou-
douan , haut biç hetaric idoki behar den
açken arraçoua.

*Behar dugula hanitçh thurburarçunt-
tan içarenic fineouaren erresoman jarritue*

Biguerren libriaren acabantçia.

JESU KRISTEN IMITACIONIAREN

HEREN LIBRIA. 1

Barnetico consolacioniaç
Iracourçaliari.

*Noula libru haur içkiribatu içan beitaç,
Jincouaren, eta arima fidelaren, edo
burçaguiaren, eta cerbutchariaren ar-
tian igaraiten-den elhestabat beçaleç;
ounxa gogoua eman behar-du iracour-
çaliac, noniç burçaguis, noniç cer-
butcharia mintço diren; bestela elira
enhelega, eç hiteen centcia, reç libru
hounen içkiribaçale debotaren doffe-
gna. Hartacoç letera hounec, B, bur-
çaguiaren elebesta segnalaturen-du,
eta beste hounec, C, cerbutchariarena.*

LEHEN CAPITULIA.

*Jesu Kristec arima fidelari barnetic et-
chekiten-dian elbesta.*

L. C. B *Ehaturen niç, Jincouac enc bi-
hotcian erranen-dutian hitcer.*

Dohaxu-da arima, Jincoua bere bar-

nian mintçatcen entçuten diana, eta haren ahortic consolacioneçco hitçbat ukheiten-diana.

Dohaxu-dira, jincouaren hitçarea herox tchipia entçuten dien beharriac; eta mundu hountaco elhe gaichtouer, gougouarie emaiten eçtienac.

Dohaxu-dira offoki beharri, campouan herox eguiten dian botçari beno lehen, eguia barnen eracousten dianari, behatcen direnac.

Dohaxu-dira beguiac, campoco gai-
oer cerraturic, eta barnecouer ounxa idkiric daudianac.

Dohaxu-dira, barneco gaiçac ounxa ikhousten dutienac, eta egun oroçco debocioneç ounxa beno ounxago celuco segretien eçagutceco adelatcera ificiatcen direnac.

Dohaxu-dira, jincouareki themporaren igaraitç, alagueratcen direnac; eta munduco baragallu orotaric, bere burriac bilaiçten dutienac.

Eçagut, eta goça itçaçu gaiça horic, ene arima, eta cerra itçaçu çoure centien borthac, amourecatic entçun ahal deçuçun, cer Jinco Jaunac dioyan çoure bihotcian. Hoyec dutuçula çoure maitiac erraiten deitçun hitçac.

2. B. Ni nuçu çoure salbamentia, çoure bakia, eta çoure bicia.

Egon cite ene khantian, eta bakia edirenen duçu. Eitç itçaçu gaiça igaraiten direnac oro, eta tcherkha itçaçu eternitatecouac.

Cer-dira gaiça themporalac oro, inganagarri baicic; eta cer houn ukheiten duçu creaturetaric orotaric, creaçaliac eitcia bacira?

Bilaiciric arren gaiça orotçaç, çoure creaçaliaren gomendian jar-cite, anima placent eta leyalbat beçala, amourccatic eguiaçco celuco içatia jardiex ahal deçaçun.

II. CAPITULIA.

Othoiteen du fincoua, bere bithotcian minçateen entçun deçan.

L. C. **M** Intça-eite fauna, ceren beba beitaçu çoure cerbutcharia. Çoure cerbutcharia nuçu ni, emadaçu entheleguia, jakin ditçadan amonreatic çoure mauu saintiac.

Plega-eraci eçaçu ene bihotça çoure hitcetarat: biauri nitara çoure elheftá,

çohart-ihitçbat beçala.

Nouçpait Israeliticouec Moïfari erraiten-cien, *mintça çakiçcu çu, eta bihaturen gutuçcu, eçtakigula mintça fincoua, beldurreç hil guitian.*

Etçutut nic hala othoitcen, Jauna, eç hala, bena bai lehenago umilki, eta defir handireki suplicateen, Samuel profetareki: *mintça cite, fauna, ceren beha beitançu çoure cerbutcharia.*

Eçtakidan eni mintça Moïfa, edo beſte çoumbait profetetarie: bena çu lehenago mintça çakitçat. Jince Jauna, profeta ororen arguiçalia, eta inspiraçun her emailia; ceren cihaurc hourac gabe ecin hobeki jakintsutcen ahal beinaçu; hec aldiç, çu gabe, eçpeirie profeturiç batere idokiren.

2. Eguiala, hitcen heroxa eguiten ahal dicie: bena eç graciaren ematia.

Ederki mintço dutuçcu: bena çu ichiçie çaudiano, bihotça eçticie gortcen.

Leterac emaiten citicie, bena çuc cencia eracouſten. Myſteriouac aguertcen citicie, bena çuc ſegretien entheleguia idekiçcen.

Maniac eçagut eraciteen citicie; bena çuc hen complitecco ajutia emaiten.

Bidia eracouſten dicie; bena çuc har-

tan ebilecto indarrac ukhen eraciteen.

Hec campotic baicie, eçticie deus eguiten; bena çuc bihotçac arguiteen, eta jakinluteen dutuçu.

Hec campotic ihiçtateen dicie; çuc aldiç frutu erakharteco berthutia emaiten duçu.

Hec hitceç oihu eta herox eguiten dicie, çuc aldiç entheçguiari entçutia emaiten.

3. Eçtakidan arren eni Moisa mintça; bena çu bai, ene Jingo Jauna, eguia eternala; beldurreç hil, eta frutu gabe guertha nadin; barnetic gorthu içan gabe, campotic baicie eçpanu abisuric.

Beldurreç orano, jujatu içan nadin çoure hitçaren entçuneç, complitu gabe, eçagutuç maithatu gabe, eta sinç hexiç, beguiratu gabe.

Mintça çakitçat arren, ene Jingo Jauna, çeren beha bitaçu çoure çerbutcharia; eci çuc dutuçu bicitte eternalaren bitçac.

Mintça çakitçat ene arimaren consolatecco, ene bicitte ororen khambia eracitecco, eta eihauri laidorio, gloria, eta bethi iragnen dian ouhouriaaren emaitcco.

III. CAPITULIA.

*Umilitatereki behar direla zincoaren
hitçac entçun, eta hanitcheo eçtu-
tiela aski pbiçaiten.*

1. B. **B**Eha cite, ene semia, ene hita
cer, hitç ecinago eçtiac bei-
tira, eta mundu hountaco filosofo, eta
çuhur ororen jakitiaren gagnetie.

Ene hitçac bicitee, eta eçpiritu dira,
eta eçtie behar guiçonen centciaç phe-
çatu içan.

Eçrutuçü behar çoure placer banoua-
la erakharri, bena ichilic entçun, eta
beguiratu umilitate, eta biho:ceco desir
offobateki.

C. Dohaxu-da, Jauna, çue jakintsu-
cen duçuna, eta çoure leguia eracouf-
ten deyoçuna, amourecatic çoure eçti-
tarçuna tchefta eraci diaçoçun bere trif-
tecietan, eta lurren gagnen eskernia-
tia eçtadin içan.

2. B. Nic jakintsutu dutut, dio Jau-
nac, profetac, haxarretie gora, eta ora-
ere orano orori mintçatcen niç, thaic
gabe: bena hanitch ene botçari gogos
dira, eta gor.

Haboro dira mundu houni gogohobeç behateen direnac, ecieç jincouari: ehignerago jarraikiten dira bere araguiaren nahicuntiarì, ecieç jincouaren plazer hounari.

Mundu hounec eçtu gaiçatchipi, eta iraipous eçtirenìc baicic hitcemaiten, eta haregatic lehia handireki hora cerbutchatu icaten-da: nic aldiç hitcemaiten deitciet gaiça ecinago handiac, eta eternalac, eta guiçonon bihotçac herabian farthuric daude.

Nour-da ene cerbutchian, eta obedientcian gaiça orotan hagnbeste arrancurareki dagouena; noula mundiaren, eta munduco handienenian beitago? *abaikeç kourc cite Sion, dio itchaffouac,* eta ceren? arraçoua galihatcen baduçu, haur duçula, beha cite.

Badutuçu, bide lucian ounxa laichter eguiten dienac, eliçaco beneficio tchibibaten ukheiteco; eta hanithec houngna bortchá behin lurretic goititcen dicic, bicitec eternalaren jardiesteco.

Badouatçu, irabaci charbaten oundouan, nountic hora ukhenen dien; louisbategatic, çoumbait orduç, shalkeiçungarriki procefcateen dutuçu, gaiça eçdeusbategatic, eta promes tchiç

pi bategatic, गयाç eta egunaç egnhet-
ciaren loxaric eçticie.

3. Bena elas! hountarçun ecin kham-
biatcen den batentaco, irabaci ecin pre-
ciotan eçarten-den-batentaco, ouhoure
ecin handiago-den-batentaco, eta gloria
ecin mugaric, eç urhentceric ukheiten
ahal dian batentaco, egnhe aphurbaten
hartciac, ihour herabeçtitten du.

Aha ke cite arren cerbutchari hera-
beçtia, eta plagnuxia, ceren hourac be-
re perdicioniala prestago diren, ecieç
çu bicitce eternaliala.

Hourac haboro alagueratcen dutuçu
banitatiagatic, ecieç çu eguiagatic.

Egataçki bere esparantchiac çoumbait
aldic inganat cen citiçu: bena, ene pro-
mesac eçtiçu ihour inganaten, cecetate
nitan fida dena, huxic eiçten joualtera.

Ene hitça etchekiren-dut, erran du-
dana complituren-dut, aken urhentcia-
la drano, ene amouriouan fidelki ego-
nen denari.

Ni niç gente pherestier oroti phacu
emailia, eta deboten ororen açcarki bo-
rogaçalia.

4. Eçkiriba itçaçu çoure bihorcian ene
hirçac, eta ardura hetan etcheki eçaçu
çoure gogoua; eci hen mengoua handi-

bat ukhenen duçu, tentatu civatekian
temporan.

Bisitaren egunian eçaguturen duçu,
iracourtian ecin enchelegatcen duçuna.

Bi guisaç costumatu-dit ene haitatien
bisitatcera, erran nahi beita, tentacio-
niaç; eta consolacioniaç.

Eta bi lectione egun oroç iracourten
diriet, bata, hen biciouen countre,
khechatcen niçalaric; bestia, berthuten
emendatcera corajateen dutudularic.

Noure ere ene hitçac dakitçalaric
mesperetchaten be-tutu, hareç ukhe-
nendu açken egunian juge garratçbat.

5. C. O ene Jingo Jauna, çu cira ene
hountarçuna oro! eta nour niç ni, çou-
reki bentura nadin mintça:cera. Ni nu-
çu, çoure cerbutchari tchipi ecinago
praubebat, har mesperetchatubat, ha-
nitcheç praubiago, eta mesperetchatia-
go, ecieç beitaçit, eta bentura beinein-
te erraitera.

O hit-cite hargatic, Jauna, eçdeus
niçala, deus eçtudala, eta deus çtiro-
dala?

Eçtucu çu baicic hounic, justoric,
eta sainturic, çuc dutuçu photeriac oro;
çue emaiten, eta bethateen dutuçu gait-
çac oro, huxic eçten eçtuçularic beha-
toria baicic.

Orhit-cite çoure pictate ul heitetçay,
 eta betha eçaçu ene bihotç çoure gra-
 ciac ; eçtuçunen gagnen nahi , çoure
 obrac huxic bara ditian.

6. Noula nihauren buria soferitcen
 ahal-dut miseriaçco bicitce houtan çou-
 re misericordiac , eta graciaç açcarteen
 eçpanaye ?

Eçteçaçula utçul çoure beguithartia
 eneganic , eçteçaçula luça çoure bilita ;
 eçticadaçula idoki çoure consolacionia ;
 beidurreç ene arima lur hour gabeç seçaç
 enbat beçala guertha dadin.

Jauna , eracoux eçadaçu , çoure bo-
 ronthatiaren eguiten ; eracoux eçadaçu ,
 çoure atcinian umilki , eta behar den
 beçala bicitcen : ceren çu beicira ene
 çuhuttarçuna , çuc eçagutcen beinaçu ,
 niçan beçalacoric , eta mundu haur eguin
 beno lehen , eta nihaur mundiala forthu
 gabe , eçaguta beinunduçun.

IV. CAPITULIA.

Eguian, eta umilitatian, fincouaren alicinian bici behar dela.

1. B. **E** Ne femia, eguian ebil cite, ene aicinian, eta reherkha naçaçu bethi, çoure bihotçaren simpletarçunian.

Ataçarçun gaichtouetaric beguiratu içanenda, nour ere eguian, ene aicinian ebilten beita, eta eguiac soltaturendu inganaçaletaric, eta gaichtouen mardalletaric.

Eguiac librateen baçutu, eguiaçco libertatiaç goçaturencira, eta eçtuçu guiçonen elhe banouetçaç acholic ukhenen.

C. Hori eguia duçu Jauna, hel bekit, othoi, çuc dioçun beçala. Çoure eguiac jakintiu naçan, harec beguira naçan, eta urhentce hounbatetara drano, hartan itagn eraci diçadan.

Harec libra naçan-ber defireunte gaichto orotaric, eta gaiçkialat douen amouriotic, çoureki ebüiren nuçu, bihotçeco libertate handibateki.

2. B. Nic eracouxiren deirçut (dio eguiac) gaiça justouac , eta ene gogara-co direnac.

Orhit-cite , çoure bekhatietçaç , dolumen , eta bihotc-min handir-ki , eta eçtuçula secula ouste , cerbait cirela , çoure obra hounac direla cauta.

Eguiaçki bekhatore cira , hanitch passioneren pian , eta herçaç unguraturic.

Cihaurtçaç eçdeusiala çouaçã bethiere , bertan erorten , bertan çoithu içaten , bertan nahasten , eta bertan lachu guert-hateen cira.

Eçtuçu glorifica eracitcen ahal çutian gaiçaric batere ; bena bai , çoure buria hanitch mesperetcha eraci behar deicie-nic : ceren hanitchecç flakiago beircira , ecieç enthelega ahal beirtiroçu.

3. Eçtakiçula arren eguiten duçun gaiçetaric batere handi uduri.

Eçtuçula ouste , badela deus handiric , deus precioufic , deus miraçã riric , deus fama handitacoric : badela deus goraric , deus laidatu , eta defiratu ihoure behar dianic , eternitateco gaiçac batie.

Biç eguia eternala çoure gogoco , besten ororen gagnetie ; eta çoure ciharen eçdeustarçun handiac bihotça hounki dia-çaçula mingarki.

Eçteçaçula deusentacoere hagn beste loxá ukhen, deusere hagn guti oanhex, deuseriere hagn beste ihessi eguin, çougná çoure bekhatier: çougnec haboro dolore erakharri behar beiteicie, ecieç cernahibeira gaiçaren galciac.

Eçtira çoumbait ene aitecinian eguiaç^a co bidian jouaiten, bona berritcepen ikhassi nahiaç, eta superbiaç guidaturic, ene segretiac jakin nal. Lucie, eta Jincouaren gaiça gorac enthelegatu, bere buriac, eta salbamentia guibelialat eic^a ten dutielatic.

Bere superbiac, eta ikhassi nahiac, hanirch tentacionetara, eta bekhatutara eror eracitcen dutu: ni hen ajudari eniçalacoç.

4. Jincouaren jujamentien loxá ukhen eçaçu, eta pothere oro dianaren colerac ikhara eraci citçan; ecinago gora denaren obrac eçteçaçula ikher; bona cinauren inikitatiac chehe tcherkha itçaçu, çoumbat gaiçatan hux eguin duçu, eta çoumbat hountarçun eguiteco lachukeriaç eitei dutuçun.

Bere debocionia çoumbaitec librietan baicic eçtie eracousten, bestec imaginetan, bestec campotico segnale eta figura çoumbaitetan.

Ardura ahovan naye çoumbaitec; be-
na bihotcian aphurretan.

Badira beste çoumbait, entheleguia
dielari arguituric, eta bihotça garbitu-
ric, beitonarça berthi laxalboturic eter-
nitateco gaicetarar, çougni neke beiti-
çaye lurreco gaicetçaç mintçateen entçu-
sia, naturá bere beharretan phenareki
cerbutchatcen beitie: eta hec die boro-
gaten, cer eguiaren eçpiritiac erraiten
deyen.

Ceren, eracousten beiteye, lurreco
gaicen mesperetchatcen, eta celucouen
maithatcen: mundiaç casuric eç egui-
zen, eta egun eta gai oroç celiaren de-
siratcen.

V. CAPITULIA.

*Jincouaren amourionac eguiaren dutian
gaiça miragarritç.*

I. C. **B**enedicatcen çutut celuco aitá,
Jesu Krist ene Jaonaren ai-
tá; ceren ene praubeciyaç orhiteco houn-
tarçuna ukhen duçun.

O misericordien aitá, eta consolacio-
ne orroxen Jincoua, esker deiçut; co-

ren consolacionerie batere merechitu ga-
be, çoure consolacioniaç çoumbait aldiç
açartcen beinaigu.

Benedicatcen, eta glorificatcen, çu-
tut bethi, çoure seme bakhoitçareki,
eta Spiritu saintu consolaçaliareki, jinea
diren thempora ororentaco.

Eia, Jingo-Jaun, ene maithaçale
saintia, çu ene bihotçiala jin ciratekia-
nian, ene barnia oro boçtarioç betheren
duçu.

Çu cira ene gloriá, eta ene bihotça-
ren boçtarioua çu cira ene esparant-
chá; çouregana herlatcen nuçu, ene
thurburarçuneçco egunian.

2. Bena noula orano amouriouan fla-
cu, eta berthutian huxcor beiniç; barta-
coç mengoua-dic, çuc açcar, eta conso-
la naçaçun: ciauri arren ardura ene bis-
tatcera, eta eracoux itçadatçu çoure ja-
kite saintiac.

Solta naçaçu ene passione gaichtoue-
taric, eta sendo eçaçu ene bihotça, de-
sircunte gaiçkialat daramen orotarie,
amourecatic barnetic fendoturic, eta
ounxa garbituric, çoure maithatceco
propí, iniferitecco açcar, eta hounian
iraiteco fermo içan ahal nadin.

3. B. Gaiça handia-da amourious,

hountarçun erras balioufa, çougnee bai-
cic eçpeitu pheçu dena arhintcen, eta
desbardin diren gaiçac bardin egarten.

Eci egarten-du pheçu dena, pheçu-
tarçunic gabe, eta kharax diren gaiçac
oro, eçti eta goçatlu ediren eraciteen
dutu.

Jesusen amourio indarxiac obra han-
dien eguitera bouleatcen-du, eta hoben
diren gaiçen compliteera erakharten.

Althe gagnian içan nahi-da amou-
rioua, eta eçtu nahi mundu hountaco
gaiça aphalec batekere han bara eraci
decen.

Solt içan nahi-da amourioua, eta
mundu hountaco defircunte orotarie
hurrun, beldurreç haren barnetico soua
ulhunt dadin: beldurreç orano çoumbait
abantalla themporalec cerbait nahaleu-
ra eman diacen, edo damu çoumbaites
plega eraci decen.

Amourioua beno deufere eçta eçtia-
goric, deufere açcarragoric, deufere go-
ragoric, deufere hedatiagoric, deufere
maithagarriagoric, deufere bethiagoric,
deufere hobiagoric, celian eç-lurrian:
ceren Jincouaganic sorihu beita amou-
rioua, eta eçpeitate Jincouatan baiçie
phaussa, gaiça çreatu içan diren orç-
ren gagueic.

4. Maite diana, bechi boçtariouan dabila lachterreç, hegaltaç; solt-da, eta deufekere eçtu baratcen.

Oro ororen emaiten-dutu; oro orotan edireiten dutu; ceren ecinago handiden bakhoitcian, gaiça ororen gagnetie phauffateen beita, çougutarie hountarçunac oro, ichouribat beçala, jiten beittira.

Eçtu gaiça emanari sorie eguiten; bena emailiaganat, gaiça ororen gagnetie, urculteen-da.

Amouriouac arduratan eçtu baragallurie batere eçaguteen; bena haren herakia badoua bara ahal liroyen gaicen ororen gagnetie.

Amouriouac eçtu pheçutarçunic senditeen, triballiac etçaitçço phenous; ahal dirouan beno haboro eguin nahi luke, eçtu, ecin eguinen gagnen, soltantcharie galthateen: ceren ouste beitu, gaiças oro chi eta fori çaitçola.

Houn-da arren gaiça ororentaco, eta hanitch eraguiten-du; maite dianac huxie eguiten, edo coragia galtcen eçpadu.

5. Amourioua iraçarririe dago, eta lo dagouelarie ere eçtalotcen.

Triballatciaç eçtu egnheteen, tincatç-

ciac eçtu hêrfatcen, loxeriac eçtu nahaf-
ten ; bena goñi doua , su gar bicibat be-
çala , eta deusec ere baratu gabe , orotan
gagnetic igaraiten-da.

Maire dianac badaki , cer erran nahi
dian lengouage hounec.

Oihu handibat-da Jincouaren behar-
rientaco ; arima suç bethebatre dioya-
nian : ene Jincoua ene amourioua , çu
oro entaco , eta ni oro çouretaco.

6. C. Larga naçaçu amouriouan , bi-
horçaten erditic gogatcen ikhas deça-
dan , çougnen eçti-den maithateia , eta
amouriouan hourteia eta iguericateia.

Amouriouac har naçala , haren bicitar-
çunac nihaur beno gorago boçtarioç
jouan eraciteen nayalaric.

Khanta deçadan amourioçco canti-
coua , çouri celialat , ene maitia , jarrai-
ki nadin , boçtarioçco amouriouac ene
arima çoure laidoriouctan engocha eraci
deçan.

Maitha citçadan nihaur beno haçoro ,
eta nihaur eç çoure amourecatic baicic :
bai aldiç , çu eguiaçki maire çutienac oro ,
çutan , amourioçco leguiac , çuganic
bere arguia ukheiten dianac , manu emai-
ten dian beçala.

7. B. Amourioua laster-da , eguiatiç

debot. eçti, eta maithagarri: hora aç-
car-da, pacient, fidel, abifatu, luçaç
iraile, corajous, eta eç secula beraurem
tcherkhaçale.

Eci certan ere nourbaitec bere buria
tcheikhalcen beitu, hartan berian amou-
rioua galteen du.

Amourioua orotrat so eguile-da, apha-
da, eta chuchen: eçta lachu, eç arhin,
eç gaiça banouer gogoua emaille; so-
bre-da casto, fermo, phauffuço, eta
centçu orotan ounxa beguiratu.

Amourioua guetiennen manu pian;
eta obedientcian egoile da, berauri char,
eta mesperetchagarri da, Jincouari de-
bot, eta esker emaille, hartan bethi es-
parantchá eta confidantçhá eçarten dia-
laric; are gutienic Jincoua goçatcen dian
themporan: ceren eçpeita amouriouan
biciteric dolore gabe.

8. Gaiça ororen soferitcera, eta be-
re maitiaren boronthatiaren eguitera
prest eçtenac, eçtu merechitcen mai-
thaçaliaren icenaren ukheitia.

Maite dianac behar dutu, bere mai-
tiaren amourceatic, gaiça gaitç, eta
kharax direnac oro, gogo houneç, bes-
farcatu, eta hareganic eçtu behar hur-
runtu, nahi eçtutian gaicen jitia gatic.

VI. CAPITULIA.

Eguiaço maithaçaliaren borogatciaç.

1. B. **E** Ne semia etcirade orano maithaçale açcar, eta abifatubat.
C. Noukç Jauna.

B. Cerenetaçue nahi etçunukian gaiça tchipibatec, hassi dutuçunac, eitç eracitcen beiteiçu, eta sobera sureki consolacionia tcherkha eracitcen.

Maithaçale eçtarbat fermo-dago tentacionetan, eta exayaren elhe inganiousetan eçtu sinhesteric eçarten: hala noula bere gogara douaçcon gaitetan plaçer eguiten beyteyot; orobat desplaceric eçteyot eguiten, nahi eçtian beçala joualten çaitçouenetan.

2. Maithaçale abifatubatec eçtu hagn so eguiten maite dianaren emaitiari, noula emaliaren amouriouari.

Haboro pheretchatcen-du amourioua, ecieç profetia, eta emaiten çaitçongaiçec oro beno preciatiago çayo bere maitia.

Maithaçale noblebat eçta gaiça emanian; bena bai nitan, eman ororen gaj

gnetic phauſtatcen.

Eçtukeçu oro galdu , nitçaç , edo ene ſaintietçaç nahi çunokian beçagn ſendi-
mentu hounic eç ukhenic ere çoumbait
aldic.

Bihotcian çoumbait orduç ſenditcen
duçin goçoua , eta eçitarçuna , preſen-
teco graciaren obra duçu , eta aiteinetico
celuco placeren tcheſtallubat , çougntan
eçpeita behar ſobera bermatu , ceren
jouaiten , eta jiten beita.

Bena berthute , eta merechimentu han-
dibaten ſegnalia-da , eçpiritiaaren çotucu
gaichto jiten direnen countre guerla
eguitia , eta debriaren gaiçkiala eror era-
citceco eguiten dutian illeyen meſperr-
thatcia.

3. Etcitcela arren nahas , eta deſcoraja,
cer nahibeita gaiçatan gaignen , jiten
çaitçun uduripen araur gabec.

Beguir eçaçu fermotarçun açcarbat ,
eta jincouaganac intencione chuchenbat.

Eçtukeçu uduripenbat , çoure eçpiri-
tia çoumbait aldic bat-batetan celialat
igaiten balin bada , eta guero berhala
utçulicen ohico bihotçaren inochenke-
rietara.

Eci hourac erakharten dutuçun beno
lehen , bortçaç loferitcen dutuçu ; eta

desplacer eguiten deicieno, eta hen xagateera isfeiatcen cireno, eçtukeçu çoureraco perdicionebat, bena bai merçhimentubat.

4. Jakin eçaçu eci, exai çaharrac eguin ahala oro eguiten diala, çouri çoure hounialaco desircuntiarren gal eracitceco; eta debocione orotarie, erran nahi beita saintien ouhouratcetie, ene passione saintiaren gogotie eç uçtetie, beharrien orhimentcha hounetie, cihauten bihorçaren beguiratcerie, eta berthian aiteina jouateco hartu duçun dessegn fermotie hurrat eracitceco.

Saldoua phenlamenteu gaichto erakharren deiçu, debeya eraci, eta ici citçan amourecatie, eta çoure oracionetie, eta iracourte saintutie aparta eraci citçan.

Desplacent cioçu cofessione unila, eta ahal baleça comuniatcetie ere bara eraci cinteke.

Eçteçaçula sinhex, ecetare hareç achorlic ukhen, çoumbat nahibeita ardura hedatu deitçun inganioçco laçouae.

Novicere gaiça gaichtouac eta theyac eçpiriciala erakharren beiteitçu, igor itçaçu beraurgana. Erran eçaçu.

Abiloua eçpiritu theya, ahalke adi miserabilia, abiloua hi theyu iç, holaco gaiçac

zac ene beharrietara erakharten dutia-
nian.

Aparta adi eneganic inganaçale ecina-
go gaichtoua, eçtuc ukhenen nitan phar-
teric : bena Jesus duket eneki, guerla
eguille açcarbat beçala, eta hi baraturen-
iç ahalkeç betheric.

Nahiago nuc hil, eta phener orori
ene buria pherestatu, ecieç hiri behatu.

Ichil-adi, mutu-adi, enitçaic haboro
behaturen, çoumbatere hanitch sturlun-
eu emaiten beteitat.

*Jincoua-da ene arguia, eta ene salba-
mentia, nouren loxa içanen niç?*

*Liçan ordian armadabat ene countre
prestaturic, ene bihotçac eçtu loxarie
ukhenen : Jincoua-da ene ajutaçalia, eta
ene salbaçelia.*

Guerla eguiçu, soldado hounbatec be-
çala : eta çoure flakeciac çoumbait aldiç
eror eraciteen baçutu, har eçaçu indar
lehenecouac beno handiagoric : ene gra-
cia handiago batetan fidateen circlatic,
eta ounxa beguira cite banaloriatic eta
superbiatic.

Hori dela causa, hanitch gente eguia-
tic herrateen dira, eta uxumentu, caçç
ecin fendoteen-den batetara, çoumbait
orduç erorten.

Superbious bere burletan sobera confidantcha erhoki hartcen dienen erotte haur, çerbütcha bekiçu bethiere gouaitan, eta umilitatian çoure bici eracitcco.

VII. CAPITULIA.

Umilitatiaren beguiraren pian graciaren estalciac.

1. B. **H**Obiago, eta segurago duçu çouretaco, ene semia estal deçaçun debocioniaren gracia, hartçaç etcitiam handi, eç hanitxh mintça, eç houra hanitxh pheça; bena behar duçu lehenago çoure buria mesperetchatu, eta loxa içan, çuc merechitu gabe eman içan çaiçula.

Eçta behar sobera burumeriarcki, debocione berhala gaiçkiala utçultcen çhal denari, estecatu.

Gracian cirenian orhit-eite, houra gabe çougñen praube, eta miserable costumatu duçun içatera.

Bicitce espiritualaren profecia eçtiaç goçu solamente çonfolacioniaren gracclaren ukeitiam: bena orano haren idokitçiaran umilki, patientki, eta bere

buriaç khonturic batere eguin gabe ou-
hestian ; guisabateç noun , etcitian lacha
oracioniaren estecamentutic , eta eqit-
çarçun utç erras galcera beste obra egui-
tera usatu çuntianac.

Bena gogo houneç , çutan dena eguin
deçaçun , hobekien ahal , edo ouste du-
keçun beçala , eta etcitian ossoki lacha ,
idortarçun , edo erreustarçun eqpiritian
senditcen duçuna dela causa.

2. Eci hanitch gente badira gaiçac be-
re gogara jouaiten etçaitcen beçaga sac-
ri , erreus , edo lachu guerthatcen beçira.

Guiçonaren bidia eçta bethi haren
photerian bena jincouari-da eman , ha-
ren guidatcia , eta consolatcia , placer
dianian , placer dian beçambat eta pla-
cer dianari , uduri çayon beçambat , eta
eç haboro.

Coumbait bere burier gogoua aphur
emaile , debocione soberac gal eraci
ukhen dutu ; ceren ahal ciroyen beno
haboro eguin nahi ukhen beçtie , içar-
tu faltaç bere aphurtarçuna , eta nahia
go içaneç , lehenago jarraiki bere bi-
hotçaren suyari , ecieç arraçouaren ju-
jamentiari.

Eta jincouari placent ceyon beno ha-
boro banoki eguin nahi ukhen dielacoç ,

hartacoç gracia galdu ukhen-die.

Celiala drano goratu nahi içan direnac; praubetu içan dira, eta charretaco utei: amourecatic umiliaturic, eta praubeturic ikhas decen, eç bere hegaleçaç hegaltatcen, bena bai ene hegalerian esparantcha hartcen.

Jincouaren bidian orano berri, eta deus ikhassi gabe direnac, eçpalin badira çuhurren conselliaç gobernatecen, chignera inganatu, eta galdu içaten ahal dira.

3. Nahiago balin badira bere sendimentari jarraiki, ecieç beste cerbait dakienac sinhexi, hentaco açkencia loxagari içanen-da, bere sendimentu harturic guibeltu nahi eçpadira.

Bekhanki bere buriaç bester umilki gobernatecera eicçten dutie, berantçaç phaçu direnec, eta çuhur direla ouste dieneç.

Hobiago da çuhurtarçun aphaubat umilitatiareki, eta enthelegu tchipibareki, ecieç jakiten lece handiac banaloriareki.

Hobe duçu çouretaco gutiago duçun, ecieç hanitch, superbious eraci etcitçan.

Eçta aski çuhurki gobernatecen, bere buria offoki alagranciari emaiten diena, ahaçten dialaric bere leheneço prauç.

becia, eta Jincouaren loxa castoua, çougn beldur beita, gracia eman içan çayona gal deçan.

Eçtu orano berthutiaren goçoua cer den aski eçagutcen, gaitcen, edo cernahi beita sterluncuren themporan, aski esparantcha gabe gobernatcen denac, eta behar luxian beçambat confidantchareki bere phensamentiac, eta orhimentchac eneganat hedatcen eçtutianac.

4. Nour ere bakian denian, seguregui içan nahi beita; hora atacarçunen themporan bihotç aphalegui, eta loxorregui ediren içanen-da.

Baceneki bechiere tchipi, eta umil cihaur beitan ègoiten, eta çoure eçpiritiaren ounxa aphaltcen, eta gobernatcen; etcinteke hagn laster dangeriala, eta bekhatiala eror.

Consellu hounbat çouretaco duçu, debocioniaren suya eçpiritian phiçtu çaikeçunian, phensa deçaçun cihaur beithan, cer ciratekian argui haren jouan oundouan.

Hori heltu datekianian, gogouan eçcheke eçaçu, arçata arguia utçultcen ahal dela: çougn thempora aphurbatera idoki ukhen beitut; amourecatuc çu ablatiango içan cintiao, eta nihauren glo-

ria hobeki ediren neçan.

5. Abantalloufago duçu arduran hola-
che borogatu içatia, ecieç gaiçac bethi
çoure gogara nahî beçala baçuntu.

Eci merechimentien hountarçuna eç-
tago consolacione, edo celuco ikhouste
habororen ukheitan: eç escripturan ja-
kitous içatian, eç lekhu goragobatetan
eçarri içatian; bena bai eguiaçco umili-
tatiaren foundamenian, celuco caritaciaç
betheric içatian, Jincouaren ouhouria-
ren, nahaspillaric gabe, eta ossoki tcher-
khatcian; bere buriaren eçdeusentaco
etchekitian, eta haren eguiacki mespe-
retchatcian eta placerukheitan, ceren be-
teç, mesperetchatu eta umiliatu-den le-
henago, ecieç ouhouratu.

VIII. CAPITULIA.

*Jincouaren aincinian bere buriaren char-
retaco igaren eracitciaç.*

2. Ca. **M** Intçaturen niça ene çau-
nari, haux eta ervhaux
baicie onçanen gagnen † Deus haboro
ene buria etchekiten badut; haut circ-
la çu, berhala ene cointre, eta ene ini-

kitatiec eguiaçco jakilegouabat ekhartē
die, eta haren countre enaite jouan.

Bena nihauren buria charretaco, eta
eçdeusbatēnataco hartēn badut, ni-
hauren pheretchu propi orotaric bilaiç-
ten balin baniç, eta niçan beçala er-
hausten baniç, badikeçut çoure gracia
ajutari, eta çoure arguia ene bihotcia-
lat hullanturen duçu: eta çoumbat nahi-
beira tchipt den nihauren dudān phe-
retchia, ene eçdeustarçunian ithoren,
eta galduren duçu seculacoç.

Han eracousten naiçu nihauri, cer
niçan, cer içan niçan, eta cer phuntuta-
ra jin niçan: ceren eçdeus beiniç, eta
eçpeinekian.

Nihauri eitcia baniç, haur niçala eç-
deus, eta oro flakecia: so lehiatubat
aldiç eguiten badētaçu, berhala açcart-
cen, eta alagrancia berribateç berhat-
cen nuçu.

Era ounxa estonaten nuçu, noula
hagn thempora llaburretan solajaten,
eta hagn eçtiki beffarcaten naiçun, ni
nihauren pheciac behti behera boulat-
cen nayana.

102. Hori çoure amouriouaren obrā
duçu, çougn, nie deus eguin bague,
eneganat lehenic jiten beita hagnbeste

bcharretan fokhorriteen nayalaric , phaf-
 fu galchtoueneraric ere beguirateen , eta,
 eguiaren erraitera , ecin khounta dita-
 kian gaitectaric soltateen nayalaric.

Nihauren buriaren gaiçki maite uk-
 heneç , nihaur galdu içan nuçu ; eta çou-
 re cihaturen tcherkhatceç eta chahuki
 maithatceç , çu ediren çutut , eta ni-
 haur ere hai , eta çoureganaco amou-
 rionac , nihauren eçdeustarçunian ,
 barna beno barnago sar eraci niçu.

Ceren çuç enetaco , o ecinago eçti-
 rena , nic merechi beno haboro houn-
 tarçun beiteçu , eta nic esparantcha uk-
 heitera , edo çouri galthateera bentura
 neintian beno hanitcheç haboro.

3. Benedicatu cirela , ene Jineous ;
 ceren , çoumbatere hountarçunic batere
 eçpeitut merechi ; haregatic , çoure lar-
 go , eta houn içate muga gabiaç thayeç
 eçpeitu secula harteen , eçagutceric khar-
 retateen eçtianer ere , eta çoureganic
 hurruntu direner hounki eguiteco.

Utçul guitçaçu çoureganac , amoure-
 catic ukhen deçagun eçagutce , içan gui-
 tian umil , eta debot ; ceren çu beiteira
 goure salbamentia , goure berlutia ,
 eta goure açcartarçuna.

IX. CAPITULIA.

*Gaicee oroc finconaganat, açken urrhens
cialat beçala jowan eraci behar diela.*

I. B. E Ne semia, eguiaçki dohaxu
içatia desiratcen baduçu, nie
behar dit içan çoure açken muga.

Intencione hounec chahaturen diçu
çoure bihotça, çougn beraurganat eta
creaturetarat ardurago okherturic bei-
tago.

Eci çoure buria cerbaitetan tcher-
khatcen baduçu, berhala gaiçki edirei-
ten, eta idortcen cira.

Oro arren eneganat lehenic, eta buru-
tic erakhar itçaçu; ceren ni beiniç gai-
çac oro eman deitçudana.

Phausluç ikhous itçaçu oro bedera-
carca, hountarçun ecinago handitic jal-
kiac beçala; eta hartacoç oroc enega-
nat bere uthurburialat beçala erakharri
behar dicie.

2. Eneganic, uthurru bicibatetarie
beçala, tchipiac eta handiac, praubiac
eta aberaxac, hour bicibat hartcen die;
eta nour ere ene cerbutchian gogo houç

neç, eta bolontarioki jarten beitera;
hec gracia graciarentaco ukhenen die.

Nour ere aldiç, nitatic campo, glo-
rificatu, edo houn propi çoumbaitetan
alagueratu nahi beitateke, hora eguiaç-
co alagrancian, eta bihotceco plazer
largouan, eçia içanen; bena hanitch gui-
faç nahascuretan, eta herfiduretan ica-
nen-da.

Eçtuçu behar arren deusere hountar-
cunctic cihauri eretcheke, eta eçteçaçula
berthutia çougn nahibeita guiçoni eman:
bena oro Jincouari, çougnen solhorria
gabe deusere eçpeitu guiçonac.

Nic oro eman citit, nic çirena oro
nahi çutut, eta garratçtarçun handiba-
teki eskerrac galthateen citit.

3. Haur-da eguia, çougnteçaç gloria-
ren banitacia acaçatcen beita.

Eta behin celuco gracia, eta eguiaçco
caritacia sartcen badira bihotç batetan,
han eçtateke eç imbidiaric, eç bihotç
herfidurarie, eta amourio propia eçta
burçaguituren.

Eci Jincouaren caritaciac oro garhate-
een dutu, eta arimaren indarrac oro lar-
gateen.

Ounxa çuhur bacira, nitan baicic et-
cira alagueraturen, nitan baicic eçtuçu

*esperantcharic ukhenen; ceren Zincoua
bera baicic egesta ibour hournic, çougnec
gaiça ororen gagnetie laidatu eta bene-
dicatu içan behar beitu.*

X. CAPITULIA.

*Gaiça eçtibat dela, mundia mesperen-
ebaturic, Zincouaren cerbutchian içatia.*

I. C. **O** Rai atçara mintçaturen nit-
çaiçu, Jauna, eta enuçi
ichilie egonen; mintçaturen nuçu ene
Zincouaren, ene Jaunaren, ene erregue
celian denaren beharrietara.

*Ala beita handi, Zanna, çoure loxi
dienen, begnirateen duçun eçtitarçuna-
ren hanichtarçuna bena cer çira çu mai-
te çutianentaco? cer bihotç osloç cerbut-
chateen çutianen?*

Ihoulere ecin erraiten ahal den beça
laco duçu çoure eçpirituç ikhoustiaren
eçtitarçuna, çougn maite çutianer largos
ki emaiten beituçu.

Orotan gaini eracouxì deitaçu çoure
raritatiaren eçtitarçuna, eçdeus nintçala-
tic, eguin ukhen naiçuntan, eta çoure
ganic hurrun herraturic narbilan

eihaorganat erakharri naiçunian, cerbutcha cıntçadan amourecatic; eta çoure maıçe ukheitiaç manu eman deitaçunian.

2. O amouriouaren uthurri ecin agort daitiana, cer erranen-dut çutçaç?

Noula abaçtera uçten ahal çutut, niçaç orhitecco hountarçuna ukhen duçunen gagnen nihaure orano ene arima theyu eta gal oundouan.

Pietate ukhen duçu çoure cerbutchariaç, ihountikere elparancha ukheiten ahal cian beno haboro; eta çoure gracia, eta adichkidegouá eracouxi deitçocu harec ihoulere merechi cian beno hobeki.

Cer gracia hounen ordari emanen deitçut? Eci eçtuçu orori eman içan, gaiçaç oro eitçiric mundu houni adio erraitia, eta comentietaco bicitciaren beßarcateia.

Gaiça handibat deya, çu cerbutcha cıntçadan, beste creaturac oro çoure cerbutchatcera bortçhatu direnen gagnen?

Eçcitaçu uduri içan behar, çoure cerbutchatcia gaiça handibat dela; bena lehenago uduri citaçu gaiça handi, eta miragarribat dela, ukhen deçaçun hountarçuna, hagn praube eta merechi gabebat har deçaçun çoure cerbutchariteco, eta junta deçaçun çoure maitekilan.

3. Nie dutudan gaiçaç, eta çoure cerbutchatceco

butcharceco emaiten deitaçun mouldia,
oro çouriac dutuçu.

Bena harégatic çoure aldian, çuc ni
haboro cerbutc atcen naiçu, ecieç niç
çu.

Hoyec dutuçula celia eta lurra guiço-
naren cerbutchuco creatu dutuçunac,
prest beitaude, eta egun oroç eguiten
beitie, çuc manu emaiten deyeçuna.

Bena hori gaïça aphurra duçu; ain-
guriac ere orano guiçonaren cerbutchu-
co bere hegnian eçari dutuçu.

Horic oro beno haborouago dena du-
çu aldiç, cihaurc duçun, guiçonaren
cerbutcharceco, hountarçuna, eta hari
hitç emaitia, cihaurc buria emanen
deyoçula.

4. Cer emanen deiçut, eguin deiçtat-
çun hountarçun hoyen ororentaco. Ah
cerbutcha ahal bacintçat ene menteco
egun oroç!

Ah egun bakhoitchbateç ere cerbut-
cha ahal bacintçat, çuc merechi duçun
beçala.

Eguiaçki çuc merechi dutuçu cerbut-
chiac oro, ouhouriac oro, eta laidorio
eternalbat.

Eguiaçki çu ene Jauna cira, eta ni
çoure cerbutchari praubia, ene indar

oroç çu cerbutchatu behar çuntukedans,
eta çoure laidoriouetan secula debeyar-
çunic hartu behar enukiana.

Hala nahi dit, hala desiratcen dit; be-
na nic menx dutudanen ororen suplitce-
co ukhegu hountarçuna.

5. Ala beita ouhoure, eta gloria handia,
çoure cerbutchatcia, eta çoure amoure-
catic, beste gaiça ororen mesperetchat-
cia!

Eci nour ere gogotic çoure ecinago
saintu den cerbutchiaren pian jarten
beitira, hec ukhenen dicie gracia han-
dibat.

Nour ere çoure amourecatic, aragua-
ren placer orotatic hurruntu beitateke;
hec edirenen dicie espiritu saintiaren ec-
nago eçi den consolioua.

Nour ere çoure icenetan bide herrian
jarten beitira eta munduco arrancuret-
çaç bilaici beitateke, hec jardiekiren
dicie eçpirituçco libertate handibat.

6. O Jincouaren cerbutchu eder, eta
naithagarria, çougneç guiçona saintur-
cen, eta libertatian eçarten beitu.

O religiousen içatiären mithilgoua sa-
cratia, çougneç guiçona eçarten beitu
aingurien pare, Jincouaren apaitaçale,
debrien loxa eraciçale, eta anima fidel
orori laidable.

O cerbutchu beſſarcatu , eta beſhi deſiratu behar gunukiana , çougnçaç me-rechitcen beitu ihoure hountarçun eci-nago haudia , eta jardieſten alagrançia beſhi iragnen diana.

XI. CAPITULIA.

Behar dutiala ihoure bere bihotceco deſirats ounxa ikbertu , eta chuchentu.

1. B. **O** Rai-drano ounxa ikhaſſi eç-tutuçun hanitch gaïça be-har dutuçu , ene ſemia , orai ikhaſſi.

C. Çougn dira hourac , Jauna ?

B. Çoure bihotceco nahicuntia , of-foki eni placent-den beçala , eçat deça-çun , etçitan içan çoure buriaren mai-taçale , bena ene boronthatiaren eguite-ra lu handireki iſiçya citian.

Ardura çoure nahicuntce gortoen , eta phouſſateen çutie ; bena gogoua ema-çu , eia ene ouhoubriac , ala cihauren abantailac haboro boulcateen çutian.

Ni niçala cauſa bada , couitent iça-nen cira , noula nahibeita gaïçac jin eraci ditçadan : bena cerbait cihauren proſeïtutic eſtalirie balin-bada , harec

nahascuraç eta pheçutarçuneç bethac-
cen çutu.

2. Gogoua emaçu arren, sobera con-
fidantchâ har eçteçaçun, aitecineic,
ene gogoric jakin gabe, hartu çunian
desircuntian; beldurreç guero dolu da-
kiçun, edo lehen placer eguiten ceçun
gaçac, eta hobiago ousteç lehiatuki
eguin nahi çunianac, gueroric despla-
cer eguin diçaçun.

Eci eçtiçu behar ihourc jarraiki bi-
hotceco desir houn uduri diren orori,
ecctare hargatie berhala acaçatu gaichto
uduri direnac ere.

Houn-da çoumbait orduç esteccamen-
tu, eta desircunte hounen ere bridateia,
beldurreç, hen ussiegui jitiac, eçpiritiâ
barreia eraci diçaçun, edo çoure, aski
beguiratu içan gabiac, bestiac bekha-
tiala eror eraci ditçan, edo orano, bes-
ten çouri buhurtciac, cihaur nahas, eta
eror eraci citçan.

3. Çoumbait orduç aldiç, behar-da
bortchareki, eta corajereki araguiaren
nahicunten countre buhurtu, eta eç go-
gouaric enian, cer nahi dian, edo cer
eçtian nahi: bena eguin ahala oro eguin,
amourecatic nahibada eta eç eçpiritiâ-
ren pian içan dadin.

Eta gac̄tigatu, eta esclabagian egoi-
tera bortchatu behar-du, gaiça orotara
prest içan dadin artio, eta ikhas deçan
artio apherreç pairatcen, gaiça arroun-
ten maithatcen, eta herauri placent et-
çayonaç eç mourmouceyatcen.

XII. CAPITULIA.

*Pacentciaren bere phuntiala ecartiaç,
eta araguiaren nahicunten countre
borrepatiaç.*

L. C. **E** Skierki, ene Jinco Jauna, pa-
centciaren ounga mengoua
handia diçut: eci nic nahi eçtudanic ha-
nitch gaiça, ene mentian helteen cita
daçu.

Eci cer nahibeita guisaç, bakiaren
ukheitera isleya nadin; eçtiteçu ene bi-
citcia guerla, eta dolore gabe içan.

B. Hala duçu, ene semia, bena eçtie
nahi tentacioneric gabe den, edo nahi
eçtian gaiçaric borogateen eçtian bake-
bat tcherkha deçaçun.

Bena ordian berian, ouste ukhen de-
çaçun, bakia ediren duçula; noufcere ha-
nitch thurburarçun fouerteç, eta hanitch

nahi eçtuçun gaiçaç borogatu beicirat-
eke.

2. Erraiten baduçu eçtiroçula hanitch
soferi, noula ordian soferituren duçu
purgatorioco suya?

Bi gaitcetarie tchipiagoua ihourc be-
har diçu bethi haitatu.

Amourecatic arren, eternitateco supli-
cio guero jinen direner, ihessi eguin ahal
deçaçun; isleya cite, jincouaren amou-
recatic, oraico gaitcen pacentcia handi-
bateki soferitcera.

Ouste ducia mundu houni estecaturic
daudian guçoñec, deus edo aphur bai-
cic eçtiela soferiteeco? etciniro bat edi-
ren, tcherkha cintçan ordian mundu
hountaco aisenac.

C. Bena amenx badicie placer hanitch,
eta bere nahikeriac eguiten citicie, eta
harracoç aphur senditcen citicie bere
thurburarçunac.

3. B. Nahi-dit, dutien gogouala jiten
ahal çaitcen gaiçac oro: bena çoumbat
themporaç ouste duçu iragnen diela?

Mundian affecian direnac, khia beça-
la, galduren dutuçu, eta placer igate-
neç eçticie oñhitmentcharic batere ukhe-
nen.

Haboroç haboro lurian direno ereç

eçtutuçu hetçaç goçatcen kharaxtarçun,
eta loxa gabe.

Eci çougn gaiçatan ere beraurien pla-
cera edireiten beitic; hartaric berautaric
ardura doloriaren phenac ukheiten ei-
ticie; eta hori justoki helteen cieçu,
amourecatic, behar eçten guifa bere pla-
cerac tcherkhateen, eta her jarraikiten
direnac, hetçaç ahalke, eta kharaxtar-
çun gabe eçtician goça.

4. Ala beitira plazer hourac, direnac
oro, llabur falsu gaichto, eta ahalkei-
çun.

Bena haregatic, hetaric jiten diren
nahascuac, eta uxumentiac eçteitce uç-
ten eçagutcera: bona abere mutu elibat
beçala, badouatça arimaren perdicio-
niala, bicitee gattatu hounen plazer tchi-
pibat dela causa.

*Eiçonaçala arren, ene semia, çou-
re araguiaren nabieuntan oundouan, eta
guibel-eite cihauren boronthatetic... Ala-
guera-eite fincouatan, eta emanen deit-
çu çoure bihoçaren galtouac.*

5. Eci eguiacki alagueratu nahi bacira,
eta consolio largoric eneganic ukhen:
munduco gaiçac mespertchatcen, eta lur-
reco plazerac oro cihaurganic hurrunt-
cen dutuçularic, benedicatu içanen cira,

eta consolio largoric emanen çaiçu.

Eta çoumbatenaç hurrunturenago beicira creatura ororen consolacioneric ; hambatenaç nitan edirenen duçu eqtiagoric, eta açcarragoric.

Bena etcira berhala hetara helturen, çoumbait tristecia, eta çoure buriaren countre çoumbait borroca soferitu gabe.

Jarriren çaiçu aicininian costumia çahar, çutan hettouac barna eguin durukianbat ; bena hobigobateç goithuten duçu.

Mourmouceyaturen diçu araguiac, bena eqpiritarien deboçione suç bethiaç bridaturen duçu.

Nouçpaico sugue çaharrac therritaturen, eta khecha eraciren çutu ; bena oracioniaç inessi dereçaturen duçu ; beçthalte ounxa triballatciaç farkhura handibat cerraturen deyoçu.

XIII. CAPITULIA.

Jesu Kristen exempliala, çerbuchari umilbatee nkben behay dian obedientiaç.

1. B. **E** Ne semia, noure ere obedientiaç jaikitera isleiateen beita

harc bere buria graciatic jalki eracit-
cen-diçu, eta noure ere houn berheci-
bat ukhen nahi beitu, harc galtcen du-
tu comunac.

Bere guchienaren pian bolontarioki,
eta gogo hounec, jarten eçtenac, era-
cousten du, eçtela orano ofloki aragua-
ren burçaguitu, bena ardura oflicatac
emaiten dicitçola, eta mourmouceyatcen
çayola.

Ikhas eçaçu arren, çoure guchiena-
ren pian bertaric jarten, çue nahi duçu-
niala plega eraci nahi baduçu cihaur
aragua.

Eci bertanago ihourc garhaitcen diçu
campotico exaya, barnetico debocionia
e kerniaru eçpada.

Eçtuçu exai greugarriagoric, eç gaili-
touagoric çoure arimaren, ecieç cihaur
beitcira eçpiritiarcki bakian etcireno.

Behar duçu, çoure buria eguiaç-
co mesperetchu oflobat hartu, aragua,
eta odola beno açcarrago içan nahi ba-
lin bacira.

Sobera çoure buria, behar eçten be-
çala, maite duçulacoç orano, hartacoç
ikharatecen cira befteren boronthatia-
ren ofloki eguitiaç.

a. Benagaiça handia deya, çu erhauk, eta

eçdeus baicic etcirenen gagnen, jincouaren amourecatic, beste guisonbaten escupian jarten bacira? ni niçalatic photere oro diana, eta goren gorenic dena, gaiçac oro eçdeuletatic eguin durudana, çoure amourecatic, guisonaren pian umilki jarri niçanian?

Bestiac oro beno umilago, eta aphaago jarri nuçu, amourecatic, çuc çoure lupertia, ene umilitatiaç, garhait ceneçan.

Ikhas eçaçu erhaux cirena obedirent. Ikhas eçaçu umiliatcen, lur eta lohi cirena, eta besten ororen, hougñ petan içaren.

Ikhas eçaçu, ciharen boronthatiaren eç eguiten, eta nouren nahibeita manu pian jarten.

3. Khecha cite, ciharen countre, eta eçteçaçula utç urgulliarene hancurotcha çutan biciteera: bena hagn ichipi, eta ororen petico eracouaçu çoure buria, noun oro çoure gagnetie ebil ahal ditian, eta kharriketaco lohia beçala, hougñ petan erabil citeen. Cer dukeçu plagnitecco, o guison urgulluxia?

Cer duçu bekhatore theya, çouri nio hatchu egullen countre erraitecco duçuna, hagn bestetan Jincoua ofensatu, eta

ifernia merechitu duçuna?

Bena pharcatu deiçu ene beguiac, ce-
ren çoure arima ene aïtcinian precions
içan beita; amourecatic eçagut ceneçan
ene amourioua, eta ene hounki eguiner
kharreya ceneçan berhi çoure eçagucia.

Eta amourecatic beften pian, eta uni-
litatian thaic gabe jar cinian, eta pacen-
ciareki çouri eguinen ceitien melperet-
chiac ioferi cinçan.

XIV. CAPITULIA.

*Behar diela fincouaren sajamentu esta-
tise luçaç pheçatu içan, guihauaren ebra
houn onstee urgulluxu eraci eçkitcon
amourecatic.*

1. C. **E** Nriçun eracitcon deiçtadaçu,
Jauna, çoure iujamentiac,
itrouciti heroxbat beçagn açcarki; ene
eçurac loxaç, eta ikharaç bethatcon du-
tuçu, eta ene arima icieri handibatcon
diagoçu.

Baniagoçu espantaturic, eta ikhouf-
ten dit, celiac ere eçtirela chahu, çoure
aitcinian.

Aingurier pharcatu eçpaduçu, hen

gaichtokeriaren ediren oundouan, cer
içanen-da nitçaç.

Içarrac celutic erori dutuçu, eta nic,
erhauz baicic eniçanen gagnen, cer es-
parantcha ukhenen-dut ?

Obrac laidable çutiela uduri cienac,
erori içan dutuçu lekhuic aphaleniala,
eta ikhaussi citit aingurien oguiaren ja-
liac, ourdentaco ciren maguitchen, ja-
teç placer harteen.

2. Eçtucu arren faintutarçunic batere
Jauna, çuc çoure eskia cihaurganat thi-
rateen baduçu.

Eçtuçu cuhurtarçun profecitableric,
çoure governia baratcen bada.

Eçtuçu açcartarçun houn denic, çuc
sustengatu gabe, eiçten baduçu.

Eçtuçu çahutarçun seguric, çuc hou-
ta beguiratcen eçpaduçu.

Eçtuçu çoure beguiratcia deusentaco
ere houn, çoure beguira faintiac le-
khorriteen eçpagutu.

Eci guihauri eiçten bagutuçu, eror-
ten eta galteen gutuçu, çutçaç aldiç bi-
fitatiae baguira, jaikiten eta biciteen gu-
tuçu.

Eguia duçu, khambiacor guirela, be-
na çuc fermoteen gutuçu, eta ephelt-
cen guirenian, çuc beroteen gutuçu.

3. Ala beitut nic nihaurtçaç fendimen-
tu umilic, eta aphilic ukhen behar ! ala
beitut eçdeus ouste ukhen behar, dela
cerbait hountarçunen uduripen dudena!

Ala beitut nic, aphil beno aphilago
jarri behar, Jauna, çoure jujamentien
lece handiaren pian, çougntan edirei-
ten beitut, ni befteric deus eniçala, eç-
deus eta eçdeus baicic !

O pheçuthermagnu gabia ! o itchaffo
ecin igaraiten dena ! çougntan nihaurt-
çaç deus befteric eçperut edireiten, bai-
cic ere offoki eçdeus niçala.

Noun date arren, ene gloriaren estal-
gunia ? noun ene berthucian hartu nien
confidantchá ?

Banaloria oro irexi içan duçu, çoure
nitan gagneco jujamentien barnatarçu-
nian.

4. Cer dira guiçonac oro, çoure aic-
cinian ? *irreços phitcherrac bere eguilian-
ren countre glorificaturen direya ?*

Guiçon, çougnten ere bihotça eguien
Jincouaten manu pian beitagó, noula
eche banouetçaç urgulluxutoren abal-dá ?

Mundiac oroc ecin goratcen diçu,
eguiac bere pian aphil craci diana ; eta
bere elparantcha termoki Jincouatan
eçarri diana, eçtucu çotucaturen mun-

du ororen laidoriouegatic.

Eci laidaçale hourac berac eçdeus dutuçu , eta bere elhen heroxa beçala , galduren dutuçu , *fineouaren eguia aldiç ; badiagoçu bethierecoç.*

XV. CAPITULIA.

Noula egon , eta mintçata behar den ; gaiça desiratcen ahal diren orotan.

E Ne semia houlache mintça cite , gaiça orotan ; Jauna , çoure placera balin bada , eguin bedi hori hola.

Jauna , çoure ouhouria hala bada , eguin bedi hori çoure icenctan.

Jauna , ikhousten baduçu eni conbenci dela , eta houn dela enetaco , ounhel-ten baducu , ordian emaduçu gracia , hartçaç çoure ouhouretan cerbutcha ahal nadio.

Bena eçagutcen baduçu , enetaco gaiçhto datekiala , eta arimaren salbementiaren eçtatekiala houn : halaco desircuntiac idoki itçaçu eneganic.

Eci desircuntiac oro eçtutuçu espiritu saintiaganic , çoumbatere guigonati

chuchen eta houn uduriteen beitzaitçod

Eçtuçu ehi eguiaren clarki eçagutcia ,
ala eçpiritu hounac , ala gaichtouac gai-
ça baten , edo bestebaten desiratcera
boulcatcen çutian : ala orano cihaueren
eçpiritiac hartara erakharten çutian.

Hanitch gente açken urhentcian
troumpatu içan dira , çougn haxarrian
uduri beiteen , eçpiritu hounaç boulça-
tiac eirela.

2. Hartacoç cer ere eçpirituala desira-
garriric jiten ahal beita , harec behar-du
desiratu , eta galthatu içan Jincouaren
loxareki , eta bihoçteco umilitatiareki :
eta orotan gainti , cihauerec boronthate-
ric ukhen gabe , eni oro eicci behar du-
çu erraiten duçularic.

Jauna , çuc badakiçu noula den hobekienic : haur , edo houra eguin bedi ,
çuc plazer duçun beçala.

Einaçu plazer duçuna , plazer duçun
beçambat , eta plazer duçunian.

Eguiçu eneki , dakiçun beçala , eta ci-
hauri placentenic , eta coure ouhoutia-
ren hobekienic den beçala.

Eçar naçaçu plazer duçun lekhian ,
eta niçaç eguiçu , plazer duçuna , liber-
tate ossobateki.

Coure esklietan nuçu , utçul naçaçu ,

horrat hounat ungurian.

Haur nuçula çoure cerbutcharia ;
orotara prest niçana , nihauren bicitce-
ric çouretaco baicic , eçtudanen gagnen
desiratcen ; bena houa ouuxa , eta çuc
merechi duçun beçala , emplega deça-
dan cihaure urgaitç naçaçu.

3. C. O Jesus, ecinago houn eta eçti di-
rena , emadaçu çoure gracia , amourec-
catic eneki den , eneki triballa-
dadin , eta eneki , açken urhentcials
drano , iragn deçan.

Desira eraci , eta nahi ukhen eraci eça-
daçu bethiere çouri maithagarrienic ,
eta placentenic çaiçun gaiça.

Çoure boronthatia enia-den , eta
enia bethi çourisi jarraiki dadin , eta
bake ecinago hounbatetan , hareki içan
dadin.

Çuc nahi duçuna , dudan nahi , çuc
eçnahituçuna , eçtudan nahi , eta eçtu-
dan photereric nahi , edo eç nahi okhei-
teco , çuc nahi , edo nahi eçtuçuna baicic.

4. Mundian diren gaicet orori hiltceco
gracia galthatcen deiçut , eta guiçonen
artian eç eçagutu , eta bai mesperetebatu
içatia , çoure amourecatic maitha deça-
dan.

Phaussa nadin çutan gaiça desiratcen

dundan ororen gagnetik, eta ene bi-
hotza çutan bakian içan dadin.

Çu cira eguiaçco bihotceco bakia,
eta phauslu bakhoitça: çutaric campo,
oro neke, eta greugarri dutiçu. Loturen,
eta phausfaturen nuçu bake hartan be-
rian, erran nahi beita, çutan, çougu
beitcira hountarçun eternala, eta ecina-
go handi dena, hala biç.

XVI. CAPITULIA.

*Jincouatan berdurtañ behar dela tcher-
kharu eguiaçco consoliona.*

1. C. **E** Çit heben egurukiten, be-
na bai beste mundian, cer
ere ene consolacionetaco desira, edo
phensa ahal beitirot.

Nutian ordian nihaure, mundueo
consolacioniac oro, eta placereç oroç go-
ça ahal nendia ordian; gaiça sergubat
duçu, enirouala iragn ahal luçaç.

2. Hortic agueri duçu, eçtiroçula, o
ene arima, ediren consolacione, eta
alagrantcia oslobat, jincouatan baicic,
çougneç praubiac consolateen, eta umi-
lac sokhorritcen beitutu.

Egurucaçu aphurbar, egurucaçu, e
ene arima, jincouaren promesa, eta
ukhenen duçu celian, hountarçun oro-
gen bilkhura.

Oraico gaiçac sobera, behar eçten
beçala, desiraten badutuçu, celucouac,
eta eternitatecouac galduren dutuçu.

Houn themporaletçaç cerbutcha cite,
eta eternitatecouac desira itçaçu.

Eçtuçu houn themporalic, çu ossoki
affecia ahal citçakeyenic, ceren eçpeit-
cira creatu içan hen goçatceco.

3. Houn creatu içan direnac oro çun-
lian ordian, etcinteki içan ahal doha-
xu: bena çoure dohaxutarçuna oro dia-
goçu jincouatan, gaiçen ororen creaça-
tian.

Eçtuçu dohaxuntarçun houira, mun-
du hounen maitha, ale erhouec ouste,
eta laidaten dien beçala; bena Jesu
Kristen cerbutchari fidelec egurukiten
dien beçala, eta arima çahice, çouni-
baic orduç, goçatcen dien beçala, çou-
gnen phensamentiac oro, celietan bei-
taude.

Guiçoneganic jiten den consolacionia
oro, bano eta llabur-da.

Eguiac bihotçian boroga eraciteen
deicun consolacionia-da, dohaxia, eta
guiaçcouca.

Guizon debotac lekhu orotan bereki kharreiatcen-du Jesu Krist bere conso-
lacialia, eta erraiten deyo fokhorri na-
çacu, ene Jesus Jauna, thempora, eta
lekhu orotan.

Biç haur ene consolacionia; consola-
cionen oroten gabeciaren, gogo hoi-
neç, nahi ukheitia.

Eta çoure consolacionia faltatcen ba-
çait, çoure boronthatia, eta ene boro-
gatceco emaiten deitadaçun gaçtiguia,
cerbutcha dakidan ene consolacioneric
handienarentaco.

Eci çoure kliechatcia, eçtuçu bethie-
recoç, ecetare çoure mehatchia eterni-
tatecoç.

XVII. CAPITULIA.

*Çoure arrancuree oroc finconatam eçar-
ri behar diela.*

1. B. **F**Nne semia, eitç naçacu, çu-
tan nahi dudanaren eguitera
nie bacikit cer den houn çouretaco.

Guizon ciren beçala, çoure phensa-
mentiac jiten çairçu, eta çoure sendi-

mentiac hanitch, guiçatan, guiçonon
emourac conseillat-cen deiteien beçala
dutuçu.

C. Jauna, çuc dioçuna eguia duçu,
çuc enetaco duçun arrancura, handia-
go duçu, ecieç nic nihaurentaco ukhen
ahal nirouana oro.

Eci nouc ere bere arrancura oro çu-
tan eçpeitu eçarten, houa erorcor du-
keçu.

Jauna, nitçaç eguiçu placer duçuna,
ene boronthatia çoureganat chuchen,
eta fermo egon dadin ber.

Eci nitçaç eguinen duçuna oro, houa
baicic ecin içaten ahal duçu.

2. Placer baduçu ulhumpian içan na-
din, cirela benedicatu; eta placer ba-
duçu arguian içan nadin, cirela berriç
benedicatu; ene consolatecco houmtar-
çuna balin baduçu, cirela benedicatu;
eta nahi baduçu thurburiarçunian içan
nadin, cirela orobat bethiere benedi-
catu.

B. Ene semia, holache egon behar du-
çu eneki ebili nahi balin bacira.

Hagn lehiatu içan behar duçu foserite-
ceco, noula alagneratecco.

Hagn gogo houneç behar duçu içan
mengouatu, eta praube, noula ukhene-
fu eta aberax.

3. C. Jauna , nitan gagna erakharriren dutuğun phenac oro , çouregatic gogo houneç , soferituren citit.

Bardınçki hartu nahi citit , çoure efcutic houná eta gaitçá , eçtiá eta khara-xá , alaguerá eta triftiá ; eta çouri esker-rac eman , eni helteen çaiçtan gaiça orotçaç.

Beguirá naçaçu bekhatu orotatic , eta enuçu loxa içanen heriouaren , eç ifer-niaren.

Seculacoç egoitç , eta biciaren librutic khen enaçaçun ber ; nitan gagna jinen diren thurburargunec oroc , eçtitacie damuric eretchekiren.

XVIII. CAPITULIA.

*Mundu hountaco miseriec , behar diela
pacencia eçtibateki , soferitu çesta
Kristen exempliala.*

1. B. **E** Ne semia , ni çoure salba-
mentiagatic celutic jaixi nu-
çu , çoure miserieççaç carginu içan nu-
çu , eç bortçaç , bena amourioç , amou-
recatic pacencia ukheiten ikhas eene-
çan , eta mundu hountaco miseriec ,

maugrenaye gabe, soferi cintçan.

Eci ene lehen fortcepenaren orenaç gueroç, khurutchian hil artio, eçtitaçu doloriaren soferitciac huxic eguin.

Gaiça themporaletarie menx handiric ukhen dit, hanitch plagnu nitçaç ardura emçun dit, ahalkiac, eta laidouac eçtiki soferitu citit, ene hounki-eguiñen esker gaichotoua, ene miracullien blasfemiouac, eta ene eracouste hounen, acusantha falsiac ukhen citit.

a. C. Jauna, çoure mentian pacient içan cirenen gagnen, orotan gainti, çoure aitaren maniaren complitean; iusto duçu, ni beçalaco bekhatore miserablebateg, çoure boronthatiaren araur pacientki bere buria soferi deçan: eta çue plazer duçun artio, biciteç gastatu hounen carga, bere salbamentiagatic kharreya deçan.

Eci çoumbatere oraico biciteciaren carga pheçu ihoure fenditcen beitu, haregatic orogatic çoure graciaren photoçriaç, merechimentu handitaco guerthatu duçu, eta flakien ere, çoure exempliari, eta çoure saintien harcer jarraikiten direlaric, sustengagarriago, eta balioufago.

Hanitcheg ere consolagarriago duçu,

ecieç nouçpait beiteen legue çaharrian,
nouicere celuco bortha cerraturic beite-
çagouen, eta celialaco bidia ere uihuna-
go uduri beiteen, hagn gente aphurtec
hanco erresomarentchei khatceco arran-
cura harteen eienen gagnen.

Ordian justo cirenac ere, etcitake-
çun-salba, çoure peññonia beno lehen,
eta etcitakeçun ber ahal celuco erreso-
man, çuc çoure heriotce faintia compli
artio.

3. C. O çoumbat esker ecieçut çou-
ri eman behar, ceren uk en duçun
hountarçuna, eni, eta arima fidel oro-
ri, eracousteço hagn bide çhuchenbat,
eta hounbat, çoure eternitateço erreso-
malat jouaiteco.

Eci çoure biciteia, çoure bidia duçu,
eta patientia faintiaren moyaneç, jouai-
ten gutuçu çoure ganat, çougn beiteira
çoure khoroua.

Aitcinctic exemplia eman, eta eracou-
xi ecçpacencicu, noure luke çouri jarrai-
kiteco arrancura?

Elas çoumbat lirateke, hurrin, eta
guibelian bara litakianac, ikhous ecçpa-
litce çoure exemplu ederrac.

Haregatic orogatic ephel guiaudetçu,
hagn beste miraculluren eta pheredicu-

ren entçun ourdouan; eer liçate, eç
pagunu hagn argui handibat çouri jat-
raikiteco ?

XIX. CAPITULIA.

*Goitçarrenen ourhestiaç, eta noue eguiaç
ki pacien. den borogaciaç.*

1. B. **C** Er da çue dioçuna , ene sei-
mia , acaba bite çoure pla-
gniac , ene , eta beste saintien passionia
ounxa ikhoussi ourdouan.

Eteira orano bortehaçatu , çoure odo-
lä ichour artio.

Gaiça aphurra duçu , çue soferiteen
duçuna , parrian eçarten balin baduçu ,
hagn beste soferitu dienekilan , çougn
hagn açcarki tentatu , hagn mingarki
hiratu , hagn beste guilaç borogatu ,
eta eskerniatu içan beitira.

Behar dutuçu arren , besten garratçaç
gouac eçpirituala erakharri , ciharen
tehipigniac arhinçkiago soferi atçaçun
amoureçatic.

Eta eçpaçaitçu uduri tehipigni direla,
gogoua emaçu , çoure patientia gabiaç
hala uduri eraci eçtitçatçun.

Bena ala diren tchipi, ala diren handi,
isteya cite ororen pacientki igourstera.

2. Coumbatenaç hobeki hen igourstera
adelatcen beircira; hambatenaç çuhur-
kiago gobernaten cira, eta haboro me-
rechitcen duçu, arhinçkiago ere phenaç
egariren dutuçu, costumatcen cir claric
hen corajou-ki hartcera.

Eçteçaçula erran: eçtitçak eçut hoyec
holaco guiçonbateganic ounhex, eta ho-
laco gaiçaric nic eçtit behar soferitu,
eci damu handibat eguin ditauçu, eta ja-
gotti phenfamentiala jin etçaitçau gai-
çac muthurtian eman ditçatadatu: beste-
bateganic aldiç, gogo hounçç, soferi-
turen citit, soferitceco dircla uduri
çaitçkedanac.

Arraçou gabe-da phenfamentu hori,
çougnee eçpeitu gogouaric emaiten pa-
centclaren berthurtari, eç nourganic
phakia ukhienen dian: bai aldiç, bere
beithan lehenago ikhousten, çougu diren
goitçarren hartiac, eta eguitiac.

3. Soferitu nahi eçtitanac berauri udu-
riçayon beçambat, eta placet dianagaç
nic baicic, eçtu eguiaçco pacientia.

Bena eguiaçki pacient denac, eçtu go-
guaric emaiten, ala bere gachicnac,
ala bere bardinac, ala bera beno aphaia-

gouac, ala guizon saintubatec, ala gaiçkiala eman batec, soferi eraciteen ceyon.

Bena bardinçki jincouaren escutic esket handireki harteen-du, cerbait gaitç helteen çayonian, çoumbat nahi beita handi-den, nourganic nahi beita, eta çoumbat nahi beita ardura, jin dakion, eta oro ouste-du irabaci handibat dela harentaco.

Cereneta deufere jincouaren eretçian, çoumbat nahi-beita tchipi den, haren amourecatie ihourc soferitu dianian, merechimentu gabe ecin içaten beita.

4. Içan cite arren çognhu gabe gudu-calaco prest, bitoria nahi baduçu eraman. Debadio gabe ecin jardiesten duçu patientciaren khorouia.

Nahi eçpaduçu soferitu, etcira nahi içan khorouatu.

Khorouatu aldiç içatia desiratcen baduçu, guerla eguiçu bihotçtoiki, soferi eçaçu patientki.

Eçta ihour triballu gabe phauççiala helteen, ecetare guduca gabe bitoria ihourc jardiesten.

C. Naturalki ecin eguiten dela iduriccen çaitan gaiça, guertha bekic, Jauna, chi, çoure graciaren moyaneç.

Badakiçu çuc, aphur soferitcen ahal
dudala, eta gaitç tchipibaten jitiac,
berhala coragia gal eracitcen deitadala.

Guertha bekie maithagarri, eta de-
sfragarri, çoure amourecatic, cer nahibe-
ta thurburargunen soferitcia, eci sofe-
ritcia, eta çouregatic eskerniatu içacia,
ccinago balious duçu, ene arimatentaco.

XX. CAPITULIA.

*Guibahren flatutargunaren aithortiaç,
eta mundu boutraco miserieç iç.*

1. C. **A** Ithorturen-dit, nihauren
counre, ene gaitçokeria:
aithorturen deiçut, Jauna, ene flatutar-
guna.

Hanitcheran gaiça tchipibat dukeçu,
ni bihorç gabetcen, eta tristetecen nayana.

Harteen diçut boronthate, corajous
içateco; bena-tentacione tchipibat jin-
den beçagn sarri, herfidura handibate-
tan edireiten nuçu.

Gaiça erras char denbat dukeçu.
çoumbait orduç, tentacione gaitçbat
erakharten deitadana.

Eta nouicere, lenditeen eçtudan themporan, ouste beituket, segur niçala aphurbat; ordian edireiten diçut ene buria, aice tchîpi bateç hullangni goithuric çoumbait aldiç.

2. Ikhouffaçu arren, Jauna, ene aphaitarçuna, eta ene, buru oroç, eçagutcen duçun erorcot içatia.

Ukbeçu pietate, eta idoki naçaçu lohitic, barna sar enadin, eta han eroric, ihountic ajuturic gabe, egon enadin.

Horrec diçtatçu ardura loxeriac emaiten, eta niçu çoure aiteinian ahalketcen; ceren niçan hagn erorcot, eta flaçu, ene passionen coudre buhurtcedo.

Çoumbatere eçpeitut ofloki emaiten baimentona; halaric ere pheçu, eta greugarri çhaçu, hen herfiki jarrakitia, eta hanitch nuçu debeyateen hoia guducan biciteç egun oroç.

Hantice ene flacutarçunaten eçagutçiala jiten nuçu; ceren hanitch eçchi kiago sartcen beitura bethiere imagina, eta figura itchouffiac, eçieç jalkiten.

3. O Israelen ecirago photerous ciren Jincoua, arima fidelen houniala erakarlia, sobat eguiçu çoure cerbutcharlaren pheçari, eta dolosiari, eta urgaitç eçaga

eguien dutian gaica orotan.

Açcar naçaçu celuco indarraç, bel-
durreç guicon çaharraç, erran nahi bei-
ta, aragui miserable eçpiritiaren pian
orano ouxa jarri eçtenac, gagna har
diçadan: çougnen countre guducatu be-
har beitugu, bicitce miseriaç bethç
hountan guireno.

Elas noulaço den bicitce haur! noun
thurburarçun eta miseria haicic eçpeita:
noun oro laçoç, eta exayeç betheric bei-
tira!

Eci thurburarçun, edo tentacione ba-
ten jouaitiareki, beste bat jiten da, eta
fordei dena orano, lehen exaya ouxa
goithu gabe, bestiac saldoç jiten çaiç
cu egurukiten eçtutugularic.

4. Eta noula ihourc maithatcen ahal-
du, bicitce hangbeste kharaxtarçun dia-
na, hagn beste calamitateren, eta misè-
riaren pian dagouena?

Bicitce ere noula deiteen ahal da,
hagnbeste heriotce, eta gaitç erakatten
diana?

Eta haregatic maithatia da, eta hanic-
hçe hartan plazer hartcia tcherkhatcen
dic.

Ardura mundiaren countre ihourc er-
raiten du, inganaçale, eta bano dela,

bena haregatic nekeç ihourc eiçten-du,
ceren araguiaren nahicuntec sobera ga-
gnia hartu beitie.

Gaiça batecc haren maithatcera, be-
tec haren melperetchatcera erakhartan-
die.

Mundiaren maite ukheitera erakhar-
ten die araguiaren, eta beguieu defirec,
eta içate hounen superbiac : eta haren
melperetchatcera, eta hartçaç debeiar-
çun hartcera aldiç, phena eta miseria
her justoki jarraikiten direnec.

5. Bena elas ! placer gaichtouac, eç-
piritu mundiari enjogui dena garhaitcen-
du, eta ouste-du, eihorri phunten ar-
tian badirela placerac : ceren eçpeitu,
eç ikhouffi, eç goçatu jincouaren eçti-
tarçuna, eta berthuciaren barnetico eder-
tarçuna.

Bena çougnecc ere mundia offoki mel-
perchatcen beitie, eta illeyatcen beitie,
jincouaren leguiaren araut biciteera,
hec eçagutcen die celuco eçtita çun,
eguiaçki mundiari ihessi eguiler hitçe-
man içan dena, eta clarkiago ikhouffen
die, çougnecc itchouski mundia herrac-
cen den, eta çoumbat guiffaç inganatu
içaten.

XXI. CAPITULIA.

*Zincouatan phausfatu behar dugula ;
hountarçun, eta dchagn ororen gagnetie.*

1. C. **J** Incouatan bethi phausfaturen
cira, ene arima, gaiça orotan,
eta hen ororen gagnetie, ceren
houa beita faintien phausfu eternala.

O Jesus ecinago eçti, eta maithagarri
cirena, ounhex eçaçu, çutan haboro
phausfa nadin, ecieç creatura orotan, ha-
boro ecieç oflagarrian, eta edertaçunian,
haboro ecieç ouhoure, eta gloria orotan,
haboro ecieç photere, eta cargu
orotan, haboro ecieç jakite, eta eçpiritu
çortotçtarçun orotan, haboro ecieç
aberaxtarçun, eta adreçia orotan, haboro
ecieç al-grantcia, eta boçtario orotan,
haboro ecieç fama houn, eta laido-
rio orotan, haboro ecieç eçtitarçun,
eta consolio orotan, haboro ecieç eipa-
rantcha eta hitç-emaite orotan, haboro
ecieç merechimentu, eta defircunte orotan.

Chaur nahiago çutudan, ecieç houn-
tarçun, eta dchagn eman, edo ichour
ahai ditçakeçudauac oro, edo eçpiri-

tiac har , edo fendi ahal litçakian ala grantciac , eta boçtarionac oro.

Hitç bateç erraitera , enadin phauſta , eç Aingurietan , eç arcangelietan , eç celuco armada orotan ; eçetare gaiça ikhouſten , edo ecin ikhouſten ahal direnetan , eç çu , ene Jincoua , etciren gaiçatan batetan ere.

1. Ceren çu , ene Jincou-Jauna , gaiça ororen gagnetie ecinago houn , ecinago gora , ecinago photerexu beircita , çuç cihaurtan badutuçu behar diren gaiçac oro ecinago bathe ecinago eçti , ecinago conſolçale cira.

Çu baicic eçtuçu , ecinago eder , eta maithagarri denic : çutan duçu , gaiça ororen gagnetie , oulioure eta gloria ecinago handia : çutan edireiten dutuçu , içaten abal diren beçagn ouixa , hountarçunac oro alkharreki , eta beçhi içan dutuçu , eta içanen ere bai.

Eta hala cerere , cihaurtçaç campo , eman beircinirot , edo çoumbat nahibeita argui eracoux , edo hitç eman ciniçadan , hourac oro elutukeçu aski , cihaur ikhouſti , edo ofſoki goçatu gabe.

Ene bilhotça ecin eguiaçki phauſtaccen denen gagnen , eç ofſoki aſſociaccen , cihaurtan baicic , çoure gaiça

emanac, et creaturac oro beno gorago
jouaiten delarie.

3. O Jesu-rist ene espous ecinago mai-
tia, maithaçale ecinago chahia, creatu-
ra ororen burçagüia, noure emanen deit-
çat eguiaçco libertatiaren hegalac, çou-
reganat hegaltatecco, eta çutan phauf-
satcecco.

O nouiç eman içanen çait, ene Jince-
Janna, çougnen eçti ciren, ofloki
ikhouftia, eta goçatcia.

Nouiç çoureki juntaturen niç, hagn
ofloki, noun çoureganaco amourioua-
ren handitarçunac nihaurganaco senti-
mentia gal eraci diçadan; amourecatie
çu goça citçadan, cençier eman eçren
beçala, eta oroc eçaguteen eçtien guffa-
bateç.

Orai aldiç hasperen ardura eguiten-
dit, eta ene desditchatu içatia, dolore-
reki kharreiat en.

Ceren miçeriaçco lekhu hountan ha-
niten gaitç jsten beçtira; çougnec ardu-
ra etrebelateen, tristeteen, eta ullunt-
cen benaye: ardura ene eçpiritia artan-
curan, barreyarçunian, eta bereganat
thirateen dielarie, nahaspillan etche-
ken beçteitade; eta hori dela causa, çou-
reganat eçm hullantcen nuçu, threbucu

gabe, ecetare goçatcen, beflarca maithagarrî celuco ekhoiliarrer thaïc gabe emaiten dutuçunetçaç.

Ene haiperenac, eta ene lurren gagneco hagna beste guisataco eskerniouac othoi hounki citçala.

4. O Jesus, gloria eternalaren argui ederra, arima heben desterraturic dagouenaren consoloua, çu beithan diagoçu ene ahoña, botçic gabe, eta ene ichilic egoitia mintçatcen çaiçu.

Nouiçartio berantcen-du ene Jincouac eneganat jitia.

Biaigu bere praubegnou houneganat, eta alaguera beça, hoda beça bere eskia, eta solta miserable haut bere herfidura orotarie.

Ciauri, ciauri, ceren çu gabe eçpeita, eç egun, eç oren maithagarric, ceren çu beithira ene aagrancia, eta çu gabe lux beita ene nabagna.

Miserable nuçu, eta presounteguibatetan beivinq beçala burdugnaç cagaturic çoure prescutciaren arguiaç consola naçaçun artio, eta çoure begu tharte maithagarrîa eracousten deitaçularic, libertaria eman diçadaçun artio.

5. Bestec çoure plaçan tcherkha bitce placer durien gaiçac oro: bena eni

deus bestec eçtitaçu eguiten, eç eguinen
placeric, çuc baicic, ene Jincoua, ene
esperantchá, eta salbamentu eternala.

Enuçu ichilic egonen, eçetare othoit-
cetic baraturen, çoure gracia utçul da-
kidan, eta çu bihotcian mintça çakiçta-
dan artio.

B. Haur nuçula ni, haur nuçula çou-
re khantian, deithu naiçulacoç çoure
nigarrec, eta çoure arimaren desirac,
çoure umilitatiac eta bihotceco dolumen-
nac utçul eraci, eta jin eraci nicie çoure-
ganat.

G. C. Eta erran diçut: deithu çutur,
Jauna, eta çutçaç goçateia desiratu di-
çut, nagouelarie prest çoure amoure-
catic, beste gaiça ororen hurrun apar-
taccera.

Eci çuc lehenic iratearri naiçu, ci-
hauren tcherkha eracitceco.

Cirela arren benedicatu, Jauna, ce-
ren hountarçun haur, çoure cerbutcha-
riaren ukhen duçun, çoure misericor-
diaren, hanitchtarçunaren araur.

Cet-du haboro, çoure aiciniän, er-
raitecoric çoure cerbutchariac, baicike-
re han ouxa umilia dadin, bethi orhit-
cen delaric bere inikitatiac eta eçdeustar-
çunaç.

Eci eçtuçu çu uduriric , celian , eta lurrian eguin dutuçuun gaiça miragarri orotan.

Ecinago honn dutuçu çoure obrac , jujamentiac eguiati , eta gaiçac oro çoure probidenciaç dutuçu gobernatu.

Biç arren çouretaco laidorio eta gloria , o aitaren çuhurtarçuna ; laida , eta benedica citcela ene ahouac , ene arimac , eta creatura oroc alkharreki.

XXII. CAPITULIA.

Fincomaren hamitch guifataco honnki eguinem orhimentekaç.

I. C. **I** Decaçu , Jauna , ene bihotça çoure leguian , eta erascoux içadaçu , çoure manietan ebilten.

Emadaçu çoure boronhatiaren eçagutcia , eta orhit eracitçadaçu , aphaltmentu , eta eçagutce handibateki , nouiç beste ororeki , nahasteca nouiç nihauti berheciki eguin ditçtadaçuun hountarçunac , amoureatic guero behar ditent eskerrac eman ditççaçudan.

Bena baciktu , eta aihorteen dit , eçtirodala , mendren mendrenaren ere , liehar

har den eskerric eman.

Houunki eguin deitçtaçunac oro beno tchipiago nuçu, eta ounxa so eguiten dudanian çoure handitarçunari, hartan berian ene eçpiritia galtcen duçu.

2. Ariman, eta khorpitcian dutugun gaicac oro, campotic, edo barnetic, naturalki, edo celutic goçatcen dutugunac oro, çoure houunki eguinac dutuçu, eta hec eracousten dicie, çu houunki-eguille, saintu, eta houn cirela, eta çoure-ganic dutugula hounac oro.

Eta çoumbâtere batac haboro, bestiac aphurrago ukhen beitu, hargatic oro çouriac dutuçu, eta çu gabe, ecin ihourc ukheiten ahal diçu mendren mendrena.

Haborouago ukhen diana, eçtiteçu bere merechimentiaç glorifica, eç besten gagnetie jar, ecetare gutiago dianari trufarie eguin: ceren bere buruari aphurrenic emaiten diana, eta eskerretan umilenic, eta debotenic dena beita, hobena eta handiena.

Eta bere buria bestiac oro beno charrago, eta merechimentu gabiago etchehiten diana beita, propiena, hountarçun handiagoric jardiesteco.

3. Hargatic gutiago ukhen dianac eçtu

behar tristetu, eç khechatu, eç haboro dianari imbidiaric ekharri; bena çourî lehenago so eguin, eta çoure hountarçuna ecinago haboro laidatu, ceren hagn largoki, hagn dohagn, eta hagn gogo hounec, ihouren berheçkeriaric gabe, çoure graclac emaiten dutuçun.

Oro çoureganic dutuçun, eta hartacoç orotan laidatu içan behar duçun.

Badakiçun cer conbeni-den, batbederari eman içan dakion: eta eçtuçun gouri eman, cerentaco batac aphurrago, beçtiac hoborouago ukhen dian jujatcia; bena bai çourî, çue içarturic beittuçun batbederaren merechimentiac.

4. Hartacoç, ene Jincou Jauna, houna ki-eguin hand bat beçala etchekiten diçut, eç ukheitia gaiça, campotic, eta guçonen fendimentiareren araur, laidorio eta gloria eman eraciteen dienetaric; guñabateç noun, batbederac bere burriaren, eçagutu oundouan, eçpeitu solamentç behar pheçutu, tristetu, eta deçcorajatu; bena bai lehenago conñolatu, eta alagueratu hanich, ceren çue, ene Jincoua, çoure adichkidetaco, eta michcanditaco haitatu beittuçun praubiac, eta unilac, eta munda hountaç meçperetchatu direnac.

Jakile dutuçu çoure Apostoliac berac,
çougn mundu orotaco guebien eçarri, be-
intuçu.

Bici içan dutuçu mundian, plagnuric
gabe, umil, eta simple citelarie, male-
ciaric, eta finaciaric batere gabe, guisa-
bateç noun, çoure icenetan goitçarren so-
feritciaç alagueratcen beiteciren, bessar-
catcen çutielaric goço handireki mundiac
huguien çutian gaiçac.

5. Deusçec ere arren eçtiçu hagn ala-
gueratu behar çu maite çutiana, eta
çoure houunki eguinen eçagutçalia, nou-
la çoure boronthatiaren hartan compli-
tu içatiac, çoure eternitateco plazer hou-
naren araur.

Hagn bestetara drano horreç content,
eta consolatu içan behar-du, noun, hagn
gogo houneç tchipienic içan nahi beita,
noula bestebatec handienic içatia desira
beiliro.

Hagn content eta bakeçco, lekhuric
aphalenian, noula gorenian, eta hagn
beste plazer hartu behar-du, aphur, eta
mesperetchatu içatiaç, eta famaric eç
ukheiciaç; noula bestec beitie mundian
ouhouratu, eta handitaco igaraitiaç.

Eci çoure boronthatiac, eta çoure ou-
houriarene amouriouac besten ororen gai

gnetic ičan behar dieie , eta haboro con-
iolarione , eta plazer eman behar dieçu ,
ecieç hountarçun jadanic ukhen , edo
guero ukhen behar dutianee oroc.

XXIII. CAPITULIA.

*Bako handibat erakbarten dien laur
gaiçaç.*

I. B. **E** Ne semia , orai eracouxiren
deičut , bakiaren , eta eguiaçco
libertatlareri , bidia.

C. Eguiçu , Jauna , errari duçun be-
çala , çeren horteri entçutiac , plazer
eguiñen beireit.

B. Iseya cite , ene semia , beñtereri le-
henago , ecieç cihaureri boronthatlareri
eguitera.

Haita eçaçu beñi aphurrago , ecieç
haboroungo ukheitia.

Tcherkha eçaçu beñi , lekhuric
aphalena , eta besteri pian içatia.

Desira , eta othoi eguiçu beñi , Jin-
couareri boronthatia çutan ofloki eguiñ
içan dadin.

Hola datian guiconna sarthuric da ba-
kian , eta phauslian.

2. C. Jauna, çoure eihesta llabur hou-
nee badiçu bere beithan ounxatarçin
hanitch.

Erraiteco tchipi duçu, entheleguç al-
diç handi, eta ekhoitçpeneç aberax.

Eci leyalki beguira ahal balin baneça,
nahaspillac elikeçu behar nitan, hagu
chiki lorthu.

Eci ene buria bake gabe, edo pheçu
turle senditcen dudan ordu oroç, edirei-
ten diçut, çuc eracouxi gaicetarie hur-
runtu niçala.

Bena çuc photeriac oro beituçu, eta
arimaren, profetia bethi maite beituçu,
emenda eçaçu nitan çoure gracia; amour-
recarie çoute erranac compli, eta ene
salbamentia eguin ahal deçadan.

3. *Etcitiatla, ene finco fauna, niçanic
harrunt, ene fincova, sokhorri emaiteto
sobat eguidaçin, ene countre chuticu di-
renen gagnen hanitch phenlamentu
souerte, eta ene arima doloreç bethateen
dien loxeri handiac.*

Noula hetarie igarenen - niç, minic
hartu gabe? noula açaçaturen dutuc?

B. Ni, dio Jaunac, çoure aicetetic
jouanen nuçu: nic aphalturen citic lre-
reco banitatoufac: nic idekiten eicic pre-
sounteguico borthac, eta segretien gai-

ça estaliac eracouxiren deitçut.

C. Eguicu, Jauna, erraiten duçun beçala; eta çoure aitcinetic, ene phensamentu gaichtouac oro ihessi jouan ditiala.

Ene esparantcha eta consolacione baxhoitça duçu, couri ene thurburarçun orotan herfarcia, çutan confidantcha hartcia, çoure bihotçaren erditic othoitcia, eta çoure consolacioniaren patientiareki egurukitia.

4. Argui naçaçu, ene Jesus houna, barnetico arguiaren legnhuriaç, eta idoki itçaçu ene bihotçaren egongutic ulhuntarçunac oro.

Bara itçadeçu ene barreiarçunac, nahibada hanitch diren, eta eçdeusctara erakhar itçaçu eni bortcha eguin nalu deitaden tentacionisc.

Batalla cite açcarcki enegatic, eta bortcha itçaçu abere guichtouac, erran nahidit, desircunte placeretara enjogui direnac, amourecatic çoure photeriac baxkia, eman diaçadan, eta çoure laidorionua largoki erantçun deçadan çoure khorte saintian, erran nahibeita contencia chahubatetan.

Emaçu çoure mania aicer, eta errantçier, erraçu itçhaffouari, phauçla-adi,

eta aice beltçari, eçteçala aiceric eguin,
eta içanen duçu phauflu handibat.

5. Igorraçu çoure eguiaren arguia,
amourecatic lurra argui deçan, ceren eç-
peiniç lur hux, deusen houn eçtenbat
baicic, çuc argui neçaçun artio.

Jaix eraci-eçaçu gagnetie çoure gracia,
celuco ihitçaç bousta eçaçu ene bihotça,
ichour itçaçu debocioniaren hourac, lur
gagnaren trempatceco, eta hari frutu
ecin hoberic erakharteco.

Goiti eçaduçu eçpiritu, bekharic
pheticac, apha eraci deitadan haur, eta
ene defira oro celuco gaicetan egon era-
ciçadaçu; amourecatic celuco içatiaren
eçtitarçuna goçatuç gueroç, ahalke na-
din lurreco gaicetçaç phensamenturie
ukheitiaç.

Alcha naçaçu, eta solta creatura oro-
ren ecin irafnen dian consolacionetic:
eeren eçpeita gaiça creatu içan denic ha-
tere, ene arima ofloki phaufla eraci, eta
consola dirouanic.

Junta naçaçu çouri, amouriouaren
ecin soltatcen den oropilouaç: çu cihaur
aski cirenen gagnen, maite çutianaren,
eta çu gabe, beste gaiçec oroc deufere
ballo eçtienian.

XXIV. CAPITULIA:

*Eçtela behar, sobera jakin-nabireki,
besteren bisitcia tcherkhatu.*

1. B. **E** Teitjala, ene semia, içan ja-
kin behar hetaric, eçteçaçula
ukhen arrancuta behar gaberic.

Cer douaçû, halaco, edo houlaço
gaiçan? çue eçtuçu eni jarraikitia bai-
cie.

Eci cer douaçû, ala houla houlaço,
edo halaco-den, ala haur houla, edo
hala governa, eta mintça dadin?

Besterçaç ihardesteco beharic eçtuçu,
bena ciharen khontiac beharturen çait-
çu eman; ceren arren hen akhodignetan
farteen cira?

Haur nuçula ni, ororen eçagutçalia,
eta ekhiaren pian eguiten diren gaiçen
ororen ikhouflia: bæikit, cer guitaç
batbedera-den, eta cer dian bihorçian,
cer nahi dian, eta certara douen haren
intencionia.

Oroc arren eni citci behar dicie: çu
aldic beguira cite bake hounbateran, eta
citçaçu, butia akhodignaç betheric dia-

ten gogobateç, esteçatu içan gabe.

2. Suplicateen çutut, ene Jincou ecinaç go saiatu cirena, mundu hountaco ar rancuretariç beguira naçaçun, hetan sobera sar enadin; khorpitçaren behar hanitchetariç, placetac abantalla har eçtiçadan; eta arimaren threbucu orotariç, tristecieç coragia gal eraci eçtiçaden.

Etcioçut beguira neçaçun, gaiça munduco banitaiac, passione handireki, tcherkhatcen dutianetariç; bena solta deçaçun çoure tçerburchariaren arima, hiltciaren maradiccioniaç, orori comun diren miserietariç, çougneç forthatcen, eta guibelteen beitie eçpiritiaren, nahiluxian ordu oroç, libertatian sar eracietic.

3. O ene Jincoua, eçtitarçun ecin eraiten cirena, kharax ediren eraciçadaçu araguiaren consolacionia oro, çougneç hurruntcen beinai eternitatecouen amou-riotic, eta bereganat gaiçki thiratacen, presenteco houn, placet eguiten dian, çoumbait dela caula.

Enaçan, o ene Jincoua, araguiac, eç odolac garhait; enaçan mundiac, eç haren gloria llaburrac ingana; enaçan debriac, eç haren finaciac eror eraci.

Emadaçu buhurtceco indatra, soferit-

ceco patientia, iraiteco fermotarçuna.

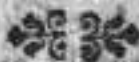
Emadaçu, mundu hountaco consolaçionen ororen plaçan, çoure eçpiritu eçinago eçti denaren berecadura: eta araguiaren amouriouaren lekhian, jin eraciçadaçu çoure içen saintiaren amourioua.

4. Eçpiritu debocioniaren suyaç betheric den barentaco, pheçu handibat dutuçu, jatia, edatia, beçtitcia, eta gagneraco khorpitçaren sustengateco behar diren gaiçac.

Emadaçu gracia, itolaco beharrunetçaç ahulki eta doyaç eerbutehattecoia, eta defircunte handieguietçaç eç eskerçiatu içatecova.

Eçtuçu ororen eicçtia legue cereñ naturac behar beitu sustengatu içan; bena çoure legue saintiac eçtiçu punhesten behar beno hoboro, eta haborouenic plaçer eguiten dienen tcherkhatcia; eci betela aragua eçpiritiaren countre altchajiteçu.

Akhodigna hoyen artian, çoure eseu saintiac, oçhoi, guida, eta argui naçajia; deus soberaric nitan içan eçtadin.

XXVII. CAPITULIA.

Guihauren amourio propiac ecinaga guibeltcen gutiala, boumtarçun ororen gagnetie, denaganie.

1. B. **E** Ne semia, behar dutuçu oro eman, deusere cihaurtarie beguiratu gabe; ororen ukheiteco.

Jakin eçaçu cihaturen amourio propiac, haboro damu eguiten deçula, ecieç beste munduco gaiçac batec ere.

Amourio, eta enjoguidura duçunaren araur, haboro, edo aphurreago çougn nahibeita gaiçati esteatcen cira.

Çoure ainourioua çahu balin bada, simple eta ounxa chedaturie; densenere eçtuçu esteamenturie ukhenen.

Eçteçaçula desira, fori eçten gaiçaren ukheitia; eçtuçula nahi ukhen, cihaur çognhutsutcen, edo barnetico libertatia gal eracitcen ahal deçuna.

Gaiça estrangebat duçu noulaç bihorç osloç etciren eni egoiten, desiratcen, edo ukhaiten ahal dutuçu gaiça ororeki.

2. Ceren tristecia banobateç çoure of sagarria mendretcen duçu, eta arrancura behar gabeç eguhietcen cira?

Egon cite fermoki ene plazer bounarri, eta eçtuçu damuric batere soferituru.

Haur edo houa tcherkhatcen badugu; hor edo heben içan nahi bacira, çoure ouuxa içariaren, edo placer hounaren hobeki jardiesteco: etcira secula phausfian içanen, eç arrancura gabe; ceren gaïça orotan edireiten beita cerbait meax, eta lekhu orotan nourbait ihoure countre beitu.

3. Eçtiçu arren cernahibeita campotico gaïçaren akifitciac, edo doblateciac phausfia emaiten; bena bai lehenago, haren mesperetchatciac, eta bihotceic çaignetara drano idokitciac.

Eta horrec enthelegatu behar-du, eç solamenteç dihariaren, edo aberaxtarçunen akifitciac; bena orano ouhouriaren tcherkhatciac, eta laidorio banouaren desirarciac, çougn mundiareki igaralten beira.

Lekhiac eçtiçu ihour açcarteen, menz denian eçpiritiaren debocionia; eta bake campotic tcherxhatu harec, eçtiçu banitch iragnen, bihotcian foundamena phausfaturic eçpadu; erran nahi beita nitan bermatcen eçpacira; egonguç khambiatecen ahal cira, bena eç hobetcen.

Eci helturen, eta harturen duçun lehen oçasionian, edirenen duçu, ihessi

eguin ceneyon gaïça cerbait haboro-
reki.

4. C. Borthitç naçaçu, ene Jincoua,
espiritu saintiaren graciaç.

Emadaçu barnetico debocioniaren
ounxa açcartceco berthutia, eta ene bi-
hotçaren cernahibeita gaïça çhar, edo
preciouien desfircunte hanitch souerteta-
couetarie hustecoua, eta arrancura ba-
no, eta herfidura brotarie libratecousa:
her orori so eguitia, gaïça igaraïten di-
ren elibari beçala, orhitten niçalarie,
nihaurc ere hekilen igaren behar dudala.

Ceren deus iraipoufic eçpeita eñhia-
ren pian, noun oro beitura banitate,
eta eçpiritiaren eritarçun ala beita çuhur
guia hortan gaïçac ikhousten dotians.

5. Emadaçu, Jauna, celuco çuhurt-
cia, ikhas deçadan çoure, gaïça oro-
ren gagnetie, tcherkhatcen, eta edirci-
ten, çoure, gaïça ororen gagnetie, go-
çatcen, eta maithateen, eta gagnetati-
couen diren beçala enthelegateen, çou-
re çuhurtarçunaren çediaren araur.

Emadaçu gracia louseneaçaliari eça-
gutecekeki ihessi eguitcecoua, eta ene
countre douenaren patientiareki oun-
hustecoua.

Ceren haur beita çuhurtce handia,

hiteen aice orogatic ee çotuçatcia, eta
lausenkari gaichtouer beharriaren ee
phereftatcia: eci guisa hortan acabiren-
du ihourc segurki bide haffia.

XXVIII. CAPITULIA.

Mardalleren mihién còuntre.

I. B. **F** Ne semia, etcitjala khecha,
nourbaitee çutçaç fendimen-
tu gaichtoric balin badu; eta çue gogo
houneç entçuten eçtutuçun gaçaric er-
raiten balin badu.

Çue, cihaurtçaç fendimentu gaich-
touagoric, ukhen behar duçu, eta fin-
hexi, ihourere eçtela çu beno fiakia-
goric.

Cihauren barnian passéyatcen bacira,
eçtuçu casu handiric eçguinen, begal-
taç igaraiten diren elhetçaç.

Jakite handibat duçu, batçarre gaich-
touetan ichilie egoitia, eta bihoteeç
eneçganat ureultcia, eta guçonen judi-
camentiegatic, bere gountceraric ee jal-
kiria.

2. Eçragouela çoure bakia guçonen

mihietan, eci ala ounxa, ala gaiçki
mintça ditian, çu cirena ciratehe noun-
da eguiaçco bakia, eta eguiaçco gloria?
eçteya nitan?

Nourc ere eçpeitu desiratcen guiçoner
placer eguitia, eta her desplacer eguitia-
ren eçpeitu loxarie, hora bake handi-
bateç goçaturen-da.

Bihotçaren erreustarçunac, eta cent-
cien barreiarçunac oro jiten dira amou-
rio gaichtotic, eta loxa banotic.

XXIX. CAPITULIA.

*Noula, thurburarçunaren jitiareki, jin-
couac othoitu, eta benedicatu icen
behar-dian.*

I. C. **B** Iç, Jauna, çoure icena them-
pora orotan benedicatu; ceren
nahi ukhen duçun, tentacione, eta thur-
burarçun haur nitara jin ledin.

Etciroçut hari ihessic eguin; bena
bortchatu nuçu, çouri herfaterca, amou-
recatic ajuta neç çun, eta hounetara ut-
çul eraci diçadaçun.

Jauna, orai thurburarçunian nuçu,
eta ene bihotça eçtiagoçu ounxa; ceren

hanitch eskerniatcen beinaî presenteco
passioniac.

Era orai, o ene aita maitia, cer er-
ranen dut? herfidurec oustegabian har-
tu nicie, salba naçaçu oraidanic.

Bena thenore hountara jin ičan nu-
çu, amourecatic çu glorificatu ičan cin-
tian, eta ni çurçaç libratia ičan nendin,
ounxa umiliaru ičan oundouan.

Jauna, ukheçu ene libratceco houn-
tarçuna: eci cer eguin ahal dirot, mi-
serable niçana: eta nourseo-niç, çu
gabe?

Emadaçu, Jauna, aldi hountan ere
pacentcia, urgatic naçaçu, ene Jincoua,
eta eçrit loxarie khenen, çoumbat na-
hibeita cargatu ičan nadin.

2. Era orai nic hoyen artian cer erra-
nen-dut?

Jauna, çoure boronthatia compli be-
di: eci nic çhurburarçunac eta cargac
merechitu citit.

Behar citit segurki soferitu, Jincouac
balexa, pacentciareki liçan, iraçarri
haur igaren, eta thempora hobebat jin
artio.

Bena çoure escu photere oroç bethiae
ahal çiroçu, tentacione haur ere enega-
nic idoki, eta haren bouilta harr, ossoc

ki eror enadin; hala noula ardura eguin
beiteitaçu, ene Jinco maitia, misericor-
diae bethia.

Eta khambiamentu hori, enetaco gairę
den beçagn ehei dukeçu, çoure bello
photerexiaren.

XXX. CAPITULIA.

Finconaren sokhorriaren galibatciaç, cia
gaciaren arçara ukheitico confu
dantebaç.

I. B. **E** Ne semia, si nuçu fauna,
thurburarçunaren egunian, in-
dar emailia.

Ounxa etciratekianian, ciauri ene-
ganat.

Deusekere eçtiçu celaco consolacio-
nia hala threbucateen, noula berante-
gui oracionialat utçultciaç.

Eci ene othoitcen, ounxa gogoua
emaiten duçularic, haffi beno lehen,
tcherkhateen duçu hanitch consolacio-
ne, eta campotico gaicetan, çoure pla-
cerac hattcen dutuçu.

Eta hori dela causa gaiçac oro profes-
tu aghurretaco dutuçu, gogoua eman

deçaçun artio, ni niçala, nitan esparant-
cha liartcen dienen, soltaçalia, eta eç-
tela nitaric campo, eç sokhorri aççarric,
eç conseillu hounic, eç erremedio irai-
poufic.

Bena orai, hax har oundouan, ira-
çariaren guerotic, ene misericordien
arguian sendo cite, ceren hullan bei-
niç (dio Jaunac) amourcatie gaiçac
oro, eç solamentç ossioki, bena orano
burutila gaintica arraberri ditçadan.

2. *Badeya deus enetata nikersede,*
ala ninçate uduri errailiari, eta eç egui-
liari?

Noun-da çoure fedia? çau de fermoki,
eta khambiamenturic gabe.

Içan cite pacient, eta corajous, eta
bere thenorian jinen çaiçu consolacionia.

Eguruki neçaçu eguruki, jinen nuçu
eta sendoturen çutut.

Tentacionia duçu, çu eskerniatcen
çutiana, eta loxeri banobat, çu ici era-
citen çutiana.

Cer deus besteric irabaçten duçu, gue-
ro jin behar dien gaiçetçaç arrançura
ukheitetic, baicic ere tristecia tristecian
gagnen: *bere malcciaç aski-du çunat.*

Gaiça bano, eta goço gabia da, gue-
ro jinen diren gaiçetçaç nahascura, edo

alagratcia hartcia ; ceten eçpiritira hel-
tu-bada secula jinen.

3. Guizonari diagoçu holaco uduripe-
netçaç inganatu içatia, eta eçpiritu tchi-
pibaten segnalia da, exayaren gaiçkia-
laco atacaçuner, bere buriaren hagn
athinçki jouaitera eiçtia.

Eci harec eçtiçu acholic, ala eguiaçco,
ala gueçurreçco uduripenetçaç ingana
guitçan, ala presenteco gaicen amou-
riouaç, ala guero jinen direnen loxeç
riaç lurrialat egoitçh gutçan.

Eçtadila arren çoure bihotça nahas,
ecçtare loxa.

Ukheçu nitan sinheste, eta ene miseri-
cordian confidantcha.

Novicere ouste beituçu eneganic hur-
runtu eirela, ardurari çoure hullanenic
nukeçu.

Novicere ouste beituçu, oro casi gal-
du dela; ordian dukeçu irabaciric han-
dienaren eguitceco phuntia.

Eçtukeçu oro galdu, gaiça çue eç na-
hi beçala jina gatic.

Eçtuçu behar, orai datuçun senti-
mentien araur, çoure jujament ia ekhar-
ri, eç çounbaic phenari, nountic nah-
beira juo dadin, çoure eçpiritia esteca-
tu, eta hora hartu ; hantia jalkiteco ef-

perantchâ ossloki galdu beiliç beçala.

4. Eçtuçula ouste ossloki eiccia cirela, thempora bochibaten, çoumbait thurburarçun igorri, edo defirateen çunian gaiça idoki deiçudalacoç ; eci hola ihouç igaraiten duçu celietaco erresomalat.

Eta duda gabe haboro conbeni çaiçu, eta ene beste cerbutcharier, pheneç borogatiac içan citeyen, ecieç oro cien nahiala boçuntie.

Nic bæikitçut phensamentu estaliac, eçagutcen dit, hanitch conbeni dela çouste salbamentiaren, çoumbait orduç goçõ gabe eiccia içan citian, beldurteç gaicen ounxa jouaitiac gora eraci citçan, eta placerac ouste ukhen eraci ditçaçun, ecirena bæilera.

Behin eman dudana idokiten ahal dit, eta arçara emaiten placer dukedanian.

5. Eman dukedanian enia dukeçu, idoki dukedanian eçukeçut çouria hartuç ceren gaiça houn emanac, eta celuco dohaigoac oro, eniac beitira.

Eiçten bædeiçut jitera çoumbait phena, edo cer nahibeita gaiça countre denic, eciciala khecha, eta eçteçaçula bihoiça gal: nic berhala solajateen ahal çutut, eta çoure phenâ alagantciatara khambia eraçutcen.

Halaric ere hola eguiten deiçudanian,
justo nuçu, eta peretchu handitaco.

6. Ounxa çuhur bacira, eta eguiari
fo eguiten baduçu, gaitcec etçutic be-
har jagoti triste eraci, hagn coraje
aphurtek; bena lehenago alaguera era-
ci, eta eskerren emaitera etakharri.

Hobeki erraitera, ouste behar çunu-
ke, çoure alagantcia bakhoitça dela,
ceren doloreç hounkiteen çutudanian eç-
teçudan phareacen.

Erran niçun ene dicipulu maiter :
ene aitac maite skhen nayan beçala
nie ora eieç maite çutiet : hargatic
eniti un hourac igorri munduco ala-
gantcietara; bena bai debadio handie-
tara, eç ouhouretara, bena melperet-
cietara, eç aurtherkeriala, bena tubal-
hiala, eç phausiala, bena patientiarekê
batian hanitch hounkiren eguitera or-
hit cite, ene semia hitç hoyetçaç.

XXXI. CAPITULIA.

*Creaturen ororen eicriaç, ereaçalia adu-
ren abul dadin amouretatic.*

1. C. J Auna, gracia handiagobaren
beharra ounxa badit orano,

helku behar badut, ihourc eç creaturac
batec ere, ecin destorbatcen ahali nayan
phuntiala.

Eci cerbaitec etchekiten nayano, eni-
teçu libertatereki çoureganat hegalta.

Erraiten cianac; noure emanen deusçat
hegalac, etcheourçouari beçala, çoutega-
nat hegaltatecco, eta çutan phausfatecco,
desiratcen cian, libertatereki hegaltat-
çia.

Begui simplebat beno phausfiagoric
deus hadeya? eta lurrian deus desiratcen
eçtiana beno libertate hobebateç gocat-
cen denic?

Behar diçu arren ihourc, creaturac
oro beno gorago jouan, bere buria
ossoki eitei, eta, eçpiritia celialat goiti-
turic etchekiten dialaric, ikhoussi, çue
ororen creaçaliac creatureki deusere udu-
riric eçtuçula.

Eta eçpada ihour creatura orotario
soltatcen, eçtaite libertatereki celuco
gaiser estecca.

Hartacoç eçpirtuç celialat so eguile
aphur edireitenda, çeren aphiurtec bei-
takie, bere burien ossoki berheçten,
creatura, eta gaiça galdu içan behar
dien hoyetatic.

4. Hortara eçtaite ihour hel, gracia

handi, arima goiti, eta bera beno gorago jouan eraci diroyan baten moyaneq baicic.

Eta guisona eçpirituç goititcen, creatura orotatic soltatcen, eta Jincouareki ofloki juntatcen eçpalin bada, harec dutianac, eta dakitçanac oro balio aphur-retaco-dira.

Hountarçun eternal muga gabiaç campo, cerbait handiric etchekiten diana, luçaç bere tchipitarçunian lurtareki joffiric egonen-da.

Jincoua eçtiren gaiçac oro, eçdeus dira, eta eçdeusentaco khountatu behar die.

Desbardintarçun handibat-da, Jincouac arguitcen dian guison debotbarten çuhurtciaren, eta eliçaguison jakitous, eta estudiouala ekharri den baten, jakitaren atian.

Gagnetic Jincouaren ichouritic jiten den jakite haura, hanitcheç balloufagoda, ecieç guisonaren eçpiritiac phenareki jardiesten diana.

3. Hanitch badira, celuco gaicen eçpirituç ikhoustia desiratcen beilukic; bena hartara heltceco, behar diren gaicen eguitera, eçtira isseyatcen.

Haborouenic hantic hurruntcen gu-

tian gaicabát-da, goure gogouaren campotico gaicetan, eta goure centcietata erorten direnetan, eçartia, guiharen buriaren phena eracitce offouaç acoholic ukhen gabe.

Eçtakit cer erran nahi den, çougn eçpirituc boulcateen gutian, cer den goure deflegna: uduri-da gente deboten igaraiten guirela, eta haregatic hagnbeste phena, eta arraneura harteen dugu, gaica char igaraiten baicic eçtiren elibateç; guiharen barneticouetçaç aldic, nekeç eta bekhandi, guihaur beithan offoki sarthuric, orhitcen guira.

4. Elas! guihaur beithan apherbat sar oundouan, bagouatça camporat, goure obrac balantça degutbatetan pheçatu gabe.

Eçtiçugu gogouaric emaiten, noun daudian aphalturic goure defirac, eectare nigarric eguiten, gaicen ororen theyuturic ikhousteç.

Eguiaçki aragui oroc theyutu ukhen cian bere bidia, hartacoç jarraikiten cen dilubio handiari.

Goure barnetico enjoguadura arren hanitch theyutu içan denen gagen, theyu dirateke bada eta eç hantio jiten diren

eguitatiac, çougnec barnetico indarra-
ren gabecia eracousten beitie.

Bihotç chahutic jiten-da bicitec hou-
naren frutia.

5. Nourc cer, eta çoumbat eguin-
dian, ihourc galthatcendu: bena çou-
gnen berthute handiac eraguin deyon
jakiteco, eçtu hagnbeste arrancura.

Chehe ihourc galthatcen-du, içan de-
neç corajous, aberax, eder, jakintsu,
edo içkiribaçale, khantaçale, tribaillari
houn: bena aphurrec dioye, çougnen
eçpirituç praube den, çougnen pacient,
eta eçti eta çougnen debot eta barniti-
co-den.

Naturac guiçonaren campotico gai-
cer so eguitendu, gracia barneticoue-
tarat utcultcen-da.

Houra ardua inganatcen-da; hounec
Jincouatandu bere esparantchâ, ingana-
tu eç içateco.

XXXII. CAPITULIA.

*Bere burriaren eçtiaç, eta desiruntio
gaiehto orotarie bilaiçtiaç.*

1. B. **E** C. çirokeçu, ene semia, li-
bertate erras houndenbat goç

ça, çoure buria ossoki eçten eçpaduçta

Burdugnac hougnetan beilutie beçala dutuçu, bere burieç phacu, eta hen maithaçale direnac, nahicunteç, eta berri ikhassü beharreç betheric daudlanac, horrat hounat jouailiac, çougnee bere-taco garratç eçtiren gaiçac tcherkhatcen beitutic, eta eç Jesu Kristenac, helturen eçten gaiça ardura bere beithan ajagatcen, eta compostatcen dielarie.

Eci Jincouaganic jalkiten eçtiren gaiçac oro galdiac içanen dira.

Orhit-cite, hitç llabur ecinago complitu den hounec; citç itçaçu oro, eta edirenen dutuçu oro, dereça eçaçu im-beya, eta ukhenen duçu phausia.

Eguia hori ardura eçpiritan erabil eçaçu, eta complitu dukeçunian, enthelegaturen dutuçu gaiçac oro.

2. C. Jauna, eçtuçu hori egunbaten lana, eç haurr tchipien tchofterabat; benna hitç llabur hortan diagoçu, fraideric hobenen içateric saintiena.

B. Ene femia, saintien bidia çougne den eçagut oundouan, eçtuçu behar hantic guibeltu, ecetare descorajatu; benna khenago behar duçu therritatu içan, gaiçaric hobenen eguitera, edo gnuientic defiratu çoure halperenetçaç, hegagat lullantcia.

Nahi nikeçu ha'a liçan çoureki, eta heltu cinen çoure buriaren eç maithaçale içateco phuntiala, eta ene, eta nie aitaraco eman deiçudanaren boronthatari chahuki egon cintian: ordian ecinago ene gogara cinanteke, eta çoure biciteia bakian, eta boçtariouan igaren lireçu.

Baduçu oraño hanitch gaiça eitçteco, çougn eçpadeiçtarçu ofioki emaiten, eçpeituçu galthateen duçuna jardiesiren.

Conseillatcen çutut, eros deiçadaçun urthe suç bethia, aberax cikian amourecatic, erran nahi beita celuco çuhurtcia, lurreco gaiçac oro hougñ petan eçarten dutiana.

Bitçaçu guibelialat lurreco çuhurtcia; guiçonen eta ciharen duçun balacu ororeki.

3. Erran deiçut, erosi behar çuntiala gaiçarie charrenac; preçiatu eta balious, guiçonen jumentian, direcen plaçan.

Eci uduri duçu, eguiaçco celuco çuhurtcia erras char, tchipi, eta cali ahateerie dela: harec eçtiçu goratarçuna, ec lurrian handi içatia tcherkhatcen: ala betira hanitchi, haren ahoç laidaçaliac, beina hareganic hurrun dago hen biciteia, houra - da orotra ere, harri preçiatu

XXXIII. CAPITULIA.

*Goure bihotçaren khambiacor içatiaç
eta finçouaren uçken intencione ukên
behar dugunaç.*

1. B. **E** Ne semia, eçteçaçula fin-
hex, orai çoure beithan du-
çun defircuntia, sarri bestebatçtara
khambiaturen çaiçu.

Bici cireno, nahi gaberie ere, eror-
toki içanen cira khambiamentiari; gui-
fabateç noun edirenen beirçutie, aldi
batian alaguera, bestian triste, orai ba-
kian, guero nahaspillan; nouiç debot,
nouiç debocionerie gabe, çoumbait or-
duç estudjouari emana, bestordian heraç
beçti, orai phçu aurkhiche arhin.

Bena çuhurra, eta eçpirituç ounça
ikhassia gaiça khambiacor horien oroten
gagnetic chuti dago, gogouarie emaa
gabe, çer here beithan sendiceen dian,
eta çougn alçhetarie khambiamentiaren
aicia jiten den; bena haren eçpiritiaren
intencione * ossoua dago nouitic çer-

* Intenciona - da boronthatiaren dessega

bait profetu idokiren dian, harec desiraten dian acken phuntiala heltecco.

Eci guisa hortan egonen ahal-da be-
thi ohicoua, deusetan okhertu gabe, be-
re intencioniaren söüa eneganat thaic
gabe, hagnbeste souertetaco gai a helte-
cen direnen artian, hedateen dialaric.

2. Gagneran, çoumbatenaç, chahiago
içanen beita intencioniaren beguia,
hambatenaç fermokiago iraçarti hoyen
artian ihour ebiliren-da.

Bena hanitch gaiçatan, intencione
chahiaren beguia ulhunteen-da: eci ber-
tan ihourc so eguitendu, batcen çayon
çoumbait gaiça, eder, eta maithagarri
çayoni.

Eci arraroki edireiten-da bere tcher-
cu proplaren beltçcuratic ossoki chahu
denic.

Hola nouiçpait Judiouac jin içan ci-
ren Marta, eta Mariagana, eç solamentç

borthitç bat, çougnee boulcateen beitu, bere
dessegnatu dian phuntiala heltecco, mengoua
dutian moyatetçaç cerbutchatera: hala nou-
la pharadussia irabaci nahi diana cerbutcha-
cen beita orocioniaren, amouinaren, sacra-
mentien ajutiaç, moyan bere dessegnatu dian
phuntiala heltecco, ecin igaraiten den eliba-
teç beçala.

Jesulen amourecatic, bena orano Lazaren ikhoustiagatic.

Chahatu behar diçu arren intencioniarren beguiac, amourecatic simple, eta chuchen ičan dadin, eta beste moyanac oro beno haratago eneganat hedatu.

XXXIV. CAPITULIA.

Maite dianaren goçoco dela Jincoua gaiça orotan, eta ororen gagnetit.

I. C. **H**Aur dela, ene Jincoua, eta ene oroua, cer nahidut haboro, eta cer dirot dohaxiagoric desira?

O hitç eçtia eta goçaxia! beña Jincoua, eta eç mundia, eta mundian direnac, maite dutianarentaco.

Ene Jincoua, ene oroua, enthelegaten dianarentaco aski-da erranic; eta horren ardura arra erraitia houn, eta eder çayo maite dianari.

Eci çu hullan circleric, oro maithagarri dutuçu: bena çu hurrun circleric, oro grengarri.

Çuc bihorça phauslian eçatten duçu; çuc bakia, eta alagrancia emaiten dutuçu.

Cuc sendimentu hounac, gaiça orotan gagnen, har eracitcen, dutuçu, eta cihaur orotan laida eracitcen: çu gabe deusec etciroçu luçaç placeric eguin; bena deus maithagarriric, eta goço hounetacoric içatecoç çoure graçiaten presentiaç, eta çoure çuhurtciaren garçaç gacitu içan behar diçu.

1. Cer eçtu houn ederenen, çu bere goçoco çutianac ?

Eta çu goçatcen etçutianaren, cer içanen ahal-da maithagarriric ?

Munduco çuhurrac, eta araguiaren goçouari jarraikiten direnac, çoure çuhurtcian galteen dutuçu ceren han hanitchi banitate, heben aldiç hiltce haicic eçpeita edireiten.

Bena agueri duçu, eguiaçki çuhur diecla, çouri jarraikiten direnac, munduco gaiçac mesperetchatcen, eta araguiç, nahi eçtutian gacetara erakhartcen dielatic: ceren banitatetic eguiat, eta araguitic eçpiricialat igaraiten beirtira.

Hen goçoco duçu Jincoua, eta cere hounatçun creaturetan edireiten beitic, oro bere creaçaliaren laidariouetarat igaren eracitcen diticic.

Bena ounxa, eta ounxa hurrunda,

creaçaliaren goçoua, creaturárenetic,
eternitatecouna, themporárenetic, ar-
gui creatu içan eçtenarena, argui phiç-
tu içan denarenetic.

3. O argui behi iraiten duçuna
argui phiçtuac oro be no gorago cirena,
igorra çu celutic, ene bihotceco cho-
khouac oro ikherteen ahal dutian ig-
nhacia.

Chaha, alaguera, argui, eta phiç
eçaçu ene eçpiritia, bere photereki,
alagranciaço boçtarionetan çoureki
estecaturic egoiteco.

O nouiç jinen-da oren dohaxu, eta
desiragarri houtra; amourecatic çoure
prelenciaç affecia naçaçun, eta ciren
eneráco oro orotan.

Houtra jin dakidan artio, eçtuçu ene
alagrancia osso içanen.

Orano (clas) niran bici duçu gui-
çon çaharra, eçtuçu ossoki crucificati
içan, eçtuçu erras hil.

Orano eçpitiaren countre, baciti-
çu desicunte açcarrac, barnetic guerla
egulten diçu, eta arimaren erreionia
eçtiçu phausçu eiçten.

4. Bena çu itchassouaren photeriaren
burçagui beiteira, eta haren boultac
emateen beittutuçu, jaiki cite, ajuta
neçaçu.

Horrat hounat itçaçu , guerla nahî
dien gentiao , erhaux itçaçu , çoure in-
darraren photeriaç.

Aguer itçaçu , othoi , çoure miracul-
liac , eracouxaçu çoure beffouaren in-
darra ; ceren eçpeitut beste eſperantcha-
ric , eç nourganat heria , çoureganat
baicic , ene Jinco Jauna.

XXXV. CAPITULIA.

*Tentacioniaren contra eçtela ſeguranti-
çaric , bicitce hountan.*

1. B. **E** Ne ſemia , etcira ſecula ſe-
gur içanen mundu hountanç
bena bici citeno , celuco armen beharra
ukhenen-duçu bethere.

Exayen artian çaude , eta echker eta
eçcugn atacateen çutic.

Eçpacira arten patientiaren armaç
lekhu orotarie cerbutchateen , etcira
luçaç egonen , çauriric hartu gabe.

Beſthaite ; nitan çoure bihotça , ihou-
rat haçtertu gabe , eçpaduçu eçarten ,
boronthate chahubateki gıça ororen
ene amourecatic ſoferitcco , eçtiroçu
ben fuyaren bicitarçuna ſuſtenga , eçcetaç

re hel ahal celuco ekhoiliarren khorouala.

Behar, duçu arren corajouski, gaiça horien ororen artetic, igaren, eta indar açcarbateg çoure countre diren gaiçac garhaitu.

Eci garhaitçaliaren duçu manna: hera beçtiaren aldiç, eçtuçu baratcen hanitch miseria baicic.

2. Mundu hountan tcherkhatcen ba-
duçu phauçcia, noula ordian beltaren
cira phauçsu eternaliala?

Eçtuçula orai nahi uxhen phauçsu ha-
nitch, bena bai pacentcia handibat.

Tcherkha eçacu eguaçco bakia, eç
lurren gagen, bena celian, eç guiço-
netan, eç beste creaturetan, bena jin-
couatan beraurtan.

Jincouaren amourecatic behar duçu
gogo houneç gaiça orori fougna pha-
ratu, erran nahi beita, triballier, eta
dolorer, tentacioner, eskerniouer, er-
reustarçuner, beharruner, flakccier,
goitçarrener, mardaller, aculantcher,
umiliacioner, ahalker, gactignier, eta
mesperetchier.

Horic oro berthutiaren houn dira,
horiec Jesu Kristen aperendiç certaco-
den borogaten die; horiec celuco khorouaren
pheçac alkargana, juntateen
dutie.

Nic emanen dut phacu eternalbat ,
triballu llaburbatentaco , eta gloria mu-
ga gabebat ahalke bertan igaraiten den
batentaco.

3. Ouste ducia , celuco consolacioniac
bethi ukhenen dutuçula , çoure nahia-
ren arauouiala.

Etciticie hala ukhen ene saintiec be-
thiere , bena bai destorbiac handiric ,
eta hanitch guilataco tentacioniac , eta
eskernio handiac.

Bena patientiareki bere buriac sus-
tengatu citicien ; Jincouaran haboro fida-
tu içan beiteiren , ecieç beraurietan ,
çakielaric mundu hountaco-soferitcec
etcicela aski photere , gloria eternalaren
merechitceco.

Nahi çunukia çuc berhala ukhen ,
beste hanithec bortcha hanitch nigar-
ren oundouan , eta triballu handieç gue-
roç , ukhen cienan.

Eguruaçu Jingo Jauna , guïçonki
maneya cite , corage har eçaçu , etcitiala
mesfida , eçetare hebentic aparta ; bena
ete eçtuçula doluric çoure khorpitçari ,
eta arimari , bihouatç cer nahibeita çur-
burarçunetara egnhe gabe Jincouaren
gloriagatic.

Nic ccinago guicenki ordaria emanen

dic; ni çoureki nukeçu, çoure tharburarçun orotan.

XXXVI. CAPITULIA.

Guiçonen judicamentu banonen countrea

1. B. **E** Ne femia, Jincouatan eçarçu fermoki çoure bihotça, eta guiçonen jujamentiaren eçtuçula loxarie, çoure contenteiac minic eguiten eçteçgun themporan.

Houn duçu guisahortan soferitcia, eta eçtuçu hori greugarri içanen, bihotç umil batentaco, ecetare Jincouatan haboro, ecieç bere beithan fidatcen denarentaco.

Hanitchec hanitchi gaiça erraiten dicie, eta hartacoç sinheste aphiur ihourc hetan eçarri behar diçu.

Besthalte orori gogara eguitia, eçtuçu eguiten ahal dea gaiçabat.

Coumbatere Joundane Phaule Jincouatan ororen gogara, eta oro ororen içatera isleyatu beiteen; haregatic orogatic eçdeusentaco khountatcen ciçua guiçonetçaç juiatu içatia.

2. Aski, ahal cirouan, eta berauttan

Imitacioniaren III. Libria 245

cen beçambar, eguin cian, besten hou-
nialat erakharteco, eta salba eracitceco;
bena ecin guibeltu ahal ukhen cian,
bestetçaç çoumbait aldiç, eç jujatu,
edo mesperetçatu içatia.

Hartacoç oro eitei çutian Jinconari,
çougnentaco deus eçpeita estaliric, eta
buhurtu içan cen patientia eta unilita-
tereci, gaiçki nantço, edo orano bere
plensamentu bano, eta huxcorretçaç,
gaiçaç oro nahi çutien beçala bantatcen
çutienen countre.

Haregatic çoumbait orduç ihardexi
ukhen ciçun, beldurreç flakiet bere ichi-
lic egoitçaç * escandal eman leçan.

3. Nour çira, guiçon hil behar dian-
batentaco loxa ukhen deçaçun ? egun
balin bada, bihar eçtukeçu agueri.

Jincouaren ukheçu loxa, eta eçtuçu
ukhenen beldurric guiçonen icierien-
taço.

Cer photere-du çutan, elhe gaiçto
erraiten, edo goitçarran eguiten deçu-
nac, bere buruari haboro damu, ecieç

* Escandala helteen da, eta dago, noicere
thoue beste batan eguitateic occasione hart-
cen beitu gaiçkiaren eguiteco; edo beçaç be-
re eguitatiaç bestebati emaiten beitu bekkatiaç
la storreco ocasionia.

çouri eretehekiten diçu ; eta nouz nahi-
beita-den , Jincouaren jujamentiari ecin
ihisfiric eguiten ahal diçu.

Ukheçu çue Jincoua beguien aitei-
nian , eta çoure kheremendetçaç eçte-
çaçula debadioric tcherkha.

Uduri baçaçu presentian garhaitcen
çutiela , eta merechi eçtuçun ahaikia so-
feritcen duçula , etcitiala hargatic khe-
cha , ecetare patientcia gabiaç çoure kho-
roua herr.

Bena lehenago cõñialat goiti itçaçu
beguiac ni beithara : nic badit photeria ,
çoure ahalke , eta goitçarren orotatic
idokitçoua , eta barbederari bere obten-
araur phasiaren emaitçoua.

XXXVII. CAPITULIA.

*Bere buriaren fineouari ossoki eta purki
emaitiaç , bihotçeco libertatiaren
jardiesced.*

I. B. **F** Ne semia . eitçaçu çoure bu-
ria , eta ni edirenen naiçu.
Egon cite haitakeriaric , eta cihaur-
gapatco berheçkeriaric gabe , eta bechi
irabaciren duçu.

Eci çoure buria Jincouari, arçara eç hartccotan, eman dukeçun beçagn sarri, gracia handiagobat ukhenen duçu.

C. Jauna, çoumbatetan emanen deiçut ene buria, eta çougn gaiçatan eitçiren-dut?

B. Bethiere, eta oren oroç: gaiça tchi-pictan hagn ounxa, noula handietan: deufere eçtit berheçten, bena orotan bilaiciric ediren nahi çutut.

Bestela noula citeke içan enataco, eta ni çouretaco; eçpaçaude barnetic, eta campotic, çoure boronthate propi orotaric bilaiciric.

Çoumbatenaç bertanago hori eguinen beituçu, hambatenaç hobekiago içanen cira, eta çoumbatenaç offokiago eta eguiaçkiago, hambatenaç eni plazer haboro, eta cihautc irabacia handiago eguinen duçu.

2. Çoumbaitec bere buriac Jincouari emaiten dutie, bena cerbait beretaco berheçten dielasic; eci eçtira offoki Jincouatan fidateen; hartacoç bere burien arrancurá handiric beguirateen die.

Beste çoumbaitec aldiç, berhala bere buriac offoki eskentcen dutie, bena guero tentacioniac houunki dutianian, ohioço gaiçetara utçultcen-dira, hartacoç

ętie berthutian aitecinatceric 'eguiten.

Hec ętie jardixiren eguiaęco bihot-
 ecco libertaria , ętare ene adichkide-
 goua maithagarriaren gracia ; aitecnetic
 bere burien emaitte ofloua , eta egun
 oroę hen oberendatcia eguiten ęępadie ;
 ęeren hori gabe ęępeititeke , ęę orai , ęę
 guero eneki junta , ęę nitęaę goęa.

3. Hagn beřtetan erran , eta aręara
 erraiten deięut , eitęaęu ęoure buria ,
 eta oberenda ięadaęu eni , eta goęatu-
 ren cira barnetico bake handiaę.

Eniaęu oro orogatic , deus ęęteęaęula
 ęherkha , deus ęęteęaęula galtha , ęaude
 nitan ęahuki , eta fermoki , eta ni ukhe-
 nen naięu.

Bihotęeco libertaria badukeęu , eta
 ni humpiac etęutu harturen.

Hortan bira ęoure iřseyac , ęoure
 othoitciac , ęoure deřirac ; amourecatic ,
 eiharen berheęiki deus ukheitetic , bi-
 laię ahal citian , eta picarraĳ Jesus picar-
 raĳ denari jarraiki citian , eiharen hil ,
 eta hatenaco bici citian eternitatebateę.

Ordian galduten , eta ęęabaturen du-
 tuęu uduripen banouac oro , nahascuta
 inĳuřtuac oro , eta arrancura ųoberaki-
 nac oro.

Ordian orano jouanen-da loxa handieę

guia , eta amourio behar egten beçala-
coua hilen.

XXXVIII. CAPITULIA.

*Camponico gaicen gobernu hounaç, eta
dangerezan Jincouari berfarciaç.*

I. B. **E** Ne semia , çougn nahibeita
lekhotan, edo eguitatetan ci-
ren, noulaco nahibeita içan dadin çoure
camponico lana , behar duçu arrancu-
ra handibat ukhen, barnetico liberta-
tiaren beguiratceco, eta ciharen burça-
gui içateco ; amourecatit gaiçac oro
çoure pian diren , eta çu eç henian :

Çiren çoure eguitaten burçagui , eta
gobenari , eç cerbutchari eta ciselabo.

Bena lehenago eguiaçco Israelita ber-
hecibat beçala , igaren cite Jincouaren
hurren çorthialât , eta libertatialat.

Çougn presenteco gaicen gagnetit
beitaude , eternitatecouac hobeki ikhou-
diten.

Çougnec begui echkerraç , igaraiten
diren gaiça hoyet , so eguiten beitie , ef-
cungnaç aldiç celi coutr.

Çougn gaiça themporalec eçpeitutit

bereganatcen, her esteca eracitceco ; be-
na bai hec gaiça themporalac , hetçaç
emplegu houin baten eguitceco : Jincouac
chutchentu ukhen dutian beçala , eta
lauguile ecinago handiac , deus behar
eçtenic bere creaturan eiçten eçtianac
eçari dutian beçala.

2. Cer nahibeira gaiçaren heltciari
orano egoiten eçpacira campotico it-
chourari , eta ikhouffi eta entçun dutu-
çun gaiçac eçpadutuçu , araguiari so-
dagouen beguibateç , ikhertcen : bena
sartcen bacira berhala tabernaclian moy-
sareki , cer nahibeira akhodiguatan ga-
gnen , Jincouaren boronthatiaren jaki-
teco : entçunen duçu çoumbait orduç
celuco ihardestia , eta hantich jalkiren ci-
ra , hanitch presenteco gaiça , eta guero
jin behar dienetarie , ikhaffiric.

Eci Moysa bethi tabernacliala herfatu
içan cen , duda emaiten , edo galto egui-
ten ceyenen clarki eçarteco ; eta oracio-
niaren ajutiala laster eguin ukhen çian ;
dangeretarie , eta guiçonen gaichoko-
rietarie libratu içateco.

Cuc ere orobat herfatu behar duçu ,
çoure bihotçaren chokhouala , jincoua-
ren baimentouaren su handireki galchac-
ceco.

Eci hartacoç iracourten dugu Josue
eta Jsraelen haurrac Gabaonueç inga-
natiac içan cirela; ceren aiteinetic eç-
peitcien jincouaren gogoua jakin, be-
na elhe eçtien sobera sinhexcor içaneç,
hen debocione falsiac troumperiala eror
eraci çutian.

XXXIX. CAPITULIA.

Errcus ihour eçtadin içan eguitecouetan.

1. B. **E** Ne semia, ene eskietan eitç
eçaçu bethi çoure akhodigná,
nie bere sasouan eçariren-dit behar den
beçala.

Egurucaçu nie chuchent deçadan,
eta hantico profetia borogaturen duçu.

C. Jauna, aski gogo hounec çaiçac
oro çouri eitçten deitçut, ceren ene phen-
samentiac profetia aphur idoki beitiro.

Jincouac balexa, enendin esteca gue-
ro jin behar dien çaiçer, eta çoure bo-
ronthate hounari, berankeriaric gabe,
oberenda neçan ene buria.

2. B. Ene semia, çuigonac desiratcen dian
çaiça çoumbait, ardura bere gogouan

borthi çki erabilten diçu ; bena houa ian
 diexi dian beçagn farrî , beste sendimen-
 tullric hartcen haften-duçu : eeren bihot-
 ceco defiraç , gaiça beraurtan gagnen ,
 eçpeitira iraipous ; bena lehenago batetic
 bestiala jouan eracitcen beitie.

Eçtuçu atren gaiça apherria , gaiçaris
 tchipieneran ere , bere buriaren eçtia.

3. Guiçonaren eguiaçco profetia dago,
 bere buriaren ofloki eçtian , eta hala jar-
 ten dena , libertate , eta segurantça han-
 dibatetan dateke.

Bena exai çaharra hountarçun ororen
 countre douena , tentacione emaitetic
 eçta baratcen ; bena gai eta egun laço
 gaichtoric hedatcen ari-da , ousteç he-
 tan gogouaric emaiten eçtiana atçama-
 nen dian.

*Caudeçteye iraçarriric , eta othoitce-
 tan , dio Jaunac , tentacionian sar erce-
 çeyen.*

XL. CAPITULIA.

*Guiçonac beraurganic deus bounic eçtiala,
 eta eçtialiala deusecere glorifica.*

1. C. **J** Anna , cer da guiçona , cu harti-
 çaç orbitiçareco , edo cer da gui-
 çonaren semia , çuo houa bisita deçaçun ?
 Cer

Cer merechimentu ukhen du guico-
nac, çuc çoure gracia hari eman cinia-
çon ?

Jauna, cer plagnu eguiten ahal-dut,
çuc eiçten banaïçu ? edo mourmonceya-
ric justoki eguiten ahal duta, nic gal-
thateen deiçudana emaiten eçpadeitaçu ?

Gueçurric gabe, hagn eguia phenfa,
eta erran ciroçut : Jauna, enuçu deus,
etciroçut deus, nikhaurganic eçtit deus
hounic ; bena orotan hux eguile nuçu,
eta eçdeusetara nouaçu bethi.

Eta eçpanaïçu ajutatcen, eta barnetic
açcartcen, erras epheltcen, eta lachat-
cen nuçu.

1. Çu aldiç, Jauna, bethi ohicoua
cira, eta baçaude eternitate orotan, be-
thi houn, justo, eta saintu, ouxa jus-
toki, eta saintuki gaiçac oro eguiten du-
tuçularic, eta behar den beçala eçarten,
çuhurtce miragarribateki.

Bena ni damiala ekharriago niçala-
çoç : ecieç profcitala ; eniaukeçu bethi
hegn batetan : ceren themphora beçagn
khambiacor beiniç.

Halaric ere hobeki edireiten nuçu
berhala, çuc placer duçunian, eta çou-
re eçeu ajutaçalia hedatcen deitaçunian :
ceren çuc ciharec, guiçonen sokhorç

ziric gabe, ajutatcen ahal beinaicu, eta guisabateç aqcartcen, noun ene beguithartia eçpeita haboro khambiaturen; ene bihotça aldiç, çoureganat utçuliren, eta çutan phaußaturen beita.

3. Hartacoç ounxa balin bancki guisonen consolacione ororen eiçten, bada debocionaren jardiesteco, bada hortchatu niçan beçala çoure tcherkhateco; ceren eçpeita guisonic, ni consolaten ahal nayanic: ordian arracoureki, çoure graciaren ukheiteco esparantchá har niroçu, eta consolacione berriaren dohagna dela caufa, boytarioç betha ninteçu.

4. Eskerrac çouri, Jauna, çougneganic jiten beitchaitçat ene gogara helteen diren gaiçate oro.

Ni aldiç enuçu çoure aitecinian, banitate, eta eçdeuskeria baicic, guison khambiacor, eta fleubar baicic.

Nountic arren glorificatcen ahal nic, edo ceren desiraten dut famatu içatia?

Eçdeusetaric niçalacoç eia? eta liori bera banitate ccinago handibat-da.

Eguiacki banaloria, uçurri gaich:obat; eta banitateric handiena-da; ceren eguaçco gloria gal etaciteen beiteicu, eta celuco graciaç bilaiçten beicutu.

Eci nouicere guiconac berauri placer
eguiten beitu, ordian çouri desplacer
eguiten diçu : nouicere guiconen laidou-
riouen oundouan haxalboturic jouaiten
beita, ordian eguiaço berthutiac galt-
cen citiçu.

5. Eguiaço gloria, eta boçtario sain-
tia-duçu, çutan, eta eç bere buriatan
glorificatcia; çoure icen saintian, eta eç
bere berthutian alagueratcia; eta crea-
turatan batetanere, çoure amourecatie
baicie, plateric eç hartcia.

Biç çoure icena laidatu, eta eç enia;
biç çoure obrá hanitch pheretchatu, eta
eç enia; biç çoure icen saintia benedi-
catu, eni aldiç eçtakidan guiconen lai-
doriouetarie batere eman içan.

Çu cira ene gloria, çu ene bihotce-
co boçtarioia.

Çutan glorificaturen, eta boçturen
nuçu egunac dirayeno; nihaurtçaç de-
na beçambat aldiç, eç batere ene fla-
kectetan baicie.

6. Tcherkha bece Judiouec alkharga-
nico gloria; nie jincouaganic dena bai-
cie, eçtit tcherkhaturen.

Eci guiconen gloria oro, ouhoure
themporalá oro, mundu hountaco go-
ratarçuna oro, çoure gloria eternalare

ki parciaturic, eçtuçu banitate, ata et-
hokeria baicic.

O ene Jincoua, eguia eternala, mi-
sericordia baçter gabia, Trinitate ado-
rablia, çouri cihauri biç eman laidorio,
ouhoure, berthute, eta gloria jinen di-
ren muga gabeçco thempora orotan.

LXI. CAPITULIA.

Ouhoure themporal ororen mesperetchiaç.

1. B. **E** Ne semia, etcitiala triste, ou-
houtian, eta goratarçunian,
besten ikhousteç, ciharen aldiç, mes-
peretchian, eta aphaltarçunian iğateç.

Eneganat celialat goiti eçaçu çoure
bihotça, eta lurren gagnen, guiçonec
eguiten deitcien mesperetchiec etçutie
tristeturen.

C. Jauna, uxumentian gutuçu, eta
banitatic berhala inganatcen guitiçu.

Ounxa ene buria ikhertcen badut,
ikhousten-dit secula creaturac batec ere
eçteitadala oguenic eguin, hartacoç emi-
teçu justoki çoure eretcian plagni.

2. Bena ceren ardura, eta mortalki
ofensatu beitçutut, arraçoutecki creatuç

rec oroc ene countre armac hartcen cicie.

Eni arren justoki diautaçu ahalkia, eta mesperetchia; çourti aldiç ouhouria, laidoriosa, eta gloria.

Eta eşpalin baniç adelatcen gogo honneç nahi ukheitera creatura oroç mesperetchatia, eicia, eta ecdeusentaco of-foki hartia içan nadin, etciroçut bihotceco bakia, eta fermotarçuna ukhen ahal, ecetare eşpiritiaren arguia jardicx, eş çoureki erras junto içan.

XLII. CAPITULIA.

Guiçonetan eştiala behar eşarri gontre bakiaç.

R. B. E Ne semia, çoure bakia eşar-ten baduçu çoumbait biciçale lagunetan, alkharreki bicitcen, eta sendimentu batetaco cireyelacoç, khambiacor, eta erreus içanen cira.

Bena herfatcen ba ira bethi bici, eta iraiten dian eguiala, adichkide baten hurruntciac, edo hiltciac etçutu tristeturen.

Nitan behar diçu bermatu adichkiç

diaren maithateciac, eta ene amourecatié maithatu behar duçu, nouz ere houu uduritu beitchaiçu dela, eta mundu houutan ounxa kharlo beituçu.

Ni gabe adichkidegouá eçtuçu balious, eç iraipous; nic oropilateen eçtudau amourioua eçtuçu eç eguiaçco eç chabue

Hola maite duruçuun guiçonon estecamentier guisabateç hil behar duçu, nouçutan den beçambat, defiratecco beicçunuke, hen lagungouarie gabe içatia.

Hambatenaç haboro Jincouaganat guiçona hullanteen da; çoumbatenaç hurrunteenago beita lurrecco consolacione orotarie.

Hambatenaç ere gorago Jincouaganat igaiten da; çoumbatenaç aphaçago bere beithan jaisten beita, eta berauri eharrago dela uduri beitchayo.

2. Bena çoumbait houuntarçuun bere buriari emaiten dianac, Jincouaren graciaren bere beithara jitiari baragallubat eçarten du; ceren eçpiritu faintiaren graciac bethi bihotç umilbat tcherkhatcen beitu.

Baceneki çoure buriaren ossoki eçdeusten, eta creatara ororen amouriotic lachatcen, eta idokiten; ordian behar nikeçu ene graciaren tourrousta çouçreganaitgorri.

deric egon diren gaiçac aguerturen-dira,
eta arraçonamentiac ichilturen.

3. Nic instantian goititcen dit eçpiri-
tu aphaibat, eternitateco eguia haboro-
ren entheleguiala, ecieç hamar ourtheç
escoletan estudiatu balu.

Nic eracousten-dit, elhen heroxic ga-
be, oustekerien nahaspillaric gabe, ou-
houraren goratarçunic gabe, arraçon-
namentiaren debadioric gabe.

Nic eracousten-dit, lurreco gaicen
mesperchatcia, presentecouetan eç go-
çoric hartcia, eternitatecouen tcherkhat-
cia, eta goçatcia, ouhourer ihessi egui-
tia, escandalen soferitcia, esparantcha
ororen nitan eçartia, nitatic campo deu-
len eç desiratcia, eta gaiça ororen ga-
gnetic, ene, su handireki maite ukhei-
tia.

4. Eci nourbaitec, ni bihotç ossoc
maite ukheneç, celuco gaiçac ikhessi du-
tu, eta miragarri diren gaiçac erraiten
çutian.

Profeitu haboro idoki diçu gaicen
ororen eicteç, ecieç gaitç eta gora dire-
nen estudiantceç.

Bena batcer erraiten dutut gaiça co-
munac, befter berheciac : çoumbaiti eç-
tiki aguertcen niç miracullietan, eta fi-

guretan; beste çoumbaiti aldiç, arguia
tarçun handibaretan, ene misteriouac
eracousten dutut.

Librien lengouagia ororentaco orobat
da; bena eçtutu oro bardin jakinçuten;
ceren ni beiniç eguiaren barnian era-
coustia, bihotçaren ikherçalia, phen-
mentien enthelegaçalia, eguitaten aitci-
na eraciçalia, batbederari emaiten duda-
laric, nihauti ounxa udaricen çaitan be-
çala.

XLIV. CAPITULIA.

*Camponico gaiçen eçagutçian eçtiala be-
har ihoure sartbu.*

I. B. **E** Ne semia, hanitch gaiçatan,
deus eçpaceneki beçala, içan
behar duçu, eta cihauren buria etheki,
lurren gagnen, hilic beicina beçala,
eta çougnentaco mundia oro crucificatia
beita.

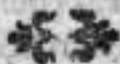
Beste hanitch gaiça ere, entçuten
eçpeitçuntu beçala, citci behar dutuçu
igaraitera, eta gogouan lehenago ethe-
ki, bakiç beguira eracitçen ahal, deitç
cienac.

Hobiago duçu gaiça desplacer eguiten deicieneticaric beguicn utçultcia, eta batbederari bere sendimentiaricn eicçtia, ecieç elinetta debadioç bether esteatcia.

Ounxa Jincouarexi baçaude, eta haren jujamientiari so eguicn baduçu, ehiguerago ounhexiren duçu, goithu içatia.

2. C. O ene Jincoua, certara drano jinguiren! damu themporalbategatic, ihoutenigar eguicn diçu, itabaci tchipibatagatic, triballatcen, eta lastercatcen, duçu; eta galtee eçpiritualbat ahiaçtera eicçten diçu, berantian ere bortcha orhitmentchala jiten delaric.

Gogoua emaiten diçu, profeturic batere edo aphaur baicic emaiten eçtian gaiçari, eta ecinago behar diana, arrancurarie gabe, igaraitera eicçten diçu: ceren guçonac eicçten beitu ofloki bere buria jonaitera campotico gaicetarat, eta berhala hantie jalkiten eçpada, badiaçgoçu gogo houneç hetan hedaturic.

XLV. CAPITULIA.

Eçtiela behar oroc sinhexi içan , eta çoumgnen ehi-den , elhistetan bux eguitia.

1. C. **E** Madaçu , Jauna , ene phe-netan çoure sokborria a ceten guiconeganeo sabamentia bano bita.

Çoumbatetan leyakarçunic eçtur edigen , uknenen mala ouste nian lekhiän.

Çoumbatetan aldiç , ediren-dut guicenic ouste nian lekhiän.

Bano-da arren guiconetan eçatten-den esparançá justouen aldiç sabamentia çutan diagoçu , ene Jinco Jauna.

Cirela benedicatu , ene Jinco Jauna , gouri helteen çaiçun gaiça orotan.

Flacu , eta khambiacor gutuçu , berhala duçu çoure ingauatu içatia , eta khambiacia.

2. C. ougn-da guiconana hangbeste abisamenturcki , eta gogouateki bere buria beguiratcen ahal diana , noun eçtakion hel çoumbait orduç , çoumbait inganior tara , eço dudatara erortia.

Bena çutan fidateen-dena , Jauna , eta bihotç, çahubateç , tcherkhatcen çutiana ,

na, eçtuçu hagn ehignera erorten.

Era erorten balin bada ere çoumbait
thurburarguntara, cer nahibeita gui-
faç pheneç unguratia içan dadin ; çuc
berhala idokiren, eta consolaturen du-
çu : ceren eçpeituçu eiciren, çutan aç-
ken urrhentziala draño bere eçparant-
chá eçarri diana.

Arraro-da adichkide leyala, adichki-
diari bere phenetan batetan ere faltat-
cen etçayona.

Cu cira, Jauna, çu cihaut ecinago,
gaiça orotan, leyal cirena, eta çuçaç
campo, eçtuçu ihourere hala denic.

3. Ala beiteen çuhur arima saintu cioya-
nac, ene eçpiritia foundaturic, eta
borrhiceturic diagoçu Jesu-Kristetan.

Hala banintç ni, guiçonen loxac enin-
diroçu hagn ehignera erceus, ecetare
elhe çorrotcec houuki.

Noure dirotça gaiçaç oro aicinetic
ikhous, edo guero jinen diren gaitçaç
aparta ? aicinetic ikhouffiec ere arduan
min eguiten badie ; cer diroye ouste ga-
be jiren direnec mingarki çaurt baidie.

Bena ceren eçtut nihauren arrancura
haboro ukhen, miserable niçana ? ce-
ren orano bestiac hagn ehignera sinhexi
dutut ?

Bena guïçonac guira, eta eç deufere
besteric, guïçonflakiac baicic, çoumba-
tere hanithee ouste, eta erraiten beitie
ainguriac guirela.

Nour sinhexiren-dut, Jauna, nour
çu baicic ? çu cira eguia inganacen eç-
tiana, eta ecin inganatu içaten ahial dena.

Haboroç haboro guïçonac oro dutu-
çu gueçurti, flacu, khambiacor, eror-
cor, orotan-gainti bere elhestetan; gui-
sabateç noun, nekeç ihourc sinhexi be-
har beitu, are eguiaren itchoura diala
uduri dian gaiça.

4. Ala beicutuçu aitecnetico ikhouf-
te handibareli abifatu, guïçoner go-
goua emari behar guniala, erran deicu-
çunian, guïçonaren exayat eicela bere
nichcandiac, eta eicela behar sinhexi,
haur duciela hebentche, edo houra du-
ciela hantche Jesus Jauna, errailia.

Ene khostuç hori ikhassi dit, eta Jin-
couac dexala, eni gogoua haboro har
eracitceco-den, eta eç erohokeriala
eçteco.

Abifatu içan cite, (dio nourbaitec)
abifatu içan cite, beguireçaçu ciltur
beithau, nie erraiten deçudana. Eta ni
ichilie naguoen thonporan segrer ouste
dudalaric; beraur eçtiaueçu ichilie se-

gretu galthatu deitadarian ; bena bere buria , eta ni falharu oundouan , berhala jonan duçu.

Holaco guiçon elheftari , eta gogouaric emaiten eçtinetaric beguira naçaçu , Jauna , hen eskietara eror enadin , eta halacoric deus secula eguineçteçadan.

Eçarçu , ene ahouan hitç eguiati , eta fermo dena , eta hurrunt eçaçu eneganie mihi inganaçalia.

Eniroçu sobera gogoua eman ahal ; bihaure ouñ exi nahi eçtudan gaiçari.

5. Ala beita houn , eta bakeçco , bestetçaç ichilie egoitia , eta gaiça ororen bardinçki eç sinhestia , eta belin entçun ukhenaç , haboro eç nekeç baicic minçateia , aphurri bere buriaren eçaçut etacitcia ; berauren bihotçaren beñhi ikhoufle içatia.

Eta eç hitç ororen erranari khambiatcia , bena desiratcia , barnetico eta campotico gaiçac oro , çoure boronthatiaren plazer hounaren araur , eguin içan ditian.

Ala beita segur , celuco graciaren ouñka beguirateçco , guiçonen aiteciniala aguertçiarri ihessi eguitia ! eta campotic pheretchu handi eman eraciren deikiola uduri den gaicen , eç desiratcia : bena

biciteçç khambia eraciric, debocioniar
ren suya emaiten ahal delkienen, arran-
cura ossobateki telerkhatcia!

Ala beita hanitchentaco gaichto içan,
hen berthutia eçagutu, eta laidatu içan
den, behar beno lehen!

Ala beita hanitch profecitable içan, se-
gretki graciaren beguiratcia, biciteç
huxcor hountan, çougn dena oro, ten-
tacione, eta guerla baicic eççaita.

XLVI. CAPITULIA.

*Jincouatan ihoure ukhen behar dian con-
fidantehaç, goure countre erraiten
diren elhen onnaxtaco.*

1. B. E Ne semia egon cite fermoki,
eta nitan eçparantcha ukhen
eçaçu. Eci cer dira elhiac, elhe baicic?
badouaççu airian, bena harriac etciti-
cie cheh-eatcen.

Oguendant bacira, phensamentian
ukhen eçaçu, nahi cirela gogo hounçç
khambiātu hounialat: contenciac eçpa-
deiču oguenic eçagut eraciteen, nahi
duçula hori Jincouagatic gogotic sofe-
ritu,

Imitacioniaren III. Libris. 269

Aski gaiça apheru duçu, çoumbait orduç elluac ounhex ditçaçun, eçtiroçunen gagen açote colpu handitit orano soferi.

Eta ceren hagn gaiça tchipiac bihotcialat igaraiten çaitçu, orano araguiari enjogui cirelacoç baicic, eta guiçonner, behar beno haboro gogoua emaiten duçulacoç baicic.

Eci mesperetchatu içatiaren loxa cirelacoç, çoure faltegiac hitceçco gaçtiguric eçtuçu nahi, eta estalgunen itçal hotça tcherkhateen duçu.

2. Bena hobeki cihauri so eguin eçaçu, eta eçaguturen duçu, mundia, eta guiçonner placet eguiteco amourio banoua, orano çutan bici direla.

Eci nouicere aphaltu, eta çoure faltegiac ahalketu içatiari, ihessi eguiten beituçu: gaiça segurbat duçu, etcirela eguiaçki umble, eç eguiaçki mundiari hil, eç mundia çouri crucificatu.

Bena beha cite ene hitçari, eta eçtuçu acholic ukhenen, guiçonnen chun mila hitcentaco.

Erran litian ordian çoure countre, ecinago malecia handibateki, sor ahal lirekian gaiçac oro, cer danu eguin litcirocic, erras igaraitera eitç bacu

ça, eta lastobat beno haboro etheki eçpacintça ? bilho bakhoiçibat idoki ahal litcirociya ?

3. Bena debocionia bihotcian, eta Jincoua bere beguien aiccinian eçtiana gaiçki eguina eracousten dian hitç battec ehignera ofensaten-du.

Nitan aldiç fidatcen-dena, eta bere jujamentiari egoitera defiratcen eçtiana, guïçonon loxaric batere gabe içanen-da.

Eci ni niç jugia; eta segretien ororen eçagutçalia; nic badakit, gaiçá noula igaren den; nic goitgarrenen eguilla, eta sofericalia eçagutcen dutut.

Ene jakitiareki hitç houra erran içan duçu, ene lichenciareki hori heltu duçu, amourecatic hanitchen bihotcetic ric phenfamentiac aguer kitan.

Nic oguen duna, eta ognen gabia jujaturen dutut, bena aiccinetic nahi uken dutut borogatu bata eta bestia, jujamentu estalibateç.

4. Guïçonon jakilegouac ardura inganaten-du, ene jujamentia eguiacco-da, egonen-da, eta eçta khambiaru içanen.

Estaliric dago comunçki, eta aphurri baicic, eçta aguerteen gaiça batbederarentaco: bena secula eçta inganat-

cen, eç eçtaite ingana ; çoumbatere,
centçu gaben beguictan, eçpeita chu-
chen uduri.

Eni arren herfatu behar-da, jujamen-
tu orotan, eta eç berauren oustekerian
bermatu.

Eci justoua eçta nabassiren, eç nabih-
beita fincoganit bel dakion, nahiba-
da cerbait haten countre erran içan-
den, hartan eçtenic, eçtu achol handi-
ric ukhenen.

Guisa berian eçtu boçtario handiric
harturen banoki, nourhaitec arraçoure-
ki falta gabe dela eracousten balin badie.

Eci bere beithan ikhousten diçu, ni
niçala bihotç chokhouen ikherçalia, eta
eçtudala jujateen campotico itchoura-
ren araur.

Eci hanitchetan guiçonen jujamentian
laidable edireiten den gaiça ; eçtate ha-
la, ene beguictan, beña bai itchoussi
eta okher.

5. C. Jingo Jauna, juge justoua, aç-
carra, eta pacenteiaç bethia, guiçonen,
flakecia, eta gaichtotarçuna eçagutcen
dutuçuna, içan eite ene indarra, eta
confidanteha oro ; eci eçtiçut ene cont-
centeia bera aski.

Çue badakiçu, nic eçtakidana, eta

hartacoç mehatchi orotan behar nikes-
çun umiliatu, eta hourac eqitiki soferitu.

Pharca itçadaçu falta eguin dutuda-
nac, hala gobernatu eniçan ordu oroç,
eta emadaçu arçara haboro soferitceco
gracia.

Eci hobe duçu enetaco, çoure misere-
cordia hux eqitiana, pharcentia-
ren jadediteco ecieç ene justo icateco
oustekeria, contentcia gorderic da-
gouenaren segurantçatan eqarteco.

Coumbatere deus eqpeitut ene buria-
ri sendi, haregatic etciroçut chalu ido-
ki, ceten çoure misericordia gabe,
*guisonic batere eqpeita çouvo aiumian
justo edirenen denic.*

XLVII. CAPITULIA.

*Gaiça greugarrice oroc bici ce eternalaga-
tic soferitu behar diela.*

I. B. **E**Ne semia, ene amourecatic
hartu dutuçun triballie et-
citecla descoraia, eta cantou orotarie
jiten çaitçun thurburarçunec, etcitecla
bihotç apha içan eraci, bena ene hitç
emaitiac behar çutu gaiça heiteen diren
orotan açartu, eta consolatu.

Nic badit nountic çu phaca, icarias
oro beno handiago-den guisabateç.

Etcira luçaç heben triballaturen, eç
bethi doloreç carginu içanen.

Eguruçaçu aphurbat, eta ikhouffiren
duçu sarri, çoure gaitcen urhentcia.

Thenorebat jinen duçu çougntan tribal-
liac, eta nahaspillac oro baraturen beitira.

Themporareki igaraiten diren gaiçac
oro, tchipi, eta llabur dutuçu.

2. Eguiten duçuna, eguiçu ounxa,
triballa cite ene mignatcian eta ni nuke-
çu çoure phakia.

Içkiriba, iracour, khanta eçaçu,
eguiçu hasperen, egon cite ichilic, çau-
de oracionetan; soferi itçaçu bilhoçtoi-
ki, çoure nahiaten countre jiten diren
gaiçac; bicitec eternalac merechi citiçu
horic oro, eta handiagoric.

Jincouac dakian egunbateç jinen du-
çu bakia; eta ordian eçtukeçu thempo-
ra hartaco gaiç eç egunic; bona bai ar-
gui bethi iragnen dianbat; caritate mu-
ga gabebat, bake fermobat, eta phaus-
tu segurbat.

O. dian eçtuçi erranen, *biltceçco khora-
pitç hountarie noure libraturen nai?* eta
eçtuçi marracatic eguinen, dioçularic,
elas miserable niçana, ala beita ene he-
beco egoitia luçatu! Ceren herioua be-
thierecoç acaçatu içanen beita; han ba-

duxeçu dohaxutarçun deufetanere escac-
keriaric eçtukianbat, erreuffarçunic ga-
be, hanco içale uohaxien compagna eç-
ti, eder, eta maithagarrian.

3. O ikhouffi bacuntu celian diren
saintien bethiereco khorouac, çougnen
gloria handiaren boçtariouan daudian
orai ere; çoumbatere nouçpaît mundu
houni uduriteen beitecyon mesperetelia-
ren peço citela, eta cafi bicitecia etcie-
la merechi : duda gabe lurrjala drano
aphal cinteke, eta nahiago cinanteke
ororen pian lehenago içan, ecieç ba-
khouitçbaten guehien.

Eta eteinçake bicitece hountaco egun
hounac delira, bena lehenago alaguera
cinteke, Jincouagaric doloretan içatias,
eta irabaci ecinago handibat ouste çu-
nuke liçatjala ; guiçonen artian eçdeu-
sentaco igaraitia.

4. O goça batintça gaiça hoyec, eta
çoure bihotcian barna beno barnago
sar balite; noula atrebi cinteke, aldi ba-
khouitçbareç ere, plagnuric eguitera!

Bicitece eternalarentaco eçuireya behar
gaiça phenoufac oro soferitu ?

Eçtuçu gaiça tehîpia, Jincouaren er-
resomaren ga teia, edo irabaçtia.

Goitiçaçu arren celialat çoure begui-

thartia. Haur nuçula ni, eta ene sain-
tiac oro eneki, çougneç mundu houn-
tan debadio handric ukh:n beitiç, orai
alagrancian, orai consolacionian, orai
segurantçan, orai phauſſian, beitiç, eta
içanen ere bai urhenceric gabe eneki
ene aitaren errefonian.

XLVIII. CAPITULIA.

*Eternitateco egunaç, eta biciteç hounta-
co herfidureiçaç.*

L.C. **O** Celuco ciotatiaren egoite eci-
nago dohaxia ! O eternitate-
co egun ecinago arguia ! gayec batec ere
ulhunteen ec:tiana, bena eguia ecinago
handiac arguiteen diana ; egun beñi
maithagarti, beñi segur dena, eta kham-
bioric batere countrialat ukheiten ec-
tiana !

O Jincouac balexa, egun hora jira
liçan, eta mundu hountaco gaiça them-
poralac oro acabi liren !

Eguia duçu, legnhuru beñi iragnen
dianbateç dardeyaturic saincier arguiteen
diala ; bena eç lurren gagnen bidejant
direner, hurrunetic, eta ulhumpeç be-

theric den guifabateç baicic.

2. Bacikicie celuco ekhoiliarrec, çougnen alagranreiaç betheric den houa: haſperen eguiten dicie Evaren haurr defterratic, haur kharaxtarçunec, eta debeyarçunec betheric delacoç.

Oraico themporaco egunac tchipi eta gaitç, doloreç eta miſeriaç betheric dira.

Heben guizona hanitch bekhatuç theynturic diagoçu, hanitch paſſioneren laçoueç harturic, hanitch larderiaç tinctaturic, hanitch arrancuraç betheric, hanitch berritepenec barreyaturic, hanitch banitateç nahaffiric, hanitch huçreç unguraturic, hanitch triballuç flacaturic; tentacionec pheçutecen dicie, placereç indar gabeteen, eta praubeciac eſkerniateen.

3. O nouiç date gaitç hoyen acabantça? nouiç biciouen eſclabage miſerabletic libratu içanen niç? nouiç çu cilaurteçaç baicic eniçorhuren, Jauna; nouiç çuan aſi çare i alagueraturen niç?

Nouiç niçate threbucuric batere gabe, eguiaçco libertatian, eçpilitiaren eç khocpitçaren pheçutarçunic ukhen gabe?

Nouiç dateke bake houa, bake nahapillaric batere gabe ſegur datekiana,
bake

bake barnetic eta campotic, bake althe
orotaric fermo içanen dena?

O ene Jesus houna! nouiç niçateke
çoure ikhousten? nouiç so eguiteç goça-
turen dut, çoure erresomaco gloria a
nouiç ukhenen çutut oro orotan.

O nouiç nieateke çouteki, eternitate
oroç gueroç, çoure maïter adelatu du-
çun erresoman?

Eitcia nuçu, praube, eta desterratu
niçana, exayaren lutrian, noun egun
oroç beïtira guerla, eta desfortuna han-
diac.

4. Consola eçaçu ene desterria, eçitã
eçaçu ene doloria; ceren çoureganat
beitouatça ene desircunte ororen haspe-
renac.

Eci mundiac consolacionetaco emai-
ten deitçtan gaiçac oro, cargabat dutu-
çu enetaco.

Disiratcen-dit, çoure presentiaç hula-
lan beno hullanago goçatcia, bena ecin
arçamaiten diçut.

Nahi nuçu celuco gaicer esteçatu,
bena mundu hountaco gaicec, eta pas-
sione hil eraci gabec, bereganat apha-
eracitcen nicie.

Eçpirituç gaiçac oro beno gorago
içan nahi nuçu, bena araguiac horeç

chateen niçu , nihauren nahiaaren countre , hen pian içatera.

Guifa hortan , desditchatu niçana , nihauren buriaren countre guerla eguitendicut , eta nihauri greu guerthatu nuçu ; eçpiritiaç gagnen , araguiac pian içatia tcherkhatcen dian themporan.

5. O cer eçtut ene barnian soferitcen , eçpirtuçu celuco gaiçetan nagouenian , eta ene othoitçetan , araguiaren phensamentu saldobat jiten çaitanian ! ene Jincoua , etcitiala niganic hurrunt , eta çoure coleran , etcitiala çoure cerbutcharianic guibelt.

Jalki eraciçaçu çoure ignhacia , eta hen gal eracitceco , igorratçu çoure armac ; eta exayaren itchoufmentiac oro , eçdeuletara jinen dutuçu.

Ene centçiac çoureganat bil eracitçaçu , ahateç erocitçadaçu munduco gaiçac oro : emadaçu biciouen uduripen gaiçitouen apartatceco , eta melperetchacceco gracia.

Sokhorri naçaçu eguia eternala , amourecatic banitatec batec ere enaçan hounki.

Hel cite celuco eçtitarçuna , eta bihouaç ihessi , çoure aicineic , theyarçunac , oro.

Pharca eçadaçu orano , eta heiçu nitçaç misericordia , ene orhoiteetan çutçaç campo , befteric cerbait gogouan dudan ordu oroç.

Eci eguiareki aithorteen dit , barreiarçun handibateki hetan usatu niçala içatera.

Eci hanitch aldiç , khorpiteç çuti , edo jarriric nagouen lekhian enuçu ; be-na bai lehenago phensamentiec eramaiten nayanian.

Ene phensamentia den lekhian nuçu , ata ardura ene phensamentia maite dudan gaiçan diagoçu.

Naturalki edo costumaç placer eguiten deitan gaiça , berhala ene gogouala jiten duçu.

6. Hartacoç çuc , eguia bera beiteira , aguerriç erran uçhenduçu : *Nous ne berra çoure tresaura , handuçu çoure bibotça.*

Celia maite badut , gogo houneç ce-luco gaiçetan ene phensamentia ciche-kiten dit.

Mundia maite badut , munduco do-haxutarçunetçaç alaguerateen nuçu , eta haren desfortunetçaç tristeteen.

Araguia maite badut , araguiari so-daudianac citit burian.

Eçpiritia maite badut, plazer harteen
dit gaiça eçpiritualen gogouan etche-
liteç.

Eci maite dutudan gaiça orotçaç go-
go houneç mintçateen nuçu, eta her
behatcen; eta halaco gaicen imaginac
nihaureki etcherat eramaiten citit.

Bena dohaxu duçu, Jauna, çoure
amourecatic creaturac oro bere bihot-
cetic idokiteen dutian guiçona, bere
buriani bortcha eguiten diana, aragui-
ren desiruntiac eçpitiaren debocio-
niaç crucifiateen dutiana; amourecatic
contenceiaren ouixa चाहत oundouan,
oberenda diçaçun oracione चाहुbat;
eta munduco gaicen ororen barnetic,
eta campoic açaça oundouan, mere-
chi deçanaingurien sembladan içatia.

XLIX. CAPITULIA.

*Bicitce eternalaren desiratciaç, eta harat
jonaitera isseyateen diren r, çougnen
hountarçun bandiac daudian baiduru.*

B. E Ne semis, borogateen du-
çunian gloria eternalaren
desiruntia celutic ichourteen çaiçula,

eta khorpittetic jalkitia çoure arimac
defiratcen diala , amourecatic ene ar-
guitarçuna khambiamentiaren itçalle
gabe ikhous ahal deçan , çabal eçaçu
çoure bihotça , eta inspirarçun faintu
houa befiarça , boronthate ofiobateki.

Esker ccinago handiac eman itçaçu
celuco hountarçunari , çougnet hagn
magnouski tratatcen beitçutu , hagn eç-
tiki bifitatcen , hagnbeste fureki cora-
jatcen , eta hagnbeste photerereki gor-
titeen ere bai ; beldurreç ciharen pho-
ciac lurreco gaitetarot erot eraci citçan.

Eci eçtuçu hori çoure phensamentuço,
edo isleyuço ukheiten , bena bai celuco
graciaren, eta Jincouaren souaren houn-
tarçunetic ; amourecatic berthutian umi-
litate handibateki aicina citian , eta
adela guero jinen diren atacarçunen
garhaitcera , eta isleya citian bihotç of-
foç eni effecatu icatera , eta boronthate
suç bethi bateki ene cerbutchatera.

2. Ene femia , fuya ardura phiçturie
diagoçu ; bena garra kherie gabe eçtu-
çu goni jouditen.

Orobat çoumbaiten defircuntiac celu-
co gaitetaraco suç betherie diaudeçu ;
eta haregatic eçtutuçu araguiaren tenta-
çionerie gabe.

Hartacoç eçticie erras chahuki , eta purki Jincouaren ouhouriaçatic eguiten, hagn beste defircuntereki galthatcen deyen gaiça.

Holaco duçu ardurari çoure defira, çougn enthelega eraci beituçu , herri jarraikiten çaiçula.

Eci guiharen abantallaç thonatu den gaiça , eçta eç chahu eç ofloki complitu.

3. Galthaçaçu , eç çihauri placent, eta abantallous çaiçuna , bena eni placer, eta ouhoure eguiten deitadana : ceren ounxa phenlatcen baduçu , behar beituçu ene maniaren chuchentarçuna , çoure defiraren , eta çuc defira ahal çinrouanaren gagnetie eçarri , eta hari jarraiki.

Eçagutcen-dit çoure defira , eta entçun eixit ardura eguin dutuçuun hasperenac.

Nahi cinanteke jadanie içan, Jincouaren haurren gloriaren libertatian : jadanie etche eternal, eta celuce herri boçtaç riuç betherie den harec placer eguiten deiçu , bena eçtuçu orano jin oren houera ; baduçu orano beste themporabat , erran nahi beita , gueriaçco thempora , triballuçco , eta borogatu içateco thempora.

Defiratcen duçu hountarçun ecinago

handiaç bethe içatia , bena eçtiroçu orai
houra jardicx.

Ni nuçu: eguruki naçaçu (dio Jai-
nac) Jincouaren erresoma jin artio.

4. Behar duçu orano luttian boro-
gatu içan, eta hanitch gaiçatan boul-
catu.

Emanen çaiçu çoumbait orduç conso-
lacionia , bena eç behinere afficia of-
soüa.

Açcar cité arren , eta içan cite indart-
su , naturac nahi eçtutian gaiçen , bada
ounxa eguiteco , bada soferitceco.

Guiçon berriaç beçütu behar duçu ,
eta beste guiçon batetara khambiatu.

Ardura eguin behar duçu nahi eçtu-
çuna , eta nahi duçuna orobat eitci.

Bester plazer eguiten dian gaiçac ,
badiçu opurç hounbat , eta çoure goga-
ra denac , eçtiçu aiteinago profeturis
emanen.

Besten errana entçun içanen duçu ,
çouria eçdeusentaco hartu içanen du-
çu ; bestec galthatia ukhenen dicie , çue
aldiç çoure galtoua eçtuçu jardiciren.

5. Bestiac handi dutukeçu genten
ahouetan , çutçaç aldiç eçticie hitcie er-
ranen.

Bester gaiça bata , edo bestia fidate

ren dicie, çu aldiç deusentaco etçutic houn edirenen.

Hori dela causa naturá çoumbait orduç tristeturen duçu, eta eçtukeçu aphur ichilie soferitcen baduçu.

Gaiça horietan, eta beste holaco hanitçetan, ardurán borogatu içatenda Jincouaren cerbutchari leyala, eçguisag bere buria eçdeusten, eta gaiça orotan heçten ahal dukian.

Nekeç duçu holaco cerbait, çougnatan hagnbeste mengoua eçtuçun, cihaurén buriani hiltcia, noula ikhousten, eta soferitcen duçunian, çoure boronthatiaren countre datekian gaiça çoumbait, orotan gainti aldiç, manu ukhenen duçunian gaiça defarau, eta eçtirela houn çouri uduri çaikeçunen eguitia.

Eta noula eçpeitçira benturatecen befteren eçcupian çaudiano, photerehandiagobati buhuitçera, hartacoç gaitç uduri çaiçu dela, befteren khegnuric mendreniala plegatcia, eta hartan ebilitia, eta çoure fendimentu propriaren ciçtia.

6. Bena ounxa ikhoussaçu, ene semia; triballu horien sentia, han bertan acabateia, eta phaçu ecinago handia; eta hantia eçtuçu ukhenen khecheriaris a

bai aldiç pacentciaren consolio ecinago eçcarbat.

Eci orai gogotic boronthate tchipi eçten duçun hounen ordari; celian be- thi ukhenen duçu çoure boronthatia- ren compliteia.

Eci han edirenen dutuçu nahi dutu- çun gaiçac, edo desira ahal cintçakia- nac oro.

Han badukeçu, hountarçun ororen ukheiteco photeria, hen galtceco loxa- ric gabe.

Han çoure boronthatic, eniareki be- thi ju naturic, eçtiçu deus besterenic, eç beruren berheciric desiraturen.

Han ihour eçaiçu buhurturen, ihour eçtuçu eutçaç plagnituren, ihour eçtu- tu destorbaturen, deus eçaiçu nahi eç- tuçunic jinen: bena gaiça desiratic oro batetan, çoure gogouaren araur dutu- keçu, eta çoure bihotceco desircuntiac oro affectaturen eta gainticaturen citicie.

Han goltçarran soferitien ordari, emanen deçut gloria, tristecien ordari, laidorioç estaliren çutut, eta lekburic aphalena hartu dukeçulacoç, ukhenen du- çu, ene erresomaco egonguia bethiere- coc.

Han aguerturen duçu obedientciaren

frutia, alagueraturen duçu penitencia-
ren triballia, eta befteren pian içate
umila khorouatu içanen duçu.

7. Aphal cite arren orai umilki bes-
ten ororen escu petara, eta eçtuçula
acholic jakiteç, noure hori erran, edo
manhatu dian.

Bena ukhen eçaçu arrancura handi-
bat, ala çoure guehienac, ala çu beno
gaçtiagouac, ala cihauten bardinac
galhatu, edo eçagut eraci deiçun galça-
ren houniala hartceco, eta isfeya cite
eguiaçco boronchate bateç haren com-
plisera.

Batac teberkhaturen diçu haur, bes-
tiac houva, haur glorificaturen duçu
hountan, bestia hartan, eta biç laidatu
mila milioutan; çu aldiç erciciala ala-
guera, eç hartan, eç hountan, bena bai
çoure cihauten melperetçhatu içatian,
eta ene nihaurea placer hounian, eta
oubourian.

Haur behar duçu desiratu, Jineona
den çutan glorificatu, bada bician, ba-
da hlian.

L. CAPITULIA.

Cer guisaç guison eskerniatiac fineouaren eskietan jarri behar dian.

1. C. **E** Ne Jingo Jauna, aita sain-
tia, cirela orai eta bechiere
benedicatu; ceren çuc nahi beçala oro
eguin içan beitera, eta çuc eguinen du-
tuçunac, houn beitera.

Alaguera bediçutan çoure cerbutcha-
ria, eç beraurtan, eçetare beste çoum-
baitetan; ceren çu cihaur beiteira egui-
co alagrancia, çu ene elparantcha, eta
khorouâ, çu Jauna ene boçtariouâ eta
ouhouria.

Cer-du çoure cerbutchariac çourega-
nie ukhen diana baicic, eta hora ere
merechitu gabe.

Çuc eman eta eguin dutuçunac oro,
çouriac dutuçu.

*Prasbe nuçu, eta ene gaçteçarouaç
gueroç bechi phenetan: tristeteen duçu
çoumbait orduç ene arima, nigat egui-
tiala drano; çoumbait aldiç ere bere
beithan nahastan, passione bertan ata-
caturen dienen direla causa.*

2. Bakiaren boçtarioua defratcen.

dit, çoure haurien bakia gathatcendit, çougn consolacioniaren arguiaç haçten beittuçu.

Emaiten baduçu bakia, ichourten baduçu alagrãntzia faintia, çoure cerbutchariaren arima boçtarioçeo khantateç betheric içanen duçu, eta debota ere bai çoure laidoriouan.

Bena haraganic hurruntcen bacira, ardura costumatu duçun beçala, eçtuçu ebiliren ahal, çoure manien bidian bona lehenago haren belhagnac plegateen dutuçu bere bourrhararen çastateco; çeren eçten atço eta herenegun beçala, nouicere çoure arguiac bere legnhuriac hedatcen beittutian haren burun gagna, eta çoure hegalen itçalaren pian, tentacione atacatcen cienetarie beguiratia beiten.

3. Aita justo, saintu, eta bethi laidatu içan behar duçuna, çoure cerbutchariaren borogatu içateco orena jin duçu.

Aita maithatu içan behar duçuna, justo duçu çoure cerbutchariac cerbait çouregatic soferi deçan oren hountan.

Aita bethi ouhouratu içan behar duçuna, çue, eternitate oroç guereç, ijnen cela çanakian orena jin duçu, çougn tan çoure cerbutchariac, thempora aphurbateç

aphurbateç a phalmentu ukhen behar beitu campotic, barnetic çu beithan beçthi bicitcen delatic.

Big aphurbat meſperetchatu, eta umiliatu, eçdeus bedi guiçonen aircinian, ſoferiteec, eta eritarçunec chehecabece: amourecatic çoureki arçata phicç dadin, argui berribaten arthorian, eta celuco gaicetan, arguiç bethia içan dadin.

O aita ſaintia, çue hala eraguin duçu, çue hala nahi ukhen duçu, eta çue manhatu ukhen duçuna eguin içan duçu.

4. Çoure adichkidari eguiten duçun graciabat duçu, mundu houtan çoureganateo amouriouagatic ſoferitecia, eta thurburarçunian içatia, çoumbatetan nahibeita, eta noureçaç nahibeita, hori eguin ledin nahi ukhen beituçu.

Deus lurren gaignen eguiten deya arçou gabe, eta noun eçten çoure conſelliaç eta providentciaç phauſlatiaç.

Houn duçu enetaco, fauna, ceren umiliatu naiçun, amourecacio ikhar ditçadan çoure gracion içateo bidiaç: eta aparta ditçadan bihotheco goratarçunac, eta nihaureç dutudan ſinheçte hounac.

Proſeitable duçu enetaco, ceren çahalreç eſtaliric beguithartia ukhen dudan,

amourecatic guiconac beno lehen, çu tcherkha eitçadan ene consolacionetaco.

Hortatic ere ikhassî dit, çoure yojamentu ecin eçagutcen denaç ikhara jarten; ceren justoua gaichtoueki nahastecatcen beituçu doloretan, bena eç houn arau, eta justoki baicic.

5. Eskerrac emaiten deitçut, ceren ene gaich eguinac gaçtigu gabe eçutuçuun eici; bena açote colpu garrateçç chehecatu naçuun, doloriac emaiten, eta herfidurac igorten ceneçtalaric campone eta barnetic.

Eçutuçu ni consola nirouanic celiaren pian diren gaicetarie batere, çu baicic, ene Jinco Jauna, arimen celuco medecia; çuc çaurteen gutuçu eta sendotcen çuc iferniaren khantiala eramaiten gutuçu, eta kantie idokiteen ere bai. Biç çoure gaçtiguia nitân gagnen, eta çoure çaharouac berac jakinifuturen nicu.

6. Haur nuçala ni, çoure eskien artian, aita maithatia, çoure açote colpien gaçtiguiaaren pian aphaltcen nuçu.

Çaflaçaçu ene biçcarta, eta ene jephoua, amourecatic ene okherreria pleaga eraci deçaçun, çoure boronthatiaren eguitera.

Eguin naçaçu çoure discipulu debot;

eta umilbat, oinxa eguitera costumatu
duçun beçala, amourecatic çoute begui
khegnuric mendrenian, obedi ciraçadan.
Nihauron buria, eta nie dutudanac oro
gomendatcen deitçut gaçtigatu içateco,
hobe duçu heben gaçtigatu içatia, eçieç
beste mundian.

Çue oro bederaçarca badakitçu, eta
guiçonaren contentcian deus estaliric
eçtuçu çouretaco.

Heltu behar dien gaççac, eguin içan
ciren beno lehen eçagutu çantian, eta
eçtuçu beharrie nourbaitec abisa eitçan,
edo etacous ditç açun lurren gagenen iça
raiten diren gaççac.

Çue badakitçu, çer den houn ene pro
feliarentaco, eta çougnen abantallous.
den gaitç ukheçtia. biciouen erdollaren
garbitceco.

Eguçu nitçaç, eihaurc placer duçu
na, eta eçteçaçula belçouiric eguin,
ene bicitce bekhatuç estaliaci, çougn
ihourc çue beno hobeki, eta clarkiago
eçpeitu eçagutcen.

7. Jauna, emadaçu gracia, jakin be
har dudanaren jakiteco, maithatu behar
dudanaren maithateco, çouri placent
nie çaiçunaren laidateco, çouri pretia
tu uduçi çaiçunaren gogouan etcheçitec

eo, eta çoure beguien aiciniã itchouf
si denaren deslaidateco.

Enaçaçula eitç, ene beguieç campouan
ikhouften dienaren araur, ene jujamen-
tiaren emaitera, eç ene sendimentiarèn
erraitera guiçon deus eçtakiènen entçu-
tiaren araur: bena berheç eraciçadaçu
gaïça espiritalac ikhouften ahal direne-
taric; eta tcherkha eraciçadaçu bechi,
gaïça ororen gagnetic, çoure placer
hounaren boronthatia.

8. Guiçonèn centciac ardura inganat-
cèn dira, bere jujamentien emaitian,
orobat mundu hounen maïthaçaliac in-
ganatcèn dira, ikhouften ahal diren gai-
cèn baicic eç maite ukheiteç.

Noulaç da guiçona hobe, beste gul-
çon batec, bestiac beno handiago ouste
dialacoç.

Inganaçalebatec inganaçalebat, ba-
nobatec banobat, uxubatec uxubat, fla-
cubatec flacubat inganatcèn du, gorat-
cèn dian themporan, eta eguiaren er-
raitera, ahalkeç lehenago bethatcèn du,
banoki laidatecèn dianian.

Eci san-frances umilac dioyanbeçala,
Jincouaren beguien aiciniã handi den
beçagn beste duçu batbedera, eta eç
haboro.

LI. CAPITULIA.

*Obra aphalet ibourc estecatu behar diala
goreneta ra ecin helteen deniana.*

I. B. **E**T çauteke bethi, enē semia,
berthuten defir suç bethian,
ecetare celuco gaicen ecpirituç ikhousti-
tiaren graduric gorenian; bena behar
duçu çoumbait aldiç, bekhatu origina-
laren khoçu gaichtoua dela causa, lekhu
aphalagouetarat jaixi, eta cihaurc nahi
gaberic, eta debeiatcen cirrelaric, egari
bicitce gastatu hounen phecia:

Khorpitç hilcor haur kharreiatcen du-
çuno, borogaturen duçu, debeyarçuna
eta bihotceco pheçutarçuna.

Behar duçu arren ardura, khorpitç
houneki cirēno, hasperen eguin, ara-
guiaren pheçutarçuna dela causa; cren
ecpeitcitake thaic gabe esteca, Jincoua-
ren ecpirituç ikhoustiaric, edoguita hor-
taco obrer.

2. Ordian houn dukeçu çourceaco,
herfa citian obra aphalet, eta campoti-
couer, eta alaguerache citian eguitce
hounetan; eguruki deçaçun, confidantç

cha fermobateki , ene jitia , eta celuco
 bisita pacentciareki soferi deçaçun çoure
 desterra , eta eçpiritiaren idortarçuna :
 nic arçara bisita , eta erreustarçun orota-
 ric libra eitçadan artio.

Eci ahatç eraciren deiçut çoure phena,
 eta barneco phaußiaç goça eraciren çu-
 cut.

Hedaturen citit çoure aitecinian ecrip-
 turaren edertarçunac ; amourecatic , bi-
 hotça largaturic , has citian lastercan
 ene manien bidian.

Eta erranen duçu ; *mundu hountat so-
 feritces eçtie merechicen gutan agurta en-
 den beste munduco gloria.*

LII. CAPITULIA

*Guizonæ ouste uben behar diala lehenago
 merechi diala açore colpiat , eitç
 consolacioniae.*

L. C. J Auna , eçit merechi çoure
 consolacionia , eç bisita eçpiri-
 tuala : eta hartseçoç justoki tratatcen nai-
 çu , prauberic eta eskierniaturic eiçten
 naigunian.

Eci , itchastobat nigar eguin ahal ne-

çan ordian, enikeçu orano merechitcen
çoure consolacionia.

Hartacoç deus befteric eçtit merechit-
cen, baicie ere açotatu, eta gaçrigatu
içatia; ceren ardura, eta mortalki ofen-
fatu beitçutut, eta gaiça hanitchetan,
hux handiric eguin beitut.

Eguiaçço arren arraçoua ounxa eça-
guturic, eçtit merechi consolacioneric
mendren mendrena.

Bena çuc, Jingo eçti, eta misericor-
dious cirçna, çoure obrac gal ditian na-
li eçtuçuna, misericordiaren ounteien
erçcian, çoure hountarçunaren aberas-
tarçunen eracousteço; badaçu caritacia
çoure cerbutçhariaren, harec ihountic
merechi dian beno haboro consolarce-
çous, guiçonce oroc eguin liroyen be-
no hobeki.

Eci çoure consolacioniac eçtutuçu,
guiconen elheftac beçala.

2. Cer eguin dut, Jauna, çuc eni
eman cinçadan celuco çoumbait conso-
lacione ?

Nic nihaut beichan eçagutcen dit,
deus honnie eçtudala eguin; bena biciove-
tara bethi ekharri, eta hounialat utçule-
ceço herabeçti içan niçala.

Hori eguia duçu, eta etciroçut ulha.

Bestela erran banega, çu jar cinteke ene countre, eta elukeçu ihour ni sustenga mindirouanic.

Cer merechitu dut ene bekhatentaco, ifernia, eta su eternala baicic?

Eguian aithortcen dit, trufac, eta melperetchiac merechi dutudala, eta eçtautala ounxa, çoure deboten arcian icentatu icatia; eta çoumbatere hori nekeç entçuten beitur; haregatic orogatic salhaturen citit ene bekhatiac, nihauren countre, eguiaren sustengutan, amourecatic çoure misericordiaren chignerago jardiestia, merechi deçadan.

3. Oguendant niçanian, eta ahalkeç betheric nagouenian, cer erranen dut?

Eçcit, hitç hounen erraiteco baicic, mihiric, bekhatu eguin dit, Jauna, bekhatu eguin dit, heçu nitçaç pietate, pharça eçadaçu.

Eitç naçaçu aphurbat, ene doloriaren nigarrec hustera, lur ulhan, eta beriouaren belçenraç estaliric dagouenialat jouan beno lehen.

Deus galhatcen ducia, gar haboro-reki, bekhatore miserable oguendant batenganic, ecieç bihotceco dolumenian içan dadin, eta bere saltegatic jumilia dadin.

31. Eguiatzen dolumenian, eta bihotzaren umiliatzen, forteen duçu pharcastientien esparantza, phausiatzen duçu contentia nahasia, arraberitzen duçu gracia galdia, beguiratzen duçu guizona, guero jin behar dian coleratic, eta Jincoua, eta anima penitenta batzen dutuçu alkharreki, beffarca saintu batetan.

4. Bekhatien dolumen umila, sacrificio maithagarribat duçu çouretaco, Jauna, çougnee urrin hanitcheç hobigobat egoichten beitu, çoure aiteinian, ecieç intchentsu erratzen denac.

Hori duçu orano unkhentu preciatu, çoure hougn factatietara ichour ledin nahixhen çuniana: ceren egpeituçu secula belçouritic eguin bihotç dolumeneç eta umilitateç betheric dagouenari.

Han duçu goure exayaren colerari ihessi eguiteco lekha; han cheyarçun bestetarie bildu dutugunac oro garbitzen, eta hounialac khambiatzen dutuçu.

LIII. CAPITULIA.

*Jincouaren gracia egtela laxet, lurreco
gaicetan goço hartcen dionekilan.*

1. B. **E** Ne semia, ene gracia precia-
tu duçu, ecin ounhesten diçu,
campotico gaicekilan, eta lurreco con-
solacionekilan, nahastecatu içatia.

Apartatu arren behar dutuçu, gracia-
ren baragalliac oro, hartcen ukheicia de-
siratcen baduçu.

Besteganic berheç cite, maite ukhen
eçaçu ihourere gabe içatia, eçteçaçu-
la tcherkia ihoureki elhestacia; bena
bai lichenago Jincouaren debocki othoit-
cia, amourecatic contenteciã chahuric
eta eçpiritia dolumenareki etheki dit-
çaçun.

Bçteçaçula mundu oroç pheretchu-
ric batere eguin: Jincouaren cerbutchat-
cia campotico gaiça ororen gagnetie,
eçar eçaçu.

Eci eçtirokeçu eçpiritia eneki ethe-
ki, eta thempora beraurtan gaiça iga-
raiten diren hoyetan placer har.

Hutruntu behar duçu eçaguneticaric;

eta maite dutuquneganic, eta çoure eç-
piritia guibeltu consolacione themporal
orotarie.

Hartacoç jondane phetiri apostoliac
othoiten citiçu, Jesu-Kristen cerbut-
chirileyalac, bere buriac bidejant, eta
arroç elibat beçala echeki ditcen mun-
du hountan.

2. Ala beituque confidantcha handia,
hiltceraco phuntian, mundu hountaco
gaiçaren baten ere estecamenturic eçtu-
kianac l

Bena eçpiritu orano eri denbatec, ecia
bere beithan enthelegatec- du, cer den,
hala bilhotçaren gaiça orotarie lachatu-
ric ukheitia; eta guiçon araguiareki ef-
teaturic dagouenac, eçtaki cer den gui-
çon debotaren libertatia.

Haregatic orogatic, nahi bada eguiaç-
ki debot içan, behar du hagn ouña
hullaner, noula hurruner adio erran, eta
ihouriere eç haboro gogoua eman, ecieç
bere buruari.

Cihauten buria erras garhaitcen ba-
duçu, bestetan chignerago burutan jona-
nen cira.

Bere buriaten garhaitcia-da, bitoria
ofsona.

Eci noure ere bere buria aphalturic

etchekiten beitu, guisabateç noun, am-
guia arraçouaren, eta arraçoua ene obe-
diencian egon dadin gaïça orotan, houra-
da eguiacki bere buriaren garhaitçale,
eta mundiaren burçagui.

3. Goratarçun hortara igaitia desirat-
cen halin baduçu; haffi behar duçu bi-
hotçtoiki, eta çagniala drano aicheora
phicous eman, amourecatie idoki, eta
deseguin deçaçun, cihaurganatco, eta
munduco houn berheci ororentaco du-
çun, enjoguidura gaichto estalirie da-
gouena.

Herrotic garhaitu behar diren gaïçac
oro daude-casi, bicio hortan, erran na-
hi beita, bere buriaren sobera behar eç-
ten beçala maithatcian: gaitç hori gar-
haituç eta plegatuç gueroç, ihourc ukhe-
nen-du berhala bake, eta phausu han-
dibat.

Bena noula gente aphur isseyatcen
beitira, bere buriari ofloki hiltcera, eta
bere beitharic eççeitira erras jalkiten:
hartacoç egoiten dira bere beithan na-
hassitic, eta eçtitake eççirituç berac be-
no gorago jouan.

Eneki aldiç, threbucu gabe, ebiltia
desiratcen dianac, behar dutu bere bi-
hotçeco nahicunte gaichto, eta okhetrac
oro

oro hil eraci, eta creaturari bateri ere,
eç passionereki estecatu amourio berhe-
ci bateç.

LIV. CAPITULIA.

*Graciaren, eta naturaren boulea ecin al-
kharreki compostatcen abai direnetçaç.*

B. **E** Ne semia, ounxa gogous
eman eçaçu naturaren eta gra-
ciaren bouker: ceren eçahaki alkharren
countre boulatcen beitie; eta nekeç
berheci içaten beitera, guiçon debotaç,
eta barnetic arguitu denaç baitie.

Eguiala oroc gaiça houna desiraten-
die, eta ouste die cerbait hounic badela
hen erranetan, edo eguinetan: hartacoç
hounaren itchouraren pian hanitch inga-
natu içaten dira.

Naturá finacious-da, bereganat ha-
nitch gente thiratcen dutu, laçouetan
hartcen, eta inganaten, eta berauri
bechi açkenic so eguiten-du.

Gracia aldiç simpleki ebiltten-da, udu-
ripen gaichto orotarie guibelteen-da,
inganioric eçtu nahi, eta gaiçac oro
eguiten dutu chahuki jincouagatic, çongn-

tan ackenki phausiatcen beita.

1. Natura eęta nahi bortchaę baicic lil, eę herfatu eę goithu ięan, eę be re oleę besten pian plegatu, eę jarti.

Gracia aidię bere buriari bortcha eguitera ifleyatcen da, araguiaten nahicunter buhurtcen da, pian ięatia tcherkhatcen du, goithu ięatia desiratcen du, eęta nahi bere libertariaę cerbutchatu, gaętiguiaren pian ięatia n'alte du, i'ouren guehlengouarie eętu galhatcen; bena bai Jincouaren pian bethi bicicia, egoitia, eta ięatia, eta Jincouaren amourecarie prest da, creatura ororen pian emilki jartera.

Natura bere abantallagatic triballatcen da, eta cer irabaci beste bareganic jin ehal dakidion, gogoua emaiten du.

Gracia aidię hobeki so eguiten du, eę cer abantalla, edo houn berauri jin dakidion, bena hanitchentaco profeta-ble datchianari.

Naturac gogo hounę ouhouria, eta coladae harteen ditu.

Gracia aidię ouhouria, eta gloria oro Jincouari leyaiki emaiten ditu.

3. Natura ahalkiaren, eta mesperetchiaren loxa da.

Gracia aidię alacueratcen da.

Kristen icnnetan goitgarreneñ ounheñ
tiac.

Naturac aurerkheria, eta khorpitça
ren phausia maite dutu.

Graciá aldiç deus eguin gabe eçtaue
re, eta triballia gogo honneç beffarcat-
gen-du.

Naturac gaiça berrien, eta ederren
ukheitia tcherkhatcen du, bastio dutu
eçarrac eta lodiac.

Graciari aldiç gaiça simple, eta umi-
lec plazer eguiten die, eçtutu lodiac mel-
peretchatcen, eçtare chaharkiç bectit-
ciari beltçouriric eguiten.

Naturac gaiça themporaler so egui-
ten-du, lurreco irabacieç alagueratcen-
da, eta damiaç tristeten, hitç arhinç-
ki erran bateç khechatcen-da.

Graciac aldiç, eternitateco gaicetan,
gogoua eçhekiten-du, themporaler este-
catu gabe dagouelatic, gaicen galeiac
eçtu nahasten, eçtare elhe gaichtouec
khecha eraciten: ceren celian, deus
galteen eçten lekhian, eçarri beitu be-
re tresaura eta boçtarionua.

4. Naturá nahious-da, eta hartcen go-
go hobeeç-du, eçieç emaiten, bere gai-
ça propiac maite dutu.

Graciá aldiç debot, eta comun-da,

berheçkerier ihessi eguiten du, apherreç
pairatcen da, *emaitia hobiago dela* ou-
te du, *ecieç barcia.*

Naturá creaturetarat, bere aragui
propialat, banitatetarat, eta elheficta-
rat erortoki da.

Graciae aldiç Jincouaganat, eta ber-
thutetarat thiratcen du, creaturac eiç-
ten dutu, mundiari ihessi eguiten du,
ar-guiaren nahicuntiac hogu dutu, eç-
piritiaren barreiarçunac baratcen dutu
guigonon artian aguertcera ahalke da.

Naturac gogo hounet campolico çoun-
bait consolacione hartcendu, çougntan
gocotaco placetbat edireiten beitu.

Graciae aldiç, Jincouatan beraurtan
consolatú icatia tcherkhatcen du, eta
gaiça ikhous ahal ditakian ororen ga-
gnetic, hountarçun ecinago bandi do-
nian, bere placera edereiten du.

5. Naturac oro eguiten dutu bere ira-
baci, edo abantalla propiagatic, deus
eçtu eguiten dohagnic, bere hounli
eguien phacu, çsparantcha du, ukhe-
nen diala, berac eguina beçalacobat,
edo hobebat, edo laidoribat, edo ur-
gaiçtebat; eta borthiçki nahi du bere
gaiça eguinac, edo emanac, hanitch
pherechatiac içan ditian.

Graciac aldiç, deufere themporalic
eçtu tcherkhatcen, eç beste phacuric
Jincoua bera baicic ordaritaco, eta gai-
ça themporal behar direnetarie batere
eçtu defiratcen, hountarçun eternalen
jardiex eracitceco cerbutchatcen ahal
çaitçonac baicic.

6. Naturac plazer harteen-du, adieh-
kide eta ascaci hanitch ukheitiaç, etche
hounetic; eta arraça handitic jaikitiaç
glorificatcen-da, puchanter gogara egui-
ten-da, aberaxac lausencatcen dutu, eta
bera uduri direnen utçuliac laidatcen
dutu.

Graciac aldiç, exayac ere maite dutu,
eçta adichkiden hanitcharçunaç han-
ditcen, eçtu etchiaç, eç sortcepenaç ca-
suric eguiten, han berian edireiten, eç-
pada bethute handiagobat.

Praubia lehenago, ecieç aberaxa ur-
gaiçten du, oguen gabia dolugarriago
çayo, ecieç puchanta, eguiatiareki la-
kerago da, ecieç ingana çaliareki.

Gente pherestiac corajaten dutu, be-
thi obra hobiagoric eguitera inbeya
ukhen decen, eta Jincouaren semiatu,
berchuten moyaneç, uduri içan ditian.

Naturá menxaç eta plienaç p'agnit-
cen-da berhala, Graciac fermoki ga-

becia so feriteen - du.

7. Naturac beraurganat gaiçac oro uetçul eraciteen dutu, beraurgatic indarcateen-da, eta beffetan cerbait arrerraiteco edireiten-du.

Graciac aldiç, Jincouaganat oro uetçulteen dutu, çougneganic lehen uthurburutic beçala jalkiten beita; deus hounic berauri eçtu ounheften, eç beraurtaç argulluxaki phæcu içaten, debædio ric eçtu eraikiten; bere fendimentia beftena beno hobe eçtu etçhekiten; bena bere fendimentu, eta enthelegu orotan cuhurtce eternalaren, eta Jincou oro ikhousten eta eçguitcen dutianaren pian, jarten-da.

Naturac fegretien jakitia; eta berrien entçutia lehizatuki dehtarateen-du, campouan aguerru nahida, eta hanitch gaiça centeieç borogatu; boutré eçagutu içan ledin nahi luke, eta eguin hanitch gaiça, laida eta phereteça eraci liroyenetic.

Graciac aldiç, eçtu acholic berrien, eta gaiça eçtakitçanen ikhastaren; ceren hori oro bekhatu original caharraren gaiçhtotarçunet e forluu beita; deus berric, eç iraipoufic eçtenen gagnaç wuadu hountan.

Guifabateç noun eracousten beitu,
centeien beguitatcen, banaloriari eta
banatari ihessi eguiten, laidatu behar
dien, eta justoki miragarri diren gaicen
umilki gordateen, eta gaiça orotaric, eta
jakite orotan eçpirituço abantallaren
idokiten, eta Jincouaren laidoriouaren,
eta ouhourriaren tcherkateen.

Eçtiçu nahi, eç bera, eç beriac ban-
tatiac içan ditian; bena nahi likeçu Jin-
coua bere gaiça emanetan benedicatu
içan dadin, çougnee oro largoki enai-
ten beitu, amourio purbateç.

8. Gracia haur-da celuco arguibat,
Jincouaren dohagn berheciabat, haitatu
içan direnen segnale propibat, eta sal-
bamentu eternalaren gagebat, çougnee
guçona lurreco gaicetaric, celucouen
maithatçiala gora eraciteen beitu, eta ara-
guiari enjogui içatetic, debocionalat ut-
çul eraciteen.

Çoumbatenaç arren natura-uruchki eta
goithu içacera hobeki erakhartzen beita;
hambatenaç gracia handiagobaten ichou-
ria jiten-da, eta barnetico guçona, bi-
sita berriric egun oroç ukheiteç, Jin-
couaren imaginaren araur, arraberrit-
cen da.

LV. CAPITULIA.

*Naturaren gastaſtu iſatiac, eta ſircoaren
graciaren eguitate aſcarraç.*

1. **E** Ne Jince Jauna, çoure udu-
rialala, eta imaginalala eguin noi-
çuna; emadaçu gracia, hagn handi, etã
ſilbatu iſateco, hagn mengoua dudala,
eracouxi deita, un haur; amourecatic,
ene natura ecinago gaichto bekhatieta-
ra, eta perdicionialala thiratcen nayan
haur, garhait deçadan.

Eci borogateen diçut ene arçgulan be-
khatiaten legue. ene eçpiritiaten legua-
ren countre jouaiten denbat, eta eſcla-
bobat beçala, hanitch gaiçatan betau-
ren deſiren compliteera eramaiten nayan-
bat, eta ecirotçut irachi haren paſſioniac,
çoure gracia ecinago ſaintiac, ene bihot-
cialala ſubandireki ichouri içan denac, ur-
gaiçten eçpanai.

2. Çoure gradiaren, eta gracia han-
çiaten mengoua badiçugu; natura, gaç-
teçarouaç gueroç bothi gaiçkiala ehkar-
ri den hounen, goitecco.

Eci Adam leheci gaiçonac error eractiç

ric, eta bekahatiac gassatu ičan oun-
douan, macula horren phena hedatu du-
çu guişon orotarar, guisabateç noun na-
tura houa bera, çougn çutçaç ounxa,
eta chuchen eguin ičan beiteen, bicioua-
ren orai, eta natura gassatu ičan den
flakeciaren, harteen beita, cereneta ha-
ren bouleac, beraur eigtan bada, gaiçkia-
la, eta lurreco gaiçetara thiratcen beitu.
Eci indar aphur baratu çayona, su
tchinkha haux pian gorderic daguena
beçala duçu.

Hori-da arraçou naturala bera, ul-
huntarçun handibateç unguratia, houn-
kiaren, eta gaiçkiaten, eguiaren, eta
gueçurraren orano eçagutcen dakiana;
çoumbatere eçpeitiroçça compli houn
çaitçon gaiçac oro, eta eçpeita orai go-
çatcen eguiaren argui ossouaç, eç bere
bihotceco chuchentarçunaç.

3. Hortic jiten duçu, ene Jincoua,
ene barnetico phensamentieç, çoure le-
guian goço hartcia, dakidalacoç çoure
mania houn, justo eta faintu dela, çou-
gnec eracousten beitu orano, cer den
gaiçkia, eta bekhatiari ihessi eguin behar
dela.

Bena araguiaç bekhatiaren leguiala
plega eraciucen niçu, haren desirer lehen,

ecieç araçouari maniac eguiten dutu-
darian.

Hantic duçu nitan *hounaren nahia*,
noula eguin dirodan aldiç, *içtit edirec-*
ten.

Hantic jiten dutuçu, hanitch houn-
tarçunen eguiteco, ardura hartçen dutu-
dan deslegnac; bena gracia menx badut,
ene flakeciaren ajutateco, den mendren
indarcac, eta buhurteiac eicç eracitcen
diçtadaçu, eta faltala erorten nuçu.

Hantic helteen duçu orano, complitu
içtiaren bidia eçagutcen dudalaric, eta
aski clarki ikhousten, cer guifaç gober-
natu behar dudari: nihuren gachtotar-
çunaren pheciaç cargaturic, eçpeitut ene
buria goiti eracitcen gaiçaric hoben dire-
nen eguitera.

4. Ala beitut, Jauna, ceinago çoure
graciaren mengoua handia, bai gaiça
hounaren hasleco, bai hartan aicina
jouateco, baietare haren acabateco.

Eci hora gabe deus eteicoçut eguin,
çutan aldiç oro bacitotçkeçut, graciaç
açcartcen nayalaric.

O eguiaçki celuco ciren gracia, çougn
gabe deus eçpeitira çoure merechimen-
tiac, eta çoure naturaren propitageç
deus eçpeitie içan behar pheretchatu.

Deus jakitec , deus aberastarçunec ,
deus edertarçunac , edo açartarçunac ,
deus eçpiritiac , edo ounxa minçateiac
eçticie balia çoure eretçian , Jauna , çou-
te gracia gabe.

Eci naturaren propitagiac , hounen
eta gachtouen comun dutuçü : haitatien
aldieç dohagn berhecia duçu gracia , edo
amourioua , çougntçaç ederturic , eta le-
gnalaturic direnian , merechitcen bekie
bicitce eternala.

Hagn beffetara douaçü gracia hounen
gorotarçuna , noun guero jinen diren
gaicen jakitia , miracullien eguitia , eta
çoumbat nahibeita handi-den Jincoua-
ren eçpirtuç ikhoustia , deus eçpirtira
houa gabe pheretchatu içaten.

Haboroç haboro fedia , eçparantça ,
eta beste berthutiac eççaitçu maithagari,
caritatia eta gracia gabe.

5. O gracia ecinago dolaxia , eçpi-
rituç praube , berthuteç aberax eraciça-
lia , eta hanitch hounçç aberax denaten
bihoteçç unil içan eraciçalia.

Ciauri jaix cite nitara , betha naçaçu
goicetic gora çoure coniolacioniaç ; bel-
durreç egubiaren handitarçunac , eta eç-
pirtiarene idortarçunac ene arima engo-
cha eraci deçan.

Othoitcen çutut, Jauna, çoure aitcinian gracia ediren deçadan; eei çoure graciaç aski dit, naturac defiratcen dutian gaicetarie, eç jardierie ere batero.

Jçanic ere tentatu, eta thurburarçun hanitcheç eskerniatu, eçtit loxarie ukhenen, çoure gracia eneki den ber.

Houra duçu, ene açcartarçuna, hora eni conscillu eta sokhorri emailia.

Exayac oro beno photeroufago duçu, eta çuhurrac oro beno çuhurrago.

6. Houra duçu, eguiaren burçaguissa, jakite hounaren eracoullia, bihotçaren arguia, herfiduraren consolacionia, trisecciareren acaçaçalia, loxaren idokiçalia, debocioniaren haçlia, nigarren erakharçalia.

Cer niç hora gabe, çour idorbac baicic, eta çagn, egoichteco baicic houn eçtenbat.

Çoure graciaç arren, Jauna, bethi aitcinetic eta oundotie lagunt naçala, eta obra hounen eguiteco thaic gabe erphai etcheki naçala, hori galthatcendieçue, Jesu-Krist çoure semiaç hala biç.

LVI. CAPITULIA.

Guibayren buria eitei behar dutugula,
eta Jezu-Krist, kburutchiaren khar-
reia eian, imitatu.

I. B. **E** Ne semia, çoumbatere ci-
haurganic jakiren ahal beit-
eira, hagnabeste eneganaç igarenen ahal
cira.

Hala noula campouan, eçdeus defirat-
eiac, barneco bakia emaiten beitu; oro-
bat barnetic bere buriaren eicçtiac, Jin-
couareki juntateen-du.

Nahi dit, çoure buriaren complicuki
ene boronthatuala eicçten ikhas deçaçun,
plagnuric eguin, eta arrerraitecoric
ukhen gabe.

Jarraiki çakitçat, ni nuçu bidia,
egua, bidia.

Bideric gabe eçtuçu ihour jouaiten,
eguaric gabe eçtiçu ihour eçguten,
biciric gabe eçtuçu ihour bicitten. Ni
nuçu çu jarraiki behar eicçayon bidia,
sinhexi behar duçun egua, eta eiperant-
çia ukhen behar duçun bicitcia.

Ni nuçu, gachtotcen ecin den bidia

erraiten ecin den eguia, eta mugaric ec-
tian bicitcia.

Ni nuçu, bide ecinago chuchena,
eguia guchiaena, bicitce egulaçcoua, bi-
citce dohaxia, bicitce creatu içan ec-
tena.

Egoiten bacira ene bidian, eçagutu-
ren duçu eguia, eta eguiac libraturen
çutu, eta bicitce eternala jardixiren
duçu.

2. Nahi bacira bicitcian sarthu, be-
guira içaçu ene maniac.

Nahi baduçu eguia eçagutu, sinhez
naçaçu.

Nahi bacira hounian complitu içan,
jal içaçu oro.

Nahi bacira ene dicipulu içan, eicçaçu
courte buria.

Nahi baduçu bicitce eternala goçatu,
mesperetcha eçaçu oraico bicitcia.

Nahi bacira celian gora içan, apha-
cite mundian.

Nahi bacira eneki erregue içan, khar-
reya eçaçu eneki khurutchia.

Eci khurutchiaren cerbutcharieç bai-
cie, ecicie edireiten salbamentiaren,
eta eguiaçco arguiaren bidia.

3. C. Jesus Jauna, ceren çoure bidia
heri den, eta mundiaç mesperetchatu,
emadaçu gracia, haren berauren mel-

peretchiareki, çoure imitatceçoua.

*Eei eçtuçn cerbutcharia, bere fauna
beno gu. higo, ecetare discipulia, bere
burçaguiaren gagnetico.*

Phena bedi çoure cerbutcharia, çou-
re bicitciaren imitatceç; ceren hartan
beitago ene salbamentia, eta eguiaçco
saintutarçuna.

Hartaric campo, iracourten, edo ent-
çuten dutudan gaiçac batec ere, eçitacie
eç plazer, eç contentamentu offobat
einaiten.

4. B. Ene semia, ceren hotic beita-
çu, oro iracourtu beituçu: dohaxu
içanen cira, eguiten ere baltu badutuçu.

*Noure ere ene maniat beitakiça, eta
hourac beguiratcen beitutu, houra-da,
ni maite nayana, eta nic houra maite
ukhenen-dut, eta ene buria hari eracou-
xiren deyor, eta eneki jar eraciren-dut
ene aitaren erresoman.*

5. C. Biç hala eguin, Jesus Jauna,
noula çuc erran, eta hitceman beituçu,
eta Jincouac daxala gracia hori merechi
deçadan.

Hartu diçut, hartu çoure eçcutic khu-
ruechia, egariren diçut, bai egariren di-
çut hil artio, çuc nitan eçarri duçun
beçala.

Eguiaçki fraide hounbaten biçitcia khurutchebat duçu , bena bai pharadufialat guidaçalia cre.

Behin hañfiç gueroç , guibelialat utçultcia eçta fori , eçetare hañfi içan denaren eçtia.

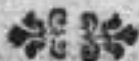
6. Eia bada, ene anaye mañtiac , gouaçan alkharreki , Jcfus goureki dateke.

Jcfusen amourecatic hartu dugu khurutche haur , Jcfusen amourecatic itagn deçagun , khurutchian açkentçiala drario.

Goure ajutaçale dateke , goure guidaçeta aicinetico içan dena.

Haur dela goure erreguia , goure aicinetico ebilten dena , çougnee gouregatic guerla eguinen beitu.

Jarraiki gakitçon bihoçtoiki , herraciaren ihourc eçualala loxatic ; preñt-gaudian corajouski guerlan hiltcera , eta eçreçagun thonaric eretcheke goure gloriaçi , khurutchiari ihessi eguineç.

L VII. CAPITULIA.

Guizna egradin ičan sobera descorajatu
çombait faltatara erorien denian.

1. B. **B** Ne semia, eguiteconac gaiçki
douaiçantian, pacentçiac, eta
unilitatiac haboro placet eguiten ditueie,
ecieç, nahi beçala douaiçantian, consola-
çione, eta debocione hanitçac.

Çoure countre erran datekian gaiça
tehipibateç, eren tristeren çutu?

Handiago ičan baiç ere, etçunukian
ičan behar alteratu.

Eitçaçu arren igaraitera, etçuçu hori
gaiça berribat, eç çouri heltu çaiçun le-
hena, eç ičanen ere açkena, luçaç bicit-
een bacira.

Aski bihoçtoi-cira, deus nahi etçuçu-
nic helteen etçaiçuno.

Consellu hounic ere emaiten duçu,
eta badakiçu çoure elheç besten corajate-
cen: bena ouste gabeçço thurburariçun-
bat çoure borthala jin den beçagn farti,
consellia eta indarra mensten çaitçu.

Gogoua emaçü, ardura gaiça tehi-
pictan borogatçen duçun, çoure flaxe-

cia handiari : orotrat ere horic eta beste holacoric cerbait helcen denian, oro çoure, salbamentutaco guerthateen digela.

2. Jar cite bihotceç hobekienic dakiçun beçala, eta halaric ere hounki bacutu, eteicçala haregatic descoraja, ece-tare luçaç arrancuraç betheric etheki.

Eçpadiroçu boçra ioreki, mendre-ntic pacentiareki ioferi eçaçu.

Nahi bada çoure gogara eçten cerbait entçun, eta cihaur beithan khecha-keria çoumbait fendi deçaçun, içan cite çoure buriaren burçagui, eta eçteçaçula eirç çoure ahotic tchipiac escandallia litrouan, hitic jakitera.

Bertan, çuran forthu den khechadu-ra, ematuren duçu; eta graciairen jitia-reaki barnetico doloria eçtitarçunetara khambiaturen duçu.

Orano bici nuçu, (çioçu Jaunac) prest çoure ajutacera, eta çouri costu-matu dudan beno consolacione handia-goric emaitera, nitan fidatcen bacira, eta ni debocki icentateen banaçu.

3. Ukheçu coraje, eta indar, adela rite soferitce handiago batetara.

Eçtuçu oro galdu, nahi bada ardura çoure buria eskerniatutic, eta garratçk

teaturic ediren deçagun.

Guicon cira , eta eç Jincou , aragui ci-
ra , eta eç Ainguru.

Noula beñi egon ahal cinteke berthi-
tiaren hegn berian , Ainguria celian , eta
lehen guicon a lurreco paradulfian egon
egitirenen gagenen ?

Nic doloretan direnac eraikiten citit ,
fendoteen dutudalaric , eta ene jincotar-
çunaren eçagutziela goiti eracitcen , be-
re flakeciá eçagutcen dienac.

4. C. Biç , Jauna , çoure hitça bene-
dicatu eçia beno enetaco eçtiago dena.

Cer eguin niro ene thurburagun ,
eta herfidura hagn handi direnetan , çuc-
çoure elhe faintietçaç , açcar eçpanen-
çaçu ?

Salbamentiaren lekhu seguriala hel na-
din ber , cer achola dut , nic sofericu du-
tudan gaicen hanitcharçunaç eta handi-
(tarçunaç ?

Emadaçu aç kentce hounbat ; emada-
çu mundu hountaic jalkite doaxubat.

Orhit cite nitçaç , ene Jincoua , eta
jouan eraci naçaçu bidechca chuchenaç
çoure errefomalat hala biç.

LVIII. CAPITULIA.

Gourtaen gorogui diren gaitetçaç ; eta
 ecñeia behar finçonaren jujamentu
 estaliet sobra chebe teherkhatu.

R. **E** Ne semia, beguita cite, gai-
 çu goretçaç, eta jincoua-
 ren jujamentu estalietçaç debadiotau
 sartcetie ; carentaco haut eitcia, houra
 hartia den, hagn gracia handibatentaco ;
 eta ceren orano haut mistetiaç hagn
 apaturic diagouen, houra aldiç boçta-
 rioç, hagn ouña goraturic.

Horic guñonaren jakitia beno gorago
 diren gaiça elibat dutaçu : eta ecñuçu
 eç araçouric batere, eç debadioric, jin-
 çonaren jujamentia ikhertcen ahal dia-
 nic.

Novicere arren exayac phensamentu
 horic emaiten beiteitçu, edo orano guñ-
 çon oro jakin beharrec galtatcen deitcie-
 nian ; ihardex ecñuçu profetareki justo cira
 Jauna, et. chuchon duçu çoure jujamen-
 tiaz.

Houlache ere bai, Jaunaren jujamen-
 tiaz eguiae dira, bere beithan justotaren-
 na daduke.

Ene jujamentien ihourc loxá içan behar-du, eta eç hourac ikhertu ; ceren guizonen enthelegula, ecia hetara helteen ahal beira.

2. Eçtuçula orano artancuravic, eç debadoric saintien merechimentietçac ; eia bata bestia beno saintiago dencç, edo handiago celietaco erresoman.

Holaco gaiceo ardura lor eracitcen citicie debadio eta alterarçun banouac ; urgullia, eta banaloria ere haçten citicie : nountic jiten beira jeloskeriac ; eta alkharren ounhexi nahi gabiac, batac saintu bata, bestiac bestia, urgullurcki itoyateen direlanic, besten gagnetie eçartera.

Bena holaco gaicen jakin eta ikhertu nahiac, eçtu abantallatic batere erakharren, eta bai aldiç saintier haboro desplacer eguiten ; ceren eçpeiniç ni debadiouaren Jincoua, bena bai baktarena ; çougn bake, eguiaçco umilitatian, beitago lehenago, ecieç bere buriaren goitician.

3. Coumbait amourioçco zelobateç ekharriago dira batcetrat, edo bestetrat fu handireki ; bena hori guizonetic lehen, ecieç Jincouaganic jiten-da.

Ni niç, saintien ororen egullia, nie

ukhen eraci dieçut gracia, nic eman dieçut gloria.

Nic eçagutcen citit batbederaren merechimentiac, nic aiteinetic eman ditçut ene eçitarçunaren beneditecioniac.

Nic thempotac oro beno lehen jakin dit, çougn ciren çae maitiac, nic hourac mundutic haitatu citiç, hec ni beno lehen.

Nic diethu citit, ene graciaç, eneganaç jin eraci ene misericordiaç, nic guidatu citit, hanitch guisataco tentacioneçaç.

Nic ichouri dieçut consolacione ederric, nic eman dieçut urrhenciala dçano iraitteco gracia, nic khorouatu dit hen pacentcia.

4. Nic eçagutcen citit lehena, eta açkena, nic beçsarcatcen citit oro, amourio ecin precioric emaiten çayonbateç.

Nic, ene saintiçtan oratan, laidatu içan behar dit, nic, gaïça ororen gagnetic, benedicatu içan behar dit, eta ouhouatu hetaric batbederatan, salbatu içateco hairatu, eta hagn gloria handian, eçarri dundanen gagaen, hen aiteinetico merechimenturie batere gabe.

Noure ere arren ene saintu tchiçpienetarie bat meçperetçatcen beitu, harec

ectu handia ouhouratcen ; ceren tehipia
eta handia nis eguini^o beitira.

Era noure ere ene saintietarie çoum-
baiti , cerbait idokitcen beitu , eni ni-
hauri idokitcen-du , eta gagneratico ce-
luc^o erresoman direner orori.

Oro caritatiaren oropilouaç bat dira :
sendimentubat die , gaiça bera nahi die,
eta gaiça bakhoitç batetan , alkhar mai-
te die.

5. Ni orono , (hanitcheç gorago den
gaiçabat beita) bere buriaç , eta mere-
chimentiac beno maitiago naye.

Eci berac beno gorago alchatu iça-
nic , eta beraurien amouriotie elkhiric ,
osso ossoua ene maite ukheitiala igarai-
ten dira , eta nitan goçamen complitu
bateki phauslatcen.

Deulec ere eçtirokerça , eç guibelt ,
eç apha^l , eguia eternalaç betheric , sutan
jarten direlacoç , caritate ecin hilteen
denaren suyaç gorthuric.

Daudian arren guiçon araguiari en-
jogui direnac , saintien içatiaç , hitcie
ertran gabe , çoug^{nec} beraurien place-
rac baicie eçpeitakie maithatcen.

Hec hertcen edo emendatcen citicie ben
hidorionac , beren enjoguiduraren araur,
eta eç eguia eternalari placent çayon be-
çala.

6. Hanitchentaco jakin gabia-da causa, eta orotan gainti, argui aphur ukhen diementaco, çougnec arraroki beitakie, nourbaiten maithateen, eçpirituçco amistantcha ofloki houn den bareç.

Beren desir, eta amistantcha naturalae orano, bateen, edo besten maithateera, açcarki erakharten dutu, eta cer ere sendimentu beitie lurreco gaitetçac; hala oustekeria dukeye datekiala celucouççac ere.

Bena bada hurruntarçun ecin pareiatenden bat, jakin gabec ukheiten dutien phenlamentien, eta Jincouaren arguiaç arguitaric dire nec, chehe so eguineç ukheiten dutienen artian.

7. Gogoua emaçuarren, ene semia, çoure jakitia beno gorago diren gaitetçac mintça etçitian, hen ikhasti beharçec; bena lehenago çoure arrancoura, eta eçpiritia etchekei eçaçu; celuco erresoman, nahibada tchipien tchipiente, çoure buria ediren ahal deçaçun amourecatic.

Eta nourbaitec baleki, çougn beste-ba beno saintiango liçau, edo handiagoreu celuco erreloman igaraiten-den: cer profetu luke jakite hortaric, eçagutce horrec.

horrec, ene aitecinian, haboro umilia,
eta ene laidorio handiagouetarar jouan
eraci ecpaleça.

Haboro placer Jincouari eguiten-du
bere bekhartien handitarçunaç, be-
re berthuten tchipitarçunaç, eta bere,
saintien pherestutarçunetic, ecinago hur-
run içatiaç gogoua betheric etchekiten
dianac, ecieç hen handitarçunaç, edo
tchipitarçunaç debadiotan sartcen denac.

Hobiago-da, oracione deboteç, eta
nigar eguiteç saintien orhoiteia, eta hen
goureganateo lagungouaren eçpiritu
umilbateç galthateia, ecieç tcherkhu ba-
no bateç hen segreçien ikertecia.

8. Hourac ounxa eta ecinago ounxa
sontent dira, guisonc balekie content
içaten, eta bere elhe aurherren apaisat-
cen.

Eçtutuçu glorificatcen, bere mere-
chimenta propietçaç; eci bacikicie, eç-
tiela bereganic houmtarçunic batere:
bena eneganic diela diena oro: ceren
nic ene caritate muga gabiaç eman bei-
teitcet oro.

Hagn ene Jincotarçunaren amourio
handibateç, eta alagranceia mucurriba-
teç betheric diaudetçu, noun bere glorian,
deus menxic eçpetue, cecrare ukheiteu

ahal bere dohaxutarçunian.

Saintiac oro çoumbatenaç gorago beirtira glorian, hambatenaç umilago dira bere beithan, nullanago enetaco, eta nitçaç maithatiago.

Hartacoç escriptura saintan baduçun içkiribaturic: *Egochten çutiela bere kborouac finconaren aitecinian, eta bere beguithartetan gagna lukharrasta içan eirtela, achouriaran aitecinian, adoratiçen eirtlaric, jinen diren thempora orotan biri datekiana.*

9. Hanithec galhatcen die, nour-den handienic Jincouaren erresoman, jakin gabe, eia tchipienen herrenkian ere içatia merechi dukeyeneç.

Gaiça handia-da, tchipienic ere celian içatia noun oro handi beirtira: ceren oro Jincouaren seme deithuren, eta içanen beirtira.

Tchiplena milaren içanen-da, bekhatoria aldiç, ohun om theç biciric ere, bebierecoç bilen-da.

Eci ene dicipuliec galhatcen ceitaden themporan, nour çatekian handienic celuco erresoman: houlache ihardexi ukhen neyen.

Eçpaciradeyo eneganaç utçulicen, eta chipitcenhantrac beçala, etçiradeyo celu-

co erresoman sarturen. Nour ere arren
umiliatuere beita haurr haur beçala,
houa dareke handienie celuco erresoman.
10. Desditchatu dira, haurreki bere
oleç umiliatcera degnatcen eqtirenac;
ceren celuco erresomaco bortha a phalac,
eçpeitutu citeiren sartcera.

Desditchatu dira orano aberax hobem
bere consolacioniac dutienac: ceren prau-
biac Jincouaten erresoman sartcen di-
ren themporan, hourac campotic mar-
racaç egonen beitira.

Alaguera citeye umilac, boçtarioç
betha citeye praubiac: ceren Jincoua-
ren erresoma cientaco beita, eguiariar-
gatic ebilten ciradeyclaric.

LIX. CAPITULIA.

Jincouatan beaurian goure esperantebà
eta confidantebà oro eçarri behar
dugula.

I. C. Er-da Jauna ene, bicitce houn-
tan, dudan confidanchá edo
çougn-da ene, celiaren pian agueri di-
ren galectarie, consolacioneric handie-
riç.

Etcireya çu, ene Jincó Jauna, muga gabeçco misericordia daducaçuna?

Noun ouña içan niç, çu gabe? Edo nouiç gaiçki içan ahal niç, çu encki çuntudano?

Nahiago niçu praube içan, çouré amourecatic, ecieç aberax çu gabe?

Haitatcen-dit lchenago lurrián çouréki bedeçant içatia, ecieç çu gabe celiã goatcia. Noun ere beiteira, han duçu celiã, eta noun ere eçpeiteira, han herious eta ifernia.

Ene defira çutan diagoçu, eta hori dela causa çouré oundouanigorri behancitit, ene hasperenac, ene oihiac, eta ene orhoiteciã.

Ihourtan hitç bateç eniteçu ossoki fida, ene behar ordietan, phuntianago so-khorritu içateco, ecieç çutan cihaurtan, ene Jincoua.

Çu cira ene esparantchá, çu ene confidantchá, çu ene consolacaliã, eta gaiça orotan enetaco leyalenic civena.

2. Oroc noure beria tcherkhatcen dieçuc ene salbamentia, eta ene profecia baicic eçuçu nahi, eta oro hounialat utçultcen deigtadatçu.

Çoumbatere hanitchi guisataco tentacionetara, eta gaitcetara eiçten beinaçu

Jovaitera, hori oro ene profekturaco eguiten duçu; eeren hanitch guisac costumatu beituçu maite dutuçunen borogotcia.

Eta hala borogateen naiçunian, eçuçu gutiago behar maithatu, eta laidatu içan, ecieç celuco consolacioneç bethateen banunduçu.

3. Cutan arren, ene Jinco Jauna, ene esparanchá oro eçarten diçut, çourri herfateen nuçu: çoureganar igortencitit ene doloriac, eta phenac oro eeren çutaric campo, ikhousten dutudan gaiçac oro, flacu, eta khambiacor edireiten beiturut.

Eci adichkide hanitchec eçticie profeturic emanen, eç ajudari açcarrec sokhorric, eç consellaçale çuhurrec ihardeste hounic, eç jakinsien libriec consolacioneric, eç çoumbait gaiça preciatue soltateeric, eç lekhu apart, eta begulen eger direnec segurantçarie: çuc cihare urgaiçten, sokhorritcen, açcartcen, consolatcen, escolatcen, eta beguisatcen eçpagutuçu.

4. Eci bakiaren, eta dolixutorçunaren jardicx eracitceco, houn ditela uduña dien gaiçac oro, eçdeus dutuçu, çu gabe, eta eçtiele eguiçco ounxa içateic batere emaiten. E c.ii.

Cu cira arren hountarçunen ororen açken muga, bicitciaren goratarçuna, eta jakite ororen çola gabe den barnatarçuna: eta çutan, gaiça ororen gagnetie, çsparantcha ukheiaia duçu, çoure cerbutcharien consolacione ecinago indarxia.

Çouri diaudetçu ene beguiac, çutan fidatçen nuçu, ene Jincoua, misericordia ororen aitá.

Saintu eta benedica eçaçu ene arima, celuco benedictioniaç, amourecatic çoure egongu faintubat, eta çoure gloria eternalaren jargubat, guertha dadin, eta çoure handitarçunaren templouan deus eçtadin ediren, çoure majestatiaren beguiac ofentsa ditçakianic.

So eguidaçu, çoure hountarçunen handitarçunaren, eta çoure misericordien hanitçharçunaren ataur, eta çoure cerbutchari praubiaren, hurren herriouaren itçalaren herrian desterratusic dagouenaren, oracionia entçun eçaçu.

Estal, eta beguira eçaçu çoure cerbutchari tchipiaren arima, bicitçe gasta tu hounen hagnbeste perillen arrian; eta çoure graciaren laguntciareki, guida eçaçu bakeçco bidiaç arguitarçun eternalaren goçamentiala. Hala biç.

Heren Libriaren acabantça

JESU KRISTEN
IMITACIONIAREN
LAURGUERREN LIBRIA.

Alharcco Sacramentu Saintiaç.

Comunione saintialaco abolen deboibata

JESUSEN BOTÇA.

Ciauste eneganat triballiaren, eta eargaren pian eiradezenac oro: eta nie erretkeitaturen çutiet, dio çannac.

Nie emanen dudan eguia mundiaren bisigarrî, ene aragnia-da.

Har eçatic, eta jan eçatic, haur-da ene khorpitçan çougn eiegatic libratu içanen beita, eguicie haur ene oharcepenitan.

Noure ere ene aragnia jaten beitu, eta ene odola odaten, ni hartan nago, eta houa nitan.

Nie erran deitçiedan hitçac, eçpiritu, eta bicitce dira.

I. CAPITULIA.

Çoumbat aphaltentureki, Jesu-Kristec errecebitu içan behar dian.

DICIPULIAREN BOTÇA.

HOYEC dutuçü çoure hitçac,
Jesús eguia eternala, çoumba-

tere eçpeitira eç thempora batetan er-
ran, eç lekhu batetan içkiribatu içan.

Ceren diren arren çouriac, eta eçguac
ere bai, oro ounhexi behar citie boçta-
rioreki, eta fede oflobateki.

Çouriac dutuçu, eta çuc erran dutu-
çu, bena eniac ere dutuçu, ceren ene
taibamentiagatic, eçagut eraci beitu-
tuçu.

Gogo hounec, çoure ahotie ounhef-
ten citie, amourecatic barna beno bar-
nago ene bihotcian far ditian.

Hagn debocione handitaco hitceç, eç-
titarçuneç, eta amourioç betheric dau-
dianec, corajateen nicie; bena loxatcen
ere bai nihauten bekhatieç; eta ene conc-
eñcia theyac hagn misterio handien er-
recebitceie guibelteen niçu.

Çoure hitcen eçtitarçunac airatcen
niçu, ene biciouen hanithtarçunac aldiç,
pheçutcen.

2. Manu emaiten deltauçu, çourega-
nac confidantchareki hullant nadin, çu-
tan pharteric ukhen nahi badut: eta er-
recebi deçadan hiltceie beguiraturen
nayan haçcurria, bicitce, eta gloria eter-
nalaren jardiestia defirateen balin badut.

*Cianste, dioçu, eneganaç criballiaran,
eta carçaren pian ciradezenac ora, eta
nic erreçeitaturen çuitat.*

O hitç , bekhatoriac entçuten ahal
dian eçtiena , eta maithagarriena , ceten
çue , ene Jinco Jauna , mengouatia ,
eta praubia khumitatcen beirtutuçu çou-
re khorpiç ecinago faintu denaren er-
recebitcera.

Bena nour niç ni , Jauna , atrebitceco
çoureganat hullantcera.

Celiec oroc ecin edeiten çutie , eta dio-
çu , *çiauste enegana oro.*

3. Cer erran nabi-du hountarçun ecin-
nago eçti , eta khumitu hagnbeste amou-
rioç betheric dagouen hounec.

Noula benturaturen niç jitera ; atrebi
eraci nindiroyan hounkiric batere ni-
haur beithan eçtudianian sendi ?

Noula nic , hagnbestetan çoure be-
guitharte ecinago eçti dena ofensatu
eta , sar eraciren çutut ene etchian ?

Ainguriaç , eta arcangeliac ikhara
diaudeçu ; faintiac , eta justouac larde-
riac betheric dutuçu , eta çue dioçu ,
çiauste enegana oro.

Cihaurec , Jauna , hori erran eçpace-
neça , nour sinhex liro eguia dela ?

Eta ciharec manu hori eman eçpa-
ceneça , nour atrebi leite hullantcera ?

4. Noe guiçon justo harec , bere ar-
kharen eguitian , ehun ourtheren tribal-

lia eçarri ciçun, bera çoumbait bestereki falba ledin amourecatic; eta ni noula oren bateç adelaturen ahal niç, mundia- ren eguiliaren behar-den umilitatiareki errecebitceco.

Moisa çoure cerbutchari handiac, eta adichkide berheciac eguin ciçun, çour ecin gastiçeen cen batetarie arkhabat, çougn urrhestatu beicçian, urrhe ecinago çalubateç, bi leguiaren taule hartan goiticeco: eta ni, creatura kbi- gnocia, henturaturen niça, leguiaren eguiliaren, eta biciaren emaliaren, hagn ebignera errebitcera?

Salomon Israëliticouen erregueric çu- hurrenac çaçpi ourthe eçarri ciçun çoure icen saintiaren laidoriotan, templo eder deno ederragobaten eraguiteco.

Haren sagraçioniaren bestá çortei egu- neç etheki ciçun, mila bakeçco offia oberendatu ukhen citiçun: eta aliante- çaçco arkhá troumpetoxeç, eta surlurio- tan, adelatu ceyon lekhan, solenitate handireki eçarri ukhen ciçun.

Eta nic, desditchatu niçana, guiçen orotarie praubena, noula sar eraciren çutut ene etchian; hortcha oren erdi- baten deboiki emplegatcen dakidana? Jincouac balexa aldi bakhoitçbateç ere

oren erdiaren araua behar den beçala empletacen jakin nian!

5. O ene Jincoua, çoumbat gaiçaren eguïteco arrancura hec ukhen cien, çouri plazer eguin lecen amourecatic.

Elas ala beita gaiça aphurra, nic eguiten dudana! ala beitut thempora aphur eçarten, errecibitcera adelateçen niçania!

Bekhanki nuçu, nihaur beithan ossoki sarthuric, eta hanitcheç bekhankiango, barreiarçun orotarie çahaturic.

Eta eguiaçki çoure Jincotarçunaren presentcia sendogarrian, elikecie behar phenlamentu gaiçkiala douarçanetarie batec ere jin eçpiritiala, eç creaturac batec ere gogouan etchekei, çeren ostata-tu behar beitut, eç aingurubat, bena aingurien Jauna.

6. Baduça halarie ere hurruntarçun eçinago handibat, aliançaço, bere barren çutianeki, arkharen, eta çoure khorpitç, bere berthute ecin erraiten direneki, ecinago çahu denaren artian; eta legue çaharreco sacrificio, guero jin behar cienac eracousten çutienen; eta çoure khorpitçaren eguiaçco ostia, sacrificio çaharrac oro bethatcen, eta complitcen dutianatean artian.

7. Ceren arren su haboroceki eniç adalat-
cen, çoure misterio saintien errecebitce-
ra; nouçpaiçco patriarca, profeta, erre-
gue ere, eta prince hec bere populu oro-
reki hagnbeste debocione, Jincouaren
eerbutchu saintiaren, eracouxî cienen
gagnen?

8. Davit erregue eeinago debota be-
re indar oroç, Jincouaren arkharren ait-
cinian, dantçatu içan cen, or hitcen celaric
Jincouac bestorduc haren aiter eguin çu-
tian hountarçuneç; khantateco hanitch
instrument souerte, eta psalmiac eguin
çutian, eta manu eman khantatiac içan
litian, boçtario, eta alagrantiareki;
berac ere ardura khantatu cian harpa
deitcen-cen instrument batetan, Espiri-
tu saintiaren graciaç arguituric: eracou-
xi cian Israeleco populiari, bihotç osloç
Jincouaren laidatcen, eta ahobateç, eta
botç bateç egun oroç haren benedicat-
cen, eta eçagut eracitcen.

Ordian hagnbeste debocione, eta Jin-
couaren laidoriouen hagnbeste ohartce-
pen baïn bacen, legue çaharreco ar-
kharren aiticinian; çoumbat orai, nic
eta populu khiristiac oroc ukhen behar
dugu aphalementu, eta debocione, sacra-
mentu saintiaren aiticinian, eta Jesu-
Kristen

Kristen khorpitç adorabliaren errecebit-
cian.

9. Badouatç banitch lasterreç , saintien erlekiaç diren lekhu orotara , hen bifitatceco , eta eslonatcen dira hen eguitaten entçuteç ; chehe so eguiten die hen eliaç eder , eta handier ; hen eçur sacratu cetaç eta urrheç unguraturic dandianer , pot eguiten-die.

Eta haur cirela çu , ene Jincoua , saintien saintia , guiçonon creaçalia , aingurien Jauna , heben altharian nihauren khantian çaudiana.

Arduan guiçonec holaco lekhiere bifitatcian eçie , berritceptien , eta orano ikhouffi eçtutien gaicen eçagutu nahia baicic : hartacoç bere biciouetaric khambiamentu aphiur ekhatten die , orotan gainti , eguiaçco dolumenbat gabe , arhinçki holaco lastereac harteen datien themporan.

Heben aldiç , althareco sacramentu saintian cirena oro cira ; Jelu-Krist ene Jincoua , guiçon eguin cirena ; nouu salbamentu eternalaren frutu aberaxbac ihoure altchatcen beitu , çu deboçki , eta behar den beçala , errecebitcen çurian ordu oroç.

Eçkitiçu obra horren eguitera arhinç

tarçon, jakin beljar, edo centeien plazerer enjogui icate çounibaitec eramaiten? bena bai fede açcarbatec, elparantça deborbatec, eta caritate eguiaçobatec.

10. O mundiaren creaçale Jineo ecin ikhousten ahal eirena, ala beateicucu batçarre miragarria eguiten: ala beituçu eqiki eta magnouski çoure hañtatiac erabilten, sacramentu hountan, çoure khorpitç propia errecebitceco eskentcen deyeçunian.

Hori eguiaçki çoure entheleguia oro beno gorago duçu, horrec deboten bihotçac berheciki bereganat thiratcen eitiçu, eta hen suya plitçen.

Eci çoure eguiaçco fidelec bere mentia oro bicitce hounaren beffarcatceco isleyetan eçarten dienec, ardura jardieten dicie, sacramentu ecinago handi hountaric, debocioniaren gracia handibat, eta berthutiaren amourious.

11. O sacramentu hounen gracia miragari gorderic degouena, Jezu-Kristen fidelec baicic eçagutcen eqtiena, infidelec aldiç, eta bekhatiaren esclabonec ecin bere beithan borogatcen diena I

Sacramentu hounec gracia espirituala emaiten, berthute galdia ariman arra

berriren, eta edertarçun bekhatiaç it-
caousta, utcul eraciteen diçu.

Hagnbestetara donagu çoumbait aldiç
gracia hounen handitarçuna, nonn de-
bocione eman içan denaren bethetarçun-
netic; eç solamentç eçpiritiac: bena ora-
no, khorpitç flakiac borogateen beirtu
indar handiago eman içan çaitçonaç.

11. Bena dolorous eta pietate eraguin-
garri da ceren guiren hagn ephel, eta
lachu; ceren hagn su aphurreki hullan-
cen guiren, Jesu-Kristen errecebitcera,
çougntan beitago sabatu içan behar
dienen esparantçhâ oro, eta merechimen-
tia.

Eci houira bera da gu arretossi, eta
saintutcen gutiana: houira da, mundu
hountaço içalen consolacionia, eta beste-
co saintien goçamen eternala.

Erras dolore eraguingarri da arren,
ceren hanitcheç hagn gogoua aphur
emalten dien, misterio hountarçunec be-
the houni, çougnet celia alaguerateen
beitu, eta mundia, dena den beçala, be-
guiraccen.

Elas guionaren bihotceco uxumentu,
eta gogortarçuna! haboro gogoua eçte-
çan eman dohagn, hagn ecin erran dai-
tian houni; eta egun oroçco hareç cer-

batchatciaç, eç gogouaric emaitiala dra-
no eror dadin.

13. Eci, ecinago saintu den Sacramen-
tu haur, eçpaledi lekhubatetan baicic ce-
lebra, eta apheç bateç baicic mundu oro-
tan consecratu içan eçpaledi; çoumbat
bihotceco sureki ouste duçu lekhu hartar-
ra, eta apheç haregana guiçonac jouan
litexiala, misterio hoyen celebracionia
ikhous lecen amourecatic?

Orai aldiç hanitch apheç eguin içan
dira, eta hanitch lekhuban oberendatcen-
die Jesu-Krist, amourecatic gracia, eta
Jincouaren guiçoneganatco amourious
hambatenaç handiago aguer ledin,
çoumbatenaç mundian hedatiago, eta
barreiatiago beita comunione sacratia.

Eskerrac çouri Jesus houna artçaign
eternala, ceren duçun hountarçuna,
gouri praube, eta desterratu elibat bai-
cic eçkirelaric, çoure khorpitç eta odol
preciatien haçcurriaren emaitecoua: eta
çoure misteriouen errecebitcera khu-
miatcecoua, ciharen aho propriaren hit-
ceç, dioçularic: *cianste enegat tribaillia-
ren, eta çargaren pian eiradeyenas ore
eta nic errekeitaturen çutiet.*

II. CAPITULIA.

*Jincouac guizonari, Sacramentu houn-
tan, hountarçun, eta caritate handi-
bat eraconsten diala.*

Dicipuliaren botça.

I. **C**oure hountarçun, eta miseri-
cordia handian fidatcen niçala-
ric, Jauna, bullantcen nuçu ericie,
fendocaliaganat, gofferic, eta egatri-
ric, bicitciaren uthurburialat, men-
gouaturic, celuço erreguiaganat, cer-
butcharibat beçala, burçaguiaganat, crea-
tura beçala, creaçaliaganat, eta eskernia-
tubat beçala, consolaçale hounaganat.

Bena nountic dut, hountarçun han-
di haur, çu eneganat jin citian, nou-
niç ni, eibauren eni emaiteco?

Noula benturatcen-da bekhatoria,
çoure aircinlan aguertcera? Eta çuc,
noulaç duçu hountarçuna, bekhatoria-
ganat jitecoua?

Eçagutcen duçu çoure cerbutcharia,
eta badakiçu deus hounic bere beithan
eçtiala, çuc hari adichkidegoua horreg
emaiteco.

Aithorteen diçut arren ene eçdeustarçuna, eçagutcen-dit çoure hountarçuna, laidatcen çoure misericordia, eta esker-rac emajten çoure caritate ecinago handiari.

Cihauen amourecatic, hori eguiten duçu, eta eç ene merechiogatic, çoure hountarçuna hobeki eçagut eraci diçadagun, caritate hedatiagobat hi beithan cupheltatia içan dadin amourecatic, eta umilitatia hobekiago gomendatia.

Ceren arren hori çouri placent çaiçun, eta hala eguin içan ledin manhatu beituçu, placent citagun eni ere çoure hountarçuna; ounxa nahi nikeçu, ene iniki-tatiac eliaçon baragalluric eçar.

2. O ene Jesus ecinago çeti, eta houn cirena, çoumbat aphalementu, esker, eta thaje ganeço laidorio çor çaiçu, çoure khorpitç sacratia ren errecebitcia-rontaco, çougnen hunditarçuna enthe-lega eraci diroyan guigonie eçpeita edi-reiten batere.

Bena cer phensamentu ukhienen-dur, comunione saintu hountan, ene Jincouari hullantçian, çougn behar beçala eç-pitçet adora, eta hargatic baren debothi errecebitcia defiraten beitur.

Phensamentu hobigaric, eç sendo-

gariagoric ukhen ahal niroua , eciç
çoure aincinian , ene buriaren offoki
umiliatcia , çoure hountarçun muga ga-
bia , gora beno gorago nihauren ga-
gnetic , eçarten dudalaric ?

3. Laidatcen , eta bethierecoç gorat-
cen çutut , ene jincoua. Melperetchat-
cen die ene buria , eta çoure eleu pian
eçarten , bere eçdeustarçunaren barna-
tarçunian.

Haur cifela çu , saintien , saintia , ni
aldic , bekhatien theyarçuna bera.

Haur circla çu , eneganat aphaltcen
cirena , ni aldic , solamentç çouri fo
eguiteco , aski eniçana.

Haur circla çu , eneganat jiten cirena ,
çu eneki içan nahi cira , çuc çoure banke-
uala khumitatecn naiçu.

Çue eman nahi deitaçu celuco haçcur-
ria , eta aingurien ognia jatera , çougu
cihaur bera balcic eçpetta , ogu kria ,
cedntio jaxi cirtad , eta mundari biçia
emaiten duçuna.

4. Horra nountic jiten den amourioua ,
edo maite ukheitia , cer hountarçunac
argui eguiten dian ! ala beituçu horie-
gatic esker , eta laidorio handirie hartce !

O çougnen (sendogatti , eta profeta-
ble içan den çoure deslegna , sacramen-

tu haur arima jaki iñan ledin , manu eman çunianian ! ala beira ççi , eta maithagarri , çu cihaur haççurrutaco emanie , daducan banketa !

Ala beita miragarri , Jauna , çoure laneguiña ! ala beita photerous , çoure indarra ! ala beita ecin etran beçalaco , çoure eguia !

Eci mintçatu çira , eta gaiçac oro eguin iñan dutuçu : eta çuc manliatia complitu iñan duçu .

5. Gaiça miragarria , sinheste metechi diana eta guiçonaren entheleguia beno gorago dena ; çu ossoric çaudiala , ene Jingo Jauna , eguiaçco Jingo eta guiçon çirena , oguiaren , eta ardouaren uduri tchipibaten pian ; eta chehecatu gabe , çu errecebitcen çutianac , jaten çutiala .

O gaiça ororen Jauna , ihouren mengouaric ççuçuna ; gutan çoure sacramentiaren moyaneç egon nahi iñan çira ; beguira itçaçu ene bihotça , eta khorpiça theyarçunic gabe ; amourecatic çoure millerionac celebra ahal ditçadan ardurra , contcentia çahu , eta alagueçabateki , eta errecebi çitçadan , ene salhamentu eternalarentaco , cihahren , orotan gainti , ouhouretan , eta bethiereço

oharcepen bateñtaco , manhatu , eta
eçarri dutuçun beçala.

6. Alaguera cite ene arima , eta jin-
couari eskerrac eman itçaçu , hagn pre-
sent eder , eta consolacione berheci , ni-
garreço lekhu hountan , eitei deitçuneç
gatic.

7. Eci çoumbatetan ere misterio hori ce-
lebratcen , eta Jesu-Kristen khorpitça er-
recebitcen beituçu ; hagnbestetan çoure
arrerostiaren obra eguiten duçu , eta Je-
su-Kristen merechimentien ooren phar-
telant guertiatcen cira.

8. Eguiacki Jesu-Kristen caritacia eça
secula heriteen , eçetare haren arerrostia-
ren handitarçuna secula husten.

9. Hartacoç , eçpiritiaren arraberritce
frescbateki , hartara adelatu behar duçu
bethi , eta salbamentiaren misterio han-
dia , gogouan beieraçki etchekei.

10. Hagn handi , berri , eta maithagarri
uduritu behar çaiçu , meça erraiten , edo
entçuten duçuna ; noula egun hartan be-
rian , Jesu-Krist lehene Maria Birgina-
ren labeliala jaixiric , guiçon eguin içan
beiliç , edo khurutchian itçaturic , guiçon-
nen salbamentiagatic soferitcen , eta hult-
cen beiliç.

III. CAPITULIA.

Houn dela ardura Communiattia.

Dicipuliaren botça.

1. **H** Aur nuçala ni Jauna, çoureganat jiten, amourecatie praubiantico, çoure eçtitarçunian, ene Jincona, adelatu duçun presentaç goça nadiñ, baietare ouxa ediren.

Nic desira dirçakedan, eta desiratu behar dutudan gaiçac oro, çutan diandetu: çu cira ene salbamentia eta arreselias; ene esparantçhâ, eta indartâ, ene obouria, eta gloriâ.

Alaguera eçuçn arren egun çoure eerbuchariaren anima, çoureganat, ene Jesus Jauna, çoititu dudanen gagnet.

Desirateen-dit orai, çoure debocki eta aphalementureki errecebitcia, nahî çutuc ene eichian far eraci, amourecatie Zaheareki, çutçaç benedicatu içatia, merchi deçadan, eta Abrahamen hanren artian eçarri içatia.

Ene arimac çoure khorpitça desirateen diçu, ene bihoçic, çoureki juntatu içatia, teherkhatcen diçu.

2. Ciabri çu eihaur eneganat, eta 25-ki-dit eci çutçaç campo eçtuçu consolacioneric batere, deus balia dianic.

Çu gabe eniteçu içan, eccetate bici çoure bisita gabc.

Hartacoç behar dit ardura, çouregnat herfatu, eta çoure khorpitça, salbamendiaren erremediobat beçala errecebitu; beldutreeç bidian engocha mendin, celuco haçeurriaç gabe banendi.

Eci eihaurc Jesus misericodiaç bethia; populier pheredicatieian, eta guisa orotaco eritarçunen sendotcian, nouçpaite erran çunlat, *ecctutur eitei nabi baronsic ionanera, beldurreeç bidian engocha ditian.*

Eguieçu eneki ere orai guisa hortan, arima fidelen consolacionetaco, çoure buria sacramentu hountan eitei duçunen gagnen.

Eci çu cira arimaren errekeitu eçtia, eta noure ere çu behar den beçala jaten beiteutu, houra çoure gloria eternalaren phartelant, eta primu içanen duçu.

Eguiaçki, hagn ardura erosten, eta bekhatu eguiten, hagn bertan hoçten, eta indarçac galteen dutudanen gagnen, mengoua handibat diçut, arraberti, çaha, eta gort nadin oracione ulinçaç,

coffessionetçaç, eta çoure khorpitç sacra-
tiaren errecebitçiaç; beldurreç luçaç-
egui, houra gabe, egon banendi, ene
deslegn houn hartu dudana, galtcera
eitç deçadan.

3. Eci guiçonaren centçiac, gaçteç
çarotic gora, gaiçkiala ekharriac dutu-
çu, eta Jincouaren sokhorria jiten eç-
palin bada, bertan guiçona gaiçhitoua-
gouetarar erorten duçu.

Gaiçkitic arren comunione faintiac
guibel eracitcen diçu, eta hounkian aç-
carteen.

Eci orai hagn ardura eçaçholatu, eta
ephel banic, comuniatcen, edo meça er-
raiten dudanian, çer liçate, erreme-
dioua har, eta hagn sustengu handibat
tcherkha eçpaneça.

Eta çoumbatere eçpeiniç egun oroç
chahu, eç meça erraitcco, ounxa adela-
turic; halaric ere eguin ahala eguinen-
dit, misterio dibinouen thempora pro-
pieç errecebitcco, eta hagn gracia
handian phartelant içateco.

Eci haut duçu arima fidelbaten conso-
lacione bakhoitç principala, khorpitç hil-
corrian çoureganic hurruturic dagueno,
Jincouaç ardura orhitcen delaric, bere
maitiaren eçpiritu deboibateki errecebit-
cia,

4. O çoure goureganato amouriouaren hountarçun miragarria, çeren çu circlarie Jingo Jauna, eçpiritu ororen creaçalia, eta phitçalia, arima præbegnou batetara jiteco beituçu hountarçuna, eta haren goffiaren, çoure Jincotarçun eta guiçontarçun orotçaç, guicenkî contentatcecoua!

O eçpiritu, eta arima dohaxia, here Jingo Jaunaren deborki errecebitcia merechitcen diana, eta haren errecebitcian eçpirituço alagrantciaç bethe içatia.

O çougnen Jaun handia dian errecebitcen, çougnen arrotç maitia dian çar eracitcen, çougnen lagun maithagarria dian harteen, çougnen adichkide leyala dian ounhesten, çougnen espous eder eta noblia dian beslarcatcen; beste maite ororen attetic, eta gaiça defragarri diren ororen gagnetie, maitharu içan behar diana!

¶ Celia eta lurra, eta hen edertarçunac oro beudeç ichilic, çoure aicinian, è ene maite ecinago eçti cirena, hec dutien laidorio, eta edertarçunac oro çoure eçu goriaren hountarçunetic jiten direnen gagnen, eta eçtitakianian hel çoure icenaren edertarçuniala, çougnen çuhurtarçunaren khonturic eçpeita,

IV. CAPITULIA.

*Deboiki comuniatcen dienee, hanitch
hountarçun jardiesten diela.*

Dicipuliaren botça.

I. **O** Ene Jingo Jauna, çoure ecclitarçunaren benediccioniac aiticnetic heleracitçatçu çoure cerbutchariagana, amourecatic deboiki, eta behar den beçala, çoure sacramentu handialat hullant ahal nadin.

Goiti eçaçu çoureganat ene bihotça, eta lohasna pheçu hountaric iratçat neçaçu.

Bisita naçaçu çoure gracia sendogarran; ecçpirituç goça deçadan çoure ecclitarçuna, çougn sacramentu hountan, bere uthurburian beçala, erras gorderic beitago.

Argui itçaçu orano ene beguiac, hagn misterio handiaren ikhousteco, eta indarçeç betha naçaçu, haren fede dudaric batere ecçtakian bateki, sinbesteco.

Eci obra hori çouria dugu, eta ecçgüionaren eguin ahalbat, eguitate sacratu

hori çouria duçu , eta eç guiçonaren edicitcebat.

Eci eçtiteçu ihour ediren bere beithan aski denic , misterio horien eçagutceco , eta enthelegatceco , çougn , aingurien ere eçpiritiaren çorroçtarçuna beno , gorago beitura.

Cer dirot arren nic bekhatore eçdeufa , lur eta erhauz baicic eniçana , tcherkha , eta enthelega liagn segretu gora eta lacratutic ?

2. Jauna bihotçaren simpletarçunian , fede houn eta fermobatetan , çue manu eman deitaçulacoç çouteganaç eiparantchareki , eta aphalmentureki hullantcen nuçu , eta egulaçki siñhesten diçut , çu Jingo , eta guiçon cirena , heben sacramentu hountan present cirela.

Nahi duçu arren , çu errecebi citçadan , eta çoureki caritatian junto içan nadin.

Hartacoç çoure hountarçuna othoitcendit , eta gracia berhecibaten jardieçtia galtharcen deiçut ; amourecatit çutan hourt , eta amouriouan gaintica nadin , eta çutçaç campo , beste consolacioneren baten ere ukheiteç phenatan jar enadin.

Eci sacramentu ecinago gora , eta haindi den haur duçu arimaren , eta khorpitçaren salbamentia , eçpirituçco eritar-

gun ororen erremedioua : çougntan ene biciouae fendotcen beirtira , possioniac bridatcen , tentacioniac garhaitu içaten , edo herteen beirtira : çougntan gracia handiagobat emaiten , berthute lastia emendatcen , fedia borthiçten , esparantçhâ açcartcen , eta caritacia suç bethatcen , eta largatcen beirta.

3. Eci hanitch honnartçun eman , eta orano ardua emaiten duçça sacramentu hountan , çoure maite debotki comuniatcen diener , ene Jincoua , ene arimaren salbaçalia , guiçonaren flakeciaren sendoçalia , barnetic consolacionia , ichouribat beçala , emaiten deyeçunen gagnen , thurburarçun hanitch guifatacouen coudre ; eta beren aphaltarçunaren çolatic , goiti eracitcen dutuçu , çoure lagun gouaren ukheiteco , esparançala : gracia berribateç orano barnetic alagueratcen , eta arguitcen dutuçu ; guifabateç , noun aitecnetic erreus , eta comunioña beno lehen bere buriac , bihotteco amourio-ric gabe , senditu çutienac ; guero , celuço janhari , eta edateco haren har oundouan , edireiten beirtutie hounialat khambiatu içan direla.

Hartacoç guisa hortan , çoute haitaciac bere indarren araur tratatcen dutuç-

cu, amourecatic eguiacki eçagut decen,
eta clarki boroga; çoumbat flacutarçun
dien bere beitharic, eta cer hountarçun,
eta gracia çoureganic jardiesten dien.

Cereneta bere beitaric hotç, gogor,
eta debocione gabe beitira; çoureki ba-
tian aldiç, gori, alaguera, eta debot
içatia merechitcen beitie.

Eci noure eçtitarçunaren uthurburia-
lat aphalmentureki hullantcen delaric,
hantic eçtitarçun aphurbat hartu gabe
jalkiten da?

Edo noure, su hounbaten khantian da-
gouenian, hantic eçtu berotarçun aphur-
bat hartcen?

Eta çu cira uthurri bethi betheric,
eta gaintitcen dena; su thaic gabe gar
eguiten diana, secula, hiltcen eçtena.

4. Eta eçpalin bada fori enetaco, uthur-
riaren erditie hour hartcia, eçtare alic
partio edatia; halaric ere eçarixen-die ene
zhoua, celuco ichouriaren cauctan,
amourecatic rehortola rehipebat berere,
hantic har deçadan, ene egariaren apai-
fatecco; eta erras enadin seca.

Eta ene arima eç içanic ere ossoki ce-
lucio gaitetan, eçtare hagn suç betheric,
noula kherubimbat, edo serafimbat,
oroçrat ere isleyaturen nugu, debocio-

niari egoitera, eta ene bihotzaren adela-
cera; amourecate celuco suyaren gat
tchipibat berere ukhen ahal deçadan,
sacramentu, biciaren emale hounen, er-
recebitce umiletic.

Cuc aldiç, ô ene Jesus houna, salba-
çale ecinago saintia, çoure eçtiarçunaç,
eta gracia preciañiaç, supli itçaçu, nic
meix dundanaç oro: duçunen gagen
hountarçuna; ororozen çoureganaç deli-
ceçoua, dioçularic: *ei austere enoçanas tri-
balliaren, eta bargaren pian eivadeyenas
ero, eta nic errekeitaturen çutiet.*

5. Egua duçu, ene beguichartiaren
icerdian triballateen niçala, bihotceco do-
loriaç eskerniatu ric nagouela, bekhatuç
cargaturic niçala, tentacione erreulten
nayela, hanitch passione gaichuoc nahaf-
firic, eta uruchkiric nadukela; eta eçtela
ihour ni urgaiçten, foltateen, eta sal-
bateen ahal nayanic, çu baicic ene salba-
çale Jinco Jauna; hori dela causa çoure
eskietera nihaur, eta ene hounac oro
eçarten citiçut, amourecatic beguira ne-
çaçun, eta guida bicitce eternaliala.

Har neçaçu çoure icen saintiaren ou-
houretan, adelstu duçunen gagen çou-
re khorpitça ene janharitaco, eta çoure
odola ene edantçataco.

Ukheçu hountarçuna , ene salbaçale
Jinco Jauna , misterio hounen ardura er-
recebitciareki batian , ene debocionia-
ren suya emienda dakidan.

V. CAPITULIA.

*Althareco sacramentiaren handitarçunaç,
eta apheçgouaren goratarçunaç.*

Maithatiarem botça.

1. **C**Unian ordian aingurien cha-
hutarçuna , eta Joundane Jou-
hane batistaren faintutarçuna , etcinan-
teke halere aski chahu , sacramentu hou-
nen errecebitceco , eta eskien artian era-
biltceco.

Eci eçtuçu guiçonon merchimentier
eman , guiçonac consecra , eta nianeya
deçan Jesu-Kristen sacramentia ; eta haç-
currutaco har deçan , aingurien oguia.

Misterio miraculloufa , eta aphecen
goratarçun handia : ainguriec ukhen eç-
tien photeria her eman içan çayenen
gagnen.

Eci apheç , eliçan behar den beçala
ordegnatu içan direnec baicic , eçue

meçaren erraiteco , eta Jesu-Kristen
khorpitçaren consecratceco photeria.

Apheça-da Jincouaren ministria ;
Jincouaren hitçaç cerbutçhatcen-dena,
Jincouaren maniaren , eta chede ecarti
dianaren berthuteç : Jincoua aldiç han-
da , eguile principala , obraçale ecin
ikhousten dena, çougnen pian beitaude ,
nahi dutian gaiçac oro , eta çougnec ,
manhatcen dutianac oro , obedient be-
tutu.

2. Sacramentu ecinago handi den
hountan arren , behar duçu haboro fin-
heste eçarti , Jincou photere oro diñian ,
ecieç çoure centçu propian , edo beste
segnale ikhousten ahal den çoumbaiter-
tan.

Hartacoç larderria , eta aphalementu han-
direki , obra saintu hountara hullantu
behar-da.

*Ounxa gogoua emaçu , eta ikhous eça-
çu , cer gaitaren carguia eman içan çai-
çun , apheçipiaren eskeen çutan gaignen
phauffatçiaç.*

Apheç eguin içan eira , eta meça er-
raiteco coniecratu ; gogous emaçun orai ,
leyalki , eta debothi bere themporan ,
Jincouari sacrificioua oberenda deçaçun ,
eta çiharen buria , deus hartan erraite-

coric eçten beçala , eracoux deçaçun.

Ordegnu horren hartciac ectuçu çoure carga arhintu , bena bai lehenago , bicitce houmbaten kharreiatciac , çoure buria herfikiago tincatu , eta saintutarçun handiago baten ukheiteco , estecamentian jarri cira.

Aph çac behat du , berthute orotçac ederturic içan , eta befter bicitce hou naren exemplia eman.

Haren bicitciac ectu behar , gente comunenac beçalaco içan , bena celuco aingurienac , edo lurrian complitienic direnenac beçalaco.

3. Apheç arrabegiticiac Jesu-Kristen plaça etchekiten du , amourecatic Jincoua debotki , eta umilki othoi deçan beregatic , eta populu orogatic.

Badu aitecnetic , eta guibeletic Jesusen khurutchiaren segnalia , haren passione saintiac thaic gabe orhit dadin amourecatic , eliča caparen aitecinian khurutchia ekharten du , Jesu-Kristen hatcer ounxa so eguin deçan , eta hari debotki jarraitkitera isleya dadin amourecatic.

Guibelian badu khurutchia , amourecatic cernalhibeita gaitç besteganic jindakion , eçtiki oro Jincouagatic igourte ditçan.

Aircinian ekharten-du khurutchia , bere bekhâtiegatic nigar eguin deçan amourecatic , guibelian aldiç , pietateç beſteç eguin dutienac ere nigarſta ditçan , eta jakin deçan , Jincouaren , eta bekhatoriaren artian , ararteco eçarri içan dela.

Eçtiçu behar oracione erraitetic , eç ſacrificio ſaintiaren oberendateetic ekhuratu , her gracia , eta miſericordia jardicx d'acem merechi arçio.

Apheçac meça erraiten dianian , Jincoua ouhouratcen-du , ainguriac alagueratcen , eliça debocionala erakharten , biciaç ajutatcen , hiler phauſſia uxhen eraciteen-du , eta bera , hountarçun orotan , phartelant guerthatcen-da.

VI. CAPITULIA.

Galtobat, eia cer eguin behar den, comunia beno leben.

Dicipuliaren botça.

I. **J** Auna , çoure handitarçunaren , eta nihauren eçdeuſtarçunaren eçagutçian ſartcen niçanian , loxaç ikha-

ra, eta ahalkeç hourtaric jarten nuçu.
Eci çoureganat hullantcen egpaniç,
biciaren emailiari ihesh eguiten-dic; be-
har ecen begala aldiç, benturatecen ba-
niç hullantcera, bekhatiala erotten nu-
çu.

Cer eguinen-dut arren, ene Jincoua,
ene sokhorriçalia, eta eni behar ordie-
tan confellu emailia.

2. Eracoux egadaçu bide chuchena,
ixhas eraciçadaçu, çoumbait debocione
labur comunione sãntiari ouxa dauco-
nic.

Eci profecitable duçu jakitia, noula be-
har dudari ene bihotça debothi, eta
aphalmentureki adelatu, çoure sacramen-
tiaren houn den begala errecebitecco,
edo orano sacramentu hagn handi, eta
miracullous denaren celebratecco.

V II. CAPITULIA.

*Contenteia propriaren ikhertiaç, eta bi-
citeeç khambiatcian fermo içatiaç.*

Maithatiaren botça.

1. **J** Incouaren apheçac behar-du sa-
cramentu hounen celebratecco,
maneyatecco, eta errecebitecco, hullan-

tu, gaiça ororen gagnetie bihotceco umilitate ecinago handibateki, suplicaçalebaten aphaltentiareki, fede oftohatteki, eta intencione Jincouaren ouhouria baicic tcherkhatcen eçtian debotbateki.

Chehe ikher eçaçu çoure contcentcia, ehaha eta garbi eçaçu, çoure eguin ahalaç, eguiaçco contricionebateç, eta cofessione umilbateç; guisabateç noun, deus pheçuric eçtuçun, edo dakiçunic bihotceco harra phiçten deiçula, edo libertatereki hullantcera eitç etcinçakianic.

Ukhen eçaçu çoure bekhatu orotçaç generalian dolumen handibat, eta berheciki bihotça doloreç, eta haspereneç berha eçaçu, egun oroçco huxegatic.

Eta thempora hartaco propi bada, bihotçaren segretian çoure passionen miseriac oro Jincouari cofessa itçaçu.

2. Eguiçu hasperen, eta ukheçu dolore, ceren orano araguiari, eta mundiari hagn enjogui, passioner hagn apher hil ciren, eta nahicunten guillica gaichtouetçaç hagn betheric çaudian.

Ceren hagn apher beguirateen dutuçun campotico centciac, hagn ardua çaudian imaginacione hanoç nahassitic.

Hagn açcarki erortoxi ciren campo-
tico gaicetarat , hagn arrancura gabe
barneticouentaco.

Hagn arhin erri eguiteco , eta plazer
gaichtouen hartecco , hagn gogor nigat
eguiteco , eta dolumen ukheiteco.

Hagn agudo lachukerien , eta ara-
guiaren plazeren , hagn herabeçti gar-
ratçtarçunaren , eta debocione luç be-
thiaren.

Hagn ekharri berrien entçuteco , eta
gaiça ederren ikhousteco , hagn guibel-
carga gaiça apha , eta mepertchoufen
bessarcatecco.

Hagn imbidious houn hanitç ukhei-
teco , hagn tcheken emaiteco , hagn
etchekeki beguiratecco.

Hagn aphur gogoua emaile mintçat-
cian , hagn guti çoute buriaren burça-
gui ichilic egoitian.

Hagn chede gabe , çoute bicitecco
manerietan , hagn thai gabe , eguiten
dutuçun gaicetan.

Hagn enjogui jatecouari , hagn gor
Jincouaren hitçaren entçuttari.

Hagn lhiatu phaußiaren hartecco ,
hagn berantiar lanari lottecco.

Hagn iratçarri ehe-cahar erraiten
çaitçuner behatecco , hagn loti beilla
saintien eguiteco.

Hagn laster urriencia la helteco ;
hagn barreiatu gogouaren behar den
beçala etchekiteco.

Hagn lachu oficio saintiaren erraitian,
hagn ephel meçaren celebratcian, hagn
idor conuniatcian.

Hagn bertan gogoua emaitetic jalki-
ric, hagn arrotoki cihaur beithan oflo-
ki sarthuric.

Hagn llabur coleratceco, hagn ekhar-
ri befteri desplacer egulteco.

Hagn erortoki judicatceco, hagn
garratç befteren falten goititceco.

Hagn alaguera egaitceouac ouxa
douatçanian, hagn bihotç-aphal gaiçki
douatçan themporan.

Hagn ardura dessegn houn harçale,
hagn bekhanki hen eguile.

3. Cofessatu, eta nigartatu dutuke-
cunian, dolore, eta hagn slacu içaneç,
desplacer handibateki falta horic, eta
beste çuntukianac, hat eçaçu dessegn
fermobat, beithi çoure bicitciaren hou-
nialat khambiatceco, eta houacic ho-
biagoua at igaren eraciteco.

Guero nitan boronthate oflobateki,
egoiten cirrelaric, ene icenaren ouhou-
retan, oberenda eçaçu, çoure bihotça-
ren altharian, çoure buria, sacrificio

berhi iraiten diaabat beçala: erran nahi
beita çoure arima, eta khorpitça, le-
yalki ene eskietan eçarten dutuçularie.

Amourecatic guila hortan mercehi
deçaçan, Jincouari sacrificiouaren es-
kenteco, behar den beçala hullantcia,
eta ene khorpitçaren sacramentiaren
profesitbleki errecebitcia.

4. Eci eçtuçu eç oberenda hobiago-
ric, eç penitencia handiagoric, bekha-
tien hourt eraciteco, ecieç ueçan, eta
comunian, çahuki eta ostoki bere
buriaren, Jesu-Kristen khorpitçaren
oberendareki, Jincouari eskentcia.

Guizonac bere ahiala eguiten badu,
eta eguiaçeo dolumenbat balin badu:
eneganat hullanturen den ordu oroç,
pharcamentiaren, eta graciaren jar-
diesteco: *Juratcen-dut, dio Jannac, eç-
tudala nahi bekhatoriaren hiltcia; bena
bai lebenago haren honialat uscultcia,
eta bicitcia; haren bekhaticen orbitment-
ehario eçtudanen gagenen labororic uk he-
nen, bena oro pharcatu içaben çaitço.*

VIII. CAPITULIA.

Jesusec kburutchen gagenen egui dian
 oberendac eta bere buriaren Jincoua-
 ren eskietan egartiac.

Matthiaren botça.

1. **H** Ala noula nic , nihauren oleç ,
 ene buria Jine oaitari , çoure
 bekhatiegatic , oberendatu beitut , kbu-
 rutchian beffouac çabalturic , eta khor-
 pitça picarraï nialaric , guilabateç noun,
 niran eçpeitcen deus baratcen , Jincoua-
 ren apaisatceco sacrificioualat igaraiten
 etcenic.

Guifa berian behar duçu guc ere ,
 egun oroç meçan , çoure buria eni es-
 kentü bolontarioki , oberenda çahu ,
 eta saintubat beçala , emplegaten dutu-
 çularic çoure indartac oro , bihotcian
 ukheiten ahal duçun amourioric han-
 dienareki.

Cer çoureganic galthatcen dut , lehia
 habororcki , baicic ere isleya citian ,
 çoure buriaren eni offoki , berheçke-
 riaric gabe , emaitera ?

Cihauren buriaç campo , emaiten dutuğun gaicen eçtit acholic batere ; ceren eçpeitut çoure gaïça emana tcherkhatcen , bena bai cihaur.

2. Hala noula beste gaïçac oro ukhenic ere , ni eçpanunduçu , eçpeitçunelke aski : orobat , cer nahibeita gaïça eman diaçadaçun , placeric ecin eguiten ditadaçu , cihaturen buria oberendatcen eçpadeltadaçu.

Oberenda içadaçu çoure buria , eta emaçu cirena oro Jincouagatic , eta ordian ounhexgari içanen citaçu çoure oberenda.

Haur nuçula ni , çouregatic ossoki ene buria oberendatu dudana ene aitari ; emai dudana orano ene khorpitca , eta odola çoure haçurritaco , amouregatic ossoric çoure nintçan , eta çu ene bara cian ian.

Bena cihaur beithan baçaude , eta eçpaduçu çoure oleç , nie nahi dudan beçala , çoure buria oberendatcen : eçtukçu çoure oberenda complitu , eçtare çoure alkharreki juntatcia osso.

Behar diçu arren , cihaturen çoure oleç o Jincouaren eskietara eguinen dutğun oberendac , lehen içan , ecieç çourte beste obrec otoc , nahi baduçu jar-

diexi libertatiá eta gracia.

Eci hartacoç dutuçu hagn aphur, arguitu, eta barnetico libertatiac, goçatcen direnac; ceren eçpeitakie bere burien offoki eicxen.

Ene errana khambiamentu gabe dar nauve ere eçpeitutu gaiçat oro eicxen, eçtaite içan ene dicipulu çuc arren ene dicipulu içateco imbeyarie balin baduçu, oberenda eçadaçu çoure buria, çoure defircunte ororeki.

IX. CAPITULLA.

Behar dutugula çoure burias, eta çuc dutugun galçat oro finconari eskentu, eta orogatic boura otboitu.

Dicipuliaren borça.

1. **C**Ellian eta lurrían diren gaiçat oro, çouriac dutuçu, Jauna. Defiratcen dit ene buriaren çouri, nihauren oleçco oberendabaten beçala, eskentcia; eta çouretaco behierecoç egotia.

Jauna, ene bihorçaren simpletargunian eskentcen deiçut egun ene butia,

çoure bethiereco cebutch ribaten, çoure obediencian, eta thaic gabeçco laidoribuetan igateco.

Hat naçaçu, çoure l'horpiç precia-tiaren oberenda faintu houneki; çougn egun eskonteen beiteçut, ainguru, ecin ikhous ditakian beçala, dandianen aicinian; amoureçatic ene, eta çoure populu ororen talbamentutaco içan dadin.

2. Jauna, eçarten deitçut, oberendabat beçala, çoure bakeçco altharen gagnen, nie, çoure, eta çoure ainguru faintien aicinian, bekhatu eguiten haffi nintçan lehen egunaç gueroç, oren hountata d'ano, eguin abal nuntukian bekhatiac oro; amoureçatic çoure caritatiaren lu faintiaç ulhaint, eta hourt eraci, eta ene bekhatien belçeturac oro gal eraci ditçaçun, ene contentecia elahac, eta bekhatu eguiteç galdu dudan gracia berrie eman diçadaçun; oro of-fokipharecaten deçtatçularic, eta nihaur, bakiaren beçarca faintian, caritatoski harteen naçularic.

3. Cer eguin ditot deus befteric ene bekhatiegatic, bai ic ere hourac unilki cofessa; eta nigarsta, eta thaic gabe çu othoi pharca ditçadaçun?

Othoitcen çutut, ene Jincoua, çoure aicimian jarten niçanian, beha cakçitadan, pharcatcera ekharri dena beçala.

Deiptacet ecin handiagobat ene bekhatiec çroc eguiten d' tacie enuçu haborro nahi hetara erori: bena dolu dit, eta bici niçano ukhenen ere bar: prest nuçu penitencia eguitera, eta ene eguin ahalaç, hen phacutan, behar ditren obren complitcera.

Pharcat itçdatçu, ene Jincou houna, pharcat ene bekhatiac, çoute icen faintiaren amourecatic: salba eçaçu ene anima, çougn çoure odol preciatiaç arrero fi beituçu.

Haur miçula ni çoure misericordiari nagonena, çoure escu faintietan eçartendit ene buria.

Eguçu nitçaç, eç ene maleciaren, eta inikitiaren bena bai çoure hountarçunaren araur.

4. Eskentcen deitçut ene hounkeguinae oro, çoumbatere ecinago aphiur, eta escaç beitira; amourecatic hount, eta faintu ditçaçun, çaitçun placent eta maithagarri; eta hountie hobialit igaren erci ditçaçun; ni aldie, erdiguçon herabeçi, eta eçdeus çhar niçana, guida neçaçun açkentec dolaxu, eta laidabliala.

5. Eskenteen deitçut orano arima deboten desircunte salntiac oro, ene as-caci adichkide, anaye, arreba, khario gaitçadaren ororen, eta eni, edo beste çoumbaiti çoure amourecatic, houn-ki eguin dienen beharuniac, eta nien-gouac.

Hala noula nic orocione, eta meça erran niecen bere, edo berenegatic de-siratu, eta galhatu deiçtadenac; na-hibada lurrian diren orano biciric, na-hibada mundu hountaric jadanic solta-turic diren.

Amourecatic oroc sendi decen, çou-reganic jiten çayela, çoure graciaren sokhorria, consolacioniaren ajuria, dan-geretarie beguiratu içatia, plienetarie soltatcia, eta gaitç orotarie libratu içan oundouan, esker handiric alagranciar-eki eman diçacien.

6. Eskenteen deitçut haboroç habo-rotan ene orocioniac, eta bakeçco * of-tiac, berheciki eni cerbaitetan oguen

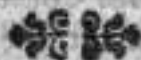
* Ostia da guçonee sacrificiouan jincouari eskenteen dien gaiça: hala noula goure al-thareco sacrificio adorablian Iesu-Krist bera beita bere burriaren aita eternalari oberendaçalia, eta aphecet hareki batian burçaguigoua oro dianari oberenda eguiten diena.

eguin, edo tristecia eman deitayenegatic,
edo masperetchu, edo dımu, edo
phena çoumbait eguin leitayenegatic.

Hitteç ere, eta obraç, nakialarie,
edo jakin gabe, çoumbait aldiç tristeta,
nahaspillatu, pheçutu, eta escandalifa-
tu nutukian orogatic: amourecatic gou-
ri orori bardinçki pharca ditçaguçun
goure bekhatic, eta alkharri eguin
guntukian goitçarrenac.

Idokirçaçu, Jauna, goure bihotecta-
rie messidantcha, belçouri eguite, cole-
ra, eta debadio guntukianac oro; eta
caritatia çaurccen, eta goure anayeta-
raco amourioua hert eracitcen alial deiç-
kien gaiçac oro.

Heiçu, Jauna, heiçu pietate, çoure
misericordia galthacen deitçunetçaç,
emaçu çoure gracia, haren mengoua
dianer; eta içan eraci guitçaçu, çoure
graciaç goçatic merechi dirogun beça-
la, eta hartçaç profeta deçagun beçala,
bicitce eternalialat jouaiteco hala biç.

X. CAPITULIA.

*Egñiala ihoure arbinçki eitei behar comu-
nionē saintia.*

Maithatiaren botça.

I. **A**Rdura herfatu beharduçu gra-
ciaren, eta Jincouaren mise-
ricordiaren uthurbuñiala, hountarçuna-
ren, eta çahutarçun ororen uthurria-
la, çoure passiōe, eta bicio orotaric
sendo ahal citian amourecatic, eta de-
briaren tentacione, eta inganio ororen
countre, açcarrago eta gogouatiago
içatia, merechi deçaçun.

Noula exayac beitaki, comunione
saintian degouela goure abantallariç
handiena, eta erremedioric hobena,
bere indarrac oro, eguin ahal, eta aldi
ukheiten dian oroç, empegatcen dutu,
fidelen eta deboren hantic guibelt cra-
citceco.

2. Eci nouicere comunione saintiala
adelatcera çoumbait ifleyatcen beitira,
ordian satanen atacarçuniç handienac
ukheiten dutie.

Eçpiritu gaichtoua bera (job saintia-
ren librian içkiribatu içan den beçala)
Jincouaren haurren artiala jiten da,
amoufecatic , bere gaichtokeria ofatlaç,
hourac nahas ditçan , edo loxaç , eta du-
daç betha ; hen debocioniaren hert era-
citceco , edo atacateen dutialaric , fedia-
ren gal eracitceco : ousteç comuniona
eitç eracinen deyen , edo epheltarçuneki
hareganat hullant eraciren dutian.

Bena eçtu behar iboure acholic ukhen
batere , haren finacia eta uduripen ,
çoumbat nahibeita ahalkeiçun , eta loxa
eraguigarri direnetçaç , bena outhou-
ki behar çaitço beraurtan gagna berric
itçhoufmentu hourac oro.

Melperetchatu , eta trufatu behar du
miserable harc , eta , harec atacatia ga-
sic , edo khechatarçun erakharten du-
tienegaric , eçta behar comunione sain-
tia eitci.

3. Ardua orano , debocione ukheite-
co arrancuta soberac , eta cofessionia-
ren eguiteco erreustarçunbatec , eçpiritia
nahasten du.

Goberna cite , çuhurren confelliaren
araur , eta eitç itçaçu erreustarçuná , eta
hux eguin deçaçun loxa , ceren Jincoua-
ren gracia eçpeitie eiçten , jitera , eta
eçpiriaren

ęppiritiaren debocionia gal eraciteen
bestie.

Comunione sacratia ęęteęaęula cite,
ęoumbait thurburaręun, edo greutaręun
tehipigatie; bena ęouaęa lehen beno le-
hen cofessateera, eta befter gogo hau-
neę phareca itęaęu ofentiu eguin deitcie-
nac oro.

Cihaure aldię, nourbait ofensatu ba-
duęu, pharcamentu umilki galtha ęoęu,
eta Jincouac cihauri gogoc pharcatu-
ren deięu.

4. Cęr profęitu da cofessioniaren hur-
run igortia, eta comunione saintiaren
gueroualat eiętia.

Chahat cite bertan beno bertanago,
egoit ęęaęu bertaric phoęoua, lehia ci-
te erremediouaren hartcera, eta hobeki
edirenen cira, eęieę luęaę gueroualatu-
ric.

Egun gaięabat dela causa eięten l adu-
ęu, behar heltubada bestebat handi go-
ric řinen ęaięu: eta guisa hortan comu-
nionetic luęaę deřtorbatu ięan ahal cire-
teke, eta gutiago preřt guertha cinteke.

Bilaintę cite, ahal beęagn fitetę, phe-
ęutaręun, eta herabe hortaric: cęren
ęppiritiaren luęaę erreus ukheitiac, them-
pora luęeren thurburaręunian igaraitiac,

eta sacramentu hountarie hurruntcisc ,
 egun oroçco threbukisc direla causa ,
 eçpeitu abantallarie batere jardicx eia-
 ciceen.

Damu handibat duçu lehenago , co-
 munioniaten berhi gueroualat luçatcia ;
 eci gogortarçun gachtobat haborouetan
 erakharten diçu.

Elas ! çoumbait iachu , eta ehede ga-
 be bici dieneç , cofessionia gogoric lu-
 çatcen die , eta comunione saintaren
 gueroualat igortia hartacoç defiraten ,
 amourceatic bortchatu eçtiren , bere bu-
 rien hobeki beguiratcera.

5. Ala beitie caritate apher , eta de-
 bocione flakia , hagn chignera comunio-
 ne saintia eicxen dieneç !

Ala beita dohaxu , eta Jincouaren eret-
 ceco maithagarri , guisabateç biciteen ,
 eta bere contcentcia hagnbeste çah-
 tarçuneki beguiratcen diana , noun egun
 oroç prest beilçate comuniatceco , eta be-
 re bihotcetie dessegn houn houira beihike,
 fori baliteçyo , eta bere buria segnala
 eraci gabe , hala eguin ahal baleça.

Nourbait çoumbait aldiç , umilitateç
 comuniatcetie baratcen bada , edo beste
 orraçou houn çoumbait dela causa , lai-
 dable da umilitate haren ukheneç.

Bena hotçtarçuna sarthu baçayo, behar-du bere buria corajatu, eta eguin ahala oro eguin; eta Jincouac ajutaturrendu haren boronthate hounaren araur, çougn berheciki so eguiten beitu.

6. Nouicere aldiç arraçou hounbatec bara eracitcen beitu, baduke hargatic bethi boronthate chahia, eta comuniaticeco intencione debota; eta hala, eçta içanen sacramentiaren frutia gabe.

Eci çougn nahibeita debot, egun eta oren oroç, hullant ahal daiteke profetibleki, eta manu gabe Jesu-Kristen eçpirituçco comuniala.

Haregatic orogatic behar-du, egun haitatu çoumbateç, eta thempora segnalatieç, bere salbaçaliaren khorpitça sacramentian errecebitu, aphalementu bihotçetic jalkiten denbateki, eta bere consolacionia beno lehen, Jincouaren laudorioua eta ouhouria tcherkharu.

Eci Jesu-Kristen incarnationiaren misterioua, eta passione faintia phensamentian debotki etchekiten, eta haren amouriouaç suç bethatcen-den ordu oroç, eçpirituç comuniatcendu, eta haçcurru ecia khousten denbateç açcartcenda.

7. Nour ere bestaren jitiari, edo colli ij

tunac hartara erakharren dialacoç baicic, eçpeita adelateen, houra ardurago eçtate behar den beçala prest.

Dohaxu da meça erraiten, eço comuniatcen dian ordu oroç, bere burua Jincouari eskentcen diana.

Eccitjala meça erraitian lucegui, eç lehiatlegui içan, bena çoureki bicitcen dizen eguitate hounari jarraiki cite.

Eçtuçu behar beßer deplaceric eguin, eç debeiarçunic eman; bena bai beßen bidia etheki, çoure aicineticouen eguitate hounaren araur: eta beßereren profetia lehenago tcherkhatu, eçieç çoure debocionia, eta bihotceco defircuntia.

XL CAPITULIA.

Ecinago Jesu-Kristen khorpitçaren, eta eçscriptura saintaren behar handibat diala arima fidelae.

Dicipuliaren botça.

R. **O** Ecinago eçti ciren Jesus-Jauna: ala beita handi çoure banketian, çoureki jaten dian arima debotaren eçtitarçuna; noun beste janhariric eçpeitçayo emaiten, çu cihaur baicic, çougn beiteira hartçaç maithatia, eta haren bi-

hotceco desircunte ororen gagnetie, desiragarri citçaitçona.

Eguiaçki gaiça eçtibat lukeçu enetaco, çoure aitcinian, barnetico amourio-bateç, nigar eguitia, eta maidalena debotareki, çoure hougneen nigarreç boustacia.

Bena noun-da debocione hora ?
Noun-da nigar saintu hen tourroustaç eguitia ?

Eguia duçu, ene bihotçac oroc, çoure eta çoure ainguru saintien aitcinian, suç b-therie içan, eta placereç nigar egui behar lukiala.

Eci sacramentu hountan, eguiaçki present çutut, çoumbatere befteren uduariaren pian gorderic beitçaude.

2. Elirocie ene beguiec, eguia duçu, sustenga ahal, cihaueren arguitarçun propian, çoure ikhoustia : mundia oro ere eliteçu den beçala egon, çoure gloriaç-co majestatiaren legnhuru dardeiatcen direnetan.

Ene flakecia dela causa arren, eta haren egarteco, Sacramentiaren pian çoure buria gordatcen duçu.

Badit, eta adoratcen dit eguiaçki, ceñan ainguriec adoratcen diena ; bena nie, eç orano fediaten-uhonpian baieic ; hie

aldiç estalguneric gabe bere beihan den beçala.

Eguiaçco fediac argui emaiten deitadanaç, eta hartan ebiltiaç pairatu behardit; eternitateco arguitarçunaren eguna jin, eta figuren itçalac igaren ditian artio.

Bepa ossoki complitu dena jin datekianian, eçtate sacramentien beharrie; cereneta celico glorian dohaxu direnec, sacramentien erremediouaren mengouaric eçpeitukeye.

Eci bethi iragnen dian alagrangeian Jincouaren aitcinian daude, haren gloria beguithartec beguitharte ikhousten dielarie, eta arguitarçunetic Jincotarçunaren leciaren argutarçunialat khambiatu içan oundouan, plazer handireki goçacoen dira Jincouaren Verbo guiçon eguin içan denaç, hazarrian içan, eta eternitate orotan dagouen beçala.

3. Gaïça miragarri horietçaç orhitcen niçanian, çougn nahipeita eçpituçco consolacionec ere eçtitacie debeyarçun greugarribat baicic emaiten, cereneta ene Jincoua bere glorian clarki ikhous deçadan artio, deus eçpeitutut pheretchatcen mundu hountan ikhousten, edo entçuten durudan gaïçac oro.

Bağutut cihaur jakiletaco , ene Jincoua eçtela gaiçaric ni consolacçen ahal nayanic, eç creaturatic ene bihotça phaufa eraci dirouanic , çu baicic , ene Jincoua , ceren çoure eternitate orotan iñhoustia defiracçen beicut.

Bena eçtiteçu hori içan , bicitce heriouaren haïduru dagouen hountan niçano.

Harcacç pacentcia handibati gomen-
datu behar dit , eta ene buria çoure escu-
pian defircunte orotan eçarri.

Eci çoure faintiec , Jauna , çougn çoureki celuco erreïoman alagrancia handitan beitaude , fede , eta esparantça handibateki , bici eireno , çoure gloria-
ren jivia egurukiten cicien. Sinhesten dit , hec sinhexi ciena , badit , hec ukhen cien esparantchâ ; hourac heltu diren lekhiala , çoure graciareki batian , heltu-
ren niçala confidantcha fermobatetan nuçu.

Saintien exemplietçaç açcarturic , fedian anhartio ebiliren nuçu.

Ukhenea citit libru faintiac ere ene consolagarri , eta ene bicitciaren miralluei , eta horic oro beno laboro dena ; çoure khorpitç ecinago faintia duke-
çu ene erremedio bakhoitça , eta ni her-
saturen nitçayona.

4 Mundu hountan niçano, bi gaiçaren ecinago mengoua handibat dudala borogatcen-dit, hourac gabe, miseriagoco icate haur eniroçu sustenga ahal.

Khörpitç hounen prelounteguian nagoueno, bi gaiçaren, erran nahibeita, haccurriaren, eta arguiaren mengouá badudala aithortcen-dit.

Eman deitaçu hori dela causa, flacu nintçalacoç, çoure khörpitç sacratia, ene eçpiritarien, eta khörpitçaren errekeitutaco: eta çoure hitç saintia, lampadabaten a guiaç beçala, ene urrhaxen guidatceco.

Bi gaiça horic gabe, ounxa eniteçu bici: eci Jincouaren hitça duçu, ene arimaren arguia, çoure sacramentia aldiç, bicia emaiten dian oguia.

Erraiten ahal diçugu orano, bi gaiça horic direla, bi mahagn, eliça saintaren bedera aithetan eçartric daudianac.

Bata duçu, althare sacratiaren mahagna, ogui saintia, erran nahibeta, Jesu Kristen khörpitç preciatia daducana.

Bestia duçu, Jincouaren leguiarena, dotrina saintia daducana, fede chache-na eracousten deicuna, eta, saintien saintia estaltcea dian arideouaren althe

barniala drano, guidateen gutiana.

Eskerrac emaiten deitçugu, Jesus Jau-
na, argultarçun eternalaren arguia,
dottina sacratiaeren mahagnagatic,
çougneman beiteicuçu, çoure cerbut-
chari profeta, apostolu, eta beste doto-
ren medioç.

5. Eskerrac deitçugu, ô guiconen
creacale eta artherosle maitia, çeren,
çoure caritaiaren mundu orori eracouf-
teco, aihari handibat adelatu beiteicuçu,
çougntan, eç figuraçco achouria, bena
bai çoure khorpiç, eta odol ecinago
saintiac, janharitaco eman beiteicuçtu:
alagranciaç bethatcen dutuçalaric arima
fidelaç oro, banket sacratu hareç, eta
orditeen ere bai, calitciaco ardou sendo-
garriaç çougntan edireiten beitera pha-
radussuco placerac oro, eta çougntan
ainguru saintiec goureki jaten beicie,
bena guc beno eçtitarçun goçaxiago
bateki.

6. Ala beita aphecen eguin bidia han-
di, eta ouhouragarri, çougni eman içan
beita, bere hitç sacratietçaç, majesta-
tecco Jincouaren consecratcia, haren
bere eçpagnetçaç benedicatcia, eskie-
tan etchekitia, aho propiaç errecebit-
cia, eta bester emaitia.

Ala beitié apheçbaten eskieç chahu içan behar, haren ahouac garbi, haren khorpiçac faintu, haren bihorçac cheyarçun gabe; चाहुतारçunaren Jincoua hou- ra beithan hagnbestetan sartcen denen gagnen !

Hagn ardura Jesu-Kristen sacramen- tia errecebitcen diai apheçbaten ahotic, faintu, laidable, eta profecitable eçten hitcec batec ere, eçtu jalki behar.

Aphecer berheciki so daude legue sain- tian içkiribaturic daudian hitç hoyec, içan citeye faintu, *ni cien Jincou Janna faintu nicanen gagnen.*

7. Haren begui Jesu-Kristen khorpiçari so eguitera costumatu dienes, simple, eta casto içan behar die.

Haren escu, celuco eta lurreco creaca- liaren maneyatcera costumatu direnec, chahu eta celialar goitituric.

8. Ajuta guitçan, Jincou photere oro duçuna, çoure graciaç; apheççouaren eguin bidiaç cargaturic guirenac, çou- re behar den beçalaco cerbutçhari içan ahal guitian, debocione, eta चाहुतार- çun ossobateki, eta contentcia hou- bateki.

Eta çoumbatere, eçpeikiteke behar gunukian चाहुतारçunareki bici ahal;

orotrat ere emagoçu goure bekhatu egui-
nen behar d'u beçala nigaritate co gra-
cia; eta aiteinaraco themporan umilita-
teçco eçpiritian, eta boromhate houn-
baten termotarçunian, çoure su haboro-
reki cerbutchateçcoua.

XII. CAPITULIA.

Jesu-Kristen errecebiçeco behar diala
ihourte axtanera handibateki adelatn.

Maithatiaren borça.

I. **N**I niç çahutarçunaren mai-
thaçalla, eta saintutarçun oro-
ren etnailia.

Nic bihotç çahubat tcherkhatcen dut,
eta han-da ene phauflaguya.

Adela eçadaçu, iala handi ounxa pha-
ratubat, eta çu beithan janen diçut ene
discipulleki baçcoco achiouria.

Çoure ganat jin nadin, eta çutan egon
nadin nahi baduçu, idoki eçaçu altcha-
turaci çaharra, eta çahat eçaçu çoure bi-
hotçaren egonguia.

Jalki eracitçacu munduco eguiteçouae
eta bicionen nahaspillac oro; jar etc.

hala noula eiaça tchori hegitç batetan gagnen berad goudenbat, eta çoure fale terçic orhit cite, çoure arimaren hait peren kharaxetan.

Eci maite dien oroc adelateen die lekburie hobena, eta ederreña here maitiari; ceren hartan eçagun beita, here maitia errecebitcen dianaren bibotça.

2. Jakin eçaçu, etcintekiala ha gatic ofluki adela ahal, çoure eguitariaren merechimentiaç, igarenie ere ourthe oflobat adelu hortan, befterie deufere egpiritian ukhen gabe.

Bena ene hountarçunac berac, eta graciaç eiçren çutu ene mahagnialat hultantcera, hala noula praubebat khumitaitia haliç, aberaxbaten baraçcariala, deus befterie eçpeiluke haren hounkier ordari emaiteco, bere buriaren aphaicia, eta eskerren emaitia baicic.

Eguicçu çutan dena, eta eguicçu arrancurareki, errecebi eçaçu, eç costumaç, eccetate bortchaç bena larderiareki, eta debocionereki, çoure Jingo maitiaren khorpitça, çouregana jiteco hountarçuna dianen gagnen.

Ni nuçu çoure deiçalia, ni nuçu horri eguin deçaçun çouri manu emaitia; nie suplituren dit çue meus duçuna, cianri eta errecebi neçaçu.

3. Nouicere debocioniaren gracia emaiten beiteiçun, çoure Jincouari eskerrac ematçu, eç ceren çuc hora merechi duçun, bona ciren çutçaç pierate ukhen judan.

Eçpalin baduçu debocione hora lehenago idor circla borogaten baduçu, herfacite oracioniari, egu çu haiperen, eta borthá truca eçaçu, eta eiciciala bara, gracia fendogarrí haren bochina, edo rehortolabaten ukheitia merechi deçaçun artio.

Ene mengouá çuc badaçu, nie aldiç eç çouria.

Etcira çu ene saintutcera jiten, ni aldiç bai çoure saintutcera eta hobetcera.

Çu jiten cira, eneki junta, eta ene ganic saintu citian amourçeatie; gracia berribat ukhen deçaçun, eta iuç berha citian, berri berriari bicitceç khambiatseco.

Eçteçaçula eçacholareki har gracia haur; bona arrancuta handireki adela eçaçu çoure bihotça, etc çoure maitia han sar eraci eçaçu.

4. Gagneran behar duçu, eç solamentç comunia beno khen, debocioniala adelatu; bona orano arrancurareki, hartan çoure buríari iragn eraci, sacramentiaren errecebi onduan: eta eçtiçu

ihouate guaiago arrancura ukhen behar,
gueroñic haren beguirateco, ecice aiti-
netic, debotki ad latreco. Eci gueroñi-
co, beguira houana, ecinago adelu pro-
fiteablebat duçu, gracia handago baten
jardiesteco.

Eci sobera lehiareki, camponico con-
solacionetarat behala jouaiten denac,
here buria guertha eraciceñ du hanit-
cheç guaiago propi obra hartaco.

E he hanitç erra etic beguira cite, çau-
de ciharen chokouan ihouere gabe,
eta goça cite Jincouaç cci cihareki du-
çu, mundu otoc ecin idoliceñ deçuna.

Ni nuçu, çoure buria ofloki ema be-
har deyoçuna: guisabateç noum, heben
harateco themporan, eç çutan bena nitan
bici citian arrancuratic batere gabe.

XIII. CAPITULIA.

*Arma debotbatec behardiala bibotç offoç
teherkharu, sacramentu bountan Je-
su Kristeki iuntatu çarua.*

Dicipularen botça.

I. **N**Ourganic ukhenen dut, Jan-
na, çoure ciharen ediren era-
citeco abantalla, amourecatic çouru ene

bihotça ofloki ideli deçadan, eta çutçaç
goça hadin, ene arimac desiratcen dian
beçala, eta eniçan haboro i' ourtçaç
m'iperetçhatia, eç rare creatu aç bateç
ere ene elonue çotucatia, eç ikhouflia:
bena çu cilaur mintça çakitçadan, eta
ni çouti, maite dianbat maite dianari
mintçatcen den beçala, eta adichkide-
bat bere adichkidiareki apairian elhestat-
cen den beçala?

Nic galhatcen, eta desiratcen duda-
na duçu, niçana oro çoureki juntatu
içatia, eta ene bihotçaren, gaiça crea-
tu içan diren orotac, soltatcia; eta co-
munionc saintiaren, eta ardura meça er-
raiaren moyaneç, celuco, eta eternita-
teco gaicen goçatcen hobeki ikhastia.

Ah ene Jingo Jauna, nouiç, nihauren
buria ofloki ahateric, içanen niç niçana
oro çoureki juntaturic, eta bat eguiniç.

Çu nitan, eta ni çutan; houn haç
eçaçu, holache bieç bat eguiten dugula-
ric, a'garreki egon guitian.

2. Çu cira eguiaçki nitçaç maithatia,
milaren artian haitatia, çougntan ene
arimac bere mente orotaco egonguya
eçarri beitu.

Eguiaçki çu cira ene bake emailia; çu-
tan diagoçu bake ecinago handia, eta

eguiaçeo phauſſia , çutçaç campo , eçtu-
çu phena , dolore , eta miſeria ecin
khounta ditaxianac baicic.

Cu eira eguiaçki Jinco eſtalia , gaich-
toueki conſellurie hartcen eçtuçuna , eta
umileki eta ſimpleki elheſtateen cirena.

Ala beita eçti , Jauna , çoura eçpiri-
tia , duçunen gagnen hountarçuna ,
çoure haurrer çoure eçtitarçunaren era-
couſteco , hen , celatic jaſten den ogui
ecinago eçtivateç , errekeitatecouna !

Eçtuçu nationeric , çoumbat nahibe-
ra handi den , bere Jincouac hagn hul-
lanteen çaitçonic , noula çu , goure Jin-
coua , çoure arima fidel orotarat hullant-
cen betcira , çougni , egun oroçco con-
ſolioraco , eta hen bihoteen celialat erai-
kireco , cihaur ja haritaco eta goçame-
netaco emaiten beiteira.

3. Eci badeya nacióneric hagn famatu
denic , noula beita populu khriſtia ?

Edo badeya celiaren pian creatura hagn
maithaturic , noula beita arima debotbat,
çougntan ſartcen beita Jincoua , bere
aragui gloriouſaç , hora haç deçan
amourecatic.

O gracia ecin erraiten dena ! ô hountar-
çun miragarcia ! ô amourio muga gabia ,
guiçonaren berheciki emplegaru içan de-
na !

Bena cer emanen - dut ordati Jincouari, gracia hountaco; cer, caritate hagn balioufarentaco?

Deus eniro plazer haboro eguin liroyonic eman ahal, ecieç ene bihotçaren ene Jincouari ossoki emaitia eta hareki, eçur chilouetara drano, juntatu içatia.

Novicere ene arima Jincouareki ossoki jountatu beitateke; ordian ene bihotçaren barneticouac oro alagranciaç, eta boçtarioç betheric dirateke.

Ordian erranen deit: çu nahi hacira eneki içan, ni ere nahi nuçu çoureki, eta nic ihardexiren deytot, ukheçu, Jauna, eneki egoiteco hountarçuna, ni nahi nuçu gogo houneç çoureki içan.

Ene defircuntia oro duçu, çoureki ene bihotça juntaturic içan dadin.

XIV. CAPITULIA.

Jesu-Kristen errecebitceen çoumbait arima debotec dien desir suç bethiaç.

Dicipuliaren botçz.

1. **A** La beita handi, fauna, çouvo larderia dienen gordorse beguivatten duçien eçitarçunen hanuabataraçuna; orhitcen niçanian, Jauna, çoumbait

baic arima debot, çoure sacramentiala hagn beste debocionereki, eta suteki hullantcen direnetçaç : ordian ardura nihaur beithan ahalkeç hourteen nuça ; çeren çoure altiare sacratiala, eta comunione saintiaren mahagniala, hagn ephelki eta horçki hullantcen niçan.

Ceren hagn idor, eta bihotceco goço-rie gabe nagouen : çeren çoure aiteinlan, ene Jincoua, oro suç betheric eniçan ; eç hagn açcarki debocioniaç thiraturic, eta hounkiric, noula içan beitira hanitch debot, çougn nigar eguiteric ecin baratcen beirciren, comunioniaren desiraren handitarçuneç, eta bihotcian senditeen cten amourioua cela causa.

Bena çoureganat beiteçouatçan, baretico goço handibateki ; ò ene Jincou, uthurri bicibat cirena, bihotceco, eta khorpitecco ahoua çabalturic, bere gof-ña ecin hestela apaifatuç eta associatuç, çoure khorpiteç saintiaren errecebitceç baicic, placet ossobateki, eta eçpituuçco Jehia goçaxubateki.

2. Ala beiteen suç betheric hen fedia çougn, çu sacramentian present cirela, borogantçataco cerbutchatcen beita.

Eci hec egulareki eçaguteen die bere Janna, oguiaren haustian, çeren hep

bihotça su ecinago handibateç bethateen
beita, Jesus hekilan ebilten denian.

Ardura hurrun eneganic diagoçu bi-
hoteco desir, eta debocione houra,
amourio, hagn açcar, eta suç betheric,
deni.

O Jesus houna, eçcia, eta hounki
eguilia, heçu nitçaç pietate, eta nahii
ukhen çaçu, çoure praube amouina gal-
thaçalebat niçan heçala, çoumbait ordug
berere, sendi deçadan comunione sain-
tian, çoure amourio bihotcian barna sart-
cen denetic aplurbat; amourecatic ene
fedia bethi-hambat açcar dadin], espa-
rantçae çoure hountarçunian profeita
deçan, eta caritatia, behin ounxa phiçtu,
eta celuco manna goçatu oundouan, se-
cula nitan eçtadin salta.

3. Badiçu çoure misericordiac photo-
ria, eni nie galthatcen deyodan graciaren
emaitecoua, eta ene, suçco eçpiritian,
hountarçun ecinago handibateki, bisitat-
cecoua, çoure boronthate saintiaren egu-
na jin datekianian.

Eta eguiaçki, çoumbatere eçpeitut,
çouri hagn berheciki dehot direnen,
desir suç beçhia halatic ere çoure gra-
ciac emaiten ditaçu, desir handi garsta-
turic den hartatic ukheitico nabicitia.

defiratcen dudalaric, eta orhoitcen çutu-
dalaric, placer naiçun çoure maithaçale,
sug b. theric diren hen ororen ubra hou-
netan phartheiant eguin, eta hen lagun-
gona jaintian eçari.

XV. CAPITULIA.

*Graciaren debocionia ihours jardiestep
diala umilitatiaç, eta bere burriaren
eçdenstiaç.*

Maithatiaren botça.

1. **B** Ehar duçu debocioniaren gra-
cia lehiatuki tcherkhatu, nahit-
cuntereki galchatu, patientiareki, eta
confidantchareki eguruki, eskerreki er-
reçebitu, umilitatereki beguiratu, bi-
hotçtoiki hareki tribaliatu, eta Jincoua-
ri eicci, gagnetico bisitaren ukheiteco,
magná, eta thermagnia, jin daitian
artio.

Umiliatu behar duçu, orotan gainti,
debocioneric hatere, edo aphur balcic
barnian senditcen eçtuçunian; bera eç
sobera descotajatu, eç behar eçten begala
tristetu.

Jincouac hanitchetan memento llabue-
batetan emaiten diçu , thempora luçeç
ounhexi ecñian gaiça : çoumbait orduç
aldic , oracioniaren azkenteian emaiten-
du haxartian , guero emaiteco , citci
ciana.

2. Berhala bethi gracia eman balin
baledi , eliro guizonaren flakeciac hora
ounxa egar ahal.

Hartacoç esparantchá hounbatetan , eta
pacencia umilbateki eguruki behar-
du debocioniaren gracia. Cihauri hargarie,
eta çoure bekhatier oguena emachu , emai-
ten etçaiçunian , edo eçabaki idokiteen
çaiçunian.

Gaiça tchipibat-da çoumbait aldic ;
gracia baratcen edo idokiteen deicuna ;
tchipi , handi beno lehen deiteen ahal ba-
da , hagn hountarçun balioufa hurrunt-
cen deicun gaiça.

Eta bada tchipi , bada handi den gal-
ça hori bera , cihaurganie khentcen ,
eta offoki garhaitcen balin baduçu , çue
galthatu duçuna içanen duçu.

3. Eci Jincouari çoure buria eman
dukeçun beçagn farri bihorç offoç ,
haur , edo hora , çoure nahicuntiar
araur , tcherkhateen ecñucularie , bera
offoki haren eskietan jarri ciratekianian ;

edirenen duçu çoure buria bakian, eta Jincouareli juntaturic; ceren deus eç-peituçu hala goçaturen, eta deulec eç-peiteçu hagi beste placer eguinen, nou-la Jincouaten boronthate saintiaren complitciac.

Noure ere arren bere intencionia, bi-hotç chuchen bareç, goiti Jincouaganat alte aturen beitu, eta bilaiciren beita, çougn nahibeita creaturaren behar eçten amourio, edo huguntarçun orotarie, hora ecinago propi dateke, graciaren errecehitceco, eta debocioniaren ukheitia merechituren du.

Eci Jincouac, ountei huxac edireiten dutian lekhan, emaiten-du bere benediccionia.

Eta çoumbatenaç ihoute complitciaigo lurren gagneco gaiçac eiçten beittu, eta bere buria mesperet hatcen dialarie, hari hiltcen beita: hambatenaç bertanago garcia jiten çayo, gorikiago hora beithan tartcen da, eta gorago haren bi-hotça threbucu gabe altchatcen da.

4. Ordian ikhouffiren diçu, eta affecian dukeçu, eta estonaturen duçu; eta haren bihotça hartan berian largaturen duçu, ceren Jincoua hareki den, eta be-rant haren escu saintieran bethiereçoç ofleki jarri den.

Holache benedicatu içanen da Jincoua
bihorç offo, tche khateen, eta bere ari-
ma, ounxa beguiratcen dakiau g. içona.

Guisa hortan den gn. çonac, comu-
nionelantiaren errecebitciareki, mere-
chiteen-du Jincouareki juntatu içateco
gracia handibat; ceren eçpeitu bere de-
bocione, eta contollo propriari foric egui-
ten; hena bai bere debocione, eta conso-
llo ororen gagnetie, Jincouaren gloriari
eta ouhouriarî.

XVI. CAPITULIA.

*Goure beharuniac behar dutugula Jesuse
eraconxi, eta gracia berauri galcharu.*

Dicipuliaren botça.

I. **O** Ene ecinago eçti eta maithagarç
ri ciren Jauua, çoure orai de-
botki errecebitcia desiratcen nikeçu,
çue ene flaxecia badakiçu, eta cer gaiça-
ren behartian niçan, çoumbat gaiç, eta
biciotan hedaturic nagouen, çou nen
ardura tentacioneç, thurburatcuneç eta
theyareuneç betheric niçan.

Jiten nuçu çouregana, erremedioua-

ren tcherkhara, othoitcen çutut, conso-
la eta solaja naçaçun.

Gaiçac oro jakitçanari mintçonuçu,
ene barmiteo phentamentuac oro clarki
eçaçutcen dutianari, eta çuc baieie enin-
diroçu ihoure compituki, eç consola
eç ajuta.

Bedakiçu çougn hounen, berheciki
besten ororen artetiç mengoua dudan,
eta berthutetan çougnen niçan praube.

2. Baniagoçu çoure aitecinan praube
picarrat denbat beçala, çoure milericor-
diala herlatuie, gracia galateen deçu-
dalarie.

Errekeita eçaçu çoure praube gosse-
jankina; gort eçaçu ene hotçtarçuna,
çoure amouriouaren luyaç; argui eçaçu
ene uxutarçuna, çoure presentciaren
arguitarçunaç.

Kharax eracitçadarçu lurreco gaiçac
oro: patientciareki har eracitçadarçu
greugarti direnac, eta nie nahi gaberie
helcen çaiçtadanac; mesperetcha eta
shatç eracitçadarçu pe hountaco gaiça
creatu içan direnac oro.

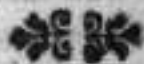
Celialat eihaur beitharat eraiki eçaçu
ene bihorça, eta enaçaçula eitç, lurren
gagnen barreyaturie hostat hounat ebi-
tera.

Oraidanic harat beithierecoç, çutan baicic eçteçadan eçtitarçunic ediren, ceren çu beicira ene jatecoua, eta edatecoua, ene amourioua, eta boçtariona, ene eçtitarçuna, eta hountarçuna oro.

3. Ala beinuke nahi çoure presentiaç fuç betha, erra, eta cihaurtara offoki khambia nentçaçun, amourecatic graciaç, eta amourio fuç bethiaren indarrac, çoureki bihotceç juntatu içateco, hourt eracitcen nundialaric, biç eçpiritubat baicic eçkeneçan eguin.

Eçtuçula nahi, çoureganic hurtunt nadin barouric, eta fecaturic, bena eguiçu eneki çoure misericordiaren araur, hala noula hanitchetan çoure saintieki miraçu llouski eguin beituçu.

Baliçatia mira, çuganic oro sutan jar banendi, eta nihaur beithan eçdeus nendin; çu cirenen gagnen su bethi phiçturic dagouenbat, eta secula hiltcen eçtena; amourio bihotçac chahatcen, eta entheleguia arguitcen dianbat.

XVII. CAPITULIA.

Jesu-Kristen errecebitceco, ihourc ukhen behar dian bihotceco desir handiaç, eta amourio suç bethiaç.

Discipularen botça.

1. **D** Esirateen dit, Jauna, çoure errecebitcia, debocione ecinago handibateki, amourio suç bethobateki, ene bihotceco desir, eta bicitarçun oforeki; hala noula hanitci saintuc, eta arima debotec desiratu ukhen beirçutic, bere comunian, çougn ecin haboro çoure gogaraco içan beitura, bere biciteiaren sainturacunaç, eta debocionaren betortarçun ecinago handiaç.

O ene Jincoua, amourio eternala, ene hountarçuns oro, eta doharxutarçun muga gabia, çoure errecebitcia desirateen diçut, jagoiti saintuc ukhen, edo senditu ahal dian desiric bicienareki, eta umiliteric aphaenareki.

2. Eta çoumbatere ççpeitit merechitcen, debocioneçco sendimentu henoren ukheitia; halaric ere eskentcen dei-

gut ene bihotceco desira oro ; nihaure ,
desirante suç berthe ecinago maitagarri
hourac oro , beinutu beçala.

Haboroç haboro emaiten , eta eskent-
cen deicit bihotç osloç , eta aphalmentu
handireki arima debotbatec eçpiritug
goçateen , edo desiratcen ahal dutian
gaiçac oro.

Eçtit nahi deusere nihaurentaco be-
guitatu , bena bai çouri sacrificiotan es-
kentu , gogo ecinago osloçateç , nihaure ,
eta int dutudan gaiçac oro.

O ene Jingo Jauna , ene creaçalia ,
eta artherosia , nahi çuntuket egun erre-
cebitu , hagnbeste bihotceco desireki ,
aphaltarçuneki , laidorioreki , eta oubou-
tereki ; hagnbeste eskerreki , çahutar-
çuneki , eta amourioreki , hagnbeste fe-
dereki , esparantçareki , eta garbitarçu-
neki : çougnen bestereki çoure ama ecin-
ago saintac , Maria birgina lorioufac er-
recebitu , eta desiratu beitçuntian ; noui-
cere debotki , eta umilki ihardexi beit-
cian ainguru , incarnationiaren miste-
riouaren berria ekhartan ceçonari : *hau
nuçula fencouaren nescatoua , compli bedi-
nitian çoure biçac diouana.*

3. Eta hala noula Jondane Johane
Batistá , çoure aiteinctic jilia , saintu oro-

taco handiena, bere amaren sabelian
cedraturic çagouelarie orano, espirtu
saintiaç arguituric, çoure presenteian
boçtarioç jauçatu beiteen: eta hantie
thempora aplurten bundouan, ikhouffi-
ric Jesus gu çonen artian ebiltien, umi-
liatzen celarie, debocione handireki beite-
ciouan: eçpousaren adichk dia chuti beha
daucona boçtarioç berthateen-da, espou-
saren botçaren entçutiari: orobat ni ere
desir handi eta saintierçaç nahi nundu-
keçu su garretan jarri, eta çouri, bihotç
ofioç, ene buria eskentu nahi nikeçu.

Hartacoç eskentzen, eta aitecinian eçar-
ten deitçut anima debot ororen bihotçeç-
co boçtariouac, hen debocione sustariac,
hen eçpirtuço goiti igaitiac, hen ga-
gnetic ukheiten çutien arguiac, eta celu-
co bisitac; creatura oroc celian, eta lur-
rian eman, eta emanen deitecien berthu-
te, eta laidorio ororeki, nihaurgatic,
eta ene oracionetan gomendatu içan di-
ren orogatic: amourecatic oroc, çuc me-
rechhi duçun beçala, laida citeen, eta se-
culacoç glorifica.

4. Har itçaçu, ene Jinco Jauna, ene
botouac, eta çouri ecin khounta ahal be-
çambat laidorio, eta benedicçione emaitte-
co nutukian desirac, çoure ecin erraiten

den handitarçunac hourac oroçucen handireki hartee dutianen gagnen.

Laidorio horic emaiten deitçur, eta egun, eta memento oroç emaiteco desira badit; eta celuco eçpiritiac, eta çoure arima fidelac oro, ene eguin ahal oroççaç khumitatcen, eta othoitcen citit, eneki junta ditian, çouri eskerren, eta laidorionen emaiteco.

5. Nacione souerte oroc laida citecla, eta boçtario handireki, eta debocioneç suç bethebateki, çoure, eçtia beno eçtiago den, icen saintia gora beno gorago eçar decela.

Eta noure ere ecinago gora den sacramentu haur umilki, eta debotki celebratcen, eta fede bethebateki errecebitcen beitie, hec gracia, eta misericordia çoure aitcinian edireitia merechi decela othoi, eta çoure, ene eretceco bekhatore gacho niçana, bere oracionetçaç emaciteceous.

Eta ene praubeciag orhitceco hountarçuna ukhen decen, nouicere, bere debocione desiratiaren, eta çoureki juntatatu içatiaren, goçamenian sarthu beitirateke, eta consolacioneç betheric, eta miragarriki affeciaturic celuco mahagn sacratutiç jalki beitirateke.

XVIII. CAPITULIA.

Eçtia'la behar guiconde sacramentu hounen sabera jakin beharreki ikherçate içan; bona bai Jesusen umilki imitaçale, fede sacratiaren pian bere ikhoustia eçarten dialarie.

Mairhatiaren botça.

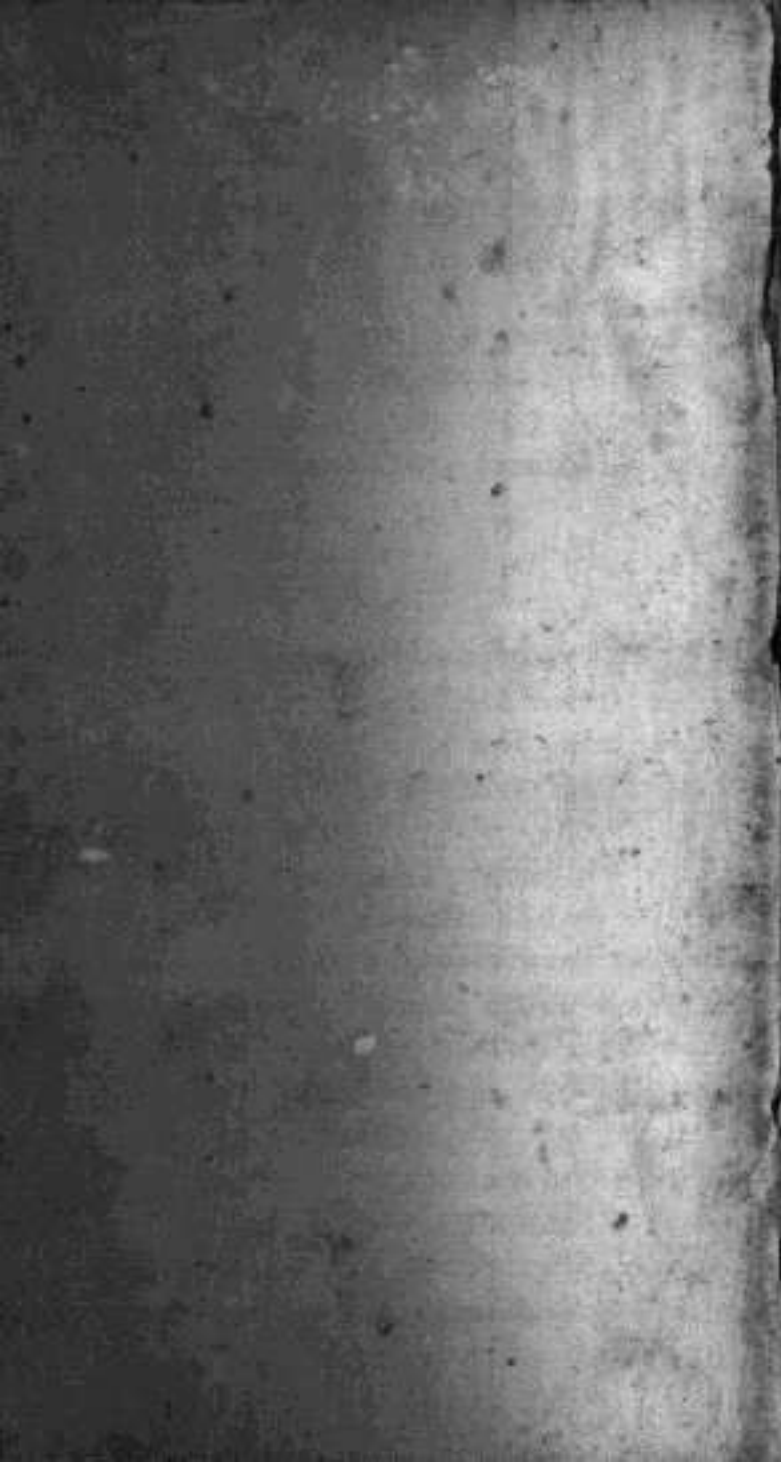
1. **O** Unxa beguiratu behar duçur çoure buria, sacramentu ecinaçgo barna den hounen chehegui, eta barno i khertçetic, nahi eçpacita dudaren barnatarçunian itho.

*Nour ere Jincouaren majestatiaren ikhericean çarten beita,oura, haren bezaurengloriaren pheçiac aphaletta eror eraciren-du. Jincouac haboro eguin diro, ecieç guiconac enthelega beitiro. Eguia-
ren t. herkhu saintu, eta umilbat beithi cerbalt hounen ikhastiaxi dagouenbat, illeyatcen delarie, eñçaco aiten sendi-
mentu hounetan ebiltera, eçta irachteco.*

2. Ala beita dohaxu simple içatia, eta eçpiricia phenatcen dien gaicen bide gaitçac eliteiric, Jincouaren manien cheuda ordoki, eta seguriam ebiltia!

459

Handwritten text, possibly a signature or name, located at the top center of the page.

